

això, cal reforçar la formació específica de tota la comunitat educativa per a la detecció i l'actuació davant el ciberassetjament, com també la revisió de normativa i protocols, si escau. Finalment, per tal d'afavorir el canvi metodològic plantejat cal introduir la celebració de seminaris impartits per experts on s'exposen les millors pràctiques, nacionals i internacionals, perquè els centres educatius puguin triar l'experiència que millor se'ls adapte.

A més, tant l'aprovació i la posada en marxa de la comissió, del seu pla de treball, com els treballs realitzats, i també les diferents veus que hi han participat constaten una última i valuosa conclusió: comptem amb un gran consens polític i social envers aquesta problemàtica.

Els grups parlamentaris participants en aquesta comissió i la societat civil que hi ha participat a través de múltiples persones, entitats i institucions estan compromesos amb l'abordatge de l'assetjament escolar i la violència en la infància. Aquestes conclusions compartides són un clar signe del treball conjunt que continuarem fent, des del consens polític i social, perquè les propostes formulades siguen una realitat i aconseguim impulsar una infància i una educació lliure de violències.

Palau de les Corts Valencianes
València, 23 de febrer de 2023

El president
Enric Morera i Català

El secretari segon
Luis Arquillos Cruz

Resolució 631/X, sobre l'aprovació del dictamen elaborat per la Comissió especial d'estudi de les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals, aprovada pel Ple de les Corts Valencianes en la reunió del 23 de febrer de 2023

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS VALENCIANES

D'acord amb els articles 96.1 del Reglament i 21 de la Resolució de Presidència de caràcter general 11/X, sobre el funcionament de les comissions d'investigació i especials d'estudi, de 10 d'octubre de 2022 s'ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* el dictamen elaborat per la Comissió especial d'estudi de les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals, aprovat per la Resolució 631/X, del Ple de les Corts Valencianes, en la reunió del 23 de febrer de 2023.

Palau de les Corts Valencianes
València, 23 de febrer de 2023

El president
Enric Morera i Català

que reforzar la formación específica de toda la comunidad educativa para la detección y actuación ante el ciberacoso, así como la revisión de normativa y protocolos, en su caso. Finalmente, para favorecer el cambio metodológico planteado hay que introducir la celebración de seminarios impartidos por expertos donde se expongan las mejores prácticas, nacionales e internacionales, para que los centros educativos puedan elegir la experiencia que mejor se les adapte.

Además, tanto la aprobación y puesta en marcha de la comisión, de su plan de trabajo, como los trabajos realizados, y también las diferentes voces que han participado constatan una última y valiosa conclusión: contamos con un gran consenso político y social hacia esta problemática.

Los grupos parlamentarios participantes en esta comisión y la sociedad civil que ha participado a través de múltiples personas, entidades e instituciones están comprometidas con el abordaje del acoso escolar y violencia en la infancia. Estas conclusiones compartidas son un claro signo del trabajo conjunto que continuaremos haciendo, desde el consenso político y social, para que las propuestas formuladas sean una realidad y consigamos impulsar una infancia y una educación libre de violencias.

Palau de les Corts Valencianes
València, 23 de febrero de 2023

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario segundo
Luis Arquillos Cruz

Resolución 631/X, sobre la aprobación del dictamen elaborado por la Comisión especial de estudio de las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales, aprobada por el Pleno de las Corts Valencianes en la reunión del 23 de febrero de 2023

PRESIDENCIA DE LAS CORTS VALENCIANES

De acuerdo con los artículos 96.1 del Reglamento y 21 de la Resolución de Presidencia de carácter general 11/X, sobre el funcionamiento de las comisiones de investigación y especiales de estudio, de 10 de octubre de 2022 se ordena publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* el dictamen elaborado por la Comisión especial de estudio de las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales, aprobado por la Resolución 631/X, del Pleno de las Corts Valencianes, en la reunión del 23 de febrero de 2023.

Palau de les Corts Valencianes
València, 23 de febrero de 2023

El presidente
Enric Morera i Català

PLE DE LES CORTS VALENCIANES

El Ple de les Corts Valencianes, en la sessió del dia 22 de febrer de 2023, ha debatut el dictamen elaborat per la Comissió especial d'estudi de les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals, i els vots particulars presentats pels grups parlamentaris Popular, Ciudadanos i Vox Comunidad Valenciana.

Finalment, el Ple de les Corts Valencianes, en la sessió del dia 23 de febrer de 2022, d'acord amb el que hi ha establert en l'article 55.4 del Reglament de les Corts Valencianes, ha aprovat les conclusions recollides en aquesta resolució i ha rebutjat els vots particulars.

RESOLUCIÓ

DICTAMEN DE LA COMISSIÓ ESPECIAL D'ESTUDI DE LES MESURES DE PREVENCIÓ DELS RISCOS DERIVATS DELS FORTS TEMPORALS

Índex

1. Introducció
2. L'episodi meteorològic Gloria al gener de 2020. Origen, desenvolupament, danys i cost econòmic
3. Canvi climàtic; tendències observades i projeccions
4. Problemàtiques identificades
 - 4.1. Regressió costanera
 - 4.2. Inundacions
 - 4.3. Danys en zones forestals
5. Criteris generals d'actuació per a prevenir els efectes dels forts temporals
 - A) Riscos d'inundació
 - B) Pèrdua de sediments, regressió i restauració de platges
 - C) Problemes forestals
 - D) Altres qüestions rellevants

1. Introducció

El Ple de les Corts Valencianes va aprovar en la sessió de 5 de març de 2020 la Resolució 113/X, mitjançant la qual s'acorda la creació de la Comissió especial d'estudi de les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals, tant a les comarques costaneres com a les d'interior en matèria territorial, urbanística i hídrica, adoptades des de les administracions públiques, i les possibles actuacions per a reduir la vulnerabilitat social, econòmica i ambiental en aquest territori davant futurs episodis climatològics virulents com la borrasca Gloria ocorreguda el gener de 2020.

A l'efecte d'aquest dictamen, ens referirem a la denominació d'aquesta comissió especial d'estudi com la Comissió o Comissió d'Estudi de Riscos de Grans Temporals.

La Comissió, en la sessió constitutiva celebrada el dia 16 de novembre de 2021 a les Corts Valencianes, va acordar l'establiment d'un termini per a la presentació del pla de treball corresponent per part dels grups parlamentaris que la conformen. El pla de treball va ser aprovat en la sessió de la Comissió de data 24 de gener de 2022, per deu vots a favor, una abstenció i zero vots en contra, i va ser publicat en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 223, de data 09.02.2022. Aquest pla de treball, en coherència amb la Resolució del Ple de les Corts Valencianes 113/X, d'una banda, va establir una duració

PLENO DE LAS CORTS VALENCIANES

El Pleno de las Corts Valencianes, en la sesión del día 22 de febrero de 2023, ha debatido el dictamen elaborado por la Comisión especial de estudio de las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales, y los votos particulares presentados por los grupos parlamentarios Popular, Ciudadanos y Vox Comunidad Valenciana.

Finalmente, el Pleno de las Corts Valencianes, en la sesión del día 23 de febrero de 2022, de acuerdo con lo establecido en el artículo 55.4 del Reglamento de las Corts Valencianes, ha aprobado las conclusiones recogidas en esta resolución y ha rechazado los votos particulares.

RESOLUCIÓN

DICTAMEN DE LA COMISIÓN ESPECIAL DE ESTUDIO DE LAS MEDIDAS DE PREVENCIÓN DE LOS RIESGOS DERIVADOS DE LOS FUERTES TEMPORALES

Índice

1. Introducción
2. El episodio meteorológico Gloria en enero de 2020. Origen, desarrollo, daños y coste económico
3. Cambio climático; tendencias observadas y proyecciones
4. Problemáticas identificadas
 - 4.1 Regresión costera
 - 4.2. Inundaciones
 - 4.3. Daños en zonas forestales
5. Criterios generales de actuación para prevenir los efectos de los fuertes temporales
 - A) Riesgos de inundación
 - B) Pérdida de sedimentos, regresión y restauración de playas
 - C) Problemas forestales
 - D) Otras cuestiones relevantes

1. Introducción

El Pleno de las Corts Valencianes aprobó en su sesión de 5 de marzo de 2020 la Resolución 113/X, mediante la cual se acuerda la creación de la Comisión especial de estudio de las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales, tanto en las comarcas costeras como en las de interior en materia territorial, urbanística e hídrica, adoptadas desde las administraciones públicas, y las posibles actuaciones para reducir la vulnerabilidad social, económica y ambiental en este territorio ante futuros episodios climatológicos virulentos como la borrasca Gloria ocurrida en enero de 2020.

A efectos de este dictamen, nos referiremos a la denominación de esta comisión especial de estudio como la Comisión o Comisión de Estudio de Riesgos de Grandes Temporales.

La Comisión, en la sesión constitutiva celebrada el día 16 de noviembre de 2021 en las Corts Valencianes, acordó el establecimiento de un plazo para la presentación del correspondiente plan de trabajo por parte de los grupos parlamentarios que la conforman. El plan de trabajo fue aprobado en la sesión de la Comisión de fecha 24 de enero de 2022, por diez votos a favor, una abstención y cero votos en contra, y fue publicado en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 223, de fecha 09.02.2022. Dicho plan de trabajo, en coherencia con la Resolución del Pleno de las Corts Valencianes 113/X, por una

de dotze mesos des de la data de la constitució de la Comissió per a finalitzar els treballs, que podrien ampliar-se si així ho exigia el desenvolupament d'aquesta, i, d'altra banda, va establir com a objectius de la Comissió els següents:

«a) Analitzar com s'ha realitzat la gestió en matèria hídrica, territorial i urbanística durant les últimes dècades des de la perspectiva de la prevenció dels riscos derivats dels greus temporals.

b) Conèixer tant les causes com l'abast de les inundacions i els danys que han afectat les diferents comarques en el temporal derivat de la borrasca Gloria el gener de 2020.

c) Conèixer l'abast econòmic dels danys produïts per la borrasca Gloria al gener de 2020.

d) Estudiar les actuacions que han de dur a terme les diferents administracions públiques, atesos els efectes del canvi climàtic, tant per a la reconstrucció dels danys produïts com per a la prevenció de cara al futur.»

Per al desenvolupament del treball de la Comissió, el pla de treball preveia una metodologia a partir d'un conjunt de compareixences, així com de l'estudi de la bibliografia, la legislació, plans, projectes, informes i documentació rellevant.

Seguint el que s'estableix en el pla de treball, la Comissió ha sol·licitat diferent documentació i informació rellevant per a la consecució dels seus objectius a les administracions i organismes públics següents:

1. Als ajuntaments inclosos en la declaració de zona catastròfica i també a aquells que van rebre ajudes pels danys causats per la borrasca Gloria i per la baixa de gran grandària que va absorbir entre els dies 18 i 26 de gener de 2020.

2. A la Generalitat Valenciana.

3. A l'administració general de l'Estat.

4. Als serveis provincials a Alacant i Castelló i la demarcació de València de la Direcció General de la Costa i la Mar, del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

5. Al Ministeri d'Hisenda i Funció Pública.

6. A les Corts Valencianes.

7. A les diputacions provincials d'Alacant, València i Castelló.

Per part seua, les persones compareixents previstes en el pla de treball han pogut aportar tota la documentació, informes o bibliografia que han considerat d'interès per als treballs de la Comissió.

En concret, el pla de treball tenia previstes 73 compareixences en comissió de persones representants d'ajuntaments afectats per la borrasca Gloria, d'ajuntaments que desenvolupen iniciatives municipals d'adaptació al canvi climàtic, de diferents administracions i òrgans del sector públic de la Generalitat i de l'Estat espanyol amb competències en les diferents matèries implicades en l'objecte de la Comissió, així com de les tres diputacions provincials. A més, s'ha inclòs un nombre important de persones expertes

parte, estableció una duración de doce meses desde la fecha de la constitución de la Comisión para finalizar los trabajos, que podrían ampliarse si así lo exigía el desarrollo de la misma, y, por otra parte, estableció como objetivos de la Comisión los siguientes:

«a) Analizar cómo se ha realizado la gestión en materia hídrica, territorial y urbanística durante las últimas décadas desde la perspectiva de la prevención de los riesgos derivados de los graves temporales.

b) Conocer tanto las causas como el alcance de las inundaciones y los daños que han afectado a las distintas comarcas en el temporal derivado de la borrasca Gloria en enero de 2020.

c) Conocer el alcance económico de los daños producidos por la borrasca Gloria en enero de 2020.

d) Estudiar las actuaciones a llevar a cabo por las diferentes administraciones públicas, dados los efectos del cambio climático, tanto para la reconstrucción de los daños producidos como para la prevención de cara al futuro.»

Para el desarrollo del trabajo de la Comisión, el plan de trabajo preveía una metodología a partir de un conjunto de compareixences, así como del estudio de la bibliografía, legislación, planes, proyectos, informes y documentación relevante.

Siguiendo lo establecido en el plan de trabajo, la Comisión ha solicitado diferente documentación e información relevante para la consecución de sus objetivos a las siguientes administraciones y organismos públicos:

1. A los ayuntamientos incluidos en la declaración de zona catastrófica y también a aquellos que recibieron ayudas por los daños causados por la borrasca Gloria y por la baja de gran tamaño que absorbió entre los días 18 y 26 de enero de 2020.

2. A la Generalitat Valenciana.

3. A la administración general del Estado.

4. A los servicios provinciales en Alicante y Castellón y la demarcación de Valencia de la Dirección General de la Costa y el Mar, del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico.

5. Al Ministerio de Hacienda y Función Pública.

6. A las Corts Valencianes.

7. A las diputaciones provinciales de Alicante, Valencia y Castellón.

Por su parte, las personas compareixents previstes en el plan de trabajo han podido aportar toda la documentación, informes o bibliografía que han considerado de interés para los trabajos de la Comisión.

En concreto, el plan de trabajo tenía previstas 73 compareixences en comisión de personas representantes de ayuntamientos afectados por la borrasca Gloria, de ayuntamientos que desarrollan iniciativas municipales de adaptación al cambio climático, de diferentes administraciones y órganos del sector público de la Generalitat y del Estado español con competencias en las diferentes materias implicadas en el objeto de la Comisión, así como de las tres diputaciones provinciales. Además, se ha incluido un número importante de personas

i procedents de la societat civil organitzada, de les quals, conforme a l'àrea de coneixement i experiència de cadascuna, s'ha obtingut una informació de gran interès per a la consecució dels objectius de la Comissió.

Finalment, de les 73 compareixences previstes en el pla de treball, 72 es van materialitzar en el transcurs de la Comissió, en les sessions que es detallen a continuació:

Sessió 11.02.2022

1. Wenceslao Alós Valls, alcalde de l'Ajuntament de Moncofa
2. Jordi Mayor Vallet, alcalde de l'Ajuntament de Cullera
3. Matilde Marín Palop, alcaldessa de l'Ajuntament d'Enguera
4. Maria Garcia Pascual, primera tinenta d'alcalde de l'Ajuntament d'Agres
5. Sergi González Frasset, alcalde de l'Ajuntament de Tavernes de la Valldigna

Sessió 25.02.2022

6. Rhamsés Ripollés Puig, alcalde de l'Ajuntament de Morella
7. Joan Marco Pastor, alcalde de l'Ajuntament de Bellreguard
8. Josep Blasco Pla, en representació de l'Ajuntament de Gandia
9. Guillem Alsina Gilabert, alcalde de l'Ajuntament de Vinaròs
10. Rosario Miralles Ferrando, alcaldessa de l'Ajuntament de Benicarló

Sessió 11.03.2022

11. Sergi Campillo Fernández, vicealcalde de l'Ajuntament de València
12. Silvia Colom Monferrer, alcaldessa de l'Ajuntament de Vilafranca
13. Vicent Grimalt Boronat, alcalde de l'Ajuntament de Dénia
14. José Francisco Chulvi Español, alcalde de l'Ajuntament de Xàbia
15. Juan Manuel del Pino López, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Calp

Sessió 01.04.2022

16. José Ramón González de Zárate Unamuno, regidor d'Espai Públic, Obres, Accessibilitat Universal, Mobilitat, Neteja Viària i Cicle de l'Aigua de l'Ajuntament de Benidorm
17. Luis Tebar Ortiz, coordinador de l'àrea de Modernització de l'Espai Públic i Serveis Públics Municipals de l'Ajuntament d'Elx
18. Francisco Iniesta López, regidor d'Ordenació del Territori, Medi Ambient i Desenvolupament Agrari de l'Ajuntament de Villena
19. Joaquín Calafat Rocher, regidor de Turisme i Platges de l'Ajuntament d'Oliva
20. Inmaculada Ros Tendero, enginyera municipal de l'Ajuntament de Silla

Sessió 08.04.2022

21. Rafael García García, vicepresident segon i diputat de l'Àrea d'Infraestructures i Carreteres de la Diputació de València.
22. Jordi Molinera Poblet, coalcalde de l'Ajuntament d'Altafulla (Tarragona)

expertas y procedentes de la sociedad civil organizada, de las que, conforme al área de conocimiento y experiencia de cada una, se ha obtenido una información de gran interés para la consecución de los objetivos de la Comisión.

Finalmente, de las 73 comparecencias previstas en el plan de trabajo, 72 se materializaron en el transcurso de la Comisión, en las sesiones que se detallan a continuación:

Sesión 11.02.2022

1. Wenceslao Alós Valls, alcalde del Ayuntamiento de Moncofa
2. Jordi Mayor Vallet, alcalde del Ayuntamiento de Cullera
3. Matilde Marín Palop, alcaldesa del Ayuntamiento de Enguera
4. Maria Garcia Pascual, primera teniente de alcalde del Ayuntamiento de Agres
5. Sergi González Frasset, alcalde del Ayuntamiento de Tavernes de la Valldigna

Sesión 25.02.2022

6. Rhamsés Ripollés Puig, alcalde del Ayuntamiento de Morella
7. Joan Marco Pastor, alcalde del Ayuntamiento de Bellreguard
8. Josep Blasco Pla, en representación del Ayuntamiento de Gandia
9. Guillem Alsina Gilabert, alcalde del Ayuntamiento de Vinaròs
10. Rosario Miralles Ferrando, alcaldesa del Ayuntamiento de Benicarló

Sesión 11.03.2022

11. Sergi Campillo Fernández, vicealcalde del Ayuntamiento de València
12. Silvia Colom Monferrer, alcaldesa del Ayuntamiento de Villafranca del Cid
13. Vicent Grimalt Boronat, alcalde del Ayuntamiento de Dénia
14. José Francisco Chulvi Español, alcalde del Ayuntamiento de Jávea
15. Juan Manuel del Pino López, primer teniente de alcalde del Ayuntamiento de Calp

Sesión 01.04.2022

16. José Ramón González de Zárate Unamuno, regidor de Espacio Público, Obras, Accesibilidad Universal, Movilidad, Limpieza Viaria y Ciclo del Agua del Ayuntamiento de Benidorm
17. Luis Tebar Ortiz, coordinador del área de Modernización del Espacio Público y Servicios Públicos Municipales del Ayuntamiento de Elche
18. Francisco Iniesta López, regidor de Ordenación del Territorio, Medio Ambiente y Desarrollo Agrario del Ayuntamiento de Villena
19. Joaquín Calafat Rocher, regidor de Turismo y Playas del Ayuntamiento de Oliva
20. Inmaculada Ros Tendero, ingeniera municipal del Ayuntamiento de Silla

Sesión 08.04.2022

21. Rafael García García, vicepresidente segundo y diputado del Área de Infraestructuras y Carreteras de la Diputación de Valencia.
22. Jordi Molinera Poblet, coalcalde del Ayuntamiento de Altafulla (Tarragona)

23. Javier Gutiérrez Martín, diputat d'Infraestructures i Assistència a Municipis de la Diputació d'Alacant
 24. Santiago Pérez Peñarrocha, diputat i portaveu d'Acció contra la Despoblació i Desenvolupament Rural, Carreteres, Expropiacions i Enginyeria Interna de la Diputació de Castelló

Sessió 06.05.2022

25. Ignasi Josep García Felip, diputat del Cicle Integral de l'Aigua, Transició Energètica i Energies Renovables, i Residus de la Diputació Provincial de Castelló
 26. Rosa Pardo Marín, directora general de Política Territorial i Paisatge de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 27. Vicent Doménech Gregori, subdirector general d'Ordenació del Territori de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 28. Jeroni Banyuls García, cap del Servei de Gestió Territorial de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 29. Paula Tuzón Marco, secretària autonòmica d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

Sessió 20.05.2022

30. María Luisa Martínez Mora, directora general de Ports, Aeroports i Costes de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 31. Julio Ramón Gómez Vivo, director general de Medi Natural i Avaluació Ambiental de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 32. Celsa Monrós Barahona, directora general de Canvi Climàtic de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 33. Diego Marín Fabra, director general de Prevenció d'Incendis Forestals de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 34. Alberto Rubio Garrido, director general de Qualitat, Rehabilitació i Eficiència Energètica de la Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica

Sessió 27.05.2022

35. José María Ángel Batalla, secretari autonòmic de Seguretat i Emergències (Agència Valenciana de Seguretat i Resposta a les Emergències) de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública
 36. Juan Ángel Conca Pardo, gerent de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals (EPSAR) de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 37. José Luis Wagner Salazar, cap de l'àrea de Competitivitat Turística - Turisme Comunitat Valenciana (Secretaria Autonòmica de Turisme)
 38. Xavier Navarro i Garcia, director de l'Institut Cartogràfic Valencià de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 39. Manuel Civera Salvador, director de l'Agència Valenciana de Protecció del Territori (AVPT) de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat

23. Javier Gutiérrez Martín, diputado de Infraestructuras y Asistencia a Municipios de la Diputación de Alicante
 24. Santiago Pérez Peñarrocha, diputado y portavoz de Acción contra la Despoblación y Desarrollo Rural, Carreteras, Expropiaciones e Ingeniería Interna de la Diputación de Castellón

Sesión 06.05.2022

25. Ignasi Josep García Felip, diputado del Ciclo Integral del Agua, Transición Energética y Energías Renovables, y Residuos de la Diputación Provincial de Castelló
 26. Rosa Pardo Marín, directora general de Política Territorial y Paisaje de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 27. Vicent Doménech Gregori, subdirector general de Ordenación del Territorio de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 28. Jeroni Banyuls García, jefe del Servicio de Gestión Territorial de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 29. Paula Tuzón Marco, secretaria autonómica de Emergencia Climática y Transición Ecológica de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica

Sesión 20.05.2022

30. María Luisa Martínez Mora, directora general de Puertos, Aeropuertos y Costas, de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 31. Julio Ramón Gómez Vivo, director general de Medio Natural y Evaluación Ambiental de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 32. Celsa Monrós Barahona, directora general de Cambio Climático de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 33. Diego Marín Fabra, director general de Prevención de Incendios Forestales de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 34. Alberto Rubio Garrido, director general de Calidad, Rehabilitación y Eficiencia Energética de la Conselleria de Vivienda y Arquitectura Bioclimática

Sesión 27.05.2022

35. José María Ángel Batalla, secretario autonómico de Seguridad y Emergencias (Agencia Valenciana de Seguridad y Respuesta a las Emergencias) de la Conselleria de Justicia, Interior y Administración Pública
 36. Juan Ángel Conca Pardo, gerente de la Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales (EPSAR) de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 37. José Luis Wagner Salazar, jefe del área de Competitividad Turística - Turismo Comunitat Valenciana (Secretaría Autonómica de Turismo)
 38. Xavier Navarro i Garcia, director del Institut Cartogràfic Valencià de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 39. Manuel Civera Salvador, director de la Agencia Valenciana de Protección del Territorio (AVPT) de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad

Sessió 10.06.2022

40. Juan Manuel Barragán Muñoz, expert internacional en gestió de les zones costaneres (GIZC), Universitat de Cadis
 41. Samira Khodayar Pardo, coordinadora de l'àrea de Meteorologia de la Fundació Centre d'Estudis Ambientals del Mediterrani (CEAM) de la Comunitat Valenciana
 42. María José López García, catedràtica de Geografia Física de la Universitat de València
 43. Jorge Olcina Cantos, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat d'Alacant
 44. Andreu Escrivá García, expert en el canvi climàtic

Sessió 17.06.2022

45. Begoña Serrano Lanzarote, directora de l'Institut Valencià de l'Edificació
 46. María José Estrela Navarro, catedràtica de Geografia Física de la Universitat de València i directora del Grup d'Investigació del Canvi Climàtic, Riscos Meteorològics i Inputs al Sistema Hidrològic al Mediterrani (Climamet), Universitat de València
 47. Maria Josep Picó Garcés, periodista ambiental
 48. Gabriel Soler Capdepón, director de l'Institut d'Ecologia Litoral
 49. Eduardo Rojas Briaies, degà-president del Col·legi Oficial d'Enginyers Forestals.

Sessió 01.07.2022

50. Miriam García García, directora de Landlab i doctora en Arquitectura Paisatgista
 51. Jorge Tamayo Carmona, delegat territorial a la Comunitat Valenciana de l'Agència Estatal de Meteorologia (Aemet)
 52. Luis Sendra Mengual, degà del Col·legi d'Arquitectes de la Comunitat Valenciana
 53. Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports a la Comunitat Valenciana
 54. Jorge García-Serra García, membre de la Junta de Govern del Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de la Comunitat Valenciana

Sessió 08.07.2022

55. Mariano Hernández Fernández, inspector cap del Servei Operatiu del Consorci Provincial de Bombers de Castelló
 56. Carlos Antonio Puig Mengual, membre del comitè d'experts i col·legiat del Col·legi Oficial d'Enginyeria Geomàtica i Topogràfica
 57. José Miguel Basset Blesa, inspector cap del Consorci Provincial de Bombers de València
 58. José Francisco Cerdá García, oficial del Departament d'Intervencions, Serveis Provincials del Consorci Provincial de Bombers d'Alacant

Sessió 12.09.2022

59. Joan Francesc Aguado Sáez, Col·legi Oficial de Biòlegs de la Comunitat Valenciana
 60. Eugenio Jiménez Ferrer, funcionari del Cos d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de l'Estat
 61. Manuel Oliver, representant de l'Associació de Veïns Mare de Déu del Carme de Nules
 62. Antonio Serrano Rodríguez, Associació Interprofessional d'Ordenació del Territori (Fundicot)

Sesión 10.06.2022

40. Juan Manuel Barragán Muñoz, experto internacional en gestión de las zonas costeras (GIZC), Universidad de Cádiz
 41. Samira Khodayar Pardo, coordinadora del área de Meteorología de la Fundación Centro de Estudios Ambientales del Mediterráneo (CEAM) de la Comunitat Valenciana
 42. María José López García, catedrática de Geografía Física de la Universitat de València
 43. Jorge Olcina Cantos, catedrático de Análisis Geográfico Regional de la Universidad de Alicante
 44. Andreu Escrivá García, experto en el cambio climático

Sesión 17.06.2022

45. Begoña Serrano Lanzarote, directora del Instituto Valenciano de la Edificación
 46. María José Estrela Navarro, catedrática de Geografía Física de la Universitat de València y directora del Grupo de Investigación del Cambio Climático, Riesgos Meteorológicos e Inputs al Sistema Hidrológico en el Mediterráneo (Climamet), Universitat de València
 47. Maria Josep Picó Garcés, periodista ambiental
 48. Gabriel Soler Capdepón, director del Instituto de Ecología Litoral
 49. Eduardo Rojas Briaies, decano-presidente del Colegio Oficial de Ingenieros de Montes

Sesión 01.07.2022

50. Miriam García García, directora de Landlab y doctora en Arquitectura Paisajista
 51. Jorge Tamayo Carmona, delegado territorial en la Comunitat Valenciana de la Agencia Estatal de Meteorología (Aemet)
 52. Luis Sendra Mengual, decano del Colegio de Arquitectos de la Comunitat Valenciana
 53. Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos en la Comunitat Valenciana
 54. Jorge García-Serra García, miembro de la Junta de Gobierno del Colegio Oficial de Ingenieros Industriales de la Comunitat Valenciana

Sesión 08.07.2022

55. Mariano Hernández Fernández, inspector jefe del Servicio Operativo del Consorcio Provincial de Bomberos de Castelló
 56. Carlos Antonio Puig Mengual, miembro del comité de expertos y colegiado del Colegio Oficial de Ingeniería Geomática y Topográfica
 57. José Miguel Basset Blesa, inspector jefe del Consorcio Provincial de Bomberos de Valencia
 58. José Francisco Cerdá García, oficial del Departamento de Intervenciones, Servicios Provinciales del Consorcio Provincial de Bomberos de Alicante

Sesión 12.09.2022

59. Joan Francesc Aguado Sáez, Colegio Oficial de Biólogos de la Comunitat Valenciana
 60. Eugenio Jiménez Ferrer, funcionario del Cuerpo de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos del Estado
 61. Manuel Oliver, representante de la Asociación de Vecinos Virgen del Carmen de Nules
 62. Antonio Serrano Rodríguez, Asociación Interprofesional de Ordenación del Territorio (Fundicot)

63. Pedro Tomey Gómez, president de l'Observatori de Catàstrofes Naturals, Fundació Aon España

Sessió 30.09.2022

64. Manuel López Martínez, representant de l'Associació de Veïns Guardamar – Platja Babilònia
 65. Luis Alberto Bernabé Martínez, co-coordinador d'Ecologistes en Acció del País Valencià
 66. Tinent coronel Jorge Mariano Pérez, cap del Tercer Batalló de la Unitat Militar d'Emergències (UME)
 67. Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de l'Associació Amics de la Mar d'Almassora
 68. Leandro Pruñonosa Alcañiz, representant de l'Associació de Veïns de les platges d'Almardà de Sagunt

Sessió 10.10.2022

69. Javier Cremades Peris, president de l'Associació Salvem les Platges al Sud de Gandia
 70. Vicent Martínez i Sebastià, representant de la Plataforma El Litoral per al Poble
 71. Juan Rafael Moratal Sendra, representant de l'Associació Platges Nord de Dénia
 72. Joaquín Vercher Tarín, president de l'Associació SOS Platja Tavernes de la Valldigna

Finalitzades les compareixences i amb la finalitat de donar compliment al pla de treball, en la sessió del dia 10 d'octubre de 2022, la Comissió va acordar dirigir-se a la Mesa de les Corts Valencianes en els termes següents:

«1. Que havent finalitzat en el dia d'avui les compareixences previstes en el pla de treball, i havent comprovat que el volum de documentació existent requereix que la comissió dispose de més temps per a poder desenvolupar la seua tasca de manera adequada, sol·licita l'ampliació del termini per a finalitzar els treballs, inicialment previst per al 16 de novembre de 2022, per un període de tres mesos, fins el dia 16 de febrer de 2023.

2. Que, en cas d'acordar-se l'ampliació sol·licitada, el termini per a registrar les propostes de dictamen elaborades pels diferents grups parlamentaris finalitze el dia 20 de gener de 2023 (divendres), aquest inclòs.

3. Que, si escau, els grups parlamentaris puguin presentar esmenes fins el dia 27 de gener de 2023 (divendres), aquest inclòs.

4. Que la Comissió en la qual es debatrà i, si escau, aprovarà el dictamen, es realitze entre els dies 1 i 10 de febrer de 2023.

5. Que el termini per a registrar, si és el cas, els vots particulars que puguin presentar els diferents grups parlamentaris finalitze 48 hores després de la conclusió de la comissió.

Una vegada aprovat el dictamen, quedarà en disposició de ser inclòs en l'ordre del dia del Ple i la Comissió haurà conclòs els treballs.»

Aprovada la sol·licitud d'ampliació del termini per a finalitzar els treballs, aquest va passar a ser el calendari de la Comissió fins a la finalització dels treballs.

63. Pedro Tomey Gómez, presidente del Observatorio de Catástrofes Naturales, Fundación Aon España

Sesión 30.09.2022

64. Manuel López Martínez, representante de la Asociación de Vecinos Guardamar – Playa Babilonia
 65. Luis Alberto Bernabé Martínez, co-coordinador de Ecologistas en Acción del País Valenciano
 66. Teniente coronel Jorge Mariano Pérez, jefe del Tercer Batallón de la Unidad Militar de Emergencias (UME)
 67. Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de la Asociación Amigos del Mar de Almassora
 68. Leandro Pruñonosa Alcañiz, representante de la Asociación de Vecinos de las playas de Almardà de Sagunto

Sesión 10.10.2022

69. Javier Cremades Peris, presidente de la Asociación Salvem les Platges al Sud de Gandia
 70. Vicent Martínez i Sebastià, representante de la Plataforma El Litoral per al Poble
 71. Juan Rafael Moratal Sendra, representante de la Asociación Playas Norte de Dénia
 72. Joaquín Vercher Tarín, presidente de la Asociación SOS Playa Tavernes de la Valldigna

Finalizadas las comparecencias y con la finalidad de dar cumplimiento al plan de trabajo, en la sesión del día 10 de octubre de 2022, la Comisión acordó dirigirse a la Mesa de las Corts Valencianes en los siguientes términos:

«1. Que habiendo finalizado en el día de hoy las comparecencias previstas en el plan de trabajo, y habiendo comprobado que el volumen de documentación existente requiere que la comisión disponga de más tiempo para poder desarrollar su tarea de manera adecuada, solicita la ampliación del plazo para finalizar los trabajos, inicialmente previsto para el 16 de noviembre de 2022, por un periodo de tres meses, hasta el día 16 de febrero de 2023.

2. Que, en caso de acordarse la ampliación solicitada, el plazo para registrar las propuestas de dictamen elaboradas por los diferentes grupos parlamentarios finalice el día 20 de enero de 2023 (viernes), este incluido.

3. Que, si procede, se puedan presentar enmiendas por los grupos parlamentarios hasta el día 27 de enero de 2023 (viernes), este incluido.

4. Que la Comisión en la que se debatirá y, si procede, aprobará el dictamen, se realice entre los días 1 y 10 de febrero de 2023.

5. Que el plazo para registrar, en su caso, los votos particulares que puedan presentarse por los diferentes grupos parlamentarios finalice 48 horas después de la conclusión de la comisión.

Una vez aprobado el dictamen, quedará en disposición de ser incluido en el orden del día del Pleno y la Comisión habrá concluido los trabajos.»

Aprovada la solicitud de ampliación del plazo para finalizar los trabajos, este pasó a ser el calendario de la Comisión hasta la finalización de los trabajos.

Arribats a aquest punt, volem agrair a totes les persones que han participat en aquesta comissió, així com a les institucions i les persones que ens han remés documentació per escrit. La seua contribució ha sigut essencial per al desenvolupament dels treballs de la Comissió i per a llançar llum entorn de les qüestions objecte d'estudi. També volem posar de manifest el nostre agraïment a tot el personal de les Corts Valencianes per la seua professionalitat i col·laboració imprescindible per a dur a terme el nostre treball parlamentari.

En aquest dictamen es pretén recollir les conclusions aconseguides en relació amb els objectius de la Comissió, per a l'estudi de les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals, tant a les comarques costaneres com a les d'interior, en matèria territorial, urbanística i hídrica, adoptades des de les administracions públiques, i les possibles actuacions per a reduir la vulnerabilitat social, econòmica i ambiental en aquest territori davant futurs episodis climatològics virulents com la borrasca Gloria ocorreguda el gener de 2020. Atesa la important quantitat d'informació i coneixement que s'ha manejat durant el transcurs de la Comissió, considerem interessant aportar les intervencions de les i els compareixents, que poden veure's i escoltar-se en l'arxiu digital de les Corts Valencianes, en l'enllaç següent: <<https://mediateca.cortsvalencianes.es/items>>.

Així mateix, considerar que el contingut d'aquest dictamen pot contribuir als treballs i processos de presa de decisions en tots els estadis de l'administració pública així com a processos de participació pública, raó per la qual sol·licitem que es remeta, juntament amb tots els seus annexos, a totes les conselleries de la Generalitat Valenciana; confederacions hidrogràfiques; a les carteres ministerials del Govern d'Espanya amb competències en matèria de costes, aigua, medi ambient, emergències, prevenció d'inundacions, agricultura, infraestructures de transport i mobilitat, infraestructures marítimes, agenda urbana i desenvolupament rural; a tots els ajuntaments afectats pel temporal Gloria de gener 2020; a les tres diputacions provincials; a tots els ajuntaments del País Valencià que s'han vist afectats en gran manera per algun dels forts temporals esdevinguts en els deu últims anys i a totes les persones que han comparegut en aquesta Comissió d'estudi de riscos de grans temporals.

2. L'episodi meteorològic Gloria el gener de 2020. Origen, desenvolupament, danys i cost econòmic

La Delegació Territorial de l'Agència Estatal de Meteorologia a la Comunitat Valenciana, en l'«Informe meteorològic sobre el temporal Gloria de gener de 2020 a la Comunitat Valenciana» (d'ara en avant «informe de l'Aemet»), tramès a aquesta comissió, descriu la conjunció d'una sèrie de fenòmens meteorològics que van tenir lloc durant els dies 19, 20, 21 i 22 de gener de 2020 com a causes del temporal que coneixem com a Gloria:

«La presència d'un potent anticicló amb centre al sud de Gran Bretanya acoblat amb una borrasca mediterrània que es va generar durant el diumenge dia 19 al sud d'Eivissa, i que pel seu alt impacte va ser anomenada com a Gloria (figura 1) va generar un important temporal de gregal (nord-est) sobre la Comunitat Valenciana, que va provocar

Llegados a este punto, queremos agradecer a todas las personas que han participado en esta comisión, así como a las instituciones y personas que nos han remitido documentación por escrito. Su contribución ha sido esencial para el desarrollo de los trabajos de la Comisión y para arrojar luz en torno a las cuestiones objeto de estudio. También queremos poner de manifiesto nuestro agradecimiento a todo el personal de las Corts Valencianes por su profesionalidad y colaboración imprescindible para llevar a cabo nuestro trabajo parlamentario.

En el presente dictamen se pretende recoger las conclusiones alcanzadas en relación con los objetivos de la Comisión, para el estudio de las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales, tanto en las comarcas costeras como en las de interior, en materia territorial, urbanística e hídrica, adoptadas desde las administraciones públicas, y las posibles actuaciones para reducir la vulnerabilidad social, económica y ambiental en este territorio ante futuros episodios climatológicos virulentos como la borrasca Gloria ocurrida en enero de 2020. Dada la importante cantidad de información y conocimiento que se ha manejado durante el transcurso de la Comisión, consideramos interesante aportar las intervenciones de las y los comparecientes, que pueden verse y escucharse en el archivo digital de las Corts Valencianes, en el siguiente enlace: <<https://mediateca.cortsvalencianes.es/items>>.

Asimismo, considerar que el contenido de este dictamen puede contribuir a los trabajos y procesos de toma de decisiones en todos los estadios de la administración pública así como a procesos de participación pública, razón por la cual solicitamos que se remita, junto con todos sus anexos, a todas las consejerías de la Generalitat Valenciana; confederaciones hidrográficas; a las carteras ministeriales del Gobierno de España con competencias en materia de costas, agua, medioambiente, emergencias, prevención de inundaciones, agricultura, infraestructuras de transporte y movilidad, infraestructuras marítimas, agenda urbana y desarrollo rural; a todos los ayuntamientos afectados por el temporal Gloria de enero 2020; a las tres diputaciones provinciales; a todos los ayuntamientos del País Valenciano que se han visto afectados sobremano por alguno de los fuertes temporales acaecidos en los diez últimos años y a todas las personas que han comparecido en esta Comisión de estudio de riesgos de grandes temporales.

2. El episodio meteorológico Gloria en enero de 2020. Origen, desarrollo, daños y coste económico

La Delegación Territorial de la Agencia Estatal de Meteorología en la Comunitat Valenciana, en el «Informe meteorológico sobre el temporal Gloria de enero de 2020 en la Comunitat Valenciana» (en adelante «informe de la Aemet»), remitido a esta comisión, describe la conjunción de una serie de fenómenos meteorológicos que tuvieron lugar durante los días 19, 20, 21 y 22 de enero de 2020 como causas del temporal que conocemos como Gloria:

«La presencia de un potente anticiclón con centro en el sur de Gran Bretaña acoplado con una borrasca mediterránea que se generó durante el domingo día 19 al sur de Ibiza, y que por su alto impacto fue nombrada como Gloria (figura 1) generó un importante temporal de gregal (nord-est) sobre la Comunitat Valenciana, que provocó durante los días 19, 20,

durant els dies 19, 20, 21 i 22 de gener precipitacions generalitzades, que van ser de neu en cotes superiors a uns 500 metres al principi de l'episodi, ratxes de vent molt forts i un històric temporal marítim.

21 y 22 de enero precipitaciones generalizadas, que fueron de nieve en cotas superiores a unos 500 metros al principio del episodio, rachas de viento muy fuertes y un histórico temporal marítimo.

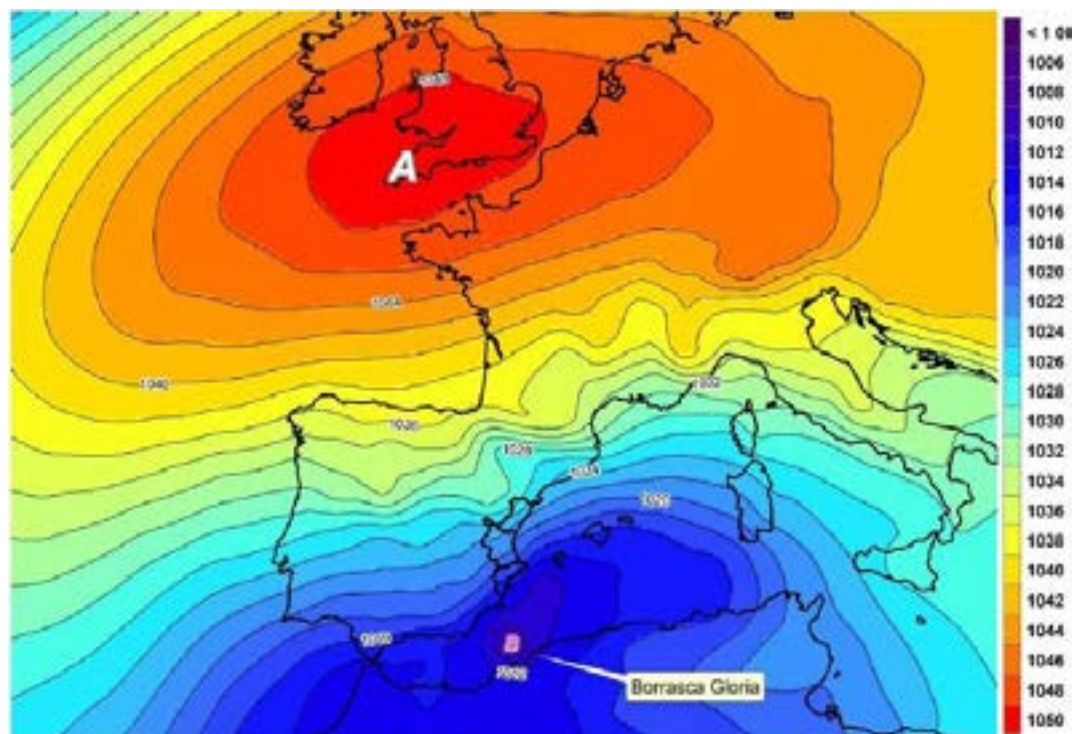

Figura 1: presión reducida al nivel del mar. 20 de enero de 2020 a las 03 UTC.

El potent anticicló, el centre del qual es trobava a Gal·les i penetrava pel nord-oest de França i Bèlgica fins a Centreeuropa, va originar valors de pressió reduïda al nivell de la mar que no s'observaven en dècades o fins i tot van arribar a ser rècord absolut en aquella zona de l'Europa atlàntica.

[...]

El potent anticicló al nord-oest del continent, acoblat amb la borrasca Gloria, va generar un gradient de pressió especialment acusat entre els dos centres d'acció que va donar lloc a un intens raig de vent de l'est en capes baixes.

Prèviament a la formació de la borrasca Gloria, pel flanc nord de l'anticicló primer i per l'oriental després, es va produir al llarg del diumenge dia 19 l'entrada d'una massa d'aire fred. La trajectòria de la massa d'aire que va arribar a València a les 00 hores del dia 20, quan més baixa era la temperatura en capes baixes en la zona, assenyalava el seu origen al sud de Groenlàndia a les 00 hores del dia 16, amb un recorregut primer de nord-oest a sud-est i després de nord-est a sud-oest, seguint una trajectòria en sentit horari, alhora que experimentant un procés subsident.

Al llarg del dilluns dia 20, la borrasca Gloria es va desplaçar en direcció sud-oest fins a ser absorbida per una baixa de major grandària centrada en aquell moment a la mar d'Alborán i que abastava la meitat sud peninsular i la major part del Marroc. Aquesta baixa de gran grandària, que ja no era pròpiament Gloria, va persistir fins al dimecres 22, igual que el potent anticicló al nord de la península.

El potente anticiclón, cuyo centro se encontraba en Gales y penetraba por el noroeste de Francia y Bélgica hasta Centroeuropa, originó valores de presión reducida al nivel del mar que no se observaban en décadas o incluso llegaron a ser récord absoluto en esa zona de la Europa atlántica.

[...]

El potente anticiclón al noroeste del continente, acoplado con la borrasca Gloria, generó un gradiente de presión especialmente acusado entre los dos centros de acción que dio lugar a un intenso chorro de viento del este en capas bajas.

Previamente a la formación de la borrasca Gloria, por el flanc norte del anticiclón primero y por el oriental después, se fue produciendo a lo largo del domingo día 19 la entrada de una masa de aire frío. La trayectoria de la masa de aire que llegó a Valencia a las 00 horas del día 20, cuando más baja era la temperatura en capas bajas en la zona, señala su origen en el sur de Groenlandia a las 00 horas del día 16, con un recorrido primero de noroeste a sureste y luego de nordeste a suroeste, siguiendo una trayectoria en sentido horario, a la vez que experimentando un proceso subsidente.

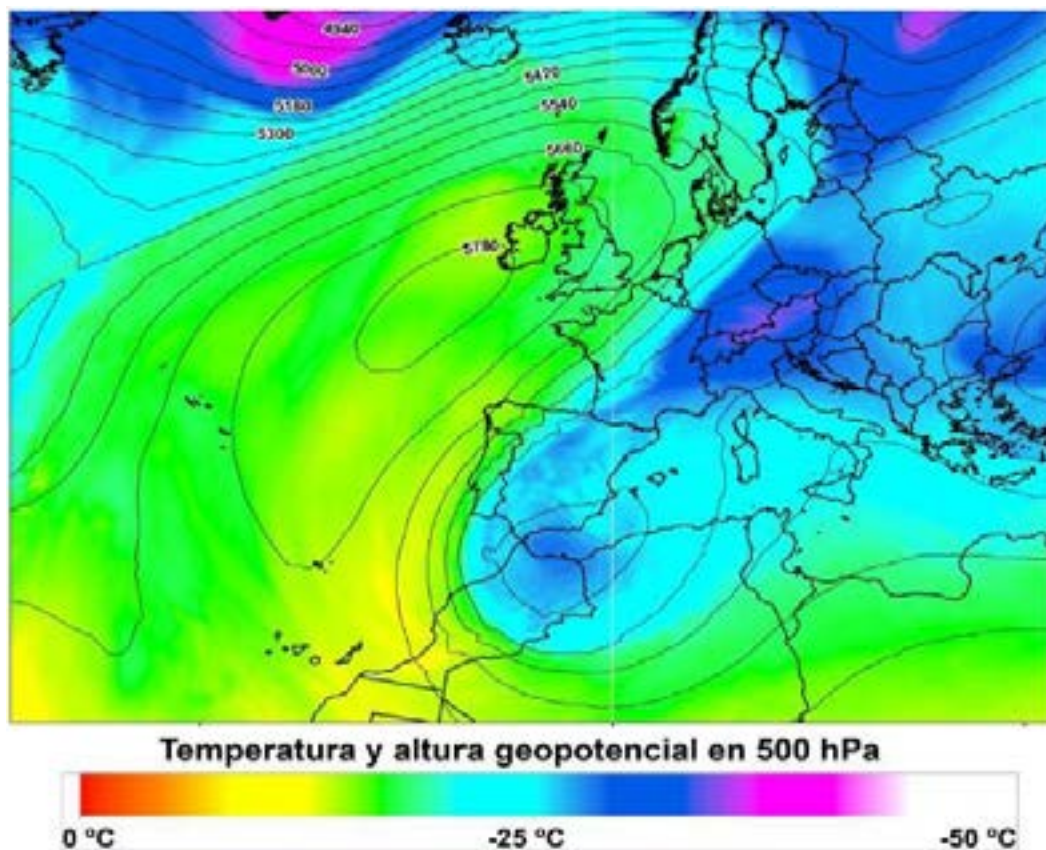
A lo largo del lunes día 20, la borrasca Gloria se desplazó en dirección suroeste hasta ser absorbida por una baja de mayor tamaño centrada en ese momento en el mar de Alborán y que abarcaba la mitad sur peninsular y la mayor parte de Marruecos. Esta baja de gran tamaño, que ya no era propiamente Gloria, persistió hasta el miércoles 22, lo mismo que el potente anticiclón al norte de la península.

En capes mitjanes i altes, una baixa en altura va quedar aïllada sobre el sud-est peninsular, mentre que a l'Atlàntic oriental, a l'oest del continent, se situava una potent dorsal anticiclònica en tots els nivells l'eix de la qual s'estenia des de Canàries fins al sud d'Escandinàvia (figura 2).

En resum, i dins dels patrons de temps freqüent descrits per a l'Europa atlàntica, durant els dies 19 i 20 es va produir una situació forta de bloqueig escandinau.»

En capas medias y altas, una baja en altura quedó aislada sobre el sureste peninsular, mientras que en el Atlántico oriental, al oeste del continente, se situaba una potente dorsal anticiclónica en todos los niveles cuyo eje se extendía desde Canarias hasta el sur de Escandinavia (figura 2).

En resumen, y dentro de los patrones de tiempo frecuente descritos para la Europa atlántica, durante los días 19 y 20 se produjo una situación fuerte de bloqueo escandinavo.»

*Figura 2: Temperatura y altura geopotencial en 500 hPa.
Análisis del 20 de enero de 2020 a las 00 UTC.*

A conseqüència de la situació meteorològica descrita, el temporal Gloria va afectar la Comunitat Valenciana els dies del 19 al 22 de gener de 2020, i va provocar precipitacions històriques en forma de pluja, neu o calamarsa, tempestes amb una elevada càrrega elèctrica en forma de llamps, un vent molt intens en àmplies zones de la franja litoral i un fort temporal marítim que va generar impactes importants a la costa. L'informe de l'Aemet ens trasllada una sèrie de dades que mostren la importància d'aquest episodi meteorològic:

Les nevades van començar el dia 19 al matí a l'interior de Castelló i es van intensificar amb vents que van arribar als 100 km/h. Les nevades es van estendre per àmplies zones del nord i l'interior de la província de Castelló, el litoral i l'interior de València i el nord d'Alacant, i van afectar carreteres tan importants com l'A-3 a Requena o l'A-31 a Villena, i van arribar a registrar-se gruixos de la capa de neu superiors als 80 cm en localitats del nord de Castelló, amb un rècord històric de gruix en algunes zones com Vilafranca o Morella, amb dades de més de cent anys.

Como consecuencia de la situación meteorológica descrita, el temporal Gloria afectó a la Comunitat Valenciana los días del 19 al 22 de enero de 2020, provocando precipitaciones históricas en forma de lluvia, nieve o granizo, tormentas con una elevada carga eléctrica en forma de rayos, un viento muy intenso en amplias zonas de la franja litoral y un fuerte temporal marítimo que generó importantes impactos en la costa. El informe de la Aemet nos traslada una serie de datos que muestran la importancia de este episodio meteorológico:

Las nevadas empezaron el día 19 por la mañana en el interior de Castellón y se fueron intensificando con vientos que alcanzaron los 100 km/h. Las nevadas se extendieron por amplias zonas del norte e interior de la provincia de Castellón, litoral e interior de Valencia y norte de Alicante, afectando a carreteras tan importantes como la A-3 en Requena o la A-31 en Villena, llegando a registrarse espesores de la capa de nieve superiores los 80 cm en localidades del norte de Castellón, con récord histórico de espesor en algunas zonas como Villafranca del Cid o Morella, con datos de más de cien años.

La precipitació mitjana va ser de 152.3 l/m² acumulada durant el temporal, i el gener de 2020 és el mes amb més precipitació acumulada a la Comunitat Valenciana des d'almenys 1950. Però es van superar els 200 l/m² en forma de pluja, neu o calamarsa, en una mica més del 20% del territori de la Comunitat Valenciana, corresponent a zones del nord de Castelló i del sud de València i el nord d'Alacant, on hi ha una àmplia zona, que abasta el 5% del territori de la Comunitat, en què es van superar els 300 l/m², i fins i tot va haver-hi observatoris que van superar els 500 l/m².

La precipitación media fue de 152.3 l/m² acumulada durante el temporal, siendo enero de 2020 es el mes con más precipitación acumulada en la Comunitat Valenciana desde al menos 1950. Pero se superaron los 200 l/m² en forma de lluvia, nieve o granizo, en algo más del 20% del territorio de la Comunitat Valenciana, correspondiente a zonas del norte de Castellón y del sur de Valencia y norte de Alicante, donde hay una amplia zona, que abarca el 5% del territorio de la Comunitat, en la que se superaron los 300 l/m², e incluso hubo observatorios que superaron los 500 l/m².

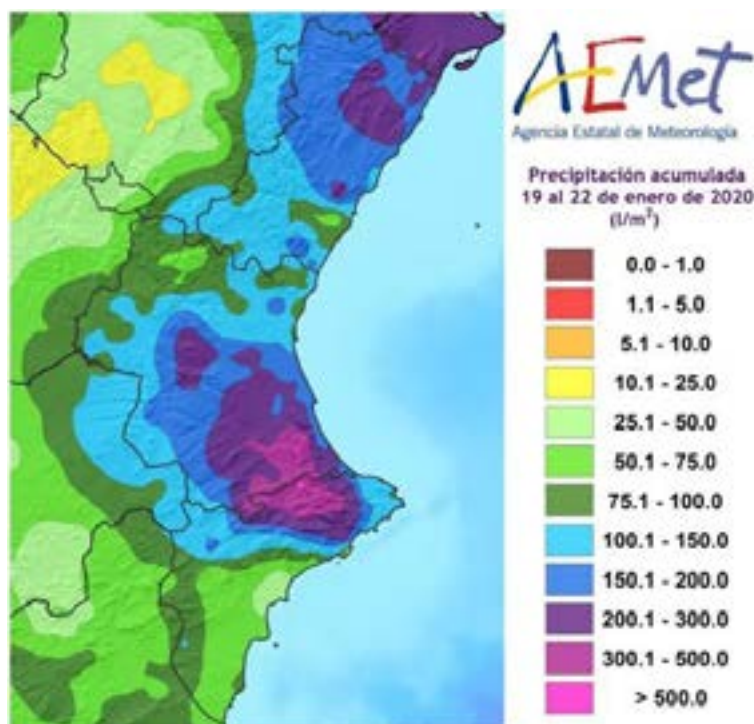

Figura 4. precipitació acumulada durant el temporal Gloria.

Les precipitacions durant el temporal van ser generalitzades i persistents a tot el territori, d'intensitat de moderada a forta, encara que localment i de manera puntual la intensitat va arribar a ser molt forta en alguns observatoris del sud de València, el nord d'Alacant i l'interior nord de Castelló el dia 21. En aquest dia es va registrar l'impacte de 3.035 descàrregues procedents de llamps a tot el País Valencià, és a dir, el dia de gener amb més llamps registrats dins del territori de la Comunitat Valenciana per l'Aemet.

El vent va ser molt intens a la franja litoral, especialment a la costa sud de València i el nord d'Alacant, on s'hi va arribar o es van superar els 100 km/h de ratxa màxima a Oliva (115 km/h), Barx (108 km/h) i Miramar (100 km/h), i valors d'entre 90 i 100 km/h en altres localitats de la zona. També es van superar els 100 km/h al nord de Castelló, a Morella i Fredes. Entre el potent anticicló de les illes britàniques i la borrasca Gloria es va canalitzar un intens flux de vent del nord-est que va afectar sobretot la franja litoral d'Alacant i el sud de València, i va provocar fins i tot el tancament d'infraestructures com el port de Gandia.

Segons l'informe de l'Aemet, «potser l'aspecte més significatiu i advers del temporal Gloria va ser el temporal marítim, que va generar impactes importants a la costa i va afectar

Las precipitaciones durante el temporal fueron generalizadas y persistentes en todo el territorio, de intensidad moderada a fuerte, aunque localmente y de forma puntual la intensidad llegó a ser muy fuerte en algunos observatorios del sur de Valencia, norte de Alicante e interior norte de Castellón el día 21. En este día se registró el impacto de 3.035 descargas procedentes de rayos en todo el País Valenciano, es decir, el día de enero con más rayos registrados dentro del territorio de la Comunitat Valenciana por la Aemet.

El viento fue muy intenso en la franja litoral, especialmente en la costa sur de Valencia y norte de Alicante, donde se alcanzaron o superaron los 100 km/h de racha máxima en Oliva (115 km/h), Barx (108 km/h) y Miramar (100 km/h), y valores de entre 90 y 100 km/h en otras localidades de la zona. También se superaron los 100 km/h en el norte de Castellón, en Morella y Fredes. Entre el potente anticiclón de las islas británicas y la borrasca Gloria se canalizó un intenso flujo de viento del nordeste que afectó sobre todo a la franja litoral de Alicante y sur de Valencia, provocando incluso el cierre de infraestructuras como el puerto de Gandia.

Según el informe de la Aemet, «quizás el aspecto más significativo y adverso del temporal Gloria fue el temporal marítimo, que generó importantes impactos en la costa,

nombrosos edificis i infraestructures públiques i privades situades en primera línia de platja». De tots els grans temporals marítics registrats l'últim mig segle, conclou que «l'altura significativa d'ona registrada a la boia de València durant l'històric temporal marítim és la més alta almenys des de 1958.»

afectando a numerosos edificios e infraestructuras públicas y privadas situadas en primera línea de playa». De todos los grandes temporales marítimos registrados en el último medio siglo, concluye que «la altura significativa de ola registrada en la boya de Valencia durante el histórico temporal marítimo es la más alta desde al menos 1958.»

Año	Mes	Día	Hora	Altura significativa máxima (m)	Periodo de Pico (Tp)	Dirección
2020	Enero	20	05	9.01	12.11	056°
2017	Enero	22	03	6.01	11.87	050°
2009	Diciembre	14	21	5.79	11.02	046°
2001	Noviembre	15	19	6.76	11.24	060°
1980	Diciembre	28	20	5.93	11.11	058°
1967	Noviembre	21	07	5.50	9.52	059°

Tabla 2: altura significativa máxima (m), periodo de pico (Tp) y dirección.

Una dada interessant es refereix al fet que la configuració atmosfèrica en tots els forts temporals marítics registrats l'últim mig segle és molt semblant; en totes les ocasions «apareix una ciclogènesi mediterrània al sud de les illes Balears, com es pot veure en la imatge de la figura 10, en què es representen els centres de les borrasques mediterrànies i la seua pressió mínima durant els set temporals marítics més adversos de l'últim mig segle (dos d'ells al novembre de 2001).

Un dato interesante se refiere a que la configuración atmosférica en todos los fuertes temporales marítimos registrados el último medio siglo es muy parecida; en todas las ocasiones «aparece una ciclogénesis mediterránea al sur de las islas Baleares, como se puede ver en la imagen de la figura 10, en la que se representan los centros de las borrascas mediterráneas y su presión mínima durante los siete temporales marítimos más adversos del último medio siglo (dos de ellos en noviembre de 2001).

Quan es produeix un temporal marítim intens a la Comunitat Valenciana també apareix un potent anticicló al nord de la península, a una latitud d'uns 50° nord, encara que amb més dispersió en la posició del seu centre, que es pot situar des de la zona de l'Atlàntic a 15° de longitud oest fins a zones de Centreeuropa, a 20° de longitud est.»

Cuando se produce un temporal marítimo intenso en la Comunitat Valenciana también aparece un potente anticiclón al norte de la península, a una latitud de unos 50° norte, aunque con más dispersión en la posición de su centro, que se puede situar desde la zona del Atlántico a 15° de longitud oeste hasta zonas de Centroeuropa, a 20° de longitud este.»

Respecte al cost econòmic dels danys que va produir la borrasca Gloria en territori valencià, són diverses les fonts d'informació que ofereixen dades sobre aquest tema; cal tenir en compte que Gloria va aconseguir rècords històrics en diversos municipis en quantitat de precipitacions tant de pluges com de neu, així com de ratxes de vent, nombres de descàrregues elèctriques i altura mitjana de les ones de major altura, amb el potencial destructiu que tenen tots aquests fenòmens atmosfèrics en aconseguir aqueixos nivells sense precedents.

Respecto al coste económico de los daños que produjo la borrasca Gloria en territorio valenciano, son diversas las fuentes de información que ofrecen datos al respecto; hay que tener en cuenta que Gloria alcanzó récords históricos en diversos municipios en cantidad de precipitaciones tanto de lluvias como de nieve, así como de rachas de viento, números de descargas eléctricas y altura media de las olas de mayor altura, con el potencial destructivo que tienen todos estos fenómenos atmosféricos al alcanzar esos niveles sin precedentes.

A aquesta comissió han arribat dades de les despeses efectuades els dies del temporal pels serveis d'emergència, seguits de les reparacions d'urgència dutes a terme per la Generalitat i les diputacions i, per descomptat, pels ajuntaments afectats. Són els que es detallen a continuació:

A esta comisión han llegado datos de los gastos efectuados en los días del temporal por los servicios de emergencia, seguidos de las reparaciones de urgencia llevadas a cabo por la Generalitat y las diputaciones y, por supuesto, por los ayuntamientos afectados. Son los que se detallan a continuación:

L'Excma. Diputació Provincial d'Alacant va donar subvencions a municipis menors de 5.000 habitants de la província amb la finalitat de sufragar les despeses ocasionades per a atendre actuacions de reobertura de camins de titularitat municipal; en total es van sufragar 185 actuacions en 48 municipis per un muntant global de 200.763 euros.

La Excma. Diputación Provincial de Alicante dio subvenciones a municipios menores de 5.000 habitantes de la provincia con el fin de sufragar los gastos ocasionados para atender actuaciones de reapertura de caminos de titularidad municipal; en total se sufragaron 185 actuaciones en 48 municipios por un montante global de 200.763 euros.

L'Excma. Diputació Provincial de València va realitzar obres d'emergència en cinc carreteres de la seua titularitat per un

La Excma. Diputación Provincial de València realizó obras de emergencia en cinco carreteras de su titularidad por

munts global d'1.658.510 euros, i el servei de bombers va tenir 537 actuacions diverses.

La inversió directa de l'Agència Valenciana de Seguretat i Resposta a les Emergències en actuacions urgents durant la borrasca Gloria va ascendir a 214.331 euros.

Turisme Comunitat Valenciana va estimar la reparació i la posada a punt de les infraestructures turístiques de la seua propietat i instal·lades a les platges valencianes en 2.164.586 euros.

Per part seua, el Decret 219/2022, de 16 de desembre, del Consell, pel qual s'aproven les bases reguladores i es concedeixen ajudes per a paliar els danys produïts per la borrasca Gloria a la Comunitat Valenciana, va distribuir 2.969.042 euros en 191 municipis.

La Resolució de 28 de juliol de 2021, de la Secretaria General de Coordinació Territorial del Ministeri de Política Territorial, va subvencionar la reparació de danys de diverses situacions catastròfiques esdevingudes en diverses comunitats autònomes entre l'1 d'abril de 2019 i el 31 de març de 2020, entre elles la borrasca Gloria; es van subvencionar 110 actuacions a la província de València amb un total de 5.227.705 euros, 19 actuacions a la província d'Alacant amb un total d'1.893.594 euros i 37 actuacions a la província de Castelló amb un total d'1.318.466 euros.

Tenint en compte que es va mobilitzar el Fons de Solidaritat Europeu per a oferir ajudes a la neteja, la retirada de residus, la reparació de danys i la reconstrucció d'infraestructures, potser és aquesta la font que més ens aproxime al cost real dels danys, perquè es van sol·licitar ajudes per un valor total de 139,8 milions d'euros, distribuïts en 62,6 milions d'euros per danys a cultius, 15,3 milions d'euros per danys en habitatges, 45 milions d'euros en 192 municipis per danys a infraestructures municipals i 16,9 milions d'euros la Generalitat Valenciana per danys en forests i espais naturals, emissors submarins, platges i EDAR.

3. Canvi climàtic; tendències observades i projeccions

Segons el Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC), l'òrgan de les Nacions Unides encarregat d'avaluar els coneixements científics relatius al canvi climàtic, «el canvi climàtic causat per l'ésser humà està provocant una disrupció perillosa i generalitzada en la naturalesa i està afectant la vida de milers de milions de persones a tot el món.» En aquest sentit, aquest grup internacional d'experts i experts afirma que l'evidència científica és inequívoca: «el canvi climàtic constitueix una amenaça per al benestar de la humanitat i la salut del planeta.» Si es continua retardant la posada en marxa d'una acció concertada a nivell mundial, amb solucions locals, «s'esgotarà el termini breu i en ràpida disminució de què disposem per a assegurar un futur digne.»

En *Canvi climàtic 2022: Impactes, adaptació i vulnerabilitat. Contribució del Grup de Treball II al Sisè Informe d'Avaluació del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic*, l'IPCC afirma que les properes dues dècades el planeta «afrontarà diversos perills climàtics inevitables amb un escalfament global de 1,5 °C». I conclou que el desenvolupament resilient al clima ja representa «un desafiament amb els nivells actuals d'escalfament». Aquest desenvolupament

un montante global de 1.658.510 euros, y el servicio de bomberos tuvo 537 actuaciones diversas.

La inversión directa de la Agencia Valenciana de Seguridad y Respuesta a las Emergencias en actuaciones urgentes durante la borrasca Gloria ascendió a 214.331 euros.

Turisme Comunitat Valenciana estimó la reparación y puesta a punto de las infraestructuras turísticas de su propiedad e instaladas en las playas valencianas en 2.164.586 euros.

Por su parte, el Decreto 219/2022, de 16 de diciembre, del Consell, por el que se aprueban las bases reguladoras y se conceden ayudas para paliar los daños producidos por la borrasca Gloria en la Comunitat Valenciana, distribuyó 2.969.042 euros en 191 municipios.

La Resolución de 28 de julio de 2021, de la Secretaría General de Coordinación Territorial del Ministerio de Política Territorial, subvencionó la reparación de daños de diversas situaciones catastróficas acaecidas en varias comunidades autónomas entre el 1 de abril de 2019 y el 31 de marzo de 2020, entre ellas la borrasca Gloria; se subvencionaron 110 actuaciones en la provincia de Valencia con un total de 5.227.705 euros, 19 actuaciones en la provincia de Alacant con un total de 1.893.594 euros y 37 actuaciones en la provincia de Castelló con un total de 1.318.466 euros.

Teniendo en cuenta que se movilizó el Fondo de Solidaridad Europeo para ofrecer ayudas a la limpieza, la retirada de residuos, la reparación de daños y la reconstrucción de infraestructuras, quizá sea esta la fuente que más nos aproxime al coste real de los daños, pues se solicitaron ayudas por un valor total de 139,8 millones de euros, distribuidos en 62,6 millones de euros por daños a cultivos, 15,3 millones de euros por daños en viviendas, 45 millones de euros en 192 municipios por daños a infraestructuras municipales y 16,9 millones de euros la Generalitat Valenciana por daños en montes y espacios naturales, emisarios submarinos, playas y EDAR.

3. Cambio climático; tendencias observadas y proyecciones

Según el Grupo Intergubernamental de Expertos sobre el Cambio Climático (IPCC), el órgano de las Naciones Unidas encargado de evaluar los conocimientos científicos relativos al cambio climático, «el cambio climático causado por el ser humano está provocando una disrupción peligrosa y generalizada en la naturaleza y está afectando la vida de miles de millones de personas en todo el mundo.» En este sentido, este grupo internacional de expertas y expertos afirma que la evidencia científica es inequívoca: «el cambio climático constituye una amenaza para el bienestar de la humanidad y la salud del planeta.» Si se sigue retrasando la puesta en marcha de una acción concertada a nivel mundial, con soluciones locales, «se agotará el plazo breve y en rápida disminución del que disponemos para asegurar un futuro digno.»

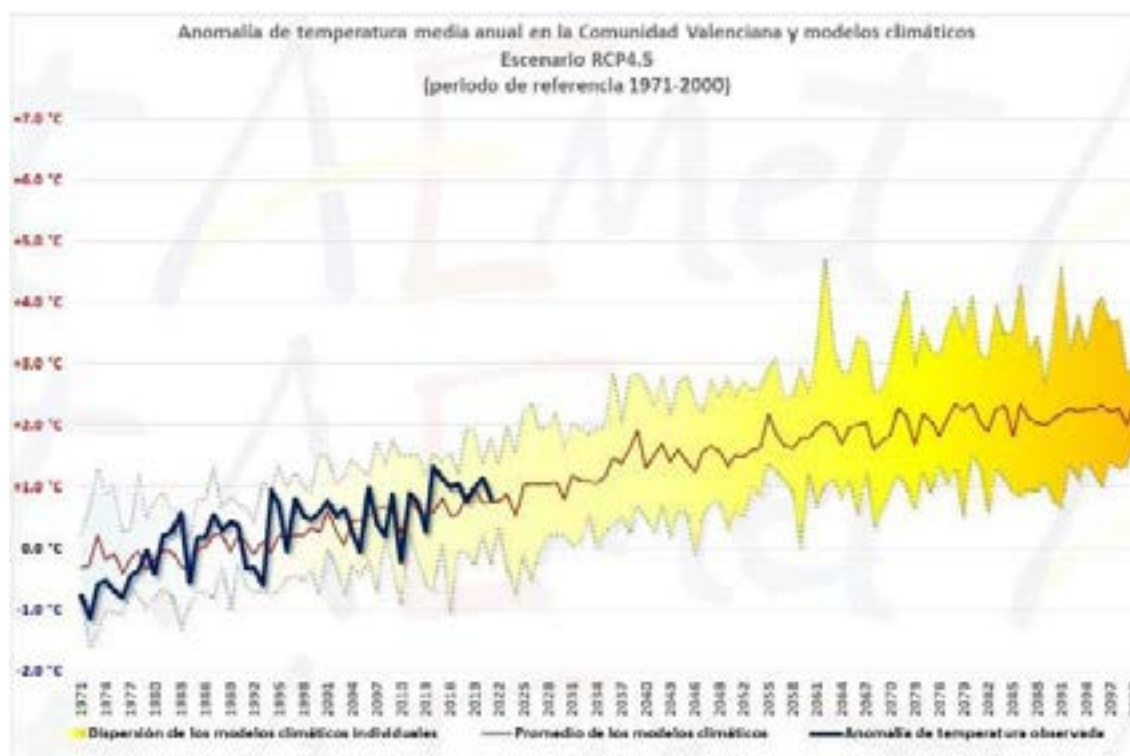
En *Cambio climático 2022: Impactos, adaptación y vulnerabilidad. Contribución del Grupo de Trabajo II al Sexto Informe de Evaluación del Grupo Intergubernamental de Expertos sobre el Cambio Climático*, el IPCC afirma que en las próximas dos décadas el planeta «afrontará diversos peligros climáticos inevitables con un calentamiento global de 1,5 °C». Y concluye que el desarrollo resiliente al clima ya representa «un desafío con los niveles actuales de calentamiento».

serà més limitat si l'escalfament global supera els 1,5 °C. En algunes regions, aquest desenvolupament «serà impossible si l'escalfament global augmenta més de 2 °C». Per a la Comissió, seguint el plantejament de l'IPCC, aquesta conclusió és clau per a entendre la urgència de passar a l'acció enfront de l'emergència climàtica des de la igualtat, la justícia i amb perspectiva de gènere.

L'increment en la temperatura mitjana anual per a la Comunitat Valenciana des de 1950 és de 1,2 °C, un ascens tèrmic especialment marcat a l'interior que ja està provocant pèrdues de biodiversitat i una major vulnerabilitat en àrees muntanyenques. Aquest augment de la temperatura mitjana anual per a la Comunitat Valenciana, segons l'informe de l'Aemet remés a aquesta comissió, «és coherent amb l'històric i previsions per al segle XXI de les projeccions regionalitzades de canvi climàtic». Per a mostrar gràficament aquesta coherència, l'Aemet ha proporcionat a aquesta comissió una figura visual molt aclaridora en què es representa l'evolució de l'anomalia de la temperatura mitjana; en la imatge s'han superposat les anomalies de temperatura observades des de 1971 fins a 2021 als dos escenaris d'emissió d'ús habitual (RCP 4.5 i RCP 8.5), així com l'escenari climàtic de referència des de 1971 i fins a 2005 proporcionats pels escenaris regionalitzats de canvi climàtic del projecte Euro-Cordex. L'evolució de les observacions dels últims 50 anys i els escenaris concorden. A partir de mitjan segle XXI, depenent de la senda d'emissions que es produïska, l'increment de temperatura mitjana s'estabilitzarà pròxim a 2 °C a final de segle o seguirà amb tendència creixent fins a incrementar-se 4.5 °C a final de segle. En qualsevol cas, l'augment de la temperatura de l'aire suposa un augment de la disponibilitat energètica en l'atmosfera i, per tant, un dels elements per a la intensificació de les precipitacions torrencials seguirà present durant aquest segle.

Dicho desarrollo será más limitado si el calentamiento global supera los 1,5 °C. En algunas regiones, este desarrollo «será imposible si el calentamiento global aumenta más de 2 °C». Para la Comisión, siguiendo el planteamiento del IPCC, esta conclusión es clave para entender la urgencia de pasar a la acción frente a la emergencia climática desde la igualdad, la justicia y con perspectiva de género.

El incremento en la temperatura media anual para la Comunitat Valenciana desde 1950 es de 1,2 °C, un ascenso térmico especialmente marcado en el interior que ya está provocando pérdidas de biodiversidad y una mayor vulnerabilidad en áreas montañosas. Este aumento de la temperatura media anual para la Comunitat Valenciana, según el informe de la Aemet remitido a esta comisión, «es coherente con el histórico y previsiones para el siglo XXI de las proyecciones regionalizadas de cambio climático». Para mostrar gráficamente dicha coherencia, la Aemet ha proporcionado a esta comisión una figura visual muy aclaratoria en la que se representa la evolución de la anomalía de la temperatura media; en la imagen se han superpuesto las anomalías de temperatura observadas desde 1971 hasta 2021 a los dos escenarios de emisión de uso habitual (RCP 4.5 y RCP 8.5), así como el escenario climático de referencia desde 1971 y hasta 2005 proporcionados por los escenarios regionalizados de cambio climático del proyecto Euro-Cordex. La evolución de las observaciones de los últimos 50 años y los escenarios concuerdan. A partir de mediados de siglo XXI, dependiendo de la senda de emisiones que se produzca, el incremento de temperatura media se estabilizará próximo a 2 °C a final de siglo o seguirá con tendencia creciente hasta incrementarse 4.5 °C a final de siglo. En cualquier caso, el aumento de la temperatura del aire supone un aumento de la disponibilidad energética en la atmósfera y, por tanto, uno de los elementos para la intensificación de las precipitaciones torrenciales seguirá presente durante este siglo.

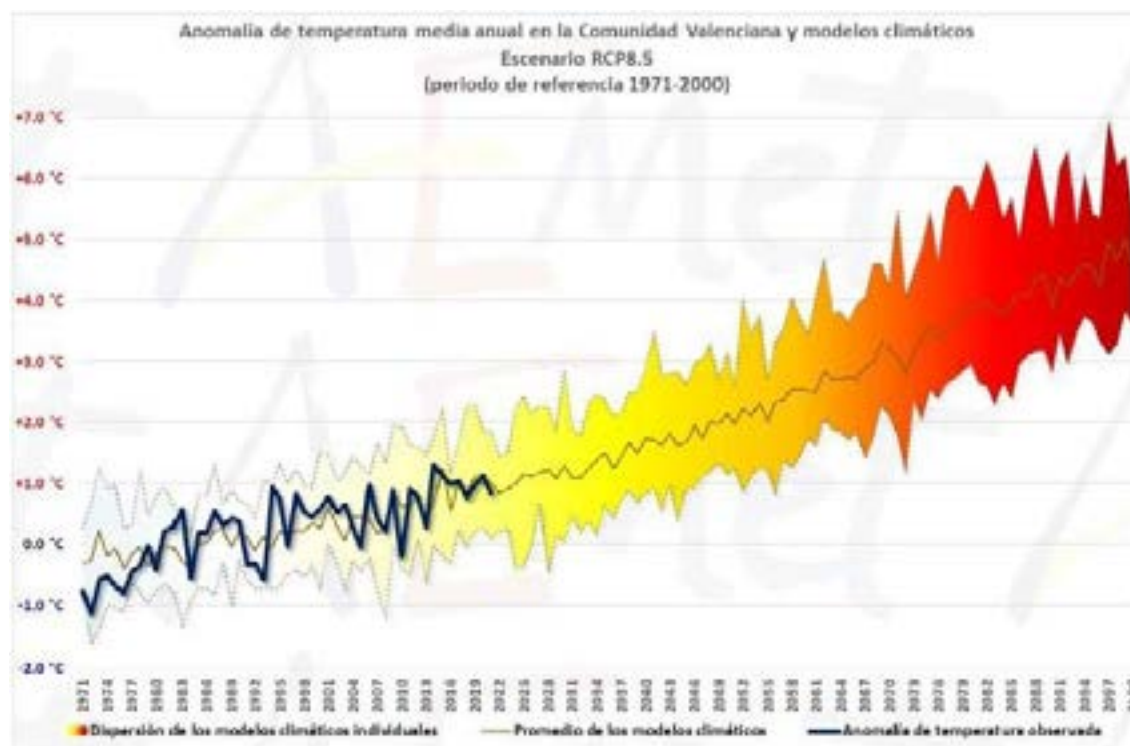

Figura 12: anomalia de temperatura media anual en la Comunitat Valenciana y modelos climáticos. Escenario RCP4.5 (arriba) y escenario RCP8.5 (abajo). Periodo de referencia 1971-2000.

En definitiva, com conclou l'informe mateix de l'Aemet, «l'augment de les temperatures registrat a la Comunitat Valenciana les últimes dècades és coherent amb les estimacions que proporcionen els escenaris regionalitzats de canvi climàtic, i hi ha poca incertesa que aquesta tendència continuarà durant el segle XXI.»

El complex sistema terrestre està compost per diferents components molt diferents entre si quant a la seua composició, propietats físiques i químiques, estructura i comportament. Però tots ells estan enllaçats per fluxos de massa, calor i quantitat de moviment, la qual cosa implica que no són sistemes tancats, sinó que tots els subsistemes estan oberts i interrelacionats, per la qual cosa un canvi en un dels components necessàriament té impacte en els altres. En aquest sentit, podem afirmar que en una conca relativament xicoteta i tancada com és el Mediterrani, l'escalfament de l'aire estaria donant lloc a un escalfament de la temperatura de l'aigua de la mar, fins i tot amb major intensitat que a la resta de zones marítimes i costaneres de l'Estat espanyol. Una afirmació que confirmen tant les dades com uns quants dels experts i expertes que han comparegut en la Comissió.

En definitiva, como concluye el propio informe de la Aemet, «el aumento de las temperaturas registrado en la Comunitat Valenciana en las últimas décadas es coherente con las estimaciones que proporcionan los escenarios regionalizados de cambio climático, habiendo poca incertidumbre de que esta tendencia va a continuar durante el siglo XXI.»

El complejo sistema terrestre está compuesto por distintos componentes muy diferentes entre sí en cuanto a su composición, propiedades físicas y químicas, estructura y comportamiento. Pero todos ellos están enlazados por flujos de masa, calor y cantidad de movimiento, lo que implica que no son sistemas cerrados, sino que todos los subsistemas están abiertos e interrelacionados, por lo que un cambio en uno de los componentes necesariamente tiene impacto en los otros. En este sentido, podemos afirmar que en una cuenca relativamente pequeña y cerrada como lo es el Mediterráneo, el calentamiento del aire estaría dando lugar a un calentamiento de la temperatura del agua del mar, incluso con mayor intensidad que en el resto de zonas marítimes y costeras del Estado español. Una afirmación que refrendan tanto los datos como varios de los expertos y expertas que han comparecido en la Comisión.

Zona marítima	Mínimo	Año	Máximo	Año	Media	Incremento 1950-2021
Alborán	17.7 °C	1977	19.2 °C	2015	18.4 °C	+0.7 °C
Baleares	17.7 °C	1972	19.8 °C	2017	18.7 °C	+1.2 °C
Cabrera	18.3 °C	1972	20.3 °C	2017	19.3 °C	+1.1 °C
Cádiz	18.0 °C	1972	19.6 °C	2020	18.9 °C	+1.0 °C
Canarias	20.3 °C	1972	21.9 °C	1997	21.1 °C	+0.7 °C
Cantábrico	14.6 °C	1972	16.5 °C	2006	15.7 °C	+1.0 °C
Finisterre	14.6 °C	1972	16.1 °C	1997	15.4 °C	+0.6 °C
León	15.7 °C	1974	17.8 °C	2018	16.7 °C	+0.8 °C
Menorca	17.5 °C	1972	19.4 °C	2020	18.4 °C	+1.0 °C
Palos	18.4 °C	1977	19.8 °C	2017	19.0 °C	+0.9 °C

Tabla 3: Estadística de la serie anual de temperatura media de la superficie del agua del mar en cada zona marítima (1950-2021). Fuente de datos para la elaboración de la tabla: C35.

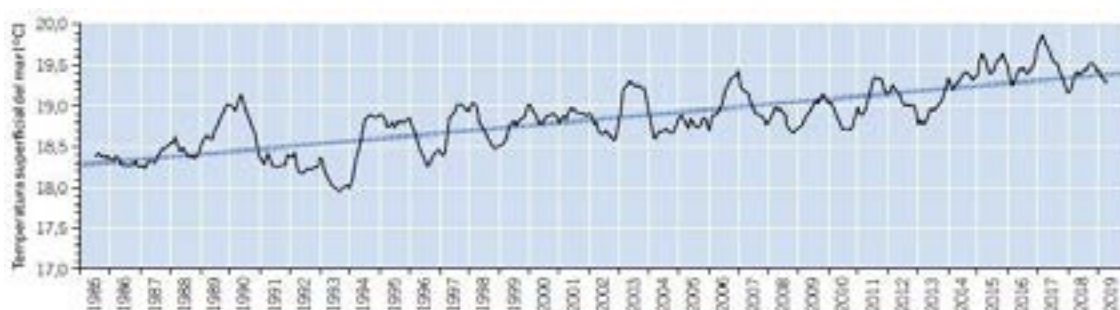

Figura 3: Evolución de la temperatura superficial del mar en las cuencas liguro-provenzal, balear, argelina y de Alborán para el período 1985-2019 a partir de imágenes térmicas de los satélites NOAA y MODIS. La tasa de calentamiento promedio obtenida es de 0,03 °C/año.

L'escalfament de l'aire i de la mar està molt relacionat amb l'augment de l'evaporació i del vapor d'aigua atmosfèric, que, en últim terme, poden donar lloc al fet que les precipitacions siguin més intenses quan es produeix una situació meteorològica adequada. Diversos estudis recents apunten que ja s'està produint un augment en freqüència i intensificació de les situacions que provoquen pluges molt fortes o torrencials i d'extensió significativa al conjunt del Mediterrani espanyol. Unes precipitacions intenses que, com ja s'ha observat, tendeixen a acumular una quantitat de precipitació més gran en cada episodi. A més, s'ha observat canvis de distribució de les precipitacions amb tendències negatives en les precipitacions en capçaleres de conca i un clar increment d'episodis torrencials concentrats al litoral.

Tal com conclou l'informe de l'Aemet, «les últimes dècades s'ha observat un canvi en els elements del clima que formen les condicions de contorn adequades sota les quals es desenvolupen les precipitacions molt fortes i torrencials durant els temporals de llevant: increment de la temperatura de l'aire i de la temperatura superficial del mar que han donat lloc a una major evaporació, que està fortament relacionada amb la major disponibilitat d'aigua total en la columna atmosfèrica, la qual cosa finalment pot conduir a una major intensitat en les precipitacions.»

En definitiva, l'evidència científica del canvi climàtic provocat per l'ésser humà i les seues conseqüències és irrefutable.

El calentamiento del aire y del mar está muy relacionado con el aumento de la evaporación y del vapor de agua atmosférico, que, en último término, pueden dar lugar a que las precipitaciones sean más intensas cuando se produce una situación meteorológica adecuada. Varios estudios recientes apuntan a que ya se está produciendo un aumento en frecuencia e intensificación de las situaciones que provocan lluvias muy fuertes o torrenciales y de extensión significativa en el conjunto del Mediterráneo español. Unas precipitaciones intensas que, como ya se ha observado, tienden a acumular mayor cantidad de precipitación en cada episodio. Además, se ha observado cambios de distribución de las precipitaciones con tendencias negativas en las precipitaciones en cabeceras de cuenca y un claro incremento de episodios torrenciales concentrados en el litoral.

Tal y como concluye el informe de la Aemet, «en las últimas décadas se ha venido observando un cambio en los elementos del clima que forman las condiciones de contorno adecuadas bajo las cuales se desarrollan las precipitaciones muy fuertes y torrenciales durante los temporales de levante: incremento de la temperatura del aire y de la temperatura superficial del mar que han dado lugar a una mayor evaporación, que está fuertemente relacionada con la mayor disponibilidad de agua total en la columna atmosférica, lo cual finalmente puede conducir a una mayor intensidad en las precipitaciones.»

En definitiva, la evidencia científica del cambio climático provocado por el ser humano y sus consecuencias es

I la interdependència del clima, la biodiversitat i les persones obliga de manera urgent a adoptar mesures immediates i més ambicioses per a fer front als riscos climàtics i procurar un futur digne per a totes i tots.

4. Problemàtiques identificades

4.1 Regressió costanera

Com s'ha justificat en els punts anteriors, el territori valencià, amb els seus 518 km de costa mediterrània, està i continuarà patint les conseqüències dels temporals costaners, que s'aniran agreujant per la confluència dels efectes de la transformació d'origen humà de tota la franja litoral i costanera i els efectes del canvi climàtic.

La major part de la franja litoral valenciana originalment constava des de la mar cap a l'interior d'un front de platges arenoses amb sediments procedents dels cursos fluvials, un cordó dunar i un rosari de zones humides costaneres amb un grau d'inundació variable segons la zona i l'època de l'any. Si bé la presència de temporals a les nostres costes per les característiques del clima mediterrani mateix ha sigut recurrent històricament, el balanç entre l'arribada d'aportacions sedimentàries i l'eliminació per arrossegament d'aquestes era positiu, i d'ací la geomorfologia litoral amb platges i restrigues arenoses com la que va originar l'Albufera de València. Els cordons dunars i les zones humides costaneres formaven un tot amb les platges i zones submergides que feia el conjunt resiliència als temporals recurrents.

Però aquest balanç positiu s'ha alterat durant l'últim segle per tres factors antròpics: la retenció de sediments en les preses construïdes als cursos fluvials més cabalosos i la construcció de ports i dics i espigons que actuen com a barrera al flux de sediments, units a l'eliminació de la major part dels cordons dunars i les zones humides costaneres i a la urbanització d'aquestes àrees. A aquests tres aspectes s'uneix un quart, que és la desaparició d'una part important de les prades de *Posidonia oceanica* i d'altres plantes submergides, que també ajuden a protegir les nostres costes durant els temporals.

Per tot el que s'ha exposat en aquest punt, a més d'impulsar decididament el procés de descarbonització de la nostra economia, si volem frenar la regressió costanera s'imposa actuar generalitzadament sobre els quatre factors indicats per totes les administracions implicades.

4.2. Inundacions

El caràcter predominantment muntanyenc del territori valencià, al costat de les característiques precipitacions irregulars i torrencials del clima mediterrani, fan que les planes costaneres siguin àrees que s'inunden recurrentment. Les activitats antròpiques han transformat quasi la meitat del territori, sobretot les zones planes o de pendents suaus majoritàriament amb cultius però també amb àrees urbanitzades i diverses infraestructures, i lògicament s'han creat els nuclis de població al costat de cursos fluvials per a aprofitar la disponibilitat d'aigua i els fèrtils terrenys de les hortes fluvials.

irrefutable. Y la interdependencia del clima, la biodiversidad y las personas obliga de forma urgente a adoptar medidas inmediatas y más ambiciosas para hacer frente a los riesgos climáticos y procurar un futuro digno para todas y todos.

4. Problemáticas identificadas

4.1 Regresión costera

Como se ha justificado en los puntos anteriores, el territorio valenciano, con sus 518 km de costa mediterránea, está y seguirá sufriendo las consecuencias de los temporales costeros, que se irán agravando por la confluencia de los efectos de la transformación de origen humano de toda la franja litoral y costera y los efectos del cambio climático.

La mayor parte de la franja litoral valenciana originalmente constaba desde el mar hacia el interior de un frente de playas arenosas con sedimentos procedentes de los cursos fluviales, un cordón dunar y un rosario de zonas húmedas costeras con un grado de inundación variable según la zona y la época del año. Si bien la presencia de temporales en nuestras costas por las características del propio clima mediterráneo ha sido recurrente históricamente, el balance entre la llegada de aportes sedimentarios y la eliminación por arrastre de los mismos era positivo, y de ahí la geomorfología litoral con playas y restingas arenosas como la que originó la Albufera de Valencia. Los cordones dunares y las zonas húmedas costeras formaban un todo con las playas y zonas sumergidas que hacía al conjunto resiliente a los temporales recurrentes.

Pero ese balance positivo se ha alterado durante el último siglo por tres factores antrópicos: la retención de sedimentos en las presas construidas en los cursos fluviales más caudalosos y la construcción de puertos y diques y espigones que actúan como barrera al flujo de sedimentos, unidos a la eliminación de la mayor parte de los cordones dunares y las zonas húmedas costeras y a la urbanización de estas áreas. A estos tres aspectos se une un cuarto, que es la desaparición de una parte importante de las praderas de *Posidonia oceanica* y de otras plantas sumergidas, que también ayudan a proteger nuestras costas durante los temporales.

Por lo expuesto en este punto, además de impulsar decididamente el proceso de descarbonización de nuestra economía, si queremos frenar la regresión costera se impone actuar generalizadamente sobre los cuatro factores indicados por todas las administraciones implicadas.

4.2. Inundaciones

El carácter predominantemente montañoso del territorio valenciano, junto a las características precipitaciones irregulares y torrenciales del clima mediterráneo, hacen que las llanuras costeras sean áreas que se inunden recurrentemente. Las actividades antrópicas han transformado casi la mitad del territorio, sobre todo las zonas llanas o de pendientes suaves mayoritariamente con cultivos pero también con áreas urbanizadas y diversas infraestructuras, y lógicamente se han creado los núcleos de población junto a cursos fluviales para aprovechar la disponibilidad de agua y los fértiles terrenos de las vegas fluviales.

La urbanització creixent del territori valencià, que ha duplicat la superfície construïda en poques dècades, no sempre s’ha realitzat avaluant adequadament tots els riscos com el d’inundació i ha contribuït al segellament del terreny, que incrementa els escolaments i els riscos associats.

El Pla territorial d’emergència de la Comunitat Valenciana actualitzat en 2019 és el marc de referència dels principals riscos al nostre territori, i el Patricova i les seues actualitzacions ajuden a la delimitació i quantificació del risc d’inundació. A més, tots els municipis han de tenir un pla territorial municipal enfront d’emergències, del qual emanen diversos plans d’actuació municipal enfront dels riscos a què s’enfronta cada municipi (inundació, incendis forestals o sísmic).

Els plans d’actuació municipal enfront dels diversos riscos delimiten i protocolitzen la manera d’actuar-hi. És fonamental que els municipis els tinguen actualitzats quan es produïska l’emergència per a minimitzar els seus efectes, i s’han de tenir molt presents a l’hora d’elaborar i desenvolupar els plans d’ordenació urbana.

Els últims anys s’ha donat un impuls decidit perquè els municipis elaboren els seus plans d’emergència amb línies de subvencions específiques en 2021 i en 2022; aquest impuls és molt necessari atès l’escenari actual d’emergència climàtica que la DANA en 2019 o Gloria en 2020 han posat de manifest, perquè recordem que per exemple quan es va produir la DANA de setembre de 2019 que va inundar el Baix Segura només 2 municipis de la comarca tenien aprovat el seu pla territorial municipal enfront d’emergències, mentre que actualment el tenen aprovat i homologat 26 dels 27 municipis de la comarca, i també els respectius pla d’actuació municipal enfront del risc d’inundació.

	PTM	PAM IF	PAM IN	PAM SI
Municipis amb obligació	542	116	227	327
Pla aprovat i homologat	386	27	76	22
Pla aprovat. Pendent d’homologar	40	6	11	24
Pla elaborat. Pendent d’aprovar	39	22	33	66
Pla en elaboració	42	29	64	98
No consta pla	35	32	43	117

La taula reflecteix el nombre de municipis segons el nivell de tramitació dels diferents plans d’emergències al gener de 2023.

PTM: pla territorial municipal enfront d’emergències
PAM IF: pla d’actuació municipal enfront del risc d’incendis forestals
PAM IN: pla d’actuació municipal enfront del risc d’inundació
PAM SI: pla d’actuació municipal enfront del risc sísmic

Però com indica la taula, s’ha de seguir fins que tots els municipis tinguen els seus plans elaborats i actualitzats, màximament en el nou escenari que crea el canvi climàtic, en què seran més freqüents i virulents els successos que generen emergències.

I aquests plans hauran de ser revisats i actualitzats en els terminis previstos per a garantir-ne l’efectivitat, de la mateixa forma que es revisen i actualitzen els seus

La creciente urbanización del territorio valenciano, que ha duplicado su superficie construida en pocas décadas, no siempre se ha realizado evaluando adecuadamente todos los riesgos como el de inundación y ha contribuido al sellado del terreno, que incrementa las escorrentías y sus riesgos asociados.

El Plan territorial de emergencia de la Comunitat Valenciana actualizado en 2019 es el marco de referencia de los principales riesgos en nuestro territorio, y el Patricova y sus actualizaciones ayudan a la delimitación y cuantificación del riesgo de inundación. Además, todos los municipios han de tener un plan territorial municipal frente a emergencias, del que emanen diversos planes de actuación municipal frente a los riesgos a los que se enfrente cada municipio (inundación, incendios forestales o sísmico).

Los planes de actuación municipal frente a los diversos riesgos delimitan y protocolizan la forma de actuar ante los mismos. Es fundamental que los municipios los tengan actualizados cuando se produzca la emergencia para minimizar sus efectos, y se han de tener muy presentes a la hora de elaborar y desarrollar los planes de ordenación urbana.

En los últimos años se ha dado un impulso decidido para que los municipios elaboren sus planes de emergencia con líneas de subvenciones específicas en 2021 y en 2022; este impulso es muy necesario dado el escenario actual de emergencia climática que la DANA en 2019 o Gloria en 2020 han puesto de manifiesto, pues recordemos que por ejemplo cuando se produjo la DANA de septiembre de 2019 que inundó la Vega Baja solo 2 municipios de la comarca tenían aprobado su plan territorial municipal frente a emergencias, mientras que actualmente lo tienen aprobado y homologado 26 de los 27 municipios de la comarca, y también los respectivos plan de actuación municipal frente al riesgo de inundación.

	PTM	PAM IF	PAM IN	PAM SI
Municipios con obligación	542	116	227	327
Plan aprobado y homologado	386	27	76	22
Plan aprobado. Pendiente de homologar	40	6	11	24
Plan elaborado. Pendiente de aprobar	39	22	33	66
Plan en elaboración	42	29	64	98
No consta plan	35	32	43	117

La tabla refleja el número de municipios según el nivel de tramitación de los distintos planes de emergencias en enero de 2023.

PTM: plan territorial municipal frente a emergencias
PAM IF: plan de actuación municipal frente al riesgo de incendios forestales
PAM IN: plan de actuación municipal frente al riesgo de inundación
PAM SI: plan de actuación municipal frente al riesgo sísmico

Pero como indica la tabla, se debe seguir hasta que todos los municipios tengan sus planes elaborados y actualizados, máxime en el nuevo escenario que crea el cambio climático, en el que serán más frecuentes y virulentos los sucesos que generen emergencias.

Y estos planes deberán ser revisados y actualizados en los plazos previstos para garantizar su efectividad, de la misma forma que se revisan y actualizan sus equivalentes

equivalents autonòmics. Cal posar l'accent a anar aplicant les recomanacions que vagen fent per a revertir aspectes que puguen augmentar el risc d'inundació, com ara l'efecte barrera que creen determinades infraestructures lineals com carreteres o ferrocarrils, però també tanques o construccions que generen efectes similars. També ha de revertir-se en la mesura que siga possible el segellament dels sòls urbanitzats per a afavorir la infiltració i disminuir l'escolament, i mantenir els llits naturals lliures d'ocupacions i residus i amb vegetació autòctona que ajude a laminar les crescudes. Són aspectes que detallarem més endavant.

4.3. Danys en zones forestals

El 56 % del territori valencià és forestal. Aquest terreny arbrat o de matoll genera unes externalitats positives de les quals gaudim tota la societat i que, per tant, cal mantenir i potenciar. Les seues funcions són conegudes i insubstituïbles: embornal de carboni, producció d'oxigen, regulació climàtica, laminació i prevenció d'avingudes, recàrrega d'aqüífers, conservació del sòl i prevenció de l'erosió, manteniment de la biodiversitat i del paisatge, a més de proporcionar-nos espais d'oci i esplai.

Les forests valencianes són de propietat privada un 55 %, d'ajuntaments un 30 % i de la Generalitat Valenciana un 10 %. A l'atomització de la propietat privada i la nul·la rendibilitat econòmica s'uneix que molts ajuntaments xicotets tenen molta superfície forestal. El resultat és que portem dècades d'escassa gestió forestal, limitada a tals en determinades forests i a actuacions de prevenció d'incendis de dubtosa efectivitat. Durant els últims anys s'han creat línies de suport, tant per a ordenació i gestió forestal sostenible com per a elaboració i implementació de plans municipals de prevenció d'incendis forestals (ara elaborats pel 90 % dels municipis, quan fa 5 anys els tenien només el 10 %, després d'una dècada d'obligació de la seua elaboració), i aquestes ajudes hauran de mantenir-se i incrementar-se per a desenvolupar aquests plans adequadament.

Les fortes nevades i els grans vendavals amb velocitats pròximes i superiors als 100 km/h produeixen grans danys, per la qual cosa són necessàries actuacions urgents i ajudes per a reparar accessos, punts d'aigua, etc. i eliminar la fusta morta que genere riscos. Algunes borrasques com Gloria generen milers de llamps al dia, i es generen molts incendis. Ja es fan seguiments amb vols i aigua sobre punts concrets de caiguda de llamps, però en alguns casos es generen incendis molt difícils de controlar pels difícils accessos i les condicions meteorològiques desfavorables.

5. Criteris generals d'actuació per a prevenir els efectes dels forts temporals

Conegudes a través de les compareixences realitzades i de la documentació aportada les principals mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals al territori valencià, en matèria territorial, urbanística i hídrica, que han sigut adoptades per les administracions públiques, és procedent recomanar possibles línies d'actuació i algunes mesures concretes per a reduir la vulnerabilitat social, econòmica i ambiental davant futurs episodis climatològics virulents, que, segons les persones expertes, es produiran amb major

autonòmics. Hay que hacer hincapié en ir aplicando las recomendaciones que vayan haciendo para revertir aspectos que puedan aumentar el riesgo de inundación, tales como el efecto barrera que crean determinadas infraestructuras lineales como carreteras o ferrocarriles, pero también vallados o construcciones que generen efectos similares. También debe revertirse en la medida de lo posible el sellado de los suelos urbanizados para favorecer la infiltración y disminuir la escorrentía, y mantener los cauces naturales libres de ocupaciones y residuos y con vegetación autóctona que ayude a laminar las crecidas. Son aspectos que detallaremos más adelante.

4.3. Daños en zonas forestales

El 56 % del territorio valenciano es forestal. Este terreno arbolado o de matorral genera unas externalidades positivas de las que disfrutamos toda la sociedad y que, por tanto, hay que mantener y potenciar. Sus funciones son conocidas e insubstituibles: sumidero de carbono, producción de oxígeno, regulación climática, laminación y prevención de avenidas, recarga de acuíferos, conservación del suelo y prevención de la erosión, mantenimiento de la biodiversidad y del paisaje, además de proporcionarnos espacios de ocio y esparcimiento.

Los montes valencianos son de propiedad privada un 55 %, de ayuntamientos un 30 % y de la Generalitat Valenciana un 10 %. A la atomización de la propiedad privada y nula rentabilidad económica se une que muchos ayuntamientos pequeños tienen mucha superficie forestal. El resultado es que llevamos décadas de escasa gestión forestal, limitada a talas en determinados montes y a actuaciones de prevención de incendios de dudosa efectividad. Durante los últimos años se han creado líneas de apoyo, tanto para ordenación y gestión forestal sostenible como para elaboración e implementación de planes municipales de prevención de incendios forestales (ahora elaborados por el 90 % de los municipios, cuando hace 5 años los tenían sólo el 10 %, tras una década de obligación de su elaboración), y estas ayudas deberán mantenerse e incrementarse para desarrollar esos planes adecuadamente.

Las fuertes nevadas y los grandes vendavales con velocidades cercanas y superiores a los 100 km/h producen grandes daños, por lo que son necesarias actuaciones urgentes y ayudas para reparar accesos, puntos de agua, etc. y eliminar la madera muerta que genere riesgos. Algunas borrascas como Gloria generan miles de rayos al día, y se generan muchos incendios. Ya se hacen seguimientos con vuelos y agua sobre puntos concretos de caída de rayos, pero en algunos casos se generan incendios muy difíciles de controlar por los difíciles accesos y las condiciones meteorológicas desfavorables.

5. Criterios generales de actuación para prevenir los efectos de los fuertes temporales

Conocidas a través de las comparecencias realizadas y de la documentación aportada las principales medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales en el territorio valenciano, en materia territorial, urbanística e hídrica, que han sido adoptadas por las administraciones públicas, procede recomendar posibles líneas de actuación y algunas medidas concretas para reducir la vulnerabilidad social, económica y ambiental ante futuros episodios climatológicos virulentos, que, según las personas

frequència que fins ara i podran afectar qualsevol lloc del País Valencià.

Tots els municipis de la comunitat autònoma han d'elaborar o actualitzar el corresponent pla territorial municipal enfront d'emergències, i als municipis que siga procedent, el pla d'actuació municipal enfront d'inundacions o el pla d'actuació municipal enfront d'incendis forestals (vegeu la taula del punt 4.2). D'aquesta manera quedaran identificats els principals riscos i protocolitzada la forma de resposta en cas d'emergència.

A) Riscos d'inundació

En nous desenvolupaments o planificacions urbanístiques s'han de tenir presents els nous riscos associats a l'efecte del canvi climàtic reflectits tant en el Pla territorial d'emergència de la Comunitat Valenciana actualitzat en 2019 com en l'última revisió del Patricova. Els plans generals han de ser part de la solució sota criteris tècnics i científics per a evitar les repercussions dels fenòmens desencadenants dels forts temporals.

Encara que les principals mesures i actuacions sorgiran de l'estudi detallat dels riscos a què està sotmès cada municipi, de manera general cal recomanar les enumerades a continuació:

És de vital importància el manteniment adequat dels llits de rius i barrancs, mitjançant la neteja i l'eliminació de residus i la substitució d'espècies vegetals invasores per boscos de ribera autòctons. La implantació de basses de laminació d'avingudes en barrancs periurbans o la creació de xicotetes àrees inundables són mesures que cal estudiar en molts municipis.

Dins dels nuclis urbans s'han de respectar els llits i les zones amb el risc d'inundació íntegrament, revertint les ocupacions i renaturalitzant tots aquests espais.

Les infraestructures de transport ferroviàries i de la xarxa viària poden suposar un efecte barrera que ha de ser tingut en compte a l'hora de dissenyar aquestes obres, i haurà d'estudiar-se la possibilitat de fer-les més permeables allà on siga necessari i possible.

També grans infraestructures com poden ser els parcs solars poden exercir una afecció sobre les zones confrontants, dificultant la filtració de les aigües de pluja i augmentant l'arribada d'aigua pluvial a les rambles adjacents; per tant, s'ha d'estudiar aquesta afecció de les macroplantes que es pretenen posar en marxa.

Per a minimitzar el risc d'inundació les administracions competents als entorns urbans han de disposar de zones agrícoles inundables (que hauran de ser compensades mitjançant ajudes públiques quan es faça necessari fer-ne ús), recuperar i mantenir les xarxes de séquies i conservar en bon estat les zones humides naturals.

Cal implantar en els nous desenvolupaments urbanístics, i en aquells consolidats on siga possible, la xarxa separativa en la xarxa general de clavegueram per a garantir l'arribada a les EDAR de les aigües residuals i poder canalitzar adequadament les aigües pluvials.

expertas, se producirán con mayor frecuencia que hasta ahora y podrán afectar a cualquier lugar del País Valenciano.

Todos los municipios de la comunidad autónoma deben elaborar o actualizar su correspondiente plan territorial municipal frente a emergencias, y en los municipios que proceda, el plan de actuación municipal frente a inundaciones o el plan de actuación municipal frente a incendios forestales (ver tabla del punto 4.2). De esta forma quedarán identificados los principales riesgos y protocolizada la forma de respuesta en caso de emergencia.

A) Riesgos de inundación

En nuevos desarrollos o planificaciones urbanísticas se deben tener presentes los nuevos riesgos asociados a los efectos del cambio climático reflejados tanto en el Plan territorial de emergencia de la Comunitat Valenciana actualizado en 2019 como en la última revisión del Patricova. Los planes generales tienen que ser parte de la solución bajo criterios técnicos y científicos para evitar las repercusiones de los fenómenos desencadenantes de los fuertes temporales.

Aunque las principales medidas y actuaciones surgirán del estudio pormenorizado de los riesgos a los que está sometido cada municipio, de forma general hay que recomendar las enumeradas a continuación:

Es de vital importancia el mantenimiento adecuado de los cauces de ríos y barrancos, mediante la limpieza y eliminación de residuos y la sustitución de especies vegetales invasoras por bosques de ribera autóctonos. La implantación de balsas de laminación de avenidas en barrancos periurbanos o la creación de pequeñas áreas inundables son medidas a estudiar en muchos municipios.

Dentro de los cascos urbanos se han de respetar los cauces y las zonas con riesgo de inundación en su totalidad, revertiendo las ocupaciones y renaturalizando todos esos espacios.

Las infraestructuras de transporte ferroviarias y de la red viaria pueden suponer un efecto barrera que debe ser tenido en cuenta a la hora de diseñar dichas obras, y deberá estudiarse la posibilidad de hacerlas más permeables allí donde sea necesario y posible.

También grandes infraestructuras como pueden ser los parques solares pueden ejercer una afección sobre las zonas colindantes, dificultando la filtración de las aguas de lluvia y aumentando la arribada de agua pluvial a las rambles adyacentes; por tanto, se debe estudiar esta afección de las macroplantas que se pretenden poner en marcha.

Para minimizar el riesgo de inundación las administraciones competentes en los entornos urbanos deben disponer de zonas agrícolas inundables (que deberán ser compensadas mediante ayudas públicas cuando se haga necesario hacer uso de ellas), recuperar y mantener las redes de acequias y conservar en buen estado las zonas húmedas naturales.

Hay que implantar en los nuevos desarrollos urbanísticos, y en aquellos consolidados donde sea posible, la red separativa en la red general de alcantarillado para garantizar la llegada a las EDAR de las aguas residuales y poder canalizar adecuadamente las aguas pluviales.

Els tancs de tempesta s'han demostrat molt eficaços per a minimitzar danys per intenses pluges, per la qual cosa indagar-ne la necessitat perquè s'invertisca en la seua instal·lació és una qüestió rellevant.

Els nostres pobles i ciutats han de treballar en el disseny de sistemes de drenatge sostenibles, per a garantir la permeabilitat i evitar així les inundacions i les seues conseqüències. Hi ha multitud d'actuacions que es poden adaptar perfectament a les característiques i les necessitats de cada municipi:

- Les cobertes vegetades sobre teulades filtren i emmagatzemen l'aigua de pluja i els excedents són descarregats a través de baixants.
- Els parterres inundables són zones amb vegetació que es troben rebaixades respecte a les superfícies adjacents. Estan pensades per a rebre escolaments d'àrees impermeables pròximes, i afavorir bé el seu tractament segons la qualitat de l'aigua i laminació o la infiltració de l'aigua al terreny natural.
- Les basses de detenció i infiltració són depressions del terreny que permeten l'emmagatzematge temporal d'aigua de pluja i permeten laminar l'escolament i, si escau, infiltrar-la.
- Les cunetes vegetades són canals oberts de poca profunditat, recoberts de vegetació, on el flux sol tenir velocitats baixes, que afavorisquen el filtrat gràcies a la vegetació i, si escau, la infiltració.
- Els escocells estructurals permeten el creixement de les arrels i actuen com a emmagatzematge temporal dels escolaments.
- Els paviments permeables permeten la filtració de l'escolament a zones d'emmagatzematge temporal subterrani, alhora que permeten el pas de persones o vehicles sobre ells.
- Els paviments porosos són aquells la superfície dels quals està coberta enterament per un material porós que permet la filtració de l'escolament en tota la seua superfície.
- Els drenos filtrants són rases de poca profunditat, farcides de material granular, que tenen un conducte drenant en la seua base.
- Les rases i els pous d'infiltració permeten la captació, el filtrat, el magatzematge temporal i la infiltració posterior al terreny.
- Els dipòsits reticulars són estructures subterrànies de laminació d'escolament que en permeten l'emmagatzematge temporal i la infiltració posterior al subsol o la descàrrega controlada a la xarxa. Poden ser instal·lades sota tota mena de superfícies.
- Els filtres verds, aiguamolls artificials i estanys presenten vegetació aquàtica i perimetral que facilita la sedimentació, filtra els nutrients i contaminants i afavoreix l'oxidació.

Los tanques de tormenta se han demostrado muy eficaces para minimizar daños por intensas lluvias, por lo que mapear su necesidad para que se invierta en su instalación es una cuestión relevante.

Nuestros pueblos y ciudades han de trabajar en el diseño de sistemas de drenaje sostenibles, para garantizar la permeabilidad y evitar así las inundaciones y sus consecuencias. Existen multitud de actuaciones que se pueden adaptar perfectamente a las características y necesidades de cada municipio:

- Las cubiertas vegetadas sobre tejados filtran y almacenan el agua de lluvia y los excedentes son descargados a través de bajantes.
- Los parterres inundables son zonas con vegetación que se encuentran rebajadas con respecto a las superficies adyacentes. Están pensadas para recibir escorrentías de áreas impermeables próximas, y favorecer bien su tratamiento según la calidad del agua y laminación o la infiltración del agua al terreno natural.
- Las balsas de detención e infiltración son depresiones del terreno que permiten el almacenamiento temporal de agua de lluvia, permitiendo laminar la escorrentía y, en su caso, infiltrarla.
- Las cunetas vegetadas son canales abiertos de poca profundidad, recubiertos de vegetación, donde el flujo suele tener velocidades bajas, que favorezcan el filtrado gracias a la vegetación y, en su caso, la infiltración.
- Los alcorques estructurales permiten el crecimiento de las raíces y actúan como almacenamiento temporal de las escorrentías.
- Los pavimentos permeables permiten la filtración de la escorrentía a zonas de almacenamiento temporal subterráneo, a la vez que permiten el paso de personas o vehículos sobre ellos.
- Los pavimentos porosos son aquellos cuya superficie está cubierta enteramente por un material poroso que permite la filtración de la escorrentía en toda su superficie.
- Los drenos filtrantes son zanjas de poca profundidad, rellenas de material granular, que cuentan con conducto drenante en su base.
- Las zanjas y pozos de infiltración permiten la captación, el filtrado, el almacenaje temporal y la posterior infiltración al terreno.
- Los depósitos reticulares son estructuras subterráneas de laminación de escorrentía que permiten su almacenamiento temporal y su posterior infiltración al subsuelo o descarga controlada a la red. Pueden ser instaladas bajo todo tipo de superficies.
- Los filtros verdes, humedales artificiales y estanques presentan vegetación acuática y perimetral que facilita la sedimentación, filtra los nutrientes y contaminantes y favorece la oxidación.

B) Pèrdua de sediments, regressió i restauració de platges

Hi ha una gran quantitat d'embassaments a les nostres conques hidrogràfiques que impedeixen el flux natural dels àrids que haurien d'arribar a les nostres platges i que en moltes ocasions acaben reblint part dels embassaments. S'ha de valorar obrir les comportes baixes de les preses, especialment durant episodis de fortes pluges, per a facilitar el pas de sediments. Les empreses explotadores han de garantir la neteja i el manteniment de les preses i els embassaments. Al temps, s'ha de garantir un cabal ecològic dels rius. Els compareixents coincideixen en la necessitat que aquestes aportacions es produïsquen per a fixar els sòls en desembocadures i estuaris, ja que quan es presenten crescudes anormals aquestes aportacions no queden fixades en la costa a causa de la velocitat amb què són arrossegats aquests materials.

El manteniment de les zones humides costaneres és una qüestió fonamental en funcionar com a sponges que permeten la recàrrega d'aqüífers al mateix temps que impedeixen l'arribada d'aigua a les platges.

Cal renaturalitzar les platges urbanes i platges fora dels nuclis urbans i avançar en l'eliminació de la infraestructura dura, que es mostra perniciosa per al manteniment de les nostres platges, amb la substitució dels passejos d'obra dura per passarel·les de fusta. Convé eliminar els paviments impermeables en zones pròximes a les platges, com el cas dels aparcaments, i substituir-los per materials que permeten el filtrat, com poden ser els àrids.

En el cas de tenir la necessitat de protegir habitatges o qualsevol altra infraestructura dels embats dels temporals marítims, es poden buscar alternatives als murs o dics, que en moltes ocasions no resisteixen la virulència de l'onatge. Una possible alternativa són les denominades palplanxes, de manera temporal o permanent.

En general s'han de plantejar accions de renaturalització de les zones costaneres pensades per a l'adaptació i la resiliència del territori.

La regeneració del cordó dunar és una de les actuacions de renaturalització principals, ja que les dunes fan de barrera natural de protecció en cas de temporal marítim, i reben una arena que posteriorment retorna de manera natural a la platja.

La regeneració dels cordons dunars es pot fer mitjançant l'enterrament de restes de posidònia i d'altres vegetals compostats, i amb la plantació d'espècies autòctones adequades i la col·locació de xicotets closos de canyes per a la retenció de les dunes mateixes.

Una altra actuació que s'ha demostrat eficaç per a evitar l'erosió de les platges és mantenir tot el material vegetal que arriba a la costa, ja siga per episodis de temporal o simplement per processos naturals com la pèrdua de fulla d'espècies de fulla caduca com la posidònia. En el cas de ser retirada els mesos d'estiu, ha de fer-se evitant emportar-se al mateix temps l'arena, emmagatzemar-la i retornar-la a les platges una vegada finalitzat el període turístic estival, per a frenar així els efectes dels temporals.

B) Pérdida de sedimentos, regresión y restauración de playas

Existe una gran cantidad de embalses en nuestras cuencas hidrográficas que impiden el flujo natural de los áridos que deberían llegar a nuestras playas y que en muchas ocasiones terminan colmatando parte de los embalses. Se debe valorar el abrir las compuertas bajas de las presas, especialmente durante episodios de fuertes lluvias, para facilitar el paso de sedimentos. Las empresas explotadoras deben garantizar la limpieza y mantenimiento de las presas y embalses. Al tiempo, se debe garantizar un caudal ecológico de los ríos. Los comparecientes coinciden en la necesidad de que estos aportes se produzcan para fijar los suelos en desembocaduras y estuarios, puesto que cuando se presentan crecidas anormales tales aportaciones no quedan fijadas en la costa debido a la velocidad con que son arrastrados dichos materiales.

El mantenimiento de las zonas húmedas costeras es una cuestión fundamental al funcionar como esponjas que permiten la recarga de acuíferos al tiempo que impiden la llegada de agua a las playas.

Hay que renaturalizar las playas urbanas y playas fuera de los núcleos urbanos y avanzar en la eliminación de la infraestructura dura, que se muestra perniciosa para el mantenimiento de nuestras playas, con la sustitución de los paseos de obra dura por pasarelas de madera. Conviene eliminar los pavimentos impermeables en zonas cercanas a las playas, como el caso de los aparcamientos, siendo sustituidos por materiales que permitan el filtrado, como pueden ser los áridos.

En el caso de tener la necesidad de proteger viviendas o cualquier otra infraestructura de los embates de los temporales marítimos, se pueden buscar alternativas a los muros o diques, que en muchas ocasiones no resisten la virulencia del oleaje. Una posible alternativa son las denominadas tablestacas, de manera temporal o permanente.

En general se deben plantear acciones de renaturalización de las zonas costeras pensadas para la adaptación y resiliencia del territorio.

La regeneración de cordón dunar es una de las actuaciones de renaturalización principales, ya que las dunas hacen de barrera natural de protección en caso de temporal marítimo, recibiendo una arena que posteriormente retorna de manera natural a la playa.

La regeneración de los cordones dunares se puede hacer mediante el enterrado de restos de posidonia y de otros vegetales compostados, y con la plantación de especies autóctonas adecuadas y colocación de pequeños vallados de cañas para la retención de las propias dunas.

Otra actuación que se ha demostrado eficaz para evitar la erosión de las playas es mantener todo el material vegetal que llega a la costa, ya sea por episodios de temporal o simplemente por procesos naturales como la pérdida de hoja de especies de hoja caduca como la posidonia. En el caso de ser retirada en los meses de verano, debe hacerse evitando llevarse al mismo tiempo la arena, almacenarla y devolverla a las playas una vez finalizado el periodo turístico estival, para frenar así los efectos de los temporales.

És important que la neteja de les platges es realitze de manera manual, sense la utilització de maquinària, per a evitar la retirada de material vegetal i que l'arena no quede massa solta.

Aquesta matèria vegetal, juntament amb restes de palla de l'arròs i materials plàstics procedents dels hivernacles, ha sigut utilitzada per a la fabricació de mobiliari urbà.

Gestionar les praderies de posidònia i la seua protecció i manteniment són fonamentals. Aquestes prades són una gran font d'oxigenació contribueixen al segrest de CO₂ i, per tant, a la mitigació del canvi climàtic, ajuden a mantenir l'estabilitat dels sediments, atenuant l'energia d'onatge i corrents, i, per tant, possibiliten la conservació de les platges. Aquest paper l'exerceixen fins i tot després de morir, ja que els arribatges de fulles mortes protegeixen les platges de l'erosió.

El Decret 64/2022, del Consell, per a la conservació de prades de fanerògames marines a la Comunitat Valenciana, estableix els objectius per a protegir la posidònia i el gram, dues espècies de plantes incloses en el llistat d'espècies silvestres en règim de protecció especial, així com les prades que formen, que estan protegides per la Directiva d'hàbitats de l'UE, i que a la Comunitat Valenciana ocupen més de 30.000 hectàrees. És necessari dur a terme els objectius recollits en aquest decret, com fer mapes de les prades amb una cartografia actualitzada i mantenir la vigilància sobre les amenaces, com són els fondejos descontrolats, la contaminació o els canvis de salinitat.

Els arribatges de posidònia han de ser protegits i els usuaris de les platges han de prendre consciència i adaptar-se a la seua presència per l'efecte que exerceixen com a matalàs i barrera protectora. Hi ha mètodes ja posats en pràctica per a tractar el que aparentment pot semblar un residu com una matèria de defensa de primer ordre, tal com indica la guia de l'UE, en el capítol de neteja, que adverteix de la importància de garbellar el material eliminat, així com deixar una capa de *Posidonia oceanica* d'uns 10 centímetres de gruix, amb la finalitat de limitar la pèrdua d'arena. Hi ha clars exemples al nostre litoral, on diverses localitats han posat en relleu l'oportunitat d'aquestes actuacions, totalment respectuoses amb el medi ambient.

Les aportacions reiterades d'arena, que torna a ser erosionada en el següent temporal, tenen un enorme cost econòmic i acaben danyant les prades de posidònia. Han d'explorar-se altres solucions, que, encara que no tinguen un efecte immediat, a mitjà termini s'han demostrat més eficaces, com és el cas d'esculls artificials a baixa profunditat, que ajuden a reduir l'energia de l'onatge i faciliten la conservació i la regeneració del fons marí, ja que estan basats en processos naturals.

A l'hora d'abordar una regeneració de les platges els projectes han d'estar basats en estudis científics, com un estudi d'ajust del perfil en equilibri de Dean per a garantir l'estabilitat i la durabilitat de l'actuació.

Les malles geotèxtils han de tenir-se en compte com una solució raonable que els experts consideren adequada per a reduir l'energia de l'onatge.

Es importante que la limpieza de las playas se realice de forma manual, sin la utilización de maquinaria, para evitar la retirada de material vegetal y que la arena no quede demasiado suelta.

Dicha materia vegetal, junto con restos de paja del arroz y materiales plásticos procedentes de los invernaderos, ha sido utilizada para la fabricación de mobiliario urbano.

Gestionar las praderas de posidonia y su protección y mantenimiento son fundamentales. Estas praderas son una gran fuente de oxigenación contribuyen al secuestro de CO₂ y, por tanto, a la mitigación del cambio climático, ayudan a mantener la estabilidad de los sedimentos, atenuando la energía de oleaje y corrientes, y, por tanto, posibilitan la conservación de las playas. Este papel lo desempeñan incluso tras morir, ya que los arribazones de hojas muertas protegen las playas de la erosión.

El Decreto 64/2022, del Consell, para la conservación de praderas de fanerógamas marinas en la Comunitat Valenciana, contempla los objetivos para proteger la posidonia y la seba, dos especies de plantas incluidas en el listado de especies silvestres en régimen de protección especial, así como a las praderas que forman, que están protegidas por la Directiva de hábitats de la UE, y que en la Comunitat Valenciana ocupan más de 30.000 hectáreas. Es necesario llevar a cabo los objetivos recogidos en este decreto, como mapear las praderas con una cartografía actualizada y mantener la vigilancia sobre las amenazas, como son los fondeos descontrolados, la contaminación o los cambios de salinidad.

Los arribazones de posidonia tienen que ser protegidos y los usuarios de las playas tienen que tomar conciencia y adaptarse a su presencia por el efecto que ejercen como colchón y barrera protectora. Existen métodos ya puestos en práctica para tratar lo que aparentemente puede parecer un residuo como una materia de defensa de primer orden, tal como indica la guía de la UE, en el capítulo de limpieza, que advierte de la importancia de cribar el material eliminado, así como dejar una capa de *Posidonia oceanica* de unos 10 centímetros de espesor, con el fin de limitar la pérdida de arena. Existen claros ejemplos en nuestro litoral, donde varias localidades han puesto de relieve lo oportuno de estas actuaciones, totalmente respetuosas con el medio ambiente.

Las aportaciones reiteradas de arena, que vuelve a ser erosionada en el siguiente temporal, tienen un enorme coste económico y acaban dañando las praderas de posidonia. Deben explorarse otras soluciones, que, aunque no tengan un efecto inmediato, a medio plazo se han demostrado más eficaces, como es el caso de arrecifes artificiales a baja profundidad, que ayudan a reducir la energía del oleaje y facilitan la conservación y regeneración del fondo marino, ya que están basados en procesos naturales.

A la hora de abordar una regeneración de playas los proyectos deben estar basados en estudios científicos, como un estudio de ajuste del perfil en equilibrio de Dean para garantizar la estabilidad y durabilidad de la actuación.

Las mallas geotextiles deben tenerse en cuenta como una solución razonable que los expertos consideran adecuada para reducir la energía del oleaje.

Les infraestructures tenen un efecte barrera que cal tenir en compte, ja que desvien els fluxos naturals. Algunes de les infraestructures que condicionen en gran manera els processos naturals són els espigons, esculleres o dics, que impedeixen el trànsit natural dels sediments. S'han d'evitar en la mesura que siga possible, ja que provoquen efectes contraris al seu propòsit normalment a les zones del sud d'aquestes instal·lacions. És un fet per tots reconegut que les infraestructures portuàries a les nostres costes tenen la seua incidència sobre les zones al sud d'aquestes instal·lacions, per la qual cosa s'ha d'actuar de manera sistemàtica en cadascuna d'aquestes zones estudiant els efectes i programant les actuacions de regeneració oportunes.

Diversos experts han proposat que també s'ha d'estudiar la retirada programada de determinades zones costaneres urbanitzades, perquè el cost de la seua defensa no en garanteix el manteniment a mitjà o llarg termini. En la mateixa línia, la nova reglamentació sobre costes, acabada de modificar, està encaminada a l'ampliació de domini públic marítimoterrestre per a propiciar la renaturalització de la línia litoral, però també inclou la possibilitat d'aplicar qüestions excepcionals i puntuals com les contingudes en les resolucions 433/X i 480/X, aprovades unànimement per les Corts Valencianes en la Comissió de Medi Ambient, Aigua i Ordenació del Territori.

C) Problemàtica forestal

Una altra qüestió plantejada i recurrent durant els treballs d'aquesta comissió és la referida a la gestió de la massa forestal per part dels nostres ajuntaments.

S'assenyalen dues situacions: la primera, aquella que resulta dels efectes negatius de les grans nevades, els períodes de fortes precipitacions, vendavals o en algun cas després d'un gran incendi, en què grans extensions dels nostres boscos queden danyats i ens trobem amb una gran quantitat de vegetació que ha de retirar-se amb diferents objectius (aprofitament per a diferents usos, evitar plagues, restauració de vies, etc.).

Aquestes institucions, en molts casos, no tenen recursos suficients per a gestionar aquesta comesa; a més, per la idiosincràsia de la propietat de les nostres forests, resulta encara més complicada la neteja d'aquestes acumulacions. Com a mesura preventiva contra incendis i per a evitar els efectes dels forts temporals cal insistir-hi i destinar recursos per a la gestió forestal sostenible i la recuperació de cultius tradicionals (com, per exemple, recuperar la vinya de mitja muntanya), així com zones de pasturatge estratègiques o realitzar desbrossaments i aclarides en el desenvolupament dels plans municipals de prevenció d'incendis.

Una altra conseqüència afegida a les anteriors és la deterioració que es produeix en pistes i camins, tan necessaris per al manteniment d'explotacions agropecuàries a les zones de l'interior del nostre territori, per la qual cosa aquelles actuacions que duen a terme administracions supramunicipals són totalment imprescindibles.

Seria interessant estendre l'elaboració de protocols municipals per a actuacions en forts temporals i nevades, com algun municipi d'interior ja ha desenvolupat i que s'ha demostrat molt positiu a l'hora d'afrontar aquests episodis.

Las infraestructuras tienen un efecto barrera a tener en cuenta, ya que desvían los flujos naturales. Algunas de las infraestructuras que condicionan en gran medida los procesos naturales son los espigones, escolleras o diques, que impiden el tránsito natural de los sedimentos. Se tienen que evitar en la medida de lo posible, ya que provocan efectos contrarios a su propósito normalmente en las zonas del sur de dichas instalaciones. Es un hecho por todos reconocido que las infraestructuras portuarias en nuestras costas tienen su incidencia sobre las zonas al sur de estas instalaciones, por lo que se debe actuar de manera sistemática en cada una de estas zonas estudiando los efectos y programando las actuaciones de regeneración oportunas.

Varios de los expertos han propuesto que también se debe estudiar la retirada programada de determinadas zonas costeras urbanizadas, pues el coste de su defensa no garantiza su mantenimiento a medio o largo plazo. En la misma línea, la nueva reglamentación sobre costas, de reciente modificación, está encaminada a la ampliación de dominio público marítimo terrestre para propiciar la renaturalización de la línea litoral, pero también incluye la posibilidad de aplicar cuestiones excepcionales y puntuales como las contenidas en las resoluciones 433/X y 480/X, aprobadas unánimemente por las Corts Valencianes en la Comisión de Medio Ambiente, Agua y Ordenación del Territorio.

C) Problemática forestal

Otra cuestión planteada y recurrente durante los trabajos de esta comisión es la referida a la gestión de la masa forestal por parte de nuestros ayuntamientos.

Se señalan dos situaciones: la primera, aquella que resulta de los efectos negativos de las grandes nevadas, los periodos de fuertes precipitaciones, vendavales o en algún caso tras un gran incendio, en donde grandes extensiones de nuestros bosques quedan dañados y nos encontramos con una gran cantidad de vegetación que ha de retirarse con diferentes objetivos (aprovechamiento para distintos usos, evitar plagas, restauración de vías, etc.).

Esas instituciones, en muchos casos, no cuentan con recursos suficientes para gestionar tal cometido; además, por la idiosincrasia de la propiedad de nuestros montes, resulta todavía más complicada la limpieza de estas acumulaciones. Como medida preventiva contra incendios y para evitar los efectos de los fuertes temporales hay que insistir y destinar recursos para la gestión forestal sostenible y la recuperación de cultivos tradicionales (como, por ejemplo, recuperar la viña de media montaña), así como zonas de pastoreo estratégicas o realizar desbroces y clareos en el desarrollo de los planes municipales de prevención de incendios.

Otra consecuencia añadida a las anteriores es el deterioro que se produce en pistas y caminos, tan necesarios para el mantenimiento de explotaciones agropecuarias en las zonas del interior de nuestro territorio, por lo que aquellas actuaciones que llevan a cabo administraciones supramunicipales son totalmente imprescindibles.

Sería interesante extender la elaboración de protocolos municipales para actuaciones en fuertes temporales y nevadas, como algún municipio de interior ya ha desarrollado y que se ha demostrado muy positivo a la hora de afrontar dichos episodios.

D) Altres qüestions rellevants

Per a garantir la seguretat de les persones, tant habitants com viants, cal insistir a mantenir el parc d'habitatges en manera òptima amb la realització dels informes d'avaluació d'edificis.

També cal sistematitzar les revisions i avaluacions dels danys arquitectònics quan es produeixen els episodis de forts temporals, com va succeir després de la DANA al Baix Segura, on es va realitzar aquesta avaluació.

Cal articular ajudes per a rehabilitacions urbanes en petits i mitjans municipis que tenen construccions en risc d'ensulsiades a causa d'inundacions recurrents.

A nivell administratiu, quant a la gestió posterior que segueix els episodis climatològics virulents amb conseqüències econòmiques, tant per a les administracions com per als particulars, els terminis per a avaluar els danys han de ser més flexibles, perquè hi ha danys i desperfectes que es manifesten en el temps en diferit, com amb les grans nevades, ja que fins que no desapareixen del territori completament no se sap amb certesa quina ha sigut l'afecció sobre infraestructures, béns i serveis.

Seria fonamental que els fons de contingència tingueren caràcter finalista, perquè el que no s'ha executat en un exercici podria gastar-se al següent, cosa que no ocorre ara, i això dificulta assignar a aquests fons emergències dels últims mesos de l'any, perquè és impossible tramitar així les ajudes.

L'educació ambiental és fonamental per a fer front a postures negacionistes. El paper dels mitjans de comunicació és important per a traslladar a l'opinió pública la gravetat de la situació. És necessari la implicació i la conscienciació a l'hora de transmetre les informacions de tipus mediam- bial de manera rigorosa i científica en una transferència de coneixements cap a la població, que cada vegada està més sensibilitzada amb la problemàtica. Així ho reflecteix el CIS en l'enquesta sobre si s'estiguera disposat a modificar conductes per a adaptar-se al canvi climàtic, el 47,6% va respondre sí. La informació i la formació ha de fer-se en un format lúdic i accessible a tota la població, especialment per a arribar a la població més jove. Això no ha d'estar renyit amb la rigorositat. També és important que el missatge no siga derrotista, la situació és greu però no podem per això deixar d'actuar, perquè hi ha marge per a millorar i evitar mals majors.

Les administracions han de continuar finançant les investigacions científiques d'aquests episodis meteorològics i divulgar els seus resultats i escometre actuacions corresponents.

Els serveis de meteorologia i els serveis d'emergències mereixen un esment especial, que a més han comparegut en aquesta comissió. Agraïm profundament la seua labor, sense la qual els danys davant aquesta mena d'esdeveniments serien moltíssim més greus dels que produeixen. Sens dubte, disposem d'uns serveis de meteorologia i d'emergències a tots els nivells administratius que funcionen de manera coordinada i amb un resultat altament eficaç, i tots els agraïments sempre seran pocs davant la labor que realitzen.

D) Otras cuestiones relevantes

Para garantizar la seguridad de las personas, tanto habitantes como viandantes, hay que insistir en mantener el parque de viviendas en modo óptimo con la realización de los informes de evaluación de edificios.

También hay que sistematizar las revisiones y evaluaciones de los daños arquitectónicos cuando se produzcan los episodios de fuertes temporales, como sucedió tras la DANA en la Vega Baja, donde se realizó dicha evaluación.

Hay que articular ayudas para rehabilitaciones urbanas en pequeños y medianos municipios que tienen construcciones en riesgo de derrumbes a causa de inundaciones recurrentes.

A nivel administrativo, en cuanto a la gestión posterior que sigue a los episodios climatológicos virulentos con consecuencias económicas, tanto para las administraciones como para los particulares, los plazos para evaluar los daños han de ser más flexibles, porque hay daños y desperfectos que se manifiestan en el tiempo en diferido, como con las grandes nevadas, puesto que hasta que no desaparecen del territorio completamente no se sabe con certeza cuál ha sido su afección sobre infraestructuras, bienes y servicios.

Sería fundamental que los fondos de contingencia tuvieran carácter finalista, pues lo no ejecutado en un ejercicio podría gastarse al siguiente, lo que no ocurre ahora, lo cual dificulta asignar a estos fondos emergencias de los últimos meses del año, pues es imposible tramitar así las ayudas.

La educación ambiental es fundamental para hacer frente a posturas negacionistas. El papel de los medios de comunicación es importante para trasladar a la opinión pública la gravedad de la situación. Es necesario la implicación y concienciación a la hora de transmitir las informaciones de tipo medioambiental de forma rigurosa y científica en una transferencia de conocimientos hacia la población, que cada vez está más sensibilizada con la problemática. Así lo refleja el CIS en su encuesta sobre si se estuviese dispuesto a modificar conductas para adaptarse al cambio climático, el 47,6% respondió sí. La información y formación debe hacerse en un formato lúdico y accesible a toda la población, especialmente para llegar a la población más joven. Esto no debe estar reñido con la rigurosidad. También es importante que el mensaje no sea derrotista, la situación es grave pero no podemos por eso dejar de actuar, porque hay margen para mejorar y evitar males mayores.

Las administraciones tienen que seguir financiando las investigaciones científicas de estos episodios meteorológicos y divulgar sus resultados y acometer actuaciones correspondientes.

Los servicios de meteorología y los servicios de emergencias merecen una mención especial, que además han comparecido en esta comisión. Agradecemos profundamente su labor, sin la cual los daños ante este tipo de acontecimientos serían muchísimo más graves de los producidos. Sin duda, contamos con unos servicios de meteorología y de emergencias a todos los niveles administrativos que funcionan de manera coordinada y con un resultado altamente eficaz, y todos los agradecimientos siempre serán pocos ante la labor que realizan.

A més, apel·lem totes les administracions perquè cooperen i es coordinen en l'exercici de la governança, en una tasca que és conjunta: dur a terme totes les actuacions necessàries perquè el País Valencià reduïska la vulnerabilitat davant els riscos i danys derivats dels forts temporals, tant mediam-bientals com econòmics i socials.

Finalment, i a manera d'orientació per a la presa de decisions per part de les diferents administracions públiques, a l'hora d'afrontar el canvi climàtic i els episodis meteorològics extrems associats a aquest, les polítiques públiques s'han d'enfocar necessàriament des de tres perspectives: preven-ció, adaptació i mitigació.

Palau de les Corts Valencianes
València, 23 de febrer de 2023

El president
Enric Morera i Català

El secretari segon
Luis Arquillos Cruz

Vot particular presentat pel Grup Parlamentari Popular (RE número 68.613)

A LA MESA DE LA COMISSIÓ ESPECIAL D'ESTUDI DE LES MESURES DE PREVENCIÓ DELS RISCOS DERIVATS DELS FORTS TEMPORALS

Elisa Díaz González i Alfredo Castelló Sáez, diputats i membres d'aquesta comissió, i Miguel Barrachina Ros, porta-veu adjunt del Grup Parlamentari Popular, a l'empara del que estableix el Reglament de les Corts Valencianes, presenten el vot particular següent a la proposta de dictamen presentat pels grups parlamentaris Socialista, Compromís i Unides Podem (RE número 68.013).

Palau dels Borja, 6 de febrer de 2023
Miguel Barrachina Ros
Alfredo Castelló Sáez
Elisa Díaz González

VOT PARTICULAR A LA PROPOSTA DE DICTAMEN PRESENTAT PELS GRUPS PARLAMENTARIS SOCIALISTA, COMPROMÍS I UNIDES PODEM

Amb el present vot particular esmenem les deficiències observades per aquest grup en la proposta de dictamen referida i manifestem les qüestions amb què estem en desacord.

1. INTRODUCCIÓ

El Ple de les Corts Valencianes va aprovar en la sessió de 5 de març de 2020 la Resolució 113/X, mitjançant la qual es va acordar la creació de la Comissió especial d'estudi de les

Además, apelamos a todas las administraciones para que cooperen y se coordinen en el ejercicio de la gobernanza, en una tarea que es conjunta: llevar a cabo todas las actuaciones necesarias para que el País Valenciano reduzca la vulnerabilidad ante los riesgos y daños derivados de los fuertes temporales, tanto medioambientales como económi-cos y sociales.

Finalmente, y a modo de orientación para la toma de decisiones por parte de las diferentes administraciones públicas, a la hora de afrontar el cambio climático y los episodios meteorológicos extremos asociados a este, las políticas públicas se deben enfocar necesariamente desde tres perspectivas: prevención, adaptación y mitigación.

Palau de les Corts Valencianes
València, 23 de febrer de 2023

El presidente
Enric Morera i Català

El secretario segundo
Luis Arquillos Cruz

Voto particular presentado por el Grupo Parlamentario Popular (RE número 68.613)

A LA MESA DE LA COMISIÓN ESPECIAL DE ESTUDIO DE LAS MEDIDAS DE PREVENCIÓN DE LOS RIESGOS DERIVADOS DE LOS FUERTES TEMPORALES

Elisa Díaz González y Alfredo Castelló Sáez, diputados y miembros de esta comisión, y Miguel Barrachina Ros, portavoz adjunto del Grupo Parlamentario Popular, al amparo de lo que establece el Reglamento de las Corts Valencianes, presentan el siguiente voto particular a la propuesta de dictamen presentado por los grupos parlamentarios Socialista, Compromís y Unides Podem (RE número 68.013).

Palau dels Borja, 6 de febrero de 2023
Miguel Barrachina Ros
Alfredo Castelló Sáez
Elisa Díaz González

VOTO PARTICULAR A LA PROPUESTA DE DICTAMEN PRESENTADO POR LOS GRUPOS PARLAMENTARIOS SOCIALISTA, COMPROMÍS Y UNIDES PODEM

Con el presente voto particular procedemos a subsanar las deficiencias observadas por este grupo en la referida propuesta de dictamen y a manifestar las cuestiones con las que estamos en desacuerdo.

1. INTRODUCCIÓN

El Pleno de las Corts Valencianes aprobó en su sesión de 5 de marzo de 2020 la Resolución 113/X, mediante la cual se acordó la creación de la Comisión especial de estudio de las

mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals, tant a les comarques costaneres com a les de l'interior, en matèria territorial, urbanística i hídrica, adoptades des de les administracions públiques, i possibles actuacions per a reduir la vulnerabilitat social, econòmica i ambiental en aquest territori davant futurs episodis climatològics virulents com la borrasca Gloria ocorreguda el gener de 2020, a iniciativa del Grup Parlamentari Socialista.

La comissió, constituïda en la sessió realitzada a les Corts Valencianes el 16 de novembre de 2021, va acordar referir-se a la denominació d'aquesta comissió especial d'estudi com a Comissió especial d'estudi de les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals, i va establir el termini per a la presentació, per part dels grups parlamentaris que la conformen, de la proposta corresponent de pla de treball en data 14 de gener de 2022.

En la sessió de 24 de gener de 2022 es va aprovar el pla de treball per 10 vots a favor i 1 abstenció, pla de treball que es va publicar en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 223, de data 9 de febrer de 2022.

En la sessió de 10 d'octubre de 2022 els membres de la comissió van acordar establir el termini per a la presentació de la proposta de dictamen de la comissió, per part dels grups parlamentaris que la conformen, el 20 de gener de 2023. Aquesta proposta de dictamen, una vegada aprovada per la comissió, ha d'eleva-se al Ple de les Corts Valencianes per a debatre-la i votar-la.

Els objectius dels treballs de la comissió són els següents:

- a) Analitzar com s'ha realitzat la gestió en matèria hídrica, territorial i urbanística durant les últimes dècades des de la perspectiva de la prevenció de riscos derivats dels greus temporals.
- b) Conèixer tant les causes com l'abast de les inundacions i els danys que han afectat les diferents comarques pel temporal derivat de la borrasca Gloria al gener de 2020.
- c) Conèixer l'abast econòmic dels danys produïts per la borrasca Gloria al gener de 2020.
- d) Estudiar les actuacions que han de dur a terme les diferents administracions públiques, tenint en compte els efectes del canvi climàtic, tant per a la reconstrucció dels danys produïts com per a la prevenció de cara al futur.

Per al desenvolupament del treball de la comissió, el pla de treball preveia la realització de 73 compareixences en comissió de persones representants d'ajuntaments de municipis afectats per forts temporals, càrrecs públics i tècnics de l'administració pública de la Generalitat Valenciana i de l'Estat, persones expertes (en matèries com hidrologia i hidràulica, geografia, clima i meteorologia, ciències ambientals, ecologia, enginyeria hidràulica, enginyeria forestal, ordenació del territori i urbanisme, etc.), representants de les diputacions provincials, representants d'associacions veïnals i plataformes ciutadanes, així com entitats en defensa dels interessos ambientals.

Així mateix, el pla de treball preveia la sol·licitud de documentació específica en relació amb els aspectes objecte d'estudi a l'administració general de l'Estat, a l'administració

medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales, tanto en las comarcas costeras como en las del interior, en materia territorial, urbanística e hídrica, adoptadas desde las administraciones públicas, y posibles actuaciones para reducir la vulnerabilidad social, económica y ambiental en este territorio ante futuros episodios climatológicos virulentos como la borrasca Gloria ocurrida en enero de 2020, a iniciativa del Grupo Parlamentario Socialista.

La comisión, constituida en la sesión celebrada en las Corts Valencianes el 16 de noviembre de 2021, acordó referirse a la denominación de esta comisión especial de estudio como Comisión especial de estudio de las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales, estableciendo el plazo para la presentación, por parte de los grupos parlamentarios que la conforman, de la correspondiente propuesta de plan de trabajo en fecha 14 de enero de 2022.

En la sesión de 24 de enero de 2022 se aprobó el plan de trabajo por 10 votos a favor y 1 abstención, plan de trabajo que se publicó en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 223, de fecha 9 de febrero de 2022.

En la sesión de 10 de octubre de 2022 se acordó por parte de los miembros de la comisión establecer el plazo para la presentación de la propuesta de dictamen de la comisión, por parte de los grupos parlamentarios que la conforman, el 20 de enero de 2023. Dicha propuesta de dictamen, una vez aprobada por la comisión, ha de elevarse al Pleno de las Corts Valencianes para su debate y votación.

Los objetivos de los trabajos de la comisión son los siguientes:

- a) Analizar cómo se ha realizado la gestión en materia hídrica, territorial y urbanística durante las últimas décadas desde la perspectiva de la prevención de riesgos derivados de los graves temporales.
- b) Conocer tanto las causas como el alcance de las inundaciones y los daños que han afectado a las distintas comarcas por el temporal derivado de la borrasca Gloria en enero de 2020.
- c) Conocer el alcance económico de los daños producidos por la borrasca Gloria en enero de 2020.
- d) Estudiar las actuaciones a llevar a cabo por las diferentes administraciones públicas, teniendo en cuenta los efectos de cambio climático, tanto para la reconstrucción de los daños producidos como para la prevención de cara al futuro.

Para el desarrollo del trabajo de la comisión, el plan de trabajo preveía la realización de 73 comparecencias en comisión de personas representantes de ayuntamientos de municipios afectados por fuertes temporales, cargos públicos y técnicos de la administración pública de la Generalitat Valenciana y del Estado, personas expertas (en materias como hidrología e hidràulica, geografia, clima y meteorología, ciencias ambientales, ecología, ingeniería hidràulica, ingeniería de montes, ordenación del territorio y urbanismo, etc.), representantes de las diputaciones provinciales, representantes de asociaciones vecinales y plataformas ciudadanas, así como entidades en defensa de los intereses ambientales.

Asimismo, el plan de trabajo contemplaba la solicitud de documentación específica en relación con los aspectos objeto de estudio a la administración general del Estado, a

autonòmica, a les administracions locals (ajuntaments i diputacions) i a les Corts Valencianes.

Amb l'objectiu de facilitar la celebració de compareixences reduint les necessitats de mobilitat, es van posar els mitjans per a poder dur a terme compareixences telemàtiques, les quals, igual que les compareixences presencials, es troben íntegrament registrades en l'Arxiu Audiovisual de les Corts Valencianes i en el *Diari de Sessions* d'aquesta comissió d'estudi.

De les 73 compareixences previstes, 72 es van materialitzar en el transcurs de la comissió, en les sessions que es detallen a continuació:

– En la sessió d'11 de febrer de 2022:

1. Wenceslao Alós Valls, alcalde president de l'Ajuntament de Moncofa
2. Jordi Mayor Vallet, alcalde president de l'Ajuntament de Cullera
3. Matilde Marín Palop, alcaldessa presidenta de l'Ajuntament d'Enguera
4. María García Pascual, primera tinenta d'alcalde de l'Ajuntament d'Agres
5. Sergi González Frasset, alcalde president de l'Ajuntament de Tavernes de la Valldigna

– En la sessió de 25 de febrer de 2022:

6. Rhamsés Ripollés Puig, alcalde president de l'Ajuntament de Morella
7. Joan Marco Pastor, alcalde president de l'Ajuntament de Bellreguard
8. Josep Blasco Pla, cap del Servei de Planificació Urbanística de l'Ajuntament de Gandia
9. Guillem Alsina Gilabert, alcalde president de l'Ajuntament de Vinaròs
10. Rosario Miralles Ferrando, alcaldessa presidenta de l'Ajuntament de Benicarló

– En la sessió d'11 de març de 2022:

11. Sergi Campillo Fernández, vicealcalde de l'Ajuntament de València
12. Silvia Colom Monferrer, alcaldessa presidenta de l'Ajuntament de Vilafranca
13. Vicent Grimalt Boronat, alcalde president de l'Ajuntament de Dénia
14. José Francisco Chulvi Español, alcalde president de l'Ajuntament de Xàbia
15. Juan Manuel del Pino López, primer tinent d'alcalde i regidor de Medi Ambient i Urbanisme de l'Ajuntament de Calp

– En la sessió d'1 d'abril de 2022:

16. José Ramón González de Zárate Unamuno, regidor d'Espais Públics, Obres, Accessibilitat Universal, Mobilitat, Neteja Viària i Cicle de l'Aigua de l'Ajuntament de Benidorm
17. Luis Tébar Ortiz, coordinador de l'Àrea de Modernització de l'Espai Públic i Serveis Públics Municipals de l'Ajuntament d'Elx
18. Francisco Iniesta López, primer tinent d'alcalde i regidor de Medi Ambient, Agricultura, Cicle Hídric, Neteja Viària i RSU, Mobilitat i Accessibilitat de l'Ajuntament de Villena

la administración autonómica, a las administraciones locales (ayuntamientos y diputaciones) y a las Corts Valencianes.

Con el objetivo de facilitar la celebración de comparecencias reduciendo las necesidades de movilidad, se implementaron los medios para poder llevar a cabo comparecencias telemáticas, las cuales, al igual que las comparecencias presenciales, se encuentran íntegramente registradas en el Archivo Audiovisual de las Corts Valencianes y en el *Diari de Sessions* de esta comisión de estudio.

De las 73 comparecencias previstas, 72 se materializaron en el transcurso de la comisión, en las sesiones que se detallan a continuación:

– En la sesión de 11 de febrero de 2022:

1. Wenceslao Alós Valls, alcalde presidente del Ayuntamiento de Moncofa
2. Jordi Mayor Vallet, alcalde presidente del Ayuntamiento de Cullera
3. Matilde Marín Palop, alcaldesa presidenta del Ayuntamiento de Enguera
4. María García Pascual, primera teniente de alcalde del Ayuntamiento de Agres
5. Sergi González Frasset, alcalde presidente del Ayuntamiento de Tavernes de la Valldigna

– En la sesión de 25 de febrero de 2022:

6. Rhamsés Ripollés Puig, alcalde presidente del Ayuntamiento de Morella
7. Joan Marco Pastor, alcalde presidente del Ayuntamiento de Bellreguard
8. Josep Blasco Pla, jefe del Servicio de Planificación Urbanística del Ayuntamiento de Gandia
9. Guillem Alsina Gilabert, alcalde presidente del Ayuntamiento de Vinaròs
10. Rosario Miralles Ferrando, alcaldesa presidenta del Ayuntamiento de Benicarló

– En la sesión de 11 de marzo de 2022:

11. Sergi Campillo Fernández, vicealcalde del Ayuntamiento de València
12. Silvia Colom Monferrer, alcaldesa presidenta del Ayuntamiento de Villafranca del Cid
13. Vicent Grimalt Boronat, alcalde presidente del Ayuntamiento de Dénia
14. José Francisco Chulvi Español, alcalde presidente del Ayuntamiento de Jávea
15. Juan Manuel del Pino López, primer teniente de alcalde y concejal de Medio Ambiente y Urbanismo del Ayuntamiento de Calp

– En la sesión de 1 de abril de 2022:

16. José Ramón González de Zárate Unamuno, concejal de Espacios Públicos, Obras, Accesibilidad Universal, Movilidad, Limpieza Viaria y Ciclo del Agua del Ayuntamiento de Benidorm
17. Luis Tébar Ortiz, coordinador del Área de Modernización del Espacio Público y Servicios Públicos Municipales del Ayuntamiento de Elche
18. Francisco Iniesta López, primer teniente de alcalde y concejal de Medio Ambiente, Agricultura, Ciclo Hídrico, Limpieza Viaria y RSU, Movilidad y Accesibilidad del Ayuntamiento de Villena

19. Joaquín Calafat Rocher, regidor de Turisme i Platges de l'Ajuntament d'Oliva
 20. Inmaculada Ros Botiguer, enginyera municipal de l'Ajuntament de Silla

– En la sessió de 8 d'abril de 2022:

21. Rafael García García, vicepresident segon i diputat de l'Àrea d'Infraestructures i Carreteres de la Diputació de València
 22. Jordi Moliner Poblet, coalcalde de l'Ajuntament d'Altafulla (Tarragona)
 23. Javier Gutiérrez Martín, diputat d'Infraestructures i Assistència a Municipis de la Diputació d'Alacant
 24. Santiago Pérez Peñarrocha, diputat i portaveu d'Acció contra la Despoblació i Desenvolupament Rural, Carreteres, Expropiacions i Enginyeria Interna de la Diputació de Castelló

– En la sessió de 6 de maig de 2022:

25. Ignasi Josep García Felip, diputat del Cicle Integral de l'Aigua, Transició Energètica i Energies Renovables i Residus de la Diputació de Castelló
 26. Rosa Pardo Marín, directora general de Política Territorial i Paisatge de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 27. Vicent Domènech Gregori, subdirector d'Ordenació del Territori de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 28. Jeroni Banyuls García, cap del Servei de Gestió Territorial de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 29. Paula Tuzón Marco, secretària autonòmica d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

– En la sessió de 20 de maig de 2022:

30. María Luisa Martínez Mora, directora general de Ports, Aeroports i Costes de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat

31. Julio Ramón Gómez Vivo, director general de Medi natural i Avaluació Ambiental de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 32. Celsa Monrós Barahona, directora general de Canvi Climàtic de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 33. Diego Marín Fabra, director general de Prevenció d'Incendis de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 34. Alberto Rubio Garrido, director general de Qualitat, Rehabilitació i Eficiència Energètica de la Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica

– En la sessió de 27 de maig de 2022:

35. José María Ángel Batalla, secretari autonòmic de Seguretat i Emergències de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública
 36. Juan Ángel Conca Pardo, gerent de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals (EPSAR), de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica
 37. José Luis Wagner Salazar, cap de l'Àrea de Competitivitat Turística de Turisme Comunitat Valenciana

19. Joaquín Calafat Rocher, concejal de Turismo y Playas del Ayuntamiento de Oliva
 20. Inmaculada Ros Tendero, ingeniera municipal del Ayuntamiento de Silla

– En la sesión de 8 de abril de 2022:

21. Rafael García García, vicepresidente segundo y diputado del Área de Infraestructuras y Carreteras de la Diputación de Valencia
 22. Jordi Moliner Poblet, coalcalde del Ayuntamiento de Altafulla (Tarragona)
 23. Javier Gutiérrez Martín, diputado de Infraestructuras y Asistencia a Municipios de la Diputación de Alicante
 24. Santiago Pérez Peñarrocha, diputado y portavoz de Acción contra la Despoblación y Desarrollo Rural, Carreteras, Expropiaciones e Ingeniería Interna de la Diputación de Castellón

– En la sesión de 6 de mayo de 2022:

25. Ignasi Josep García Felip, diputado del Ciclo Integral del Agua, Transición Energética y Energías Renovables y Residuos de la Diputación de Castellón
 26. Rosa Pardo Marín, directora general de Política Territorial y Paisaje de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 27. Vicent Domènech Gregori, subdirector de Ordenación del Territorio de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 28. Jeroni Banyuls García, jefe del Servicio de Gestión Territorial de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 29. Paula Tuzón Marco, secretaria autonómica de Emergencia Climática y Transición Ecológica de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica

– En la sesión de 20 de mayo de 2022:

30. María Luisa Martínez Mora, directora general de Puertos, Aeropuertos y Costas de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad

31. Julio Ramón Gómez Vivo, director general de Medio Natural y Evaluación Ambiental de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 32. Celsa Monrós Barahona, directora general de Cambio Climático de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 33. Diego Marín Fabra, director general de Prevención de Incendios de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 34. Alberto Rubio Garrido, director general de Calidad, Rehabilitación y Eficiencia Energética de la Conselleria de Vivienda y Arquitectura Bioclimática

– En la sesión de 27 de mayo de 2022:

35. José María Ángel Batalla, secretario autonómico de Seguridad y Emergencias de la Conselleria de Justicia, Interior y Administración Pública
 36. Juan Ángel Conca Pardo, gerente de la Entidad Pública de Saneamiento de Aguas Residuales (EPSAR), de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica
 37. José Luis Wagner Salazar, jefe del Área de Competitividad Turística de Turisme Comunitat Valenciana

38. Xavier Navarro García, director de l'Institut Cartogràfic Valencià, de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat
 39. Manuel Civera Salvador, director de l'Agència Valenciana de Protecció del Territori (AVPT) de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat

– En la sessió de 10 de juny de 2022:

40. Juan Manuel Barragán Muñoz, expert internacional en Gestió de les Zones Costaneres (GIZC) de la Universitat de Cadis
 41. Samira Khodayar Pardo, coordinadora de l'Àrea de Meteorologia de la Fundació Centre d'Estudis Ambientals del Mediterrani de la Comunitat Valenciana (CEAM)
 42. Maria José López García, catedràtica de Geografia Física de la Universitat de València
 43. Jorge Olcina Cantos, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat d'Alacant
 44. Andreu Escrivá García, expert en canvi climàtic

– En la sessió de 17 de juny de 2022:

45. Begoña Serrano Lanzarote, directora de l'Institut Valencià de l'Edificació
 46. María José Estrela Navarro, catedràtica de Geografia Física de la Universitat de València i directora del Grup d'Investigació del Canvi Climàtic, Riscos Meteorològics i Inputs al Sistema Hidrològic al Mediterrani (Climamet)
 47. Maria Josep Picó Garcés, periodista ambiental
 48. Gabriel Soler Capdepón, director de l'Institut d'Ecologia Litoral
 49. Eduardo Rojas Briaies, degà-president del Col·legi Oficial d'Enginyers forestals

– En la sessió d'1 de juliol de 2022:

50. Miriam García García, directora de Lans Lab i doctora en Arquitectura Paisatgística
 51. Jorge Tamayo Carmona, delegat territorial de la Comunitat Valenciana de l'Agència Estatal de Meteorologia (Aemet)
 52. Luis Sendra Mengual, degà del Col·legi Oficial d'Arquitectes de la Comunitat Valenciana
 53. Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Col·legi Oficial d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de la Comunitat Valenciana
 54. Jorge García-Serra García, membre de la Junta de Govern del Col·legi d'Enginyers Industrials de la Comunitat Valenciana

– En la sessió de 8 de juliol de 2022:

55. Mariano Hernández Fernández, inspector cap del Servei Operatiu del Consorci Provincial de Bombers de Castelló
 56. Carlos Antonio Puig Mengual, col·legiat i membre del Comitè d'Experts del Col·legi Oficial d'Enginyeria Geomàtica i Topografia (Delegació Territorial de la Comunitat Valenciana i Regió de Múrcia)
 57. José Miguel Basset Blesa, inspector cap del Consorci Provincial de Bombers de València
 58. José Francisco Cerdà García, oficial del Departament d'Intervencions – Serveis Provincials del Consorci de Bombers d'Alacant

38. Xavier Navarro García, director del Instituto Cartográfico Valenciano, de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad
 39. Manuel Civera Salvador, director de la Agencia Valenciana de Protección del Territorio (AVPT) de la Conselleria de Política Territorial, Obras Públicas y Movilidad

– En la sesión de 10 de junio de 2022:

40. Juan Manuel Barragán Muñoz, experto internacional en Gestión de las Zonas Costeras (GIZC) de la Universidad de Cádiz
 41. Samira Khodayar Pardo, coordinadora del Área de Meteorología de la Fundación Centro de Estudios Ambientales del Mediterráneo de la Comunitat Valenciana (CEAM)
 42. María José López García, catedrática de Geografía Física de la Universitat de València
 43. Jorge Olcina Cantos, catedrático de Análisis Geográfico Regional de la Universidad de Alicante
 44. Andreu Escrivá García, experto en cambio climático

– En la sesión de 17 de junio de 2022:

45. Begoña Serrano Lanzarote, directora del Instituto Valenciano de la Edificación
 46. María José Estrela Navarro, catedrática de Geografía Física de la Universitat de València y directora del Grupo de Investigación del Cambio Climático, Riesgos Meteorológicos e Inputs al Sistema Hidrológico al Mediterráneo (Climamet)
 47. Maria Josep Picó Garcés, periodista ambiental
 48. Gabriel Soler Capdepón, director del Instituto de Ecología Litoral
 49. Eduardo Rojas Briaies, decano-presidente del Colegio Oficial de Ingenieros de Montes

– En la sesión de 1 de julio de 2022:

50. Miriam García García, directora de Lans Lab y doctora en Arquitectura Paisajística
 51. Jorge Tamayo Carmona, delegado territorial de la Comunitat Valenciana de la Agencia Estatal de Meteorología (Aemet)
 52. Luis Sendra Mengual, decano del Colegio Oficial de Arquitectos de la Comunitat Valenciana
 53. Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Colegio Oficial de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos de la Comunitat Valenciana
 54. Jorge García-Serra García, miembro de la Junta de Gobierno del Colegio de Ingenieros Industriales de la Comunitat Valenciana

– En la sesión de 8 de julio de 2022:

55. Mariano Hernández Fernández, inspector jefe del Servicio Operativo del Consorcio Provincial de Bomberos de Castellón
 56. Carlos Antonio Puig Mengual, colegiado y miembro del Comité de Expertos del Colegio Oficial de Ingeniería Geomática y Topografía (Delegación Territorial de la Comunitat Valenciana y Región de Murcia)
 57. José Miguel Basset Blesa, inspector jefe del Consorcio Provincial de Bomberos de Valencia
 58. José Francisco Cerdá García, oficial del Departamento de Intervenciones – Servicios Provinciales del Consorcio de Bomberos de Alicante

– En la sessió de 12 de setembre de 2022:

- 59. Joan Francesc Aguado Sáez, en representació del Col·legi Oficial de Biòlegs de la Comunitat Valenciana
- 60. Eugenio Jiménez Ferrer, funcionari del Cos d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de l'Estat
- 61. Manuel Oliver, president de l'Associació de Veïns Mare de Déu del Carme de Nules
- 62. Antonio Serrano Rodríguez, representant de l'Associació Interprofessional d'Ordenació del Territori (Fundicot)
- 63. Pedro Tomey Gómez, president de l'Observatori de Catàstrofes Naturals, Fundació Aon Espanya

– En la sessió de 30 de setembre de 2022:

- 64. Manuel López Martínez, representant de l'Associació de Veïns Guardamar – Platja Babilònia
- 65. Luis Alberto Bernabé Martínez, coordinador d'Ecologistes en Acció del País Valencià
- 66. Tinent coronel Jorge Mariano Pérez, cap del Tercer Batalló de la Unitat Militar d'Emergència (UME)
- 67. Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de l'Associació Amics de la Mar, d'Almassora
- 68. Leandro Pruñonosa Alcañiz, representant de l'Associació de Veïns de les Platges d'Almardà de Sagunt

– En la sessió de 10 d'octubre de 2022:

- 69. Javier Cremades Peris, president de l'Associació Salvem les Platges al Sud de Gandia
- 70. Vicent Martínez i Sebastià, portaveu de la Plataforma El Litoral per al Poble
- 71. Juan Rafael Moratal Sendra, president de l'Associació Platges Nord de Dénia
- 72. Joaquín Vercher Tarín, president de l'Associació SOS Platja Tavernes de la Valldigna

Finalitzades les compareixences i amb la finalitat de donar compliment al pla de treball, en la sessió celebrada el dia 10 d'octubre de 2022, la comissió va acordar dirigir-se a la Mesa de les Corts Valencianes en els termes següents:

«1. Que havent finalitzat en el dia d'avui les compareixences previstes en el pla de treball, i havent comprovat que el volum de documentació existent requereix que la comissió dispose de més temps per a poder desenvolupar la seua tasca de manera adequada, sol·licita l'ampliació del termini per a finalitzar els treballs, inicialment previst per al 16 de novembre de 2022, per un període de tres mesos, fins el dia 16 de febrer de 2023.

2. Que, en cas d'acordar-se l'ampliació sol·licitada, el termini per a registrar les propostes de dictamen elaborades pels diferents grups parlamentaris finalitze el dia 20 de gener de 2023 (divendres), aquest inclòs.

3. Que, si escau, els grups parlamentaris puguin presentar esmenes fins el dia 27 de gener de 2023 (divendres), aquest inclòs.

4. Que la Comissió en la qual es debatrà i, si escau, aprovarà el dictamen, es realitze entre els dies 1 i 10 de febrer de 2023.

5. Que el termini per a registrar, si és el cas, els vots particulars que puguin presentar els diferents grups parlamentaris finalitze 48 hores després de la conclusió de la comissió.

– En la sesión de 12 de septiembre de 2022:

- 59. Joan Francesc Aguado Sáez, en representación del Colegio Oficial de Biólogos de la Comunitat Valenciana
- 60. Eugenio Jiménez Ferrer, funcionario del Cuerpo de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos del Estado
- 61. Manuel Oliver, presidente de la Asociación de Vecinos Virgen del Carmen de Nules
- 62. Antonio Serrano Rodríguez, representante de la Asociación Interprofesional de Ordenación del Territorio (Fundicot)
- 63. Pedro Tomey Gómez, presidente del Observatorio de Catástrofes Naturales, Fundación Aon España

– En la sesión de 30 de septiembre de 2022:

- 64. Manuel López Martínez, representante de la Asociación de Vecinos Guardamar – Playa Babilonia
- 65. Luis Alberto Bernabé Martínez, coordinador de Ecologistas en Acción del País Valenciano
- 66. Teniente coronel Jorge Mariano Pérez, jefe del Tercer Batallón de la Unidad Militar de Emergencia (UME)
- 67. Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de la Asociación Amigos del Mar, de Almassora
- 68. Leandro Pruñonosa Alcañiz, representante de la Asociación de Vecinos de las Playas de Almardà de Sagunto

– En la sesión de 10 de octubre de 2022:

- 69. Javier Cremades Peris, presidente de la Asociación Salvem les Platges al Sud de Gandia
- 70. Vicent Martínez i Sebastià, portavoz de la Plataforma El Litoral per al Poble
- 71. Juan Rafael Moratal Sendra, presidente de la Asociación Playas Norte de Dénia
- 72. Joaquín Vercher Tarín, presidente de la Asociación SOS Playa Tavernes de la Valldigna

Finalizadas las comparecencias y con la finalidad de dar cumplimiento al plan de trabajo, en la sesión celebrada el día 10 de octubre de 2022, la comisión acordó dirigirse a la Mesa de las Corts Valencianes en los siguientes términos:

«1. Que habiendo finalizado en el día de hoy las comparecencias previstas en el plan de trabajo, y habiendo comprobado que el volumen de documentación existente requiere que la comisión disponga de más tiempo para poder desarrollar su tarea de manera adecuada, solicita la ampliación del plazo para finalizar los trabajos, inicialmente previsto para el 16 de noviembre de 2022, por un periodo de tres meses, hasta el día 16 de febrero de 2023.

2. Que, en caso de acordarse la ampliación solicitada, el plazo para registrar las propuestas de dictamen elaboradas por los diferentes grupos parlamentarios finalice el día 20 de enero de 2023 (viernes), este incluido.

3. Que, si procede, se puedan presentar enmiendas por los grupos parlamentarios hasta el día 27 de enero de 2023 (viernes), este incluido.

4. Que la Comisión en la que se debatirá y, si procede, aprobará el dictamen, se realice entre los días 1 y 10 de febrero de 2023.

5. Que el plazo para registrar, en su caso, los votos particulares que puedan presentarse por los diferentes grupos parlamentarios finalice 48 horas después de la conclusión de la comisión.

Una vegada aprovat el dictamen, quedarà en disposició de ser inclòs en l'ordre del dia del Ple i la Comissió haurà conclòs els treballs.»

Aprovada la sol·licitud d'ampliació del termini per a finalitzar els treballs, aquest va passar a ser el calendari de la comissió fins a la finalització dels treballs.

Arribats a aquest punt, volem agrair a totes les persones que han participat en aquesta comissió així com a les institucions i les persones que ens han remés documentació per escrit. La seua contribució ha sigut essencial per al desenvolupament dels treballs de la comissió i per a donar llum entorn de les qüestions objecte d'estudi. També volem posar de manifest el nostre agraïment a tot el personal de les Corts Valencianes per la seua professionalitat i col·laboració imprescindible per a dur a terme el nostre treball parlamentari.

Es deixa constància de l'agraïment que han manifestat els membres de la comissió a totes les persones que han participat en els treballs d'aquesta, així com a les institucions i les persones que ens han remés documentació per escrit. La seua contribució ha sigut fonamental per al desenvolupament dels treballs d'aquesta comissió i per a disposar de possibles respostes a la majoria de les qüestions objecte d'estudi. De la mateixa forma, deixem constància de l'agraïment al personal de les Corts Valencianes per la seua professionalitat i col·laboració imprescindible per a dur a terme la labor parlamentària dels membres de la comissió.

Aquest dictamen recull les conclusions a què s'ha arribat en relació amb els quatre objectius de la comissió d'estudi. Si bé, atès que en el transcurs de la comissió s'ha rebut i treballat una gran quantitat de documents i informació respecte a les conseqüències dels forts temporals, les solucions adoptades en alguns municipis, les solucions projectades en uns altres, les possibles solucions plantejades per experts, etc., s'inclouen com a annexos a aquest dictamen el *Diari de Sessions* de la comissió, així com el conjunt de la informació i la documentació rebuda per aquesta.

El propòsit d'aquest dictamen és que el seu contingut es tinga en consideració tant per les administracions públiques com en els processos de participació pública, a l'hora de la presa de decisions respecte d'adoptar i executar projectes per a minimitzar i fins i tot evitar els riscos derivats dels forts temporals a la Comunitat Valenciana. Per això, considerem necessari, i així ho sol·licitem, que es trasllade aquest dictamen a totes les conselleries de la Generalitat Valenciana; a les confederacions hidrogràfiques; a les carteres ministerials del Govern d'Espanya amb competències en matèria de costes, aigua, medi ambient, emergències, prevenció d'inundacions, infraestructures de transport i mobilitat, agenda urbana, desenvolupament rural i infraestructures marítimes; a tots els ajuntaments de la Comunitat Valenciana que han estat afectats en gran manera per algun dels forts temporals esdevinguts els deu últims anys; a les tres diputacions provincials, i a les persones que han comparegut en aquesta comissió d'estudi.

Així mateix, cal tenir en compte com a complementari a aquest dictamen el dictamen aprovat pel Ple de les Corts Valencianes en la sessió realitzada el 17 de juny de 2021 i publicat en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 176, de 23 de juny de 2021, de la Comissió d'estudi sobre

Una vez aprobado el dictamen, quedará en disposición de ser incluido en el orden del día del Pleno y la Comisión habrá concluido los trabajos.»

Aprobada la solicitud de ampliación del plazo para finalizar los trabajos, este pasó a ser el calendario de la comisión hasta la finalización de los trabajos.

Llegados a este punto, queremos agradecer a todas las personas que han participado en esta comisión así como a las instituciones y personas que nos han remitido documentación por escrito. Su contribución ha sido esencial para el desarrollo de los trabajos de la comisión y para arrojar luz en torno a las cuestiones objeto de estudio. También queremos poner de manifiesto nuestro agradecimiento a todo el personal de las Corts Valencianes por su profesionalidad y colaboración imprescindible para llevar a cabo nuestro trabajo parlamentario.

Se deja constancia del agradecimiento que han manifestado los miembros de la comisión a todas las personas que han participado en los trabajos de la misma, así como a las instituciones y personas que nos han remitido documentación por escrito. Su contribución ha sido fundamental para el desarrollo de los trabajos de esta comisión y para disponer de posibles respuestas a la mayoría de las cuestiones objeto de estudio. De la misma forma, dejamos constancia del agradecimiento al personal de las Corts Valencianes por su profesionalidad y colaboración imprescindible para llevar a cabo la labor parlamentaria de los miembros de la comisión.

Este dictamen recoge las conclusiones alcanzadas en relación a los cuatro objetivos de la comisión de estudio. Si bien, dado que en el transcurso de la comisión se ha recibido y trabajado una gran cantidad de documentos e información respecto a las consecuencias de los fuertes temporales, las soluciones adoptadas en algunos municipios, las soluciones proyectadas en otros, las posibles soluciones planteadas por expertos, etc., se incluyen como anexos al presente dictamen el *Diari de Sessions* de la comisión, así como el conjunto de la información y documentación recibida por la misma.

El propósito de este dictamen es que su contenido se tenga en consideración tanto por las administraciones públicas como en los procesos de participación pública, a la hora de la toma de decisiones respecto de adoptar y ejecutar proyectos para minimizar e incluso evitar los riesgos derivados de los fuertes temporales en la Comunitat Valenciana. Por ello, consideramos necesario, y así lo solicitamos, que se dé traslado del presente dictamen a todas las consellerías de la Generalitat Valenciana; a las confederaciones hidrográficas; a las carteras ministeriales del Gobierno de España con competencias en materia de costas, agua, medio ambiente, emergencias, prevención de inundaciones, infraestructuras de transporte y movilidad, agenda urbana, desarrollo rural e infraestructuras marítimes; a todos los ayuntamientos de la Comunitat Valenciana que se han visto afectados sobremedida por alguno de los fuertes temporales acaecidos en los diez últimos años; a las tres diputaciones provinciales, y a las personas que han comparecido en esta comisión de estudio.

Así mismo, téngase en cuenta como complementario al presente dictamen el dictamen aprobado por el Pleno de las Corts Valencianes en la sesión celebrada en fecha 17 de junio de 2021 y publicado en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 176, de 23 de junio de 2021, de la

les mesures de prevenció dels riscos d'inundacions al Baix Segura en matèria territorial, urbanística i hídrica, ja que concreta el que va ocórrer al Baix Segura en la coneguda com a DANA de setembre de 2019, així com les possibles solucions per a minimitzar la vulnerabilitat i els riscos davant un altre fort temporal de característiques similars en aquesta zona.

2. LA REGRESSIÓ DE LES PLATGES DEL LITORAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Els últims anys el litoral de la Comunitat Valenciana pateix la regressió de les seues platges, que tendim a pensar que és a causa del canvi climàtic i pel mateix que motiva l'esalfament global, a l'augment del nivell de la mar.

No obstant això, són nombrosos els estudis, relats, informes, apreciacions i afirmacions que s'han donat a conèixer al llarg d'aquesta comissió que advoquen per altres causes, incidint que la qüestió de l'augment del nivell de la mar és una realitat, però pràcticament insignificant, tal com més endavant s'apuntarà.

La manera d'intentar esbrinar la causa de la desaparició de les nostres platges és acudint a l'origen. El primer aspecte que cal tenir en compte és que les platges apareixen i creixen pels sediments que arriben dels rius. Actualment el dèficit d'arena està generalitzat en tota la costa valenciana i les platges caminen cap a l'extinció, amb el coneixement, la inacció i sota el paraigua del govern.

La major part de la franja litoral valenciana originalment constava des de la mar cap a l'interior d'un front de platges arenoses amb sediments procedents dels cursos fluvials, un cordó dunar i un rosari de zones humides costaneres amb un grau d'inundació variable segons la zona i l'època de l'any. Si bé la presència de temporals a les nostres costes per les característiques del clima mediterrani mateix ha sigut recurrent històricament, el balanç entre l'arribada d'aportacions sedimentàries i l'eliminació per arrossegament d'aquestes era positiu, i d'ací la geomorfologia litoral amb platges i restingues arenoses com la que va originar l'Albufera de València. Els cordons dunars i les zones humides costaneres formaven un tot amb les platges i les zones submergides que feia el conjunt resiliència als temporals recurrents.

Però aquest balanç positiu s'ha alterat durant l'últim segle per diversos factors antròpics: la retenció de sediments a les preses construïdes als cursos fluvials més cabalosos i la construcció de ports i dics i espigons que actuen com a barrera al flux de sediments, units a l'eliminació de la major part dels cordons dunars i les zones humides costaneres i a la urbanització d'aquestes àrees. A aquests aspectes s'uneix la desaparició d'una part important de les prades de *Posidonia oceanica* i d'altres plantes submergides, que també ajuden a protegir les nostres costes durant els temporals.

Luis Alberto Bernabé Martínez, coordinador d'Ecologistes en Acció del País Valencià, afirmava que «hi ha un problema gravíssim de retenció de sediments, amb la qual cosa no es regeneren les platges. Retenció dels sediments als embassaments que permanentment construïm, i cada vegada més, i a més es van reblint.»

Comisión de estudio sobre las medidas de prevención de los riesgos de inundaciones en la Vega Baja del Segura en materia territorial, urbanística e hídrica, puesto que viene a concretar lo ocurrido en la Vega Baja del Segura en la conocida como DANA de septiembre de 2019, así como las posibles soluciones para minimizar la vulnerabilidad y los riesgos ante otro fuerte temporal de características similares en dicha zona.

2. LA REGRESIÓN DE LAS PLAYAS DEL LITORAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

En los últimos años el litoral de la Comunitat Valenciana sufre la regresión de sus playas, que tendemos a pensar que es debido al cambio climático y por el mismo que motiva el calentamiento global, al aumento del nivel del mar.

Sin embargo, son numerosos los estudios, relatos, informes, apreciaciones y afirmaciones que se han dado a conocer a lo largo de esta comisión que abogan por otras causas, incidiendo en que la cuestión del aumento del nivel del mar es una realidad, pero prácticamente insignificante, tal y como más adelante se apuntará.

La forma de intentar averiguar la causa de la desaparición de nuestras playas es acudiendo al origen. El primer aspecto a tener en cuenta es que las playas aparecen y crecen por los sedimentos que llegan de los ríos. Actualmente el déficit de arena está generalizado en toda la costa valenciana y las playas caminan hacia su extinción, con el conocimiento, inacción y bajo el paraguas del gobierno.

La mayor parte de la franja litoral valenciana originalmente constaba desde el mar hacia el interior de un frente de playas arenosas con sedimentos procedentes de los cursos fluviales, un cordón dunar y un rosario de zonas húmedas costeras con un grado de inundación variable según la zona y la época del año. Si bien la presencia de temporales en nuestras costas por las características del propio clima mediterráneo ha sido recurrente históricamente, el balance entre la llegada de aportes sedimentarios y la eliminación por arrastre de los mismos era positivo, y de ahí la geomorfología litoral con playas y restingas arenosas como la que originó la Albufera de Valencia. Los cordones dunares y las zonas húmedas costeras formaban un todo con las playas y zonas sumergidas que hacía al conjunto resiliente a los temporales recurrentes.

Pero ese balance positivo se ha alterado durante el último siglo por varios factores antrópicos: la retención de sedimentos en las presas construidas en los cursos fluviales más caudalosos y la construcción de puertos y diques y espigones que actúan como barrera al flujo de sedimentos, unidos a la eliminación de la mayor parte de los cordones dunares y las zonas húmedas costeras y a la urbanización de estas áreas. A estos aspectos se une la desaparición de una parte importante de las praderas de *Posidonia oceanica* y de otras plantas sumergidas, que también ayudan a proteger nuestras costas durante los temporales.

Luis Alberto Bernabé Martínez, coordinador de Ecologistas en Acción del País Valenciano, afirmaba que «hay un problema gravísimo de retención de sedimentos, con lo cual no se regeneran las playas. Retención de los sedimentos en los embalses que permanentemente construimos, y cada vez más, y además se van colmatando.»

Posem d'exemple el cas de les platges de Dénia, que es pot arribar a aplicar a la resta de platges. Tal com va relatar en la comissió el president de l'Associació Platges Nord de Dénia, «les platges de Dénia són el final de la gran unitat morfològica litoral existent entre la desembocadura de l'Ebre i al cap Sant Antoni».

En paraules de Josep Ramón Medina Folgado, catedràtic de la UPV, «des del delta de l'Ebre al port de Dénia, la costa valenciana ha tingut durant segles una gran platja on les arenes es desplaçaven de nord a sud, des del delta de l'Ebre al port de Dénia». «Aquest gran "riu d'arena" s'alimentava fonamentalment dels sediments aportats pels nombrosos llits fluvials de la nostra costa (més del 90% de les arenes de les platges valencianes del nord són d'origen continental i només un 10% procedeix de restes de petxines i animals marins).» Tan gran importància tenia aquesta dinàmica sedimentària litoral que fins a Dénia arribaven les arenes del riu Ebre, que feien créixer els camps dunars i aterraven els ports naturals existents en l'època, i els deixaven inutilitzats per a l'entrada de vaixells, per la qual cosa es feia necessari dur a terme noves obres de drenatge, abric i tancament. Les nostres platges van entrar el segle xx en contínua acreció. Però el naixement de l'agricultura intensiva a principis del xx va acabar amb aquest creixement. L'agricultura intensiva necessitava aigua, molt escassa a Espanya, per la qual cosa aquesta revolució agrària va córrer paral·lela a la construcció de grans preses i pantans, molts dels quals, els que afecten els rius amb influència sedimentària a les nostres platges, van entrar en funcionament entre 1940 i 1970.

Espanya és el segon país del món en nombre d'embassaments per habitant. Segons el *Libro blanco del agua en España* (2000) hi ha un total de 1.133 preses en servei que componen 1.040 embassaments, amb una capacitat d'emmagatzematge que s'eleva a 56 km³. Però els embassaments, a més d'emmagatzemar aigua dolça i produir energia elèctrica, tenen una greu conseqüència indesitjada: en retenir els sediments en el fons frenen el flux d'aquests a les platges. A Espanya hi ha 6.000 milions de metres cúbics retinguts als embassaments. Només a la conca administrativa del Xúquer els sediments retinguts als pantans superen els 200 milions de metres cúbics. A la de l'Ebre, amb el seu gran poder sedimentari sobre les platges valencianes, supera els mil milions de metres cúbics. «El nivell d'aterrament a la conca del Xúquer per a l'any 2050 serà de 419,14 milions de metres cúbics, la qual cosa implica una disminució de la capacitat inicial d'aigua embassada del 12,5% a la conca. Per a la conca hidrogràfica de l'Ebre el nivell de aterrament s'estima en 1.822,72 milions de metres cúbics, fet que ocasiona un minvament del 24% aproximadament en la capacitat d'embassament d'aquesta conca». «Els sediments que es queden atrapats en els embassaments dins de la conca hidrogràfica del Xúquer s'estima que són 6.59 milions de metres cúbics/any. Des de l'actualitat (2022) fins a l'any 2050 s'acumularan un total de 184.5 milions de metres cúbics de sediments a la conca». Només el riu Xúquer deixa d'aportar anualment 3,52 milions de metres cúbics de sediments, el Túria 0,56 milions, el sistema Palància-Valls 0,29, el Millars 1,02, el Serpis 0,22 milions. A la Marina Alta, comptabilitzant totes les aportacions dels seus rius i barrancs, 210 m³ de sediments no arriben a la mar anualment (a la nostra zona, el malmès pantà d'Isbert reté el 80% dels sediments que, si no existira, el riu Girona portaria a la platja de l'Almadrava). I no hem d'oblidar el riu l'Ebre que, amb el seu gran poder sedimentari sobre les platges valencianes, deixa d'aportar, anualment, més d'11 milions de tones. Les pèrdues de sediment a les platges de Dénia són tan greus que, en el Seminari Beachmed del 23 d'abril

Pongamos de ejemplo el caso de las playas de Dénia, que se puede llegar a aplicar al resto de playas. Tal y como se relató en la comisión por el presidente de la Asociación Playas Norte de Dénia, «las playas de Dénia son el final de la gran unidad morfológica litoral existente entre la desembocadura del Ebro y al cabo San Antonio».

En palabras de Josep Ramón Medina Folgado, catedrático de la UPV, «desde el delta del Ebro al puerto de Dénia, la costa valenciana ha tenido durante siglos una gran playa donde las arenas se desplazaban de norte a sur, desde el delta del Ebro al puerto de Dénia». «Este gran "río de arena" se alimentaba fundamentalmente de los sedimentos aportados por los numerosos cauces fluviales de nuestra costa (más del 90% de las arenas de las playas valencianas del norte son de origen continental y sólo un 10% procede de restos de conchas y animales marinos).» Tan gran importancia tenía esta dinámica sedimentaria litoral que hasta Dénia llegaban las arenas del río Ebro, haciendo crecer los campos dunares y aterrando los puertos naturales existentes en la época, dejándolos inutilizados para la entrada de buques, por lo que se hacía necesario llevar a cabo nuevas obras de drenaje, abrigo y cerramiento. Nuestras playas entraron el siglo xx en continua acreción. Pero el nacimiento de la agricultura intensiva a principios del xx acabó con este crecimiento. La agricultura intensiva necesitaba agua, muy escasa en España, por lo que esta revolución agraria corrió paralela a la construcción de grandes presas y pantanos, muchos de los cuales, los que afectan a los ríos con influencia sedimentaria en nuestras playas, entraron en funcionamiento entre 1940 y 1970.

España es el segundo país del mundo en número de embalses por habitante. Según el *Libro blanco del agua en España* (2000) existen un total de 1.133 presas en servicio que componen 1.040 embalses, con una capacidad de almacenamiento que se eleva a 56 km³. Pero los embalses, además de almacenar agua dulce y producir energía eléctrica, tienen una grave consecuencia indeseada: al retener los sedimentos en su fondo frenan el flujo de estos a las playas. En España existen 6.000 millones de metros cúbicos retenidos en sus embalses. Solo en la cuenca administrativa del Júcar los sedimentos retenidos en los pantanos superan los 200 millones de metros cúbicos. En la del Ebro, con su gran poder sedimentario sobre las playas valencianas, supera los mil millones de metros cúbicos. «El nivel de aterramiento en la cuenca del Júcar para el año 2050 será de 419,14 millones de metros cúbicos, lo que implica una disminución de la capacidad inicial de agua embalsada del 12,5% en la cuenca. Para la cuenca hidrográfica del Ebro el nivel de aterramiento se estima en 1.822,72 millones de metros cúbicos, ocasionando una merma del 24% aproximadamente en la capacidad de embalse de esta cuenca». «Los sedimentos que se quedan atrapados en los embalses dentro de la cuenca hidrográfica del Júcar se estima que son de 6.59 millones de metros cúbicos/año. Desde la actualidad (2022) hasta el año 2050 se acumularán un total de 184.5 millones de metros cúbicos de sedimentos en la cuenca». Sólo el río Júcar deja de aportar anualmente 3,52 millones de metros cúbicos de sedimentos, el Turia 0,56 millones, el sistema Palencia-Valles 0,29, el Mijares 1,02, el Serpis 0,22 millones. En La Marina Alta, contabilizando todos los aportes de sus ríos y barrancos, 210 m³ de sedimentos no llegan al mar anualmente (en nuestra zona, el malogrado pantano de Isbert retiene el 80% de los sedimentos que, de no existir, el río Girona llevaría a la playa de l'Almadrava). Y no debemos olvidar al río el Ebro que, con su gran poder sedimentario sobre las playas valencianas, deja de aportar, anualmente, más de 11 millones de toneladas. Las pérdidas de sedimento en las playas de Dénia son tan graves que, en el Seminario Beachmed del 23 de abril

de 2004 (València), el catedràtic José Serra Peris va assenyalar que s'havien perdut al voltant de 12 milions de metres cúbics d'arena, entre els anys 1947 i el 2000, en el tram comprés entre el port de Dénia i el riu Molinell.»

A aquesta qüestió sobre la falta de sediments, que facilita la regressió de les platges, s'uneix la construcció d'obres marítimes que canvien les mareas i retenen sediments també, i afecten sobretot les platges situades al sud d'aquestes, qüestió que ha sigut fonamentada amb estudis que s'han exposat al llarg d'aquesta comissió respecte als ports de Castelló, Borriana, Cullera, Gandia, etc., o espigons com el de la desembocadura del riu Segura, o les obres que s'estan realitzant a Almenara per a protegir les platges d'aquest municipi però que al seu torn afecten Sagunt.

Èvelia Beltrán Ramos, presidenta de l'Associació Amics de la Mar d'Almassora, després d'explicar la història viscuda de les platges d'Almassora en què afirmava que la primera línia d'habitatges que hi havia ja no estava i ara la mar amenaçava els habitatges que en aquells dies estaven darrere, conclouia aquest relat històric dient: «Esta breu història ens mostra que el port de Castelló és el que ens lleva la son als veïns de la mar d'Almassora des de fa anys, i no el canvi climàtic. El canvi climàtic, que no neguem, s'usa ara com a excusa per justificar la inacció i l'anar sempre tard.» [...] «l'estudi del catedràtic de la Universitat de València, Serra Peris, sobre la costa d'Almassora, que posa com a responsable únic i principal al port de Castelló, el qual, segons diu ell, un especialista, actua com a barrera dels corrents marins, els quals flueixen de nord a sud i aportarien, si el port no estiguera, la regeneració natural de l'arena que ara es queda a la platja nord del port, la platja del Pinar de Castelló».

Si bé reconeixia tot seguit que el port de Castelló de la Plana era una infraestructura fonamental per al desenvolupament industrial i econòmic, que havia d'existir, però que, igual que reivindicaven des d'altres associacions d'afectats, tota obra marítima hauria d'anar acompanyada de les actuacions pertinents per a protegir i mantenir les platges situades al sud d'aquestes infraestructures marítimes. I, com apuntava Leandro Pruñonosa Alcañiz, representant de l'Associació de Veïns de les Platges d'Almardà de Sagunt, no es tracta de fer una obra que protegísca uns i produísca mal a uns altres, no es tracta de veure una de les actuacions planificades i al cap dels anys una altra, sinó d'executar totes les actuacions alhora, en cadena contínua, per a evitar que es produïsquen danys més grans al sud de cadascuna de les actuacions, i això és una cosa que no s'ha fet.

El panorama amb què ens trobem és amb platges en situació de risc continu per no haver-se regenerat durant anys, ni de manera natural havent patit els canvis de mareas i fre de flux de sediments que arribaven fins elles, ni de manera artificial amb actuacions que vagen més enllà de la col·locació d'unes quantes tones d'arena sense cap mena d'obra que evite que al primer onatge aquesta arena desaparega. Com s'indicarà posteriorment, hi ha enginyeria per a regenerar de manera artificial les platges i evitar la seua desaparició.

A continuació, adjuntem imatges de la platja Babilònia a Guardamar del Segura, en què es pot observar la regressió clara de la platja, causada per la falta de sediments que queden acumulats a la desembocadura del riu Segura, que té un espigó l'existència del qual ja va resultar objecte del dictamen de la Comissió d'estudi sobre les mesures de

de 2004 (València), el catedràtic José Serra Peris señaló que se habían perdido alrededor de 12 millones de metros cúbicos de arena, entre los años 1947 y el 2000, en el tramo comprendido entre el puerto de Dénia y el río Molinell.»

A esta cuestión sobre la falta de sedimentos, que facilita la regresión de las playas, se une la construcción de obras marítimas que cambian las mareas y retienen sedimentos también, afectando sobre todo a las playas situadas al sur de las mismas, cuestión que ha sido fundamentada con estudios que se han expuesto a lo largo de esta comisión respecto a los puertos de Castellón, Burriana, Cullera, Gandia, etc., o espigones como el de la desembocadura del río Segura, o las obras que se están realizando en Almenara para proteger las playas de este municipio pero que a su vez afectan a Sagunto.

Èvelia Beltrán Ramos, presidenta de la Asociación Amigos del Mar de Almassora, tras explicar el histórico vivido de las playas de Almassora en las que afirmaba que la primera línea de viviendas que existía ya no estaba y ahora el mar amenazaba las viviendas que por aquel entonces estaban detrás, concluía ese histórico relato diciendo: «Esta breve historia nos muestra que el puerto de Castelló es el que nos quita el sueño a los vecinos del mar de Almassora desde hace años, y no el cambio climático. El cambio climático, que no negamos, se usa ahora como excusa para justificar la inacción y el ir siempre tarde.» [...] «el estudio del catedrático de la Universitat de València, Serra Peris, sobre la costa de Almassora, que pone como responsable único y principal al puerto de Castelló, el cual, según dice él, un especialista, actúa como barrera de las corrientes marinas, las cuales fluyen de norte a sur y aportarían, si el puerto no estuviera, la regeneración natural de la arena que ahora se queda en la playa norte del puerto, la playa del Pinar de Castelló».

Si bien reconocía a reglón seguido que el puerto de Castelló de la Plana era una infraestructura fundamental para el desarrollo industrial y económico, que debía existir, pero que, al igual que reivindicaban desde otras asociaciones de afectados, toda obra marítima debería ir acompañada de las actuaciones pertinentes para proteger y mantener las playas situadas al sur de dichas infraestructuras marítimes. Y, como apuntaba Leandro Pruñonosa Alcañiz, representante de la Asociación de Vecinos de las Playas de Almardà de Sagunto, no se trata de hacer una obra que proteja a unos y produzca daño a otros, no se trata de ver una de las actuaciones planificadas y al cabo de los años otra, sino de ejecutar todas las actuaciones al mismo tiempo, en cadena continua, para evitar que se produzcan mayores daños al sur de cada una de las actuaciones, y eso es algo que no se ha hecho.

El panorama con el que nos encontramos es con playas en situación de riesgo continuo por no haberse regenerado durante años, ni de manera natural habiendo sufrido los cambios de mareas y freno de flujo de sedimentos que llegaban hasta ellas, ni de manera artificial con actuaciones que vayan más allá de la colocación de unas cuantas toneladas de arena sin ningún tipo de obra que evite que al primer oleaje esa arena desaparezca. Como se va a indicar posteriormente, existe ingeniería para regenerar de forma artificial las playas y evitar su desaparición.

A continuación, adjuntamos imágenes de la playa Babilonia en Guardamar del Segura, en las que se puede observar la regresión clara de la playa, causada por la falta de sedimentos que quedan acumulados en la desembocadura del río Segura, que cuenta con un espigón cuya existencia ya resultó objeto del dictamen de la Comisión de estudio sobre

prevenció dels riscos d'inundacions al Baix Segura en matèria territorial, urbanística i hídrica, ja que concreta el que ha ocorregut al Baix Segura en la coneguda com a DANA de setembre de 2019, així com les possibles solucions per a minimitzar la vulnerabilitat i els riscos davant un altre fort temporal de característiques similars en aquesta zona.

las medidas de prevención de los riesgos de inundaciones en la Vega Baja del Segura en materia territorial, urbanística e hídrica, puesto que viene a concretar lo ocurrido en la Vega Baja del Segura en la conocida como DANA de septiembre de 2019, así como las posibles soluciones para minimizar la vulnerabilidad y los riesgos ante otro fuerte temporal de características similares en dicha zona.

Desembocadura del riu Segura.

Santiago Folgueral Morena, vocal de la Junta Rectora del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de la Comunitat Valenciana, va deixar molt clar què fer davant aquesta situació i com fer-ho:

«Ens hem de protegir regenerant les platges. Les platges són la nostra estructura flexible de protecció, no hi ha res que ens protegisca més que una platja. L'exemple més clar el

Desembocadura del río Segura.

Santiago Folgueral Morena, vocal de la Junta Rectora del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos de la Comunitat Valenciana, dejó muy claro qué hacer ante esta situación y cómo hacerlo:

«Nos tenemos que proteger regenerando las playas. Las playas son nuestra estructura flexible de protección, no hay nada que nos proteja más que una playa. El ejemplo

tenim en la regeneració de la platja de Sant Joan-Mutxavista, a Alacant. Aquesta platja va estar l'any 1992 quasi a la vora del col·lapse, atacant la costa, destrossant tot el passeig marítim, era una platja que a l'inici i al final estava ja de pedres, perduda, i al centre tenia una miqueta d'arena.

más claro lo tenemos en la regeneración de la playa de Sant Joan-Mutxavista, en Alicante. Esa playa estuvo en el año 1992 casi al borde del colapso, atacando la costa, destruyendo todo el paseo marítimo, era una playa que al inicio y al final estaba ya de piedras, perdida, y en el centro tenía un poquito de arena.

En l'actualitat la platja està així. Aquella és la platja quan es va fer l'obra de regeneració i aquesta és la platja quan està acabada. Des de l'any 1992 segueix protegida i cap temporal ha afectat aquesta costa, ni aquest passeig ni aquesta terra, i és l'exemple clar que s'han eliminat dunes, perquè la platja de Sant Joan era una zona natural, amb dunes, perfectament adequada, natural, és l'exemple clar del que ha ocorregut fent una protecció en el nostre litoral.

En la actualidad la playa está así. Esta es la playa cuando se hizo la obra de regeneración y esa es la playa cuando está acabada. Desde el año 1992 sigue protegida y ningún temporal ha afectado a esa costa, ni a ese paseo ni a esa tierra, y es el ejemplo claro de que se han eliminado dunes, porque la playa de San Juan era una zona natural, con dunes, perfectamente adecuada, natural, es el ejemplo claro de lo que ha ocurrido haciendo una protección en nuestro litoral.

La platja és el que més ens protegeix perquè és una estructura flexible, és una estructura que fa que les ones no facen mal en el que són els murs, en el que són els passejos marítims, com han pogut veure aquí.»

La playa es lo que más nos protege porque es una estructura flexible, es una estructura que hace que las olas no hagan daño en lo que son los muros, en lo que son los paseos marítimos, como han podido ver aquí.»

3. GESTIÓ DURANT LES ÚLTIMES DÈCADES DES DE LA PERSPECTIVA DE LA PREVENCIÓ DE RISCOS DERIVATS DELS GREUS TEMPORALS

3.1. En matèria hídrica i marítima

En la Comissió d'estudi sobre les mesures de prevenció dels riscos d'inundacions al Baix Segura en matèria territorial, urbanística i hídrica, ja que ve a concretar què va passar al Baix Segura en la coneguda com a DANA de setembre de 2019, així com les possibles solucions per a minimitzar la vulnerabilitat i els riscos davant un altre fort temporal de característiques similars en aquesta zona, es va tractar abans de res la inundabilitat a conseqüència dels forts temporals, ja que tot el Baix Segura va quedar inundada amb la DANA de setembre de 2019, per la qual cosa en el dictamen d'aquesta comissió es posa més l'accent, de manera molt més desenvolupada tenint en compte la documentació aportada, en aquesta conseqüència, la inundabilitat, que també ha sigut objecte d'aquesta comissió perquè Gloria també va ocasionar greus danys per inundacions.

A la Comunitat Valenciana s'han patit inundacions al llarg de la història que fins i tot han costat vides. En algun d'aquests llocs es va actuar, com ara a València. L'enginyeria ha sigut capaç de fer una cosa tan impensable com desviar el llit d'un riu, el Túria, a València, i amb això València està protegida. Si bé, és una obra que probablement avui seria quasi impossible de fer, per la falta de consens entre administracions, la falta manifesta de governança.

També es va actuar a Alacant, clar exemple d'una ciutat que ja està fora del perill de les inundacions, gràcies a l'enginyeria i la governança per a executar el Pla de defensa contra inundacions d'Alacant. S'hi van realitzar obres que han sigut exposades com a exemple per diversos compareixents al llarg de la comissió. A la comarca de l'Alacantí, la canalització dels barrancs del Juncaret i d'Orgègia, el tanc de tempestes situat baix d'un camp de futbol al barranc de les Ovelles, i el parc inundable de la marjal a la platja de Sant Joan com a element d'obra verda, que es comprova com es pot fer obra

3. GESTIÓN DURANTE LAS ÚLTIMAS DÉCADAS DESDE LA PERSPECTIVA DE LA PREVENCIÓN DE RIESGOS DERIVADOS DE LOS GRAVES TEMPORALES

3.1. En materia hídrica y marítima

En la Comisión de estudio sobre las medidas de prevención de los riesgos de inundaciones en la Vega Baja del Segura en materia territorial, urbanística e hídrica, puesto que viene a concretar lo ocurrido en la Vega Baja del Segura en la conocida como DANA de septiembre de 2019, así como las posibles soluciones para minimizar la vulnerabilidad y los riesgos ante otro fuerte temporal de características similares en dicha zona, se trató ante todo la inundabilidad como consecuencia de los fuertes temporales, puesto que toda la Vega Baja quedó inundada con la DANA de septiembre de 2019, por lo que en el dictamen de dicha comisión se hace más hincapié, de manera mucho más desarrollada teniendo en cuenta la documentación aportada en la misma, a esa consecuencia, la inundabilidad, que también ha sido objeto de esta comisión porque Gloria también ocasionó graves daños por inundaciones.

En la Comunitat Valenciana se han sufrido inundaciones a lo largo de la historia que incluso han costado vidas. En alguno de esos lugares se actuó, como en València. La ingeniería ha sido capaz de hacer algo tan impensable como desviar el cauce de un río, el Turia, en València, y con ello València está protegida. Si bien, es una obra que probablemente hoy sería casi imposible de hacer, por la falta de consenso entre administraciones, la falta manifesta de gobernanza.

También se actuó en Alicante, claro ejemplo de una ciudad que ya está a salvo de las inundaciones, gracias a la ingeniería y la gobernanza para ejecutar el Plan de defensa contra inundaciones de Alicante. Se realizaron obras que han sido expuestas como ejemplo por varios comparecientes a lo largo de la comisión. En la comarca de L'Alacantí, el encauzamiento de los barrancos del Juncaret y de Orgègia, el tanque de tormentas sito bajo un campo de fútbol en el barranco de las Ovelles, y el parque inundable de la marjal en la playa de Sant Joan como elemento de obra verde, que se comprueba cómo se puede hacer obra

subterrània que no es veu i protegeix i com es pot fer obra verda que es veu i protegeix també. Aquests són exemples clars d'avui, que es pot fer i que funcionen.

subterránea que no se ve y protege y cómo se puede hacer obra verde que se ve y protege también. Esos son ejemplos claros de hoy en día, que se puede hacer y que funcionan.

Per a Moncofa, la canalització del riu Belcaire i la reducció de la marjal van ser fonamentals i positives per al benestar de la població i el desenvolupament del poble. A més, l'alcalde de Moncofa va posar damunt de la taula la situació dels municipis existents entre els ports de Borriana i Sagunt, i sobre aquesta situació va apuntar: «L'estudi de Cantàbria de finals del 2010, que analitzava la regressió entre els ports de Borriana i Sagunt, ja va ficar damunt la taula que la construcció d'espigons era l'instrument necessari per a lluitar en contra de la regressió.» «Des del 2011 fins al 2015, per part del govern es va estar treballant en l'elaboració de l'«Estudi de dinàmica litoral, defensa i propostes per a la millora de les platges amb problemes erosius, considerant els efectes del canvi climàtic, l'estratègia d'actuació del tram de costa comprès entre el port de Castelló i el port de Sagunt. Madrid 2015»». Si bé, només s'ha iniciat una actuació de les 32 previstes en l'estratègia esmentada.

Des de l'Associació Platges Nord de Dénia, el seu president va relatar que van existir a Dénia dos projectes regeneratius a gran escala amb resultats positius: «La regeneració duta a terme en 1986 a les Marines es manté pràcticament intacta i la posterior duta a terme en Almadrava en 2004 en els trams

Para Moncofa, la canalización del río Belcaire y la reducción de la marjal fueron fundamentales y positivas para el bienestar de la población y el desarrollo del pueblo. Además, el alcalde de Moncofa puso encima de la mesa la situación de los municipios existentes entre los puertos de Burriana y Sagunto, y sobre dicha situación apuntó: «El estudio de Cantabria de finales del 2010, que analizaba la regresión entre los puertos de Burriana y Sagunto, ya metió encima la mesa que la construcción de espigones era el instrumento necesario para luchar en contra de la regresión.» «Desde el 2011 hasta el 2015, por parte del gobierno se estuvo trabajando en la elaboración del «Estudio de dinámica litoral, defensa y propuestas para la mejora de las playas con problemas erosivos, considerando los efectos del cambio climático, la estrategia de actuación del tramo de costa comprendido entre el puerto de Castellón y el puerto de Sagunto. Madrid 2015»». Si bien, solo se ha iniciado una actuación de las 32 previstas en la citada estrategia.

Desde la Asociación Playas Norte de Dénia, su presidente relató que existieron en Dénia dos proyectos regenerativos a gran escala con resultados positivos: «La regeneración llevada a cabo en 1986 en Les Marines se mantiene prácticamente intacta y la posterior llevada a cabo en

regenerats, la platja no sols es manté, sinó que creix». Si bé va advertir que al no realitzar-se la totalitat del projecte, deixant-se sense regenerar tres dels cinc vasos, «ha causat tal erosió en l'últim tram que la mar ha destruït algunes dels habitatges i ha posat en greu risc la seguretat de les persones».

Són moltes les actuacions que hi ha sobre el nostre litoral projectades i esperant ser executades, també són molts els municipis que reclamen obres hidràuliques fonamentals per a minimitzar l'impacte d'inundacions, així que queda encara molt per fer per a reduir la vulnerabilitat del territori de la Comunitat Valenciana.

3.2. En matèria territorial

Segons diversos estudis que van ser citats pels representants dels veïns afectats per la regressió del litoral de la Comunitat Valenciana, el nivell de la mar puja entre 1,5 mm/any i 3 mm/any; no obstant això, el començament de l'erosió/regressió de les nostres platges es remunta a fa més de cinquanta anys, quan encara no es parlava de canvi climàtic, però sí que començaven a ser perceptibles els efectes de la retenció de sediments en els embassaments.

L'Estratègia territorial de la Comunitat Valenciana, el Patricova, les estratègies valencianes contra el canvi climàtic de 2008 i de 2013, es van elaborar amb una visió de futur per al desenvolupament sostenible d'aquesta comunitat.

El Pla d'acció territorial davant el risc d'inundacions de la Comunitat Valenciana, aprovat en 2003 i modificat amb posterioritat, és un instrument referent nacional, catalogat com a essencial en qualsevol altra comunitat autònoma. El Patricova delimita el territori en diverses zones, i ja classifica el Baix Segura com una zona de gran risc, així com la part del Xúquer una altra zona de gran risc, incloent també la zona de Gandia i Cullera, tal com va recordar l'enginyer de camins, canals i ports Santiago Folgueral Moreno.

Trobem en l'objectiu 14 de l'Estratègia territorial de la Comunitat Valenciana aprovada en 2011, la necessitat de preparar el territori davant el previsible augment del nivell de la mar, i altres conseqüències del canvi climàtic com els forts temporals cada vegada més virulents i freqüents, que podran arribar a ocasionar que els ecosistemes de transició, com ara els aiguamolls litorals situats en costes baixes, siguin els més afectats. «En concret, zones humides com l'Albufera, la marjal dels Moros, el Prat de Cabanes i altres, patirien amb tota probabilitat un canvi cap a un ambient més salí, i la línia de costa retrocediria amb els seus efectes sobre les edificacions costaneres i l'activitat turística. A més, l'augment de la temperatura de la mar provocarà la invasió de noves espècies, algunes amb un elevat potencial tòxic, que poden afectar greument espècies molt sensibles com les praderies de *Posidonia oceanica*, les quals exerceixen funcions molt importants quant a l'estabilització de la costa i la riquesa dels recursos pesquers.»

No és una cosa que no es coneguera, són molts els estudis, informes, planificacions, estratègies... que ja plasmen des de fa dècades les conseqüències de no actuar sobre el territori i no preparar-lo davant esdeveniments previsibles. I demostrat està que en aquells llocs en què sí que s'ha actuat, la vulnerabilitat del territori s'ha reduït i fins i tot eliminat.

Almadrava en 2004 en los tramos regenerados, la playa no sólo se mantiene, sino que crece». Si bien advirtió que al no realizarse la totalidad del proyecto, dejándose sin regenerar tres de los cinco vasos, «ha causado tal erosión en el último tramo que el mar ha destruido algunas de las viviendas, poniendo en grave riesgo la seguridad de las personas».

Son muchas las actuaciones que hay sobre nuestro litoral proyectadas y esperando a ser ejecutadas, también son muchos los municipios que reclaman obras hidráulicas fundamentales para minimizar el impacto de inundaciones, así que queda aún mucho por hacer para reducir la vulnerabilidad del territorio de la Comunitat Valenciana.

3.2. En materia territorial

Según varios estudios que fueron citados por los representantes de los vecinos afectados por la regresión del litoral de la Comunitat Valenciana, el nivel del mar sube entre 1,5 mm/año y 3 mm/año; sin embargo, el comienzo de la erosión/regresión de nuestras playas se remonta a hace más de cincuenta años, cuando todavía no se hablaba de cambio climático, pero sí comenzaban a ser perceptibles los efectos de la retención de sedimentos en los embalses.

La Estrategia territorial de la Comunitat Valenciana, el Patricova, las estrategias valencianas contra el cambio climático de 2008 y de 2013, se elaboraron con una visión de futuro para el desarrollo sostenible de esta comunidad.

El Plan de acción territorial ante el riesgo de inundaciones de la Comunitat Valenciana, aprobado en 2003 y modificado con posterioridad, es un instrumento referente nacional, catalogado como esencial en cualquier otra comunidad autónoma. El Patricova delimita el territorio en varias zonas, y ya clasifica la Vega Baja como una zona de gran riesgo, así como la parte del Júcar otra zona de gran riesgo, incluyendo también la zona de Gandia y Cullera, tal y como recordó el ingeniero de caminos, canales y puertos Santiago Folgueral Moreno.

Encontramos en el objetivo 14 de la Estrategia territorial de la Comunitat Valenciana aprobada en 2011, la necesidad de preparar el territorio ante el previsible aumento del nivel del mar, y otras consecuencias del cambio climático como los fuertes temporales cada vez más virulentos y frecuentes, que podrán llegar a ocasionar que los ecosistemas de transición, tales como los humedales litorales situados en costas bajas, sean los más afectados. «En concreto, zonas húmedas como la Albufera, el marjal de los Moros, el Prat de Cabanes y otros, sufrirían con toda probabilidad un cambio hacia un ambiente más salino, y la línea de costa retrocedería con sus efectos sobre las edificaciones costeras y la actividad turística. Además, el aumento de la temperatura del mar provocará la invasión de nuevas especies, algunas con un elevado potencial tóxico, que pueden afectar gravemente a especies muy sensibles como las praderas de *Posidonia oceanica*, las cuales ejercen funciones muy importantes en cuanto a la estabilización de la costa y la riqueza de los recursos pesqueros.»

No es algo que no se conociera, son muchos los estudios, informes, planificaciones, estrategias... que ya plasman desde hace décadas las consecuencias de no actuar sobre el territorio y no prepararlo ante acontecimientos previsibles. Y demostrado está que en aquellos lugares en los que sí se ha actuado, la vulnerabilidad del territorio se ha reducido e incluso eliminado.

Hi ha dues maneres de fer front a la situació de risc des del punt de vista territorial: d'una banda, com ha optat els últims anys tant l'administració autonòmica amb el Pla d'acció territorial d'infraestructura verda del litoral, com l'administració de costes amb la modificació del reglament de la Llei de costes, que es resumeix a «no fer i no deixar fer», una falsa protecció que es converteix realment en abandó i que fa que el territori patisca una major deterioració; d'altra banda, hi ha la possibilitat de planificar i executar desenvolupaments tenint en compte la vulnerabilitat del territori per a evitar els riscos.

A la Comunitat Valenciana hi ha infraestructures ja des de fa molt de temps, que funcionen i ens protegeixen, com apuntava Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de la Comunitat Valenciana, i que s'han detallat alguna d'aquestes infraestructures en l'apartat anterior.

3.3. En matèria urbanística

Si una qüestió s'ha vist clara al llarg d'aquesta comissió és sobre la legalitat indiscutible dels habitatges afectats per la regressió de les platges del litoral de la Comunitat Valenciana, atesa la normativa vigent en cada moment, i tenint en compte que en la majoria dels casos d'edificacions que es veuen amenaçades en l'actualitat a desaparèixer, en el moment de la seua construcció es trobaven fins i tot a centenars de metres de la riba de la mar.

Així ho va expressar Juan Rafael Moratal Sendra, president de l'Associació Platges Nord de Dénia: «En el primer terç del segle xx, els veïns de les platges van alçar les seues cases amb els permisos que concedien els dos únics reguladors de l'època (ajuntaments i ajudantia de marina de Dénia). Més tard ho van fer d'acord amb els plans urbanístics vigents desenvolupats pels ajuntaments i revisats pel govern autonòmic. Les cases a les platges són 100% legals i d'acord amb el que s'ha dit en l'Informe Auken, els drets dels propietaris han de ser totalment respectats. ¿Per què no es respecta el dret a la propietat a les platges valencianes?»

L'alcalde de Moncofa mostrava el seu desacord respecte a com s'havia urbanitzat anys arrere, si bé, afirmava el següent: «Però, dit això, també hem de dir que, encara que l'equip de govern actual —i crec que també puc dir la majoria del poble— no comparteix la urbanització massiva que es va produir, aquesta es va realitzar terra endins, no sobre terrenys guanyats a la mar, a partir de les distàncies establides per la Llei de costes i en molts casos deixant les zones verdes davant del litoral d'espais en la façana de la mediterrània.»

Respecte la construcció d'habitatges il·legals, són rellevants les mesures introduïdes en el marc normatiu de la Comunitat Valenciana des de l'any 2004, amb la llei de sòl no urbanitzable, en la qual ja es parla d'actuacions de minimització d'impacte, que posteriorment es continua recollint en successius textos legislatius. Si bé, podem comprovar que l'aplicació d'aquestes mesures han sigut objecte de tràmits en el territori d'interior de la Comunitat Valenciana, i no en el litoral. A més, la normativa urbanística des de la Llei 5/2014, de 25 de juliol, d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge de la Comunitat Valenciana (LOTUP), s'unifiquen els tràmits mediambientals i urbanístics, per a garantir els desenvolupaments de manera sostenible.

Hay dos formas de hacer frente a la situación de riesgo desde el punto de vista territorial: por un lado, como se ha optado los últimos años tanto por la administración autonómica con el Plan de acción territorial de infraestructura verde del litoral, como la administración de costas con la modificación del reglamento de la Ley de costas, que se resume en «no hacer y no dejar hacer», una falsa protección que se convierte realmente en abandono y que hace que el territorio sufra un mayor deterioro; por otro lado, cabe la posibilidad de planificar y ejecutar desarrollos teniendo en cuenta la vulnerabilidad del territorio para evitar los riesgos.

En la Comunidad Valenciana existen infraestructuras ya desde hace mucho tiempo, que funcionan y nos protegen, como apuntaba Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos de la Comunitat Valenciana, y que se han relacionado alguna de esas infraestructuras en el apartado anterior.

3.3. En materia urbanística

Si una cuestión se ha visto clara a lo largo de esta comisión es sobre la legalidad indiscutible de las viviendas afectadas por la regresión de las playas del litoral de la Comunitat Valenciana, atendiendo a la normativa vigente en cada momento, y teniendo en cuenta que en la mayoría de los casos de edificaciones que se ven amenazadas en la actualidad a desaparecer, en el momento de su construcción se encontraban incluso a cientos de metros de la orilla del mar.

Así lo expresó Juan Rafael Moratal Sendra, presidente de la Asociación Playas Norte de Dénia: «En el primer tercio del siglo xx, los vecinos de las playas levantaron sus casas con los permisos que concedían los dos únicos reguladores de la época (ayuntamientos y ayudantía de marina de Dénia). Más tarde lo hicieron conforme los planes urbanísticos vigentes desarrollados por los ayuntamientos y revisados por el gobierno autonómico. Las casas en las playas son 100% legales y conforme lo dicho en el Informe Auken, los derechos de los propietarios deben ser totalmente respetados. ¿Por qué no se respeta el derecho a la propiedad en las playas valencianas?»

El alcalde de Moncofa mostraba su desacuerdo respecto a cómo se había urbanizado años atrás, si bien, afirmaba lo siguiente: «Pero, dicho lo anterior, también debemos decir que, aunque el equipo de gobierno actual —y creo que también puedo decir la mayoría del pueblo— no comparte la urbanización masiva que se produjo, esta se realizó tierra adentro, no sobre terrenos ganados al mar, a partir de las distancias establecidas por la Ley de costas y en muchos casos dejando las zonas verdes frente al litoral de espacios en la fachada de la mediterránea.»

Respecto la construcción de viviendas ilegales, son relevantes las medidas introducidas en el marco normativo de la Comunitat Valenciana desde el año 2004, con la ley de suelo no urbanizable, en la que ya se habla de actuaciones de minimización de impacto, que posteriormente se sigue recogiendo en sucesivos textos legislativos. Si bien, podemos comprobar que la aplicación de estas medidas han sido objeto de trámites en el territorio de interior de la Comunitat Valenciana, y no en el litoral. Además, la normativa urbanística desde la Ley 5/2014, de 25 de julio, de ordenación del territorio, urbanismo y paisaje de la Comunitat Valenciana (LOTUP), se unifican los trámites medioambientales y urbanísticos, para garantizar los desarrollos de manera sostenible.

3.4. En matèria forestal

El 56 % del territori valencià és forestal. Aquest terreny arbrat o de matoll genera unes externalitats positives que gaudim tota la societat i que, per tant, cal mantenir i potenciar. Les seues funcions són conegudes i insubstituïbles: embornal de carboni, producció d'oxigen, regulació climàtica, laminació i prevenció d'avingudes, recàrrega d'aqüífers, conservació del sòl i prevenció de l'erosió, manteniment de la biodiversitat i del paisatge, a més de proporcionar-nos espais d'oci i esplai.

Les forests valencianes són de propietat privada un 55 %, d'ajuntaments un 30 % i de la Generalitat Valenciana un 10 %. A l'atomització de la propietat privada i nul·la rendibilitat econòmica s'uneix que molts ajuntaments menuts tenen molta superfície forestal. El resultat és que portem dècades d'escassa gestió forestal, limitada a tals en determinades forests i a actuacions de prevenció d'incendis de dubtosa efectivitat. Durant els últims anys s'han creat línies de suport, tant per a ordenació i gestió forestal sostenible, com per a elaboració i implementació de plans locals de prevenció d'incendis forestals, ajudes des del PDR 2014-2020, i les que ha convocat la Diputació Provincial d'Alacant des de l'any 2020, que ha arribat a més de setanta municipis per a la redacció dels seus plans, i a més de quaranta municipis per a l'execució d'aquests. Actualment s'ha creat un fons en la Generalitat Valenciana per a continuar fent costat als municipis en aquesta tasca.

En l'Estratègia territorial de la Comunitat Valenciana, en l'objectiu de canvi climàtic, en parlar de prevenció d'incendis, s'especifica la importància de la silvicultura, i es remet al Pla d'acció territorial forestal (Patfor) com a guia en l'actuació de la gestió del nostre territori forestal, en el desenvolupament sostenible del nostre territori rural, que majoritàriament, com sí que concreta, és forestal.

L'alcaldeessa d'Enguera, Matilda Marín Palop, va assenyalar l'existència de «la problemàtica forestal i un repte importantíssim que és transmetre a la societat valenciana la necessitat d'una gestió forestal sostenible per a mantenir el medi rural, gestió que ha de tenir com a protagonista els habitants del territori, oferint-los un marc on puguem viure de la forest, els seus productes i serveis, que tant ajuden a mitigar l'efecte del canvi climàtic.»

4. CAUSES I DANYS PRODUÏTS PEL TEMPORAL DERIVAT DE LA BORRASCA GLORIA AL GENER DE 2020 QUE VAN AFECTAR DIFERENTS MUNICIPIS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

La Delegació Territorial de l'Agència Estatal de Meteorologia a la Comunitat Valenciana, en l'Informe meteorològic sobre el temporal Gloria de gener de 2020 a la Comunitat Valenciana (d'ara en avant, informe de l'Aemet), tramès a aquesta comissió, descriu la conjunció d'una sèrie de fenòmens meteorològics que van tenir lloc durant els dies 19, 20, 21 i 22 de gener de 2020 com a causes del temporal que coneixem com a Gloria:

«La presència d'un potent anticicló amb centre al sud de Gran Bretanya acoblat amb una borrasca mediterrània que es va generar durant el diumenge dia 19 al sud d'Eivissa, i que

3.4. En materia forestal

El 56 % del territorio valenciano es forestal. Este terreno arbolado o de matorral genera unas externalidades positivas que disfrutamos toda la sociedad y que, por tanto, hay que mantener y potenciar. Sus funciones son conocidas e insustituibles: sumidero de carbono, producción de oxígeno, regulación climática, laminación y prevención de avenidas, recarga de acuíferos, conservación del suelo y prevención de la erosión, mantenimiento de la biodiversidad y del paisaje, además de proporcionarnos espacios de ocio y esparcimiento.

Los montes valencianos son de propiedad privada un 55 %, de ayuntamientos un 30 % y de la Generalitat Valenciana un 10 %. A la atomización de la propiedad privada y nula rentabilidad económica se une que muchos ayuntamientos pequeños tienen mucha superficie forestal. El resultado es que llevamos décadas de escasa gestión forestal, limitada a talas en determinados montes y a actuaciones de prevención de incendios de dudosa efectividad. Durante los últimos años se han creado líneas de apoyo, tanto para ordenación y gestión forestal sostenible, como para elaboración e implementación de planes locales de prevención de incendios forestales, ayudas desde el PDR 2014-2020, y las que ha convocado la Diputación Provincial de Alicante desde el año 2020, que ha llegado a más de setenta municipios para la redacción de sus planes, y a más de cuarenta municipios para la ejecución de los mismos. Actualmente se ha creado un fondo en la Generalitat Valenciana para seguir apoyando a los municipios en esta tarea.

En la Estrategia territorial de la Comunitat Valenciana, en el objetivo de cambio climático, al hablar de prevención de incendios, se especifica la importancia de la silvicultura, y se remite al Plan de acción territorial forestal (Patfor) como guía en la actuación de la gestión de nuestro territorio forestal, en el desarrollo sostenible de nuestro territorio rural, que mayoritariamente, como sí concreta, es forestal.

La alcaldesa de Enguera, Matilda Marín Palop, señaló la existencia de «la problemática forestal y un reto importantísimo que es transmitir a la sociedad valenciana la necesidad de una gestión forestal sostenible para mantener el medio rural, gestión que debe tener como protagonista a los habitantes del territorio, ofreciéndoles un marco donde puedan vivir del monte, sus productos y servicios, que tanto ayudan a mitigar el efecto del cambio climático.»

4. CAUSAS Y DAÑOS PRODUCIDOS POR EL TEMPORAL DERIVADO DE LA BORRASCA GLORIA EN ENERO DE 2020 QUE AFECTARON A DISTINTOS MUNICIPIOS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

La Delegación Territorial de la Agencia Estatal de Meteorología en la Comunitat Valenciana, en el Informe meteorológico sobre el temporal Gloria de enero de 2020 en la Comunitat Valenciana (en adelante, informe de la Aemet), remitido a esta comisión, describe la conjunción de una serie de fenómenos meteorológicos que tuvieron lugar durante los días 19, 20, 21 y 22 de enero de 2020 como causas del temporal que conocemos como Gloria:

«La presencia de un potente anticiclón con centro en el sur de Gran Bretaña acoplado con una borrasca mediterránea que se generó durante el domingo día 19 al sur de Ibiza, y que por su

pel seu alt impacte va ser anomenada Gloria, va generar un important temporal de gregal (nord-est) sobre la Comunitat Valenciana, que va provocar durant els dies 19, 20, 21 i 22 de gener precipitacions generalitzades, que van ser de neu en cotes superiors a uns 500 metres al principi de l'episodi, ratxes de vent molt fortes i un històric temporal marítim.

El potent anticicló, el centre del qual estava a Gal·les i penetrava pel nord-oest de França i Bèlgica fins a l'Europa central, va originar valors de pressió reduïda al nivell de la mar que no s'observaven en dècades o fins i tot van arribar a ser rècord absolut en aquesta zona de l'Europa atlàntica.

[...]

El potent anticicló al nord-oest del continent, acoblat amb la borrasca Gloria, va generar un gradient de pressió especialment acusat entre els dos centres d'acció que va donar lloc a un intens flux de vent de l'est en capes baixes. Prèviament a la formació de la borrasca Gloria, pel flanc nord de l'anticicló primer, i per l'oriental després, es va anar produint al llarg del diumenge dia 19 l'entrada d'una massa d'aire fred. La trajectòria de la massa d'aire que va arribar a València a les 00 hores del dia 20, quan més baixa era la temperatura en capes baixes en la zona, assenyala el seu origen en el sud de Groenlàndia a les 00 hores del dia 16, amb un recorregut primer de nord-oest a sud-est i després de nord-est a sud-oest, seguint una trajectòria en sentit horari, alhora que experimentant alhora un procés de subsidència.

Al llarg del dilluns dia 20, la borrasca Gloria es va desplaçar en direcció sud-oest fins a ser absorbida per una baixa de major grandària centrada en aquest moment a la mar d'Alborán i que ocupava la mitat sud peninsular i la major part del Marroc. Aquesta baixa de gran dimensió, que ja no era pròpiament Gloria, va persistir fins al dimecres 22, tal com el potent anticicló al nord de la península. En capes mitjanes i altes, una baixa en altura va quedar aïllada sobre el sud-est peninsular, mentre que a l'Atlàntic oriental, a l'oest del continent, es situava una potent dorsal anticiclònica en tots els nivells amb un eix que s'estenia des de les Canàries fins al sud d'Escandinàvia. En resum, i dins dels patrons de temps freqüent descrits per a l'Europa atlàntica, durant els dies 19 i 20 es va produir una situació forta de bloqueig escandinau.»

A conseqüència de la situació meteorològica descrita, el temporal Gloria va afectar la Comunitat Valenciana els dies 19 a 22 de gener de 2020 i va provocar precipitacions històriques en forma de pluja, neu o granísol, tempestes amb una elevada càrrega elèctrica en forma de llamps, un vent molt intens en àmplies zones de la franja litoral i un fort temporal marítim que va generar importants impactes a la costa. L'informe de l'Aemet ens trasllada una sèrie de dades que mostren la importància d'aquest episodi meteorològic:

Les nevades van començar el dia 19 al matí a l'interior de Castelló i es van anar intensificant amb vents que van arribar als 100 km/h. Les nevades es van estendre per àmplies zones del nord i interior de la província de Castelló, litoral i interior de València i nord d'Alacant, van afectar carreteres tan importants com l'A-3 a Requena o l'A-31 a Villena, van arribar a registrar-se grossàries de la capa de neu superiors als 80 cm en localitats del nord de Castelló, amb rècord històric de grossària en algunes zones com Vilafranca o Morella, amb dades de més de cent anys.

alto impacto fue nombrada como Gloria, generó un importante temporal de gregal (nordeste) sobre la Comunitat Valenciana, que provocó durante los días 19, 20, 21 y 22 de enero precipitaciones generalizadas, que fueron de nieve en cotas superiores a unos 500 metros al principio del episodio, rachas de viento muy fuertes y un histórico temporal marítimo.

El potente anticiclón, cuyo centro se encontraba en Gales y penetraba por el noroeste de Francia y Bélgica hasta Centroeuropa, originó valores de presión reducida al nivel del mar que no se observaban en décadas o incluso llegaron a ser récord absoluto en esa zona de la Europa atlántica.

[...]

El potente anticiclón al noroeste del continente, acoplado con la borrasca Gloria, generó un gradiente de presión especialmente acusado entre los dos centros de acción que dio lugar a un intenso chorro de viento del este en capas bajas. Previamente a la formación de la borrasca Gloria, por el flanco norte del anticiclón primero, y por el oriental después, se fue produciendo a lo largo del domingo día 19 la entrada de una masa de aire frío. La trayectoria de la masa de aire que llegó a Valencia a las 00 horas del día 20, cuando más baja era la temperatura en capas bajas en la zona, señala su origen en el sur de Groenlandia a las 00 horas del día 16, con un recorrido primero de noroeste a sureste y luego de nordeste a suroeste, siguiendo una trayectoria en sentido horario, a la vez que experimentando a la vez un proceso subsidente.

A lo largo del lunes día 20, la borrasca Gloria se desplazó en dirección suroeste hasta ser absorbida por una baja de mayor tamaño centrada en ese momento en el mar de Alborán y que abarcaba la mitad sur peninsular y la mayor parte de Marruecos. Esta baja de gran tamaño, que ya no era propiamente Gloria, persistió hasta el miércoles 22, lo mismo que el potente anticiclón al norte de la península. En capas medias y altas, una baja en altura quedó aislada sobre el sureste peninsular, mientras que en el Atlántico oriental, al oeste del continente, se situaba una potente dorsal anticiclónica en todos los niveles cuyo eje se extendía desde Canarias hasta el sur de Escandinavia. En resumen, y dentro de los patrones de tiempo frecuente descritos para la Europa atlántica, durante los días 19 y 20 se produjo una situación fuerte de bloqueo escandinavo.»

Como consecuencia de la situación meteorológica descrita, el temporal Gloria afectó a la Comunitat Valenciana los días 19 a 22 de enero de 2020, provocando precipitaciones históricas en forma de lluvia, nieve o granizo, tormentas con una elevada carga eléctrica en forma de rayos, un viento muy intenso en amplias zonas de la franja litoral y un fuerte temporal marítimo que generó importantes impactos en la costa. El informe de la Aemet nos traslada una serie de datos que muestran la importancia de este episodio meteorológico:

Las nevadas empezaron el día 19 por la mañana en el interior de Castellón y se fueron intensificando con vientos que alcanzaron los 100 km/h. Las nevadas se extendieron por amplias zonas del norte e interior de la provincia de Castellón, litoral e interior de Valencia y norte de Alicante, afectando a carreteras tan importantes como la A-3 en Requena o la A-31 en Villena, llegando a registrarse espesores de la capa de nieve superiores a los 80 cm en localidades del norte de Castellón, con récord histórico de espesor en algunas zonas como Villafranca del Cid o Morella, con datos de más de cien años.

La precipitació mitjana va ser de 152.3 l/m² acumulada durant el temporal, sent gener de 2020 el mes amb més precipitació acumulada a la Comunitat Valenciana des d'almenys 1950. Però es van superar els 200 l/m² en forma de pluja, neu o granísol, en una mica més del 20% del territori de la Comunitat Valenciana, corresponent a zones del nord de Castelló i del sud de València i nord d'Alacant, on hi ha una àmplia zona, que ocupa el 5% del territori de la comunitat, en la qual es van superar els 300 l/m², i fins i tot va haver-hi observatoris que van superar els 500 l/m².

Les precipitacions durant el temporal van ser generalitzades i persistents en tot el territori, d'intensitat moderada a forta, encara que localment i de manera puntual la intensitat va arribar a ser molt forta en alguns observatoris del sud de València, nord d'Alacant i interior nord de Castelló el dia 21. Dia en què es va registrar l'impacte de 3.035 descàrregues procedents llamps a tot el País Valencià, és a dir, el dia de gener amb més llamps registrats dins del territori de la Comunitat Valenciana per l'Aemet.

El vent va ser molt intens a la franja litoral, especialment a la costa sud de València i nord d'Alacant, on es van assolir o es van superar els 100 km/h de ratxa màxima a Oliva (115 km/h), Barx (108 km/h) i Miramar (100 km/h) i valors entre 90 i 100 km/h en altres localitats de la zona. També es van superar els 100 km/h al nord de Castelló, a Morella i Fredes. Entre el potent anticicló de les illes Britàniques i la borrasca Gloria es va canalitzar un intens flux de vent del nord-est que va afectar sobretot la franja litoral d'Alacant i sud de València, fet que va provocar fins i tot el tancament d'infraestructures com el port de Gandia.

El temporal marítim, segons l'informe de l'Aemet va ser: «Potser l'aspecte més significatiu i advers del temporal Gloria va ser el temporal marítim, que va generar importants impactes a la costa, va afectar nombrosos edificis i infraestructures públiques i privades situades a primera línia de platja...». De tots els grans temporals marítims registrats l'últim mig segle, conclou que «l'altura significativa d'onada registrada a la boia de València durant l'històric temporal marítim és la més alta des d'almenys 1958.»

Una dada interessant es refereix al fet que la configuració atmosfèrica en tots els forts temporals marítims registrats l'últim mig segle és molt semblant, en totes les ocasions «apareix una ciclogènesi mediterrània al sud de les Illes Balears, en la qual es representen els centres de les borrasques mediterrànies i la seua pressió mínima durant els set temporals marítims més adversos de l'últim mig segle (dos d'ells al novembre de 2001).

Quan es produeix un temporal marítim intens a la Comunitat Valenciana també apareix un potent anticicló al nord de la península, a una latitud d'uns 50° nord, encara que amb més dispersió en la posició del seu centre, que es pot situar des de la zona de l'Atlàntic a 15° de longitud oest, fins a zones de l'Europa central, a 20° de longitud est.»

Tal com conclou l'informe de l'Aemet: «En les últimes dècades s'ha observat un canvi en els elements del clima que formen les condicions de contorn adequades en les quals es desenvolupen les precipitacions molt fortes i torrencials durant els temporals de llevant: increment de la temperatura de l'aire i de la temperatura superficial de la mar que han donat lloc a una major evaporació, que està

La precipitación media fue de 152.3 l/m² acumulada durante el temporal, siendo enero de 2020 el mes con más precipitación acumulada en la Comunitat Valenciana desde al menos 1950. Pero se superaron los 200 l/m² en forma de lluvia, nieve o granizo, en algo más del 20% del territorio de la Comunitat Valenciana, correspondiente a zonas del norte de Castellón y del sur de Valencia y norte de Alicante, donde hay una amplia zona, que abarca el 5% del territorio de la comunidad, en la que se superaron los 300 l/m², e incluso hubo observatorios que superaron los 500 l/m².

Las precipitaciones durante el temporal fueron generalizadas y persistentes en todo el territorio, de intensidad moderada a fuerte, aunque localmente y de forma puntual la intensidad llegó a ser muy fuerte en algunos observatorios del sur de Valencia, norte de Alicante e interior norte de Castellón el día 21. Día en el que se registró el impacto de 3.035 descargas procedentes rayos en todo el País Valenciano, es decir, el día de enero con más rayos registrados dentro del territorio de la Comunitat Valenciana por la Aemet.

El viento fue muy intenso en la franja litoral, especialmente en la costa sur de Valencia y norte de Alicante, donde se alcanzaron o superaron los 100 km/h de racha máxima en Oliva (115 km/h), Barx (108 km/h) y Miramar (100 km/h) y valores de entre 90 y 100 km/h en otras localidades de la zona. También se superaron los 100 km/h en el norte de Castellón, en Morella y Fredes. Entre el potente anticiclón de las islas Británicas y la borrasca Gloria se canalizó un intenso flujo de viento del nordeste que afectó sobre todo a la franja litoral de Alicante y sur de Valencia, provocando incluso el cierre de infraestructuras como el puerto de Gandia.

El temporal marítimo, según el informe de la Aemet fue: «Quizás el aspecto más significativo y adverso del temporal Gloria fue el temporal marítimo, que generó importantes impactos en la costa, afectando a numerosos edificios e infraestructuras públicas y privadas situadas en primera línea de playa...». De todos los grandes temporales marítimos registrados en el último medio siglo, concluye que «la altura significativa de ola registrada en la boya de València durante el histórico temporal marítimo es la más alta desde al menos 1958.»

Un dato interesante se refiere a que la configuración atmosférica en todos los fuertes temporales marítimos registrados el último medio siglo es muy parecida, en todas las ocasiones «aparece una ciclogénesis mediterránea al sur de las Islas Baleares, en la que se representan los centros de las borrascas mediterráneas y su presión mínima durante los siete temporales marítimos más adversos del último medio siglo (dos de ellos en noviembre de 2001).

Cuando se produce un temporal marítimo intenso en la Comunitat Valenciana también aparece un potente anticiclón al norte de la península, a una latitud de unos 50° norte, aunque con más dispersión en la posición de su centro, que se puede situar desde la zona del Atlántico a 15° de longitud oeste, hasta zonas de Centroeuropa, a 20° de longitud este.»

Tal y como concluye el informe de la Aemet: «En las últimas décadas se ha venido observando un cambio en los elementos del clima que forman las condiciones de contorno adecuadas bajo las cuales se desarrollan las precipitaciones muy fuertes y torrenciales durante los temporales de levante: incremento de la temperatura del aire y de la temperatura superficial del mar que han dado lugar a una mayor evaporación, que está

fortament relacionada amb la major disponibilitat d'aigua total en la columna atmosfèrica, cosa que finalment pot conduir a una major intensitat en les precipitacions.»

En els últims anys estem vivint episodis de fenòmens extrems que assoten la Comunitat Valenciana. No és una qüestió que no haja existit amb anterioritat, la història està plena d'aquesta classe d'episodis, però hi ha dues circumstàncies per les quals es podria entendre que la Comunitat Valenciana està en perill, i és que aquests episodis es repeteixen cada vegada amb major freqüència i cada vegada també és major la seua magnitud, i és una qüestió que es pot dir que és a causa del canvi climàtic. Davant aquesta situació de perill, és a dir, que cada vegada es produeixen a la Comunitat Valenciana episodis de fenòmens extrems amb més freqüència i més virulència, i coneixent la vulnerabilitat del nostre territori gràcies a eines com el Patricova, és possible actuar. Quan i com es vaja a produir un d'aquests forts temporals no són qüestions que es puguin controlar, però el factor de la vulnerabilitat sí que és manejable i hi ha la possibilitat de reduir la vulnerabilitat del nostre territori.

Tal com van indicar molts dels representants de municipis afectats pels grans temporals, una de les causes dels danys produïts ha sigut la lentitud en l'actuació o la falta d'aquesta, així com la falta de pressupost per a executar almenys els projectes existents. Així veiem com l'Estratègia d'actuació del tram de costa comprès entre el port de Castelló i el port de Sagunt conté 32 actuacions, de les quals s'ha posat en marxa, després de set anys de l'aprovació de l'estratègia, una sola actuació a Almenara, que a més està causant perjudicis en platges de Sagunt.

Els danys assolits per la borrasca Gloria van afectar propietats particulars, també propietats públiques (viàries, línies elèctriques, camins) però també a patrimoni mediambiental, com la microreserva de Moncofa que va quedar arrasada totalment pels efectes de la regressió de les platges, i a patrimoni històric cultural, com la torre caiguda de Beniesma, del segle xv, de Moncofa, que va quedar engolida per la mar, o el castell de Peníscola, greument afectat per aquesta borrasca quant a la seua estabilitat.

En la forest, l'alcaldeessa d'Enguera, Matilde Marín Palop, assenyalava que «la superfície afectada pel temporal Gloria ha sigut d'unes mil cinc-centes hectàrees que, encara que puguin semblar poques en comparació amb la superfície total, les conseqüències d'estar la fusta abocada i sense retirar des de 2020 poden ser catastròfiques a mitjà termini per l'increment de plagues i el risc d'incendis. El deteriorament de la zona no sols és observat pels professionals forestals, sinó que també atrau l'atenció dels ciclistes i senderistes que recorren els caps de setmana la nostra serra.

Els recursos per a mantenir la forest municipal recauen en la conselleria amb competències en medi ambient. Els ajuntaments tenen l'obligació legal de col·laborar amb l'aportació, almenys, d'un 15 % dels rendiments econòmics que genera la forest. Enguera va fer un esforç important i Enguera destina fins al cent per cent d'aquests rendiments en el cas d'aprofitaments de fusta. I el nostre compromís com a ajuntament és aquesta aposta clara per la sostenibilitat i la importància que té la conservació de tota mena d'espècies, animals i vegetals, que poblen el nostre territori.»

fuertemente relacionada con la mayor disponibilidad de agua total en la columna atmosférica, lo cual finalmente puede conducir a una mayor intensidad en las precipitaciones.»

En los últimos años estamos viviendo episodios de fenómenos extremos que azotan la Comunidad Valenciana. No es una cuestión que no haya existido con anterioridad, la historia está llena de este tipo de episodios, pero hay dos circunstancias por las que se podría entender que la Comunitat Valenciana està en peligro, y es que dichos episodios se repiten cada vez con mayor frecuencia y cada vez también es mayor su magnitud, y es una cuestión que se puede decir que es a causa del cambio climático. Ante esa situación de peligro, es decir, que cada vez se produzcan en la Comunitat Valenciana episodios de fenómenos extremos con más frecuencia y más virulencia, y conociendo la vulnerabilidad de nuestro territorio gracias a herramientas como el Patricova, es posible actuar. Cuándo y cómo se vaya a producir uno de estos fuertes temporales no son cuestiones que se puedan controlar, pero el factor de la vulnerabilidad sí es manejable y cabe la posibilidad de reducir la vulnerabilidad de nuestro territorio.

Tal y como indicaron muchos de los representantes de municipios afectados por los grandes temporales, una de las causas de los daños producidos ha sido la lentitud en la actuación o la falta de la misma, así como la falta de presupuesto para ejecutar siquiera los proyectos existentes. Así vemos como la Estrategia de actuación del tramo de costa comprendido entre el puerto de Castellón y el puerto de Sagunto contiene 32 actuaciones, de las cuales se ha puesto en marcha, tras siete años de la aprobación de la estrategia, una sola actuación en Almenara, que además está causando perjuicios en playas de Sagunto.

Los daños alcanzados por la borrasca Gloria afectaron a propiedades particulares, también propiedades públicas (viales, tendidos eléctricos, caminos) pero también a patrimonio medioambiental, como la microrreserva de Moncofa que quedó arrasada totalmente por los efectos de la regresión de las playas, y a patrimonio histórico cultural, como la torre caída de Beniesma, del siglo xv, de Moncofa, que quedó engullida por el mar, o el castillo de Peñíscola, gravemente afectado por esta borrasca en cuanto a su estabilidad.

En el monte, la alcaldesa de Enguera, Matilde Marín Palop, señalaba que «la superficie afectada por el temporal Gloria ha sido de unas mil quinientas hectáreas que, aunque puedan parecer pocas en comparación con la superficie total, las consecuencias de estar la madera volcada y sin retirar desde 2020 pueden ser catastróficas a medio plazo por el incremento de plagas y el riesgo de incendios. El deterioro de la zona no sólo es observado por los profesionales forestales, sino que también atrae la atención de los ciclistas y senderistas que recorren los fines de semana nuestra sierra.

Los recursos para mantener el monte municipal recaen en la conselleria con competencias en medio ambiente. Los ayuntamientos tienen la obligación legal de colaborar con la aportación de, al menos, un 15 % de los rendimientos económicos que genera el monte. Enguera realizó un esfuerzo importante y Enguera destina hasta el cien por cien de estos rendimientos en el caso de aprovechamientos de madera. Y nuestro compromiso como ayuntamiento es esa apuesta clara por la sostenibilidad y la importancia que tiene la conservación de todo tipo de especies, animales y vegetales, que pueblan nuestro territorio.»

Va continuar explicant com i per què la borrasca Gloria va arrasar la forest: «Els arbres es partiren pel pes de la neu, perquè eren arbres que no tenien un tronc gruixut ni unes arrels que pogueren assentar-se bé en el sòl i, per tant, el pes de la neu els va tombar. Però és que la major part de la superfície forestal d'Enguera està en aquesta situació. Són aquests pins que no han tingut possibilitat de créixer perquè estan uns al costat d'uns altres.» «La situació és que en zones de barrancs o zones on el vent bufava amb més força, clar, els arbres van ser incapaços d'aguantar el pes de la neu i es partiren.»

A Agres les circumstàncies relatades per la primera tinent d'alcalde de l'ajuntament, María García Pascual, van ser molt interessants, perquè veiem com ha de fer front un municipi d'interior que a més està dins d'un parc natural com és la serra de Mariola, i no sembla gens fàcil: «La velocitat a què baixava l'aigua pels pendents va provocar alguns danys materials al poble, com ara trencament de murs, baranes i arrossegament de pedres i material vegetal, així com també desprendiment entre els camps i trencament de molts arbres. Com els barrancs solen estar bruts, a causa dels limitats recursos que tenim al poble, l'aigua passava per on podia i no hi havia manera de recanalitzar-la o frenar-la. Una vegada ja passat el temporal, els desperfectes eren d'una envergadura important i, com he comentat abans, els recursos de l'ajuntament limitats, el pressupost és escàs i les ajudes, encara que totes són benvingudes, doncs, mai no són suficients. Per exemple, el programa Emerge, de la Generalitat Valenciana, en el qual nosaltres tenim ocupats cinc forestals, sis mesos de duració de l'ajuda es fan curts. I, a més, com per la subvenció han de començar a treballar abans que acabe octubre, finalitza la subvenció a la fi d'abril, just en els mesos previs de l'estiu, que és l'època ideal per als treballs de desbrossament. En les subvencions per a manteniment de camins, moltes vegades, encara que solen ser al cent per cent per a pobles com el nostre, van tan justes de pressupostos que prioritzen fer la inversió en el camí mateix i no invertim en les séquies, amb la qual cosa les deixem brutes i, bé, quan plou la mateixa aigua torna a trencar el camí perquè no pot discórrer per la séquia, l'aigua passa per damunt, el deteriora i hem de tornar a començar. En el cas d'Agres, que tenim molts camins al terme municipal i que a més s'usen molt perquè s'hi treballa l'agricultura de manera activa, malgrat fer fortes inversions en camins amb les ajudes, doncs, molts camins segueixen per millorar. El temporal Gloria també va deixar la muntanya destrossada, encara hi ha molta llenya i branques dels arbres trencades, i la major por és que tota aquesta llenya amuntegada pugui provocar a més algun incendi, perquè vivim molt a prop. Els tallafocs que teníem amb el pas dels anys s'han perdut. Veiem munts de llenya a la forest mentre la gent compra llenya per a les cases.» «I després, bé, la veritat, que la major part de forest està dins del Parc Natural de la Serra de Mariola i, encara que és un orgull formar-ne part, moltes vegades ens complica la gestió. Formar part del parc natural implica alhora, doncs, moltes prohibicions, prou burocràcia i inclús la restricció a l'accés, a pesar que Agres siga el cor de la serra de Mariola i la cava Gran siga el seu símbol. Actualment els permisos d'entrada al parc es sol·liciten i autoritzen des de l'entrada de Banyeres de Mariola, fet que tinc l'obligació de reivindicar: a Agres hauríem de poder donar accés controlat al parc des de l'ajuntament o oficina de turisme, en coordinació amb els dirigents del Parc Natural de la Serra de Mariola.»

Continuó explicant cómo y por qué la borrasca Gloria arrasó el monte: «Los árboles se troncharon por el peso de la nieve, porque eran árboles que no tenían un tronco grueso ni unas raíces que pudieran asentar bien en el suelo y, por lo tanto, el peso de la nieve los volcó. Pero es que la mayor parte de la superficie forestal de Enguera se encuentra en esa situación. Son esos pinos que no han tenido posibilidad de crecer porque están unos al lado de otros.» «La situación es que en zonas de barrancos o zonas donde el viento soplaban con más fuerza, claro, los árboles fueron incapaces de aguantar el peso de la nieve y se troncharon.»

En Agres las circunstancias relatadas por la primera teniente de alcalde del ayuntamiento, María García Pascual, fueron muy interesantes, porque vemos cómo tiene que hacer frente un municipio de interior que además está dentro de un parque natural como es la sierra de Mariola, y no parece nada fácil: «La velocidad a la que bajaba el agua por las pendientes provocó algunos daños materiales en el pueblo, como rotura de muros, barandillas y arrastre de piedras y material vegetal, así como también desprendimiento entre los campos y rotura de muchos árboles. Como los barrancos se suelen encontrar sucios, dado los limitados recursos que tenemos en el pueblo, el agua pasaba por donde podía y no había manera de reencauzarla o frenarla. Una vez ya pasado el temporal, los desperfectos eran de una envergadura importante y, como he comentado antes, los recursos del ayuntamiento limitados, el presupuesto es escaso y las ayudas, aunque todas son bienvenidas, pues nunca son suficientes. Por ejemplo, el programa Emerge, de la Generalitat Valenciana, en el que nosotros empleamos a cinco forestales, seis meses de duración de la ayuda se hacen cortos. Y, además, como por la subvención tienen que empezar a trabajar antes de que acabe octubre, finaliza la subvención a finales de abril, justo en los meses previos del verano, que es la época ideal para los trabajos de desbroce. En las subvenciones para mantenimiento de caminos, muchas veces, aunque suelen ser al cien por cien para pueblos como el nuestro, van tan justas de presupuestos que priorizamos hacer la inversión en el propio camino y no invertimos en las acequias, con lo cual las dejamos sucias y, bueno, cuando llueve la propia agua vuelve a romper el camino porque no puede transcurrir por la acequia, el agua pasa por encima, lo deteriora y tenemos que volver a empezar. En el caso de Agres, que tenemos muchos caminos en el término municipal y que además se usan mucho porque se trabaja la agricultura de forma activa, a pesar de hacer fuertes inversiones en caminos con las ayudas, pues, muchos caminos siguen por mejorar. El temporal Gloria también dejó la montaña destrozada, aún se encuentra mucha leña y ramas de los árboles rotas, y el mayor miedo es que toda esa leña amontonada pueda provocar además algún incendio, porque vivimos muy cerca. Los cortafuegos que teníamos con el paso de los años se han perdido. Vemos montones de leña en el monte mientras la gente compra leña para sus hogares.» «Y luego, bueno, la verdad, que la mayor parte de montaña se encuentra dentro del Parque Natural de la Sierra de Mariola y, aunque es un orgullo formar parte, muchas veces nos complica la gestión. Formar parte del parque natural implica a la vez, pues, muchas prohibiciones, bastante burocracia e incluso la restricción al acceso, a pesar de que Agres sea el corazón de la sierra de Mariola y la Cava Gran sea su símbolo. Actualmente los permisos de entrada al parque se solicitan y autorizan desde la entrada de Banyeres de Mariola, hecho que tengo la obligación de reivindicar: en Agres deberíamos poder dar acceso controlado al parque desde el ayuntamiento u oficina de turismo, en coordinación con los dirigentes del Parque Natural de la Sierra de Mariola.»

5. ABAST ECONÒMIC DELS DANYS PRODUÏTS PER LA BORRASCA GLORIA AL GENER DE 2020

Respecte al cost econòmic dels danys que va produir la borrasca Gloria en territori valencià són diverses les fonts d'informació que ofereixen dades sobre aquest tema; cal tenir en compte que Gloria va arribar a rècords històrics en diversos municipis en quantitat de precipitacions tant de pluges com de neu, així com de ratxes de vent, nombre de descàrregues elèctriques i altura mitjana de les onades de major altura, amb el potencial destructiu que tenen tots aquests fenòmens atmosfèrics en arribar a aquests nivells sense precedents.

Han arribat a aquesta comissió dades de les despeses efectuades en els dies del temporal pels serveis d'emergència, seguits de les reparacions d'urgència dutes a terme per la Generalitat i les diputacions i per descomptat pels ajuntaments afectats.

Des del Col·legi Oficial de Biòlegs de la Comunitat Valenciana apuntaven, utilitzant dades del consorci de compensació d'assegurances, la xifra de 800 milions d'euros a l'any la valoració dels danys produïts per borrasques com la de Gloria.

Podem recordar com després del temporal d'hivern de 2017 el govern va invertir més de 98 milions d'euros a la Comunitat Valenciana per a recuperar el litoral i poder estar preparats per a la Setmana Santa que arribava, i així va ser.

Després de la borrasca Gloria, les sol·licituds d'ajudes per danys es van succeir des de nombrosos municipis, tant del litoral com de l'interior, per exemple:

Moncofa, va realitzar una primera valoració de danys en 400.000 euros, que van baixar a 300.000 euros, i en van rebre 6.000 de la Diputació de Castelló.

Peñíscola va traslladar una valoració de danys per la borrasca Gloria superior als dos milions d'euros per a reparacions, a causa del mal patit sobretot al seu castell i les obres necessàries per a evitar-ne la solsidea, quantitats que no arriben i hem vist en diverses notícies reiterades reivindicacions perquè arriben aquestes ajudes.

Hi ha un informe de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica que valora els danys en les muntanyes de la Comunitat Valenciana en prop de 8 milions d'euros. Mai no s'ha arribat a invertir aquesta quantitat, ni aproximada, per a actuacions en les zones de muntanya afectades per la borrasca Gloria. Es va realitzar alguna actuació puntual que queda molt lluny de ser suficient, cosa que va agreujar la situació d'acumulació de combustible en les nostres muntanyes, que són pur polvorí i amb fusta seca de sobres per a afavorir la propagació de plagues forestals.

L'alcalde de Cullera va dir una cosa de summa importància: «El tema de les ajudes, partim de la premissa que l'administració local tenim un problema greu, i és que no disposem dels crèdits pressupostaris quan decidim els alcaldes, sinó quan volen els interventors i les interventores. Aleshores, el problema d'avançar els diners és que després no es recuperen, és a dir, l'ajuda que pot vindre no repercuteix en el benestar de ciutadans i ciutadanes de quan

5. ALCANCE ECONÓMICO DE LOS DAÑOS PRODUCIDOS POR LA BORRASCA GLORIA EN ENERO DE 2020

Respecto al coste económico de los daños que produjo la borrasca Gloria en territorio valenciano son diversas las fuentes de información que ofrecen datos al respecto; hay que tener en cuenta que Gloria alcanzó récords históricos en diversos municipios en cantidad de precipitaciones tanto de lluvias como de nieve, así como de rachas de viento, números de descargas eléctricas y altura media de las olas de mayor altura, con el potencial destructivo que tienen todos estos fenómenos atmosféricos al alcanzar esos niveles sin precedentes.

A esta comisión han llegado datos de los gastos efectuados en los días del temporal por los servicios de emergencia, seguidos de las reparaciones de urgencia llevadas a cabo por la Generalitat y las diputaciones y por supuesto por los ayuntamientos afectados.

Desde el Colegio Oficial de Biólogos de la Comunitat Valenciana apuntaban, utilizando datos del consorcio de compensación de seguros, la cifra de 800 millones de euros al año la valoración de los daños producidos por borrascas como la de Gloria.

Podemos recordar cómo tras el temporal de invierno de 2017 el gobierno invirtió más de 98 millones de euros en la Comunitat Valenciana para recuperar el litoral y poder estar listos para la Semana Santa que llegaba, y así fue.

Tras la borrasca Gloria, las solicitudes de ayudas por daños se sucedieron desde numerosos municipios, tanto del litoral como del interior, por ejemplo:

Moncofa, realizó una primera valoración de daños en 400.000 euros, que bajaron a 300.000 euros, y recibieron 6.000 por parte de la Diputación de Castellón.

Peñíscola trasladó una valoración de daños por la borrasca Gloria superior a los dos millones de euros para reparaciones, debido al daño sufrido sobre todo en su castillo y las obras necesarias para evitar su derrumbe, cantidades que no llegan y hemos visto en varias noticias reiteradas reivindicaciones para que lleguen esas ayudas.

Existe un informe de la Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica que valora los daños en los montes de la Comunitat Valenciana en cerca de 8 millones de euros. Nunca se ha llegado a invertir esa cantidad, ni cercana, para actuaciones en las zonas de monte afectadas por la borrasca Gloria. Se realizó alguna actuación puntual que queda muy lejos de ser suficiente, lo que agravó la situación de acumulación de combustible en nuestros montes, que son puro polvorín y con madera seca de sobra para favorecer la propagación de plagas forestales.

El alcalde de Cullera dijo algo de suma importancia: «El tema de las ayudas, partimos de la premisa de que la administración local tenemos un problema grave, y es que no disponemos de los créditos presupuestarios cuando decidimos los alcaldes, sino cuando quieren los interventores y las interventoras. Entonces, el problema de avanzar el dinero es que después no se recuperan, es decir, la ayuda que puede venir no repercute en el bienestar de ciudadanos y ciudadanas de cuando el

el pressupost ha eixit, és a dir, si jo en el 2020 he destinat 300.000 euros per a fer les reparacions dels danys i en el 2022 ens arriben els 100.000 o 150.000 mil euros, eixos 150.000 euros, la ciutat de Cullera no els pot gastar perquè han de suplir la despesa que n'hi ha hagut en l'any 2020. Em referisc que, més que l'ajuda, el problema no és que no es reben ajudes, que sí que se'n reben per part del ministeri, per part de la Generalitat, per part de diputació, però quan venen, venen molt tard. I eixe és el problema que n'hi ha, i després és molt farragosa la justificació, demanar-ho, després haver de presentar les factures del que t'ha costat, quin fet és subvencionable, quin fet no és subvencionable. Per tant, més que les ajudes és la burocràcia a què se'ns sotmet als ajuntaments a l'hora de poder arribar a elles i després el fi d'eixes ajudes, que no ens ajuda a pal·liar la situació econòmica ni a solucionar el problema quan ens ve que és quan tenim les platges totes brutes.»

L'alcaldeessa d'Enguera assenyalava uns danys valorats en 366.300 euros, amb dos tipus de béns afectats: «Camins i pistes agroforestals, amb un cost de trenta mil tres-cents euros, aproximadament, que van haver de ser executades per l'ajuntament com a obres d'emergència, ja que en uns casos calia donar accés a parcel·les agrícoles i, d'altra banda, les pistes forestals havien d'estar obertes i transitables per alguna emergència o incendi, sent aquesta reclamació atesa per la Generalitat de forma molt puntual; l'altre tipus de bé afectat són muntanyes i terrenys forestals de titularitat municipal, amb un cost aproximat de tres-cents trenta-sis mil euros. En aquest aspecte, no s'ha realitzat res i aquesta zona de les nostres muntanyes té un greu risc, del qual tots hem de ser conscients.»

En aquesta ocasió, el Govern d'Espanya hi va destinar la irrisòria xifra de 9,6 milions d'euros, 1,5 milions per a la província d'Alacant, 4,1 milions per a la província de València i 4 milions per a la província de Castelló. A continuació va arribar la pandèmia.

Avui en dia encara hi ha municipis que esperen ajudes d'aquells danys que es van produir amb la borrasca Gloria.

6. POSSIBLES ACTUACIONS A DUR A TERME PER LES DIFERENTS ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES TENINT EN COMPTE ELS EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC

Conegudes a través de les compareixences realitzades i de la documentació aportada les principals mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals al territori valencià, en matèria territorial, urbanística i hídrica que han sigut adoptades per les administracions públiques, pertoca recomanar possibles línies d'actuació i algunes mesures concretes per a reduir la vulnerabilitat social, econòmica i ambiental davant futurs episodis climatològics virulents, que segons les persones expertes es produiran amb major freqüència que fins ara i podran afectar qualsevol lloc de la Comunitat Valenciana.

Tots els municipis de la comunitat autònoma han d'elaborar o actualitzar el seu corresponent pla territorial municipal davant d'emergències, i en els municipis que siga procedent el pla d'actuació municipal davant d'inundacions o el pla d'actuació municipal davant d'incendis forestals. D'aquesta manera quedaran identificats els principals riscos i protocolitzada la forma de resposta en cas d'emergència.

presupuesto ha salido, es decir, si yo en el 2020 he destinado 300.000 euros para hacer las reparaciones de los daños y en el 2022 nos llegan los 100.000 o 150.000 mil euros, esos 150.000 euros, la ciudad de Cullera no los puede gastar porque tienen que suplir el gasto que ha habido en el año 2020. Me refiero a que, más que la ayuda, el problema no es que no se reciben ayudas, que sí que se reciben por parte del ministerio, por parte de la Generalitat, por parte de diputación, pero cuando vienen, vienen muy tarde. Y ese es el problema que hay, y después es muy farragosa la justificación, pedirlo, tras tener que presentar las facturas de lo que te ha costado, qué hecho es subvencionable, qué hecho no es subvencionable. Por lo tanto, más que las ayudas, es la burocracia a que se nos somete a los ayuntamientos a la hora de poder llegar a ellas y después el fin de esas ayudas, que no nos ayuda a paliar la situación económica ni a solucionar el problema cuando nos viene que es cuando tenemos las playas todas sucias.»

La alcaldesa de Enguera señalaba unos daños valorados en 366.300 euros, con dos tipos de bienes afectados: «Camino y pistas agroforestales, con un coste de treinta mil trescientos euros, aproximadamente, que tuvieron que ser ejecutadas por el ayuntamiento como obras de emergencia, ya que en unos casos había que dar acceso a parcelas agrícolas y, por otra parte, las pistas forestales tenían que estar abiertas y transitables por alguna emergencia o incendio, siendo esta reclamación atendida por la Generalitat de forma muy puntual; el otro tipo de bien afectado son montes y terrenos forestales de titularidad municipal, con un coste aproximado de trescientos treinta y seis mil euros. En este aspecto, no se ha realizado nada y esta zona de nuestros montes tiene un grave riesgo, del cual todos debemos ser conscientes.»

En esta ocasión, el Gobierno de España destinó la irrisoria cifra de 9,6 millones de euros, 1,5 millones para la provincia de Alicante, 4,1 millones para la provincia de Valencia y 4 millones para la provincia de Castellón. A continuación llegó la pandemia.

A día de hoy aún hay municipios que esperan ayudas de aquellos daños que se produjeron con la borrasca Gloria.

6. POSIBLES ACTUACIONES A LLEVAR A CABO POR LAS DIFERENTES ADMINISTRACIONES PÚBLICAS TENIENDO EN CUENTA LOS EFECTOS DEL CAMBIO CLIMÁTICO

Conocidas a través de las comparecencias realizadas y de la documentación aportada las principales medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales en el territorio valenciano, en materia territorial, urbanística e hídrica que han sido adoptadas por las administraciones públicas, procede recomendar posibles líneas de actuación y algunas medidas concretas para reducir la vulnerabilidad social, económica y ambiental ante futuros episodios climatológicos virulentos, que según las personas expertas se producirán con mayor frecuencia que hasta ahora y podrán afectar a cualquier lugar de la Comunitat Valenciana.

Todos los municipios de la comunidad autónoma deben elaborar o actualizar su correspondiente plan territorial municipal frente a emergencias, y en los municipios que proceda el plan de actuación municipal frente a inundaciones o el plan de actuación municipal frente a incendios forestales. De esta forma quedarán identificados los principales riesgos y protocolizada la forma de respuesta en caso de emergencia.

6.1. Per a la reconstrucció dels danys produïts

A Peníscola, segons els estudis i informes geològics realitzats per la Universitat Politècnica de València, s'haurien de dur a terme les actuacions necessàries per a reforçar la protecció dels penya-segats danyats que consoliden el castell.

Des de l'Associació Platges Nord de Dénia, a les mesures aportades de cara al futur per a prevenir la desaparició de les platges, ens parlaven de la necessitat de recuperar-les amb arena marina mentre s'aconsegueix la recuperació natural, implantant les recuperacions artificials de platges a gran escala amb arenes procedents del banc d'arena situat davant de Cullera, afirmant «que posseeix 90 milions de metres cúbics a 70 metres de profunditat i l'informe favorable d'impacte ambiental es va deixar caducar inexplicablement i ara, de nou, cal renovar.»

Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de la Comunitat Valenciana anava més enllà, afirmant que si es du a terme la regeneració de les platges amb amplàries a 80 metres, això ens protegirà el litoral sempre. La qüestió és com aconseguir els sediments per a realitzar una regeneració de les platges amb aquest mínim d'amplària. A aquesta qüestió afirmava: «Té igual que l'arena vinga de bancs marins on no hi haja corrents, té igual que l'arena vinga de la terra, perquè sabem que les preses, sabem que els assuts, sabem que tot això capta els sediments que haurien d'arribar a la mar, i la reforestació també. I no dic que no es facen preses, que no es facen assuts i que no es faça res, només dic que hem d'agafar aquest material i portar-lo a la costa, perquè, si no, no s'alimentarà mai i es perdrà.»

6.2. Per a la prevenció de cara al futur

A) En el litoral

La borrasca Gloria va causar greus danys al litoral de la Comunitat Valenciana, i fins i tot amb ella es va manifestar, més que en altres ocasions, la situació de perill en què es troben tant edificacions del litoral que van ser construïdes legalment en el seu moment i fins i tot a centenars i centenars de metres de la vora de la mar, com patrimoni públic, cultural i mediambiental.

Independentment de les causes de la regressió de les platges de la Comunitat Valenciana, queda clar que els forts temporals cada vegada posen més en risc no sols aquestes edificacions i aquest patrimoni, sinó la mateixa existència de nombroses platges de la Comunitat Valenciana, és a dir, cada temporal trau a rel·luir el risc que la Comunitat Valenciana perda un dels seus majors atractius turístics i motor econòmic. Per aquesta raó és important tenir en compte les possibles solucions plantejades al llarg d'aquesta comissió d'estudi, basades en informes tècnics, per a la regeneració i protecció del litoral de la Comunitat Valenciana.

En el moment en què ens trobem, l'actuació més urgent i que hauria de dur-se a terme de manera immediata és un canvi de paradigma legislatiu en què l'objectiu per a l'administració de costes deixi de ser la confiscació, les delimitacions exorbitants i fins i tot fraudulentos. Per a això ha d'haver-hi una reforma de la Llei de costes, sense afany

6.1. Para la reconstrucción de los daños producidos

En Peñíscola, conforme a los estudios e informes geológicos realizados por la Universidad Politécnica de Valencia, se deberían llevar a cabo las actuaciones necesarias para reforzar la protección de los acantilados dañados que cimientan al castillo.

Desde la Asociación Playas Norte de Dénia, a las medidas aportadas de cara al futuro para prevenir la desaparición de las playas, nos hablaban de la necesidad de recuperarlas con arena marina en tanto en cuanto se consigue la recuperación natural, implantando las recuperaciones artificiales de playas a gran escala con arenas procedentes del banco de arena situado frente a Cullera, afirmando «que posee 90 millones de metros cúbicos a 70 metros de profundidad y cuyo informe favorable de impacto ambiental se dejó caducar inexplicablemente y ahora, de nuevo, hay que renovar.»

Santiago Folgueral Moreno, vocal de la Junta Rectora del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos de la Comunitat Valenciana iba más allá, afirmando que si se lleva a cabo la regeneración de las playas con anchuras a 80 metros, eso nos va a proteger el litoral siempre. La cuestión es cómo conseguir los sedimentos para realizar una regeneración de las playas con ese mínimo de anchura. A esta cuestión afirmaba: «Da igual que la arena venga de bancos marinos donde no haya corrientes, da igual que la arena venga de la tierra, porque sabemos que las presas, sabemos que los azudes, sabemos que todo eso capta los sedimentos que deberían de llegar al mar, y la reforestación también. Y no digo que no se hagan presas, que no se hagan azudes y que no se haga nada, solo digo que tenemos que coger ese material y llevarlo a la costa, porque, si no, no se va a alimentar jamás y se va a perder.»

6.2. Para la prevención de cara al futuro

A) En el litoral

La borrasca Gloria causó graves daños al litoral de la Comunitat Valenciana, e incluso con ella se manifestó, más que en otras ocasiones, la situación de peligro en la que se encuentran tanto edificaciones del litoral que fueron construidas legalmente en su día e incluso a cientos y cientos de metros de la orilla del mar, como patrimonio público, cultural y medioambiental.

Independientemente de las causas de la regresión de las playas de la Comunitat Valenciana, queda claro que los fuertes temporales cada vez ponen más en riesgo no solo estas edificaciones y este patrimonio, sino la propia existencia de numerosas playas de la Comunitat Valenciana, es decir, cada temporal saca a relucir el riesgo a que la Comunitat Valenciana pierda uno de sus mayores atractivos turísticos y motor económico. Por esta razón es importante tener en cuenta las posibles soluciones planteadas a lo largo de esta comisión de estudio, basadas en informes técnicos, para la regeneración y protección del litoral de la Comunitat Valenciana.

En el momento en el que nos encontramos, la actuación más urgente y que debería llevarse a cabo de manera inmediata es un cambio de paradigma legislativo cuyo objetivo para la administración de costas deje de ser la confiscación, los deslindes exorbitantes e incluso fraudulentos. Para ello debe haber una reforma de la Ley de costas, sin afán confiscatorio

confiscatori respectant els criteris del Parlament Europeu i les seues directives per a respondre a criteris conservacionistes reals, que de manera immediata protegisca els poblats marítics tradicionals.

Amb una legislació concorde amb la realitat, que siga aplicada per l'administració de costes amb actuacions reals de protecció i/o deixant actuar altres administracions i propietaris privats per a protegir el nostre patrimoni litoral, el que cal tot seguit és fixar aquestes actuacions. Sobre aquestes, en aquesta comissió s'han exposat grans exemples d'enginyeria que s'han dut a terme fins i tot a la nostra comunitat i han resultat molt eficaços. Parlem d'actuacions d'enginyeria d'acord amb la situació actual de cada territori, que siguen suficients i responsables quant a la sostenibilitat.

Com va afirmar Manuel López Martínez, representant de l'Associació de Veïns Guardamar-Platja Babilònia: «hem d'actuar sobre tota la cadena: eliminació de barreres innecessàries en els nostres rius, dragatges, obertura de comportes (ja hi ha programes i exemples a nivell europeu), actuació en desembocadures i dàrsenes, moviment o aportacions d'arena, actuacions sobre el litoral; i les purament ambientals, per descomptat»

El president de l'Associació Platges Nord de Dénia també feia referència a aquestes solucions, i plantejava les següents per a salvar les platges: «la restitució del flux sedimentari fluvial i l'aportació de sediments des de la plataforma continental. Alliberar els sediments dels embassaments. L'única solució a la desaparició de les platges és la restitució de l'aportació sedimentària dels rius. Per a la comunitat científica la descàrrega controlada de sediments des dels embassaments és una pràctica que es considera urgent i absolutament necessària per a l'estabilització de les platges, encara que és necessari que, per a dur a terme aquesta acció, els embassaments tinguin capacitat suficient per a desembassar cabals elevats. És l'única solució natural si de veritat es busca una solució sostenible per a les platges valencianes; d'altra banda, el buidatge anual (almenys una vegada a l'any) dels embassaments...».

Compartim amb els afectats que s'hauria de corregir l'assenyalament social que a vegades reben els afectats com a ocupes, terroristes ambientals, privilegiats o il·legals, perquè no ho són. Són els primers interessats a protegir el patrimoni litoral de la Comunitat Valenciana, famílies i persones que s'estan fins i tot desvivint per això, malgrat el cost personal que estan tenint.

En el cas de tenir la necessitat de protegir habitatges o qualsevol altra infraestructura, dels embats dels temporals marítics, es poden buscar alternatives als murs o dics, que en moltes ocasions no resisteixen la virulència de l'onatge; una possible alternativa plantejada en aquesta comissió són les denominades palplanxes, de manera temporal o permanent.

Les malles geotèxtils han de tenir-se en compte com una solució raonable que els experts consideren adequada per a reduir l'energia de l'onatge.

La regeneració dels cordons dunars és una actuació que pot adoptar-se en alguns llocs amb vista a minimitzar l'impacte d'un fort temporal marítim. Es pot fer mitjançant l'enterrament de restes de posidònia i d'altres vegetals compostats, i amb la plantació d'espècies autòctones

respetando los criterios del Parlamento Europeo y sus directivas para responder a criterios conservacionistas reales, que de forma inmediata proteja a los poblados marítics tradicionales.

Con una legislación acorde a la realidad, que se aplique por la administración de costas con actuaciones reales de protección y/o dejando actuar a otras administraciones y a propietarios privados para proteger nuestro patrimonio litoral, lo siguiente es fijar dichas actuaciones. Sobre las mismas, en esta comisión se han expuesto grandes ejemplos de ingeniería que se han llevado a cabo incluso en nuestra comunidad y han resultado muy eficaços. Hablamos de actuaciones de ingeniería conforme a la situación actual de cada territorio, que sean suficientes y responsables en cuanto a la sostenibilidad.

Como afirmó Manuel López Martínez, representante de la Asociación de Vecinos Guardamar-Playa Babilonia: «debemos actuar sobre toda la cadena: eliminación de barreras innecesarias en nuestros ríos, dragados, apertura de compuertas (ya existen programas y ejemplos a nivel europeo), actuación en desembocaduras y dársenas, movimiento o aportes de arena, actuaciones sobre el litoral; y las puramente ambientales, por supuesto»

Por parte del presidente de la Asociación Playas Norte de Dénia, también hacía referencia a estas soluciones, planteando las siguientes para salvar las playas: «la restitución del flujo sedimentario fluvial y la aportación de sedimentos desde la plataforma continental. Liberar los sedimentos de los embalses. La única solución a la desaparición de las playas es la restitución del aporte sedimentario de los ríos. Para la comunidad científica la descarga controlada de sedimentos desde los embalses es una pràctica que se considera urgente y absolutamente necesaria para la estabilización de las playas, aunque es necesario que, para llevar a cabo esta acción, los embalses tengan capacidad suficiente para desembalsar caudales elevados. Es la única solución natural si de verdad se busca una solución sostenible para las playas valencianas; por otro lado, el vaciado anual (al menos una vez al año) de los embalses...».

Compartimos con los afectados que se debería corregir el señalamiento social que en ocasiones reciben los afectados como okupas, terroristas ambientales, privilegiados o ilegales, porque no lo son. Son los primeros interesados en proteger el patrimonio litoral de la Comunitat Valenciana, familias y personas que se están incluso desviviendo por ello, a pesar del coste personal que están teniendo.

En el caso de tener la necesidad de proteger viviendas o cualquier otra infraestructura, de los embates de los temporales marítics, se pueden buscar alternativas a los muros o diques, que en muchas ocasiones no resisten la virulencia del oleaje; una posible alternativa planteada en esta comisión son las denominadas tablestacas, de manera temporal o permanente.

Las mallas geotextiles deben tenerse en cuenta como una solución razonable que los expertos consideran adecuada para reducir la energía del oleaje.

La regeneración de los cordones dunares es una actuación que puede adoptarse en algunos lugares en aras de minimizar el impacto de un fuerte temporal marítim. Se puede hacer mediante el enterrado de restos de posidonia y de otros vegetales compostados, y con la plantación de

adequades i col·locació de petits tancats de canyes per a la retenció de les dunes.

Altres actuacions que s'han demostrat eficaces per a minimitzar l'erosió de les platges, és mantenir tot el material vegetal que arriba a la costa, ja siga per episodis de temporal o simplement per processos naturals com la pèrdua de fulla d'espècies de fulla caduca com la posidònia. En el cas de ser retirada en els mesos d'estiu, s'ha de fer evitant emportar-se al mateix temps l'arena, emmagatzemar-la i retornar-la a les platges una vegada finalitzat el període turístic estival, per a frenar així els efectes dels temporals.

Gestionar les praderies de posidònia i la seua protecció i manteniment són fonamentals. Aquestes praderies són una gran font d'oxigenació, contribueixen al segrest de CO₂ i, per tant, a la mitigació del canvi climàtic, ajuden a mantenir l'estabilitat dels sediments, atenuant l'energia d'onatge i corrents, i per tant possibiliten la conservació de les platges. Aquest paper l'exerceixen fins i tot després de morir, ja que els arribatges de fulles mortes protegeixen les platges de l'erosió.

B) A l'interior

Una altra qüestió plantejada i recurrent durant els treballs d'aquesta comissió, és la referida a la gestió de la massa forestal per les administracions.

S'assenyalen dues situacions: la primera aquella que resulta dels efectes negatius de les grans nevades, els períodes de fortes precipitacions, vendavals o en algun cas després d'un gran incendi on grans extensions dels nostres boscos queden danyats i ens trobem amb una gran quantitat de vegetació que ha de retirar-se amb diferents objectius (aprofitament per a diferents usos, evitar plagues, restauració de vies, etc.).

Els ajuntaments, en molts casos, no compten amb recursos suficients per a gestionar aquesta comesa, a més per la idiosincràsia de la propietat de les nostres forests, resulta encara més complicada la neteja d'aquestes acumulacions.

Com a mesura preventiva contra incendis i per a evitar els efectes dels forts temporals cal insistir i destinar recursos per a la gestió forestal sostenible, i la recuperació de cultius tradicionals (com, per exemple, recuperar la vinya de muntanya mitjana), així com zones de pasturatge estratègiques o realitzar desbrossaments i aclarides en el desenvolupament dels plans locals de prevenció d'incendis forestals.

Una altra conseqüència afegida a les anteriors és el deteriorament que es produeix en pistes i camins tan necessaris per al manteniment d'explotacions agropecuàries en les zones de l'interior del nostre territori, per la qual cosa aquelles actuacions que duen a terme administracions supramunicipals són totalment imprescindibles. Seria interessant estendre l'elaboració de protocols municipals per a actuacions en forts temporals i nevades com algun municipi d'interior ja ha desenvolupat i que s'ha demostrat molt positiu a l'hora d'afrontar aquests episodis.

Les activitats silvícoles i totes aquelles relacionades amb la gestió forestal sostenible, com ara la bioeconomia, no sols és una manera de prevenir incendis, sinó de lluitar contra el canvi climàtic i posar fre a la despoblació.

especies autóctonas adecuadas y colocación de pequeños vallados de cañas para la retención de las propias dunas.

Otras actuaciones que se han demostrado eficaces para minimizar la erosión de las playas, es mantener todo el material vegetal que llega a la costa, ya sea por episodios de temporal o simplemente por procesos naturales como la pérdida de hoja de especies de hoja caduca como la posidonia. En el caso de ser retirada en los meses de verano, debe hacerse evitando llevarse al mismo tiempo la arena, almacenarla y devolverla a las playas una vez finalizado el periodo turístico estival, para frenar así los efectos de los temporales.

Gestionar las praderas de posidonia y su protección y mantenimiento son fundamentales. Estas praderas son una gran fuente de oxigenación, contribuyen al secuestro de CO₂ y, por tanto, a la mitigación del cambio climático, ayudan a mantener la estabilidad de los sedimentos, atenuando la energía de oleaje y corrientes, y por tanto posibilitan la conservación de las playas. Este papel lo desempeñan incluso tras morir, ya que los arribazones de hojas muertas protegen las playas de la erosión.

B) En el interior

Otra cuestión planteada y recurrente durante los trabajos de esta comisión, es la referida a la gestión de la masa forestal por parte de las administraciones.

Se señalan dos situaciones: la primera aquella que resulta de los efectos negativos de las grandes nevadas, los periodos de fuertes precipitaciones, vendavales o en algún caso tras un gran incendio en donde grandes extensiones de nuestros bosques quedan dañados y nos encontramos con una gran cantidad de vegetación que ha de retirarse con diferentes objetivos (aprovechamiento para distintos usos, evitar plagas, restauración de vías, etc.).

Los ayuntamientos, en muchos casos, no cuentan con recursos suficientes para gestionar tal cometido, además por la idiosincrasia de la propiedad de nuestros montes, resulta todavía más complicada la limpieza de estas acumulaciones.

Como medida preventiva contra incendios y para evitar los efectos de los fuertes temporales hay que insistir y destinar recursos para la gestión forestal sostenible, y la recuperación de cultivos tradicionales (como, por ejemplo, recuperar la viña de media montaña), así como zonas de pastoreo estratégicas o realizar desbroces y clareos en el desarrollo de los planes locales de prevención de incendios forestales.

Otra consecuencia añadida a las anteriores es el deterioro que se produce en pistas y caminos tan necesarios para el mantenimiento de explotaciones agropecuarias en las zonas del interior de nuestro territorio, por lo que aquellas actuaciones que llevan a cabo administraciones supramunicipales son totalmente imprescindibles. Sería interesante extender la elaboración de protocolos municipales para actuaciones en fuertes temporales y nevadas como algún municipio de interior ya ha desarrollado y que se ha demostrado muy positivo a la hora de afrontar dichos episodios.

Las actividades silvícolas y todas aquellas relacionadas con la gestión forestal sostenible, como la bioeconomía, no solo es una forma de prevenir incendios, sino de luchar contra el cambio climático y poner freno a la despoblación.

La implantació d'un sistema de gestió forestal sostenible (GFS) assegura l'aplicació de pràctiques respectuoses amb el medi ambient en l'explotació forestal. Permet un ús de la muntanya mantenint-ne la biodiversitat, vitalitat, potencialitat i capacitat de regeneració. A més, d'una banda, amb ella es prevenen incendis, al mateix temps que es mantenen les nostres vies d'absorció de CO₂, és a dir, la gestió forestal sostenible és font bàsica en la lluita contra el canvi climàtic global, i és una mesura fonamental per a preservar la població rural, perquè una indústria forestal sostenible converteix la base de recursos en valors econòmics i socials.

En l'objectiu 14 de l'Estratègia territorial de la Comunitat Valenciana, que tracta sobre el canvi climàtic, ens diu que cal preparar el territori per a l'adaptació d'aquest i la lluita contra el canvi climàtic, establint accions preventives per a evitar els incendis forestals, havent d'estar centrades aquestes accions en la silvicultura.

També ací ens trobem amb la problemàtica burocràtica que hauria de ser objecte de canvi. Tal com va explicar l'alcalde d'Enguera, «si realment es vol que les persones tornen a treballar i viure dels recursos forestals, caldrà eliminar traves burocràtics, tant en la gestió del recurs com per a les activitats econòmiques complementàries, com ara turisme rural, agricultura ecològica, aromàtiques i ramaderia. I em vull referir a aquest últim recurs, per conèixer de primera mà totes les gestions que uns ramaders, amb la condició d'obtenir les llicències per a posar ramaderia extensiva en el nostre territori, que és un dels pilars bàsics per a poder gestionar la muntanya de manera sostenible... La muntanya burocràtica amb la qual es van trobar és terrible, semblava que el ciutadà havia d'estar al servei de l'administració, en lloc de l'administració al servei del ciutadà. Les forests, tant siguen de la Generalitat com dels ajuntaments, han d'estar al servei d'aquestes actuacions sostenibles i controlades. Arrosseguem encara alguns tics d'altres èpoques, amb una política forestal podríem dir moltes vegades quasi policial i sense el suport que ha de tenir l'agricultor, silvicultor o propietari forestal en general, públic i privat».

C) Davant d'inundacions

Per a prevenir els danys que pot arribar a produir una inundació hem de conduir l'aigua de la millor manera possible cap a llocs on el mal siga el menor. Per a això és fonamental dur a terme obres hidràuliques, com ara parcs urbans inundables, tancs de tempesta, canalitzacions, obres de laminació amables amb l'entorn per a evitar que l'aigua baixi forta i faça mal als nostres nuclis urbans.

És molt important, en els nuclis urbans on no n'hi haja, fer una de les inversions que poden eixir més rendibles: es tracta de la xarxa separativa de pluvials. Hi ha gran quantitat de nuclis urbans que segueixen amb un sanejament unit amb pluvials i amb el sanejament, i quan plou molt, i plou últimament amb freqüència, s'omplien els tubs, les aigües pluvials s'ajunten amb les aigües residuals que sobreixen i produeixen contaminacions en espais naturals, a més de grans molèsties a la ciutadania. Simplement fent una rasa, posant un tub nou, que totes les pluvials vagin ací i que no vagin a sanejament, estaria resolt el problema.

La implantación de un sistema de gestión forestal sostenible (GFS) asegura la aplicación de prácticas respetuosas con el medio ambiente en la explotación forestal. Permite un uso del monte manteniendo su biodiversidad, vitalidad, potencialidad y capacidad de regeneración. Además, por un lado, con ella se previenen incendios, a la par que se mantienen nuestras vías de absorción de CO₂, es decir, la gestión forestal sostenible es fuente básica en la lucha contra el calentamiento global, y es una medida fundamental para preservar la población rural, porque una industria forestal sostenible convierte la base de recursos en valores económicos y sociales.

En el objetivo 14 de la Estrategia territorial de la Comunitat Valenciana, que trata sobre el cambio climático, nos dice que hay que preparar el territorio para su adaptación y lucha contra el cambio climático, estableciendo acciones preventivas para evitar los incendios forestales, debiendo estar centradas estas acciones en la silvicultura.

También aquí nos encontramos con la problemática burocrática que debería ser objeto de cambio. Tal y como explicó el alcalde de Enguera, «si realmente se quiere que las personas vuelvan a trabajar y vivir de los recursos forestales, habrá que eliminar trabas burocráticas, tanto en la gestión del recurso como para las actividades económicas complementarias, como turismo rural, agricultura ecológica, aromáticas y ganadería. Y me quiero referir a este último recurso, por conocer de primera mano todas las gestiones que unos ganaderos, con tal de obtener las licencias para poner ganadería extensiva en nuestro territorio, que es uno de los pilares básicos para poder gestionar el monte de manera sostenible... La montaña burocrática con la que se encontraron es terrible, parecía que el ciudadano tenía que estar al servicio de la administración, en lugar de la administración al servicio del ciudadano. Los montes, tanto sean de la Generalitat como de los ayuntamientos, deben estar al servicio de estas actuaciones sostenibles y controladas. Arrastramos aún algunos tics de otras épocas, con una política forestal podríamos decir muchas veces casi policial y sin el apoyo que debe tener el agricultor, silvicultor o propietario forestal en general, público y privado».

C) Frente a inundaciones

Para prevenir los daños que puede llegar a producir una inundación hemos de conducir el agua de la mejor manera posible hacia lugares en los que el daño sea el menor. Para ello es fundamental llevar a cabo obras hidráulicas, como parques urbanos inundables, tanques de tormenta, encauzamientos, obras de laminación amables con el entorno para evitar que el agua baje fuerte y haga daño a nuestros núcleos urbanos.

Es muy importante, en los núcleos urbanos donde no haya, hacer una de las inversiones que pueden salir más rentables: se trata de la red separativa de pluviales. Hay gran cantidad de núcleos urbanos que siguen con un saneamiento unido con pluviales y con el saneamiento, y cuando llueve mucho, y llueve últimamente con frecuencia, se llenan los tubos, las aguas pluviales se juntan con las aguas residuales que salen rebosantes, produciendo contaminaciones a espacios naturales, además de grandes molestias a la ciudadanía. Simplemente haciendo una zanja, poniendo un tubo nuevo, que todas las pluviales vayan ahí y que no vayan a saneamiento, estaría resuelto el problema.

En nous desenvolupaments o planificacions urbanístiques s'han de tenir presents els nous riscos associats a l'efecte del canvi climàtic reflectits tant en el Pla territorial d'emergència de la Comunitat Valenciana actualitzat en 2019 com en l'última revisió del Patricova. Els plans generals han de ser part de la solució amb criteris tècnics i científics per a evitar les repercussions dels fenòmens desencadenants dels forts temporals.

Encara que les principals mesures i actuacions sorgiran de l'estudi detallat dels riscos als quals està sotmès cada municipi, de manera general cal recomanar les enumerades a continuació.

És de vital importància el manteniment adequat dels llits de rius i barrancs, mitjançant la neteja i eliminació de residus i la substitució d'espècies vegetals invasores per boscos de ribera autòctons. La implantació de basses de laminació d'avingudes en barrancs periurbans o la creació de petites àrees inundables són mesures a estudiar en molts municipis.

Les infraestructures de transport ferroviàries i de la xarxa viària poden suposar un efecte barrera que ha de ser tingut en compte a l'hora de dissenyar aquestes obres, i caldrà estudiar la possibilitat de fer-les més permeables allà on siga necessari i possible.

També grans infraestructures com poden ser els parcs solars poden exercir una afecció sobre les zones veïnes, dificultant la filtració de les aigües de pluja i augmentant l'arribada d'aigua pluvial a les rambls adjacents; per tant, cal estudiar aquesta afecció de les macroplantes que es pretenen posar en marxa.

Per a minimitzar el risc d'inundació, les administracions competents en els entorns urbans han de disposar de zones agrícoles inundables (que hauran de ser compensades mitjançant ajudes públiques quan es faça necessari fer-ne ús), recuperar i mantenir les xarxes de séquies i conservar en bon estat les zones humides naturals.

Els nostres pobles i ciutats han de treballar en el disseny de sistemes de drenatge sostenibles, per a garantir la permeabilitat i evitar així les inundacions i les seues conseqüències. Hi ha multitud d'actuacions que es poden adaptar perfectament a les característiques i necessitats de cada municipi:

- Les cobertes vegetades sobre teulades filtren i emmagatzemen l'aigua de pluja i els excedents són descarregats a través de baixants.
- Els parterres inundables són zones amb vegetació que es troben rebajadas respecte a les superfícies adjacents. Estan pensades per a rebre vessaments d'àrees impermeables pròximes, i afavorir-ne bé el tractament segons la qualitat de l'aigua i laminació, o la infiltració de l'aigua al terreny natural.
- Les basses de detenció i infiltració són depressions del terreny que permeten l'emmagatzematge temporal d'aigua de pluja, permeten laminar el vessament i, si és el cas, infiltrar-lo.
- Les cunetes vegetades són canals oberts de poca profunditat, recoberts de vegetació, on el flux sol tenir velocitats

En nuevos desarrollos o planificaciones urbanísticas se deben tener presentes los nuevos riesgos asociados a los efectos del cambio climático reflejados tanto en el Plan territorial de emergencia de la Comunidad Valenciana actualizado en 2019 como en la última revisión del Patricova. Los planes generales tienen que ser parte de la solución bajo criterios técnicos y científicos para evitar las repercusiones de los fenómenos desencadenantes de los fuertes temporales.

Aunque las principales medidas y actuaciones surgirán del estudio pormenorizado de los riesgos a los que está sometido cada municipio, de forma general hay que recomendar las enumeradas a continuación.

Es de vital importancia el mantenimiento adecuado de los cauces de ríos y barrancos, mediante la limpieza y eliminación de residuos y la sustitución de especies vegetales invasoras por bosques de ribera autóctonos. La implantación de balsas de laminación de avenidas en barrancos periurbanos o la creación de pequeñas áreas inundables son medidas a estudiar en muchos municipios.

Las infraestructuras de transporte ferroviarias y de la red viaria pueden suponer un efecto barrera que debe ser tenido en cuenta a la hora de diseñar dichas obras, y deberá estudiarse la posibilidad de hacerlas más permeables allí donde sea necesario y posible.

También grandes infraestructuras como pueden ser los parques solares pueden ejercer una afeción sobre las zonas colindantes, dificultando la filtración de las aguas de lluvia y aumentando la arribada de agua pluvial a las ramblas adyacentes; por tanto, se debe estudiar esta afeción de las macroplantas que se pretenden poner en marcha.

Para minimizar el riesgo de inundación, las administraciones competentes en los entornos urbanos deben disponer de zonas agrícolas inundables (que deberán ser compensadas mediante ayudas públicas cuando se haga necesario hacer uso de ellas), recuperar y mantener las redes de acequias y conservar en buen estado las zonas húmedas naturales.

Nuestros pueblos y ciudades han de trabajar en el diseño de sistemas de drenaje sostenibles, para garantizar la permeabilidad y evitar así las inundaciones y sus consecuencias. Existen multitud de actuaciones que se pueden adaptar perfectamente a las características y necesidades de cada municipio:

- Las cubiertas vegetadas sobre tejados filtran y almacenan el agua de lluvia y los excedentes son descargados a través de bajantes.
- Los parterres inundables son zonas con vegetación que se encuentran rebajadas con respecto a las superficies adyacentes. Están pensadas para recibir escorrentías de áreas impermeables próximas, y favorecer bien su tratamiento según la calidad del agua y laminación, o la infiltración del agua al terreno natural.
- Las balsas de detención e infiltración son depresiones del terreno que permiten el almacenamiento temporal de agua de lluvia, permitiendo laminar la escorrentía y, en su caso, infiltrarla.
- Las cunetas vegetadas son canales abiertos de poca profundidad, recubiertos de vegetación, donde el flujo suele

baixes, que afavorisquen el filtratge gràcies a la vegetació i, si és el cas, la infiltració.

- Els escocells estructurals permeten el creixement de les arrels i com a emmagatzematge temporal dels vessaments.
- Els paviments permeables permeten la filtració del vessament a zones d'emmagatzematge temporal subterrani, alhora que permeten el pas de persones o vehicles sobre ells.
- Els paviments porosos són aquells la superfície dels quals està del tot coberta per un material porós que permet la filtració del vessament en tota la seua superfície.
- Els drens filtrants són rases de poca profunditat, reblides de material granular, i que compten amb un conducte drenant a la base.
- Les rases i pous d'infiltració permeten la captació, filtratge i emmagatzematge temporal i posterior infiltració al terreny.
- Els dipòsits reticulars són estructures subterrànies de laminació de vessament que permeten l'emmagatzematge temporal d'aquest, i la seua posterior infiltració al subsol o descàrrega controlada a la xarxa. Poden ser instal·lades baix de tota classe de superfícies.
- Els filtres verds, aiguamolls artificials i estanys presenten vegetació aquàtica i perimetral que facilita la sedimentació, filtra els nutrients i contaminants i afavoreix l'oxidació.

La problemàtica que hi ha davant d'aquestes solucions és clara, ja que en general resulten obres especialment d'elevat cost econòmic que queden enterrades i no veu ningú, per la qual cosa són obres molt poc agraïdes fins que entren en funcionament, hi ha una gran inundació, i els danys ocasionats són pràcticament inexistent.

Una altra de les problemàtiques que sol donar-se davant la possible execució d'obres d'aquest calat és la governança o, millor dit, la falta d'aquesta. Les competències per a executar aquest tipus d'obres solen ser compartides o estar repartides entre diferents administracions. És fonamental que hi haja coordinació i col·laboració entre totes les administracions, a tots els nivells, per a prevenir riscos derivats dels forts temporals. Si cada administració actua o deixa d'actuar pel seu compte, si falta aquesta governança tan necessària, la Comunitat Valenciana es continuarà inundant.

7. CONCLUSIONS

Després d'escollar tots els compareixents i estudiar la documentació aportada a aquesta comissió d'estudi, podem destacar diverses conclusions.

A) Respecte a la regressió de les platges del litoral de la Comunitat Valenciana i com l'afecten els forts temporals

És cert que el canvi climàtic és un factor a tenir en compte, que hi ha augment del nivell de la mar, si bé les dades

tener velocidades bajas, que favorezcan el filtrado gracias a la vegetación y, en su caso, la infiltración.

- Los alcorques estructurales permiten el crecimiento de las raíces y como almacenamiento temporal de las escorrentías.
- Los pavimentos permeables permiten la filtración de la escorrentía a zonas de almacenamiento temporal subterráneo, a la vez que permiten el paso de personas o vehículos sobre ellos.
- Los pavimentos porosos son aquellos cuya superficie está cubierta enteramente por un material poroso que permite la filtración de la escorrentía en toda su superficie.
- Los drenes filtrantes son zanjas de poca profundidad, rellenas de material granular, y que cuentan con conducto drenante en su base.
- Las zanjas y pozos de infiltración permiten la captación, filtrado y almacenaje temporal y posterior infiltración al terreno.
- Los depósitos reticulares son estructuras subterráneas de laminación de escorrentía que permiten su almacenamiento temporal, y su posterior infiltración al subsuelo o descarga controlada a la red. Pueden ser instaladas bajo todo tipo de superficies.
- Los filtros verdes, humedales artificiales y estanques presentan vegetación acuática y perimetral que facilita la sedimentación, filtra los nutrientes y contaminantes y favorece la oxidación.

La problemática que existe ante estas soluciones es clara, puesto que por lo general resultan obras especialmente de elevado coste económico que quedan enterradas bajo tierra y nadie ve, por lo que son obras muy poco agradecidas hasta que entran en funcionamiento, hay una gran inundación, y los daños ocasionados son prácticamente inexistentes.

Otra de las problemáticas que se suele dar ante la posible ejecución de obras de este calado es la gobernanza o, mejor dicho, la falta de ella. Las competencias para ejecutar este tipo de obras suelen ser compartidas o estar repartidas entre distintas administraciones. Es fundamental que haya coordinación y colaboración entre todas las administraciones, a todos los niveles, para prevenir riesgos derivados de los fuertes temporales. Si cada administración actúa o deja de actuar por su cuenta, si falta esa gobernanza tan necesaria, la Comunitat Valenciana se seguirá inundando.

7. CONCLUSIONES

Tras escuchar a todos los comparecientes y estudiar la documentación aportada a esta comisión de estudio, podemos destacar varias conclusiones.

A) Respecto a la regresión de las playas del litoral de la Comunitat Valenciana y cómo afectan los fuertes temporales a la misma

Es cierto que el cambio climático es un factor a tener en cuenta, que hay aumento del nivel del mar, si bien los datos

aportades en aquesta comissió demostrin que l'augment del nivell de la mar no és la causa de la regressió de les platges del nostre litoral, i tal com va afirmar Joan Francesc Aguado Sáez, representant del Col·legi Oficial de Biòlegs de la Comunitat Valenciana, l'augment del nivell de la mar és una preocupació a llarg termini, afegint que el que sí que ha de preocupar-nos és la força dels temporals marítics, que sí que és major.

Les principals causes de la regressió de les platges del litoral de la Comunitat Valenciana i la seua consegüent desaparició es deu fonamentalment a tres factors:

1. D'una banda, l'absència de sediment, a causa de les obres hidràuliques que es van anar posant en funcionament des d'aproximadament 1940 i que va frenar o va alentir el flux natural dels sediments a través dels rius, sense que s'hagen dut a terme actuacions per a augmentar el flux de sediments en aquelles zones amb aquestes obres hidràuliques que al seu torn són prioritàries.

2. D'altra banda, les obres marítimes, que afecten normalment de manera negativa el sud d'aquestes, sense que s'hagen dut a terme durant dècades les actuacions necessàries perquè l'afecció d'aquestes obres marítimes fora molt menor, tot i que moltes d'aquestes actuacions fa anys que són estudiades i fins i tot projectades, com ocorre amb les 32 actuacions previstes en l'Estratègia d'actuació del tram de costa comprès entre el port de Castelló i el Port de Sagunt, de les quals s'ha iniciat tan sols una de les actuacions plantejades en aquesta estratègia i fa poc de temps.

3. Precisament la falta d'actuació de l'administració competent és la causa que més ha agreujat la situació. Des del ministeri encarregat de costes, tant ajuntaments com representants de la societat civil afectada pels forts temporals han sigut testimonis de la negativa constant d'aquest ministeri a actuar i/o a deixar actuar.

En paraules de Manuel López Martínez, representant de l'Associació de Veïns Guardamar-Platja Babilònia: «Amb el comodí del canvi climàtic s'estan legitimant polítiques que estan arrasant tant els drets de les persones i territoris, com el propi entorn i medi ambient que diuen protegir. Ens assenyalen nombrosos tècnics que la mateixa inacció de l'administració està posant el perill, o directament afectant, entorns protegits de la costa.» «La pèrdua d'ample de les nostres platges presenta un clar paral·lelisme amb els nostres boscos. Una platja en bon estat podria suportar-ho perfectament i no seria una "emergència climàtica" aquesta situació. I més enllà de valorar el seu ample visible o platja seca, si fins i tot analitzem les dades d'augment de temporals i energia de l'onatge, per a això, tenim a mà solucions tècniques i d'enginyeria perfectament viables i executables per a contrastar-ho», tal com s'ha exposat en aquesta comissió d'estudi i es recull en aquest dictamen. «És el Panell Intergovernamental per al Canvi Climàtic (el conegut IPCC) qui ens assenyala que la no actuació és i serà molt més costosa per a les nostres societats i pressupostos; i que és la combinació de mesures verdes/blanes, al costat de les grises o dures, les que han de realitzar-se. No obstant això, aquesta no és la posició de la nostra administració actual.»

I Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de l'Associació Amics de la Mar d'Almassora apel·lava a la urgència d'actuar: «les solucions es resumeixen en tres paraules: urgència, urgència

aportados en esta comisión demuestran que el aumento del nivel del mar no es la causa de la regresión de las playas de nuestro litoral, y tal y como afirmó Joan Francesc Aguado Sáez, representante del Colegio Oficial de Biólogos de la Comunitat Valenciana, el aumento del nivel del mar es una preocupación a largo plazo, añadiendo que lo que sí ha de preocuparnos es la fuerza de los temporales marítimos, que sí es mayor.

Las principales causas de la regresión de las playas del litoral de la Comunitat Valenciana y su consecuente desaparición se debe fundamentalmente a tres factores:

1. Por un lado, la ausencia de sedimento, debido a las obras hidráulicas que se fueron poniendo en funcionamiento desde aproximadamente 1940 y que frenó o ralentizó el flujo natural de los sedimentos a través de los ríos, sin que se hayan llevado a cabo actuaciones para aumentar el flujo de sedimentos en aquellas zonas con estas obras hidráulicas que a su vez son prioritarias.

2. Por otro lado, las obras marítimas, que afectan normalmente de manera negativa al sur de las mismas, sin que se hayan llevado a cabo durante décadas las actuaciones necesarias para que la afección de dichas obras marítimas fuera mucho menor, aun cuando muchas de esas actuaciones llevan años estudiadas e incluso proyectadas, como ocurre con las 32 actuaciones previstas en la Estrategia de actuación del tramo de costa comprendido entre el puerto de Castellón y el Puerto de Sagunto, habiéndose iniciado tan solo una de las actuaciones planteadas en dicha estrategia y hace escaso tiempo.

3. Precisamente la falta de actuación por parte de la administración competente es la causa que más ha agravado la situación. Desde el ministerio encargado de costas, tanto ayuntamientos como representantes de la sociedad civil afectada por los fuertes temporales han sido testigos de la negativa constante por parte de este ministerio a actuar y/o a dejar actuar.

En palabras de Manuel López Martínez, representante de la Asociación de Vecinos Guardamar-Playa Babilonia: «Bajo el comodín del cambio climático se están legitimando políticas que están arrasando tanto con los derechos de las personas y territorios, como con el propio entorno y medio ambiente que dicen proteger. Nos señalan numerosos técnicos que la propia inacción de la administración está poniendo el peligro, o directamente afectando, a entornos protegidos de la costa.» «La pérdida de ancho de nuestras playas presenta claro paralelismo con nuestros bosques. Una playa en buen estado podría soportarlo perfectamente y no sería una "emergencia climática" esta situación. Y más allá de valorar su ancho visible o playa seca, si incluso analizamos los datos de aumento de temporales y energía del oleaje, para ello, tenemos a la mano soluciones técnicas y de ingeniería perfectamente viables y ejecutables para contrastarlo», tal y como se ha expuesto en esta comisión de estudio y se recoge en el presente dictamen. «Es el Panel Intergubernamental para el Cambio Climático (el conocido IPCC) el que nos señala que la no actuación es y será mucho más costosa para nuestras sociedades y presupuestos; y que es la combinación de medidas verdes/blandas, junto a las grises o duras, las que deben realizarse. Sin embargo, esta no es la posición de nuestra administración actual.»

Y Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de la Asociación Amigos de la Mar de Almassora apelaba a la urgencia de actuar: «las soluciones se resumen en tres palabras: urgencia, urgencia

i urgència. Amb un calendari d'actuacions factible i eficaç, cal que, com a polítics, es plantegen vostés ser urgents. Dos anys després del Gloria, estar ací no és urgència, sincerament. I la mar no té el mateix rellotge».

La situació actual de tota la costa valenciana és desesperada, en què les platges caminen inexorablement cap a l'extinció si no s'adopten les mesures per a la seua regeneració, protecció i manteniment.

Una conclusió que no pot faltar és l'eliminació categòrica de la desconstrucció de la primera línia com a solució, que ha arribat a ser plantejada per Jorge Olcina Cantos, catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional de la Universitat d'Alacant, i en la mateixa línia, Luís Alberto Bernabé Martínez, coordinador d'Ecologistes en Acció del País Valencià, que afirmava el següent: «Per descomptat, en regeneracions artificials de les platges, perquè cal mantenir determinades situacions. Bé, tot això, nosaltres, fins i tot, ja no diré que ho diga el moviment ecologista, ho diu algun organisme tan interessant com és el Col·legi de Geòlegs d'Espanya, que jo entenc que és un col·legi on estan tots els geòlegs, i saben i estudien les conseqüències que està havent-hi amb aquest canvi climàtic. I ells plantegen una desconstrucció del litoral, així de senzill. Nosaltres, la nostra organització secundària, lògicament, aquesta desconstrucció del litoral. Entenem que cal renaturalitzar la platja del litoral, cal eliminar les infraestructures que estan més amenaçades i cal recuperar les barreres naturals, per exemple, mitjançant la regeneració de cordons dunars.»

Aquest dictamen s'oposa rotundament a tenir en consideració com a solució a minimitzar l'impacte dels forts temporals l'eliminació d'edificacions amenaçades, ja que: d'una banda, en el transcurs de la comissió s'ha exposat l'existència de diverses i possibles actuacions per a regenerar, protegir i conservar les platges de la Comunitat Valenciana i amb això protegir les edificacions existents i el patrimoni mediambiental que es veu amenaçat per l'avanç de la mar; i d'altra banda, ja s'ha demostrat que l'eliminació de la primera línia no serveix per a frenar la regressió de les platges, i així ho traslladava amb imatges d'arxiu històric Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de l'Associació Amics de la Mar d'Almassora que ens deia: «Respecte a la retirada de la primera línia, nosaltres ja ho vam patir. Una de les imatges que els havia posat reflectia com havien caigut les nostres cases ahí i que ja havíem hagut de recular cap arrere —era de les primeres..., aquí—. És a dir, nosaltres ja hem reculat cap arrere, ja hem cedit primera fila. ¿Ara hem de seguir cedint més primera fila? És que ja l'hem cedida. Miren eixes cases, això són alqueries que ara ja han desaparegut, ahí baix no estan. És a dir, estarien aquí al costat. La primera fila ja l'hem retirada.»

També Manuel López Martínez, representant de l'Associació de Veïns Guardamar-Platja Babilònia, ho deixava clar: «El desallotjament de primera línia, evidentment, no el podem plantejar, no té cap sentit. És això de sempre, els últims, l'anella més feble, pagarem els plats trencats.»

Cal tenir molt present que el 15% del nostre PIB es genera en els 500 metres de costa, tenim 2,7 milions de persones vivint en els nostres 500 metres de costa i a més tenim més del vint-i-cinc per cent de la superfície de platja urbana del país només la Generalitat Valenciana. És el nostre sistema de creixement i el nostre aliment.

y urgencia. Con un calendario de actuaciones factible y eficaz, hace falta que, como políticos, se planteen ustedes ser urgentes. Dos años después de Gloria, estar aquí no es urgencia, sinceramente. Y el mar no tiene el mismo reloj».

La situación actual de toda la costa valenciana es desesperada, en la que las playas caminan inexorablemente hacia su extinción si no se adoptan las medidas para su regeneración, protección y mantenimiento.

Una conclusión que no puede faltar es la eliminación tajante de la desconstrucción de la primera línea como solución, que ha llegado a plantearse por Jorge Olcina Cantos, catedrático de Análisis Geográfico Regional de la Universidad de Alicante, y en la misma línea, Luís Alberto Bernabé Martínez, coordinador de Ecologistas en Acción del País Valenciano, que afirmaba lo siguiente: «Por supuesto, en regeneraciones artificiales de las playas, porque hay que mantener determinadas situaciones. Bueno, todo esto, nosotros, incluso, ya no voy a decir que lo diga el movimiento ecologista, lo dice algún organismo tan interesante como es el Colegio de Geólogos de España, que yo entiendo que es un colegio donde están todos los geólogos, y saben y estudian las consecuencias que está habiendo con este cambio climático. Y ellos plantean una desconstrucción del litoral, así de sencillo. Nosotros, nuestra organización apoya, lógicamente, esa desconstrucción del litoral. Entendemos que hay que renaturalizar la playa del litoral, hay que eliminar las infraestructuras que están más amenazadas y hay que recuperar las barreras naturales, por ejemplo, mediante la regeneración de cordones dunares.»

Este dictamen se opone en rotundo a tener en consideración como solución a minimizar el impacto de los fuertes temporales la eliminación de edificaciones amenazadas, puesto que: por un lado, en el transcurso de la comisión se ha expuesto la existencia de diversas y posibles actuaciones para regenerar, proteger y conservar las playas de la Comunitat Valenciana y con ello proteger las edificaciones existentes y el patrimonio medioambiental que se ve amenazado por el avance del mar; y por otro lado, ya se ha demostrado que la eliminación de la primera línea no sirve para frenar la regresión de las playas, y así lo trasladaba con imágenes de archivo histórico Evèlia Beltrán Ramos, presidenta de la Asociación Amigos de la Mar de Almassora que nos decía: «Respecto a la retirada de la primera línea, nosotros ya lo sufrimos. Una de las imágenes que les había puesto reflejaba cómo habían caído nuestras casas ahí y que ya habíamos tenido que retranquearnos hacia atrás —era de las primeras..., aquí—. Es decir, nosotros ya nos hemos retranqueado hacia atrás, ya hemos cedido primera fila. ¿Ahora tenemos que seguir cediendo más primera fila? Es que ya la hemos cedido. Miren esas casas, esto son alquerías que ahora ya han desaparecido, ahí bajo no están. Es decir, estarían aquí al lado. La primera fila ya la hemos retirado.»

También Manuel López Martínez, representante de la Asociación de Vecinos Guardamar-Playa Babilonia, lo dejaba claro: «El desalojo de primera línea, evidentemente, no lo podemos plantear, no tiene ningún sentido. Es lo de siempre, los últimos, el eslabón más débil, vamos a pagar el pato.»

Hay que tener muy presente que el 15% de nuestro PIB se genera en los 500 metros de costa, tenemos 2,7 millones de personas viviendo en nuestros 500 metros de costa y además tenemos más del veinticinco por ciento de la superficie de playa urbana del país solo la Generalitat Valenciana. Es nuestro sistema de crecimiento y nuestro sustento.

Des del Col·legi d'Enginyers de Canals, Camins i Ports ens traslladen com a solució i conclusió que compartim, el deure de protegir les nostres platges: «Protegim-nos. Sabem que hi ha infraestructures que no són amables, que són grises, que no són verdes, però hem d'evitar ser vulnerables. Hi ha gent als Molins, per exemple, en una zona d'Orihuela, Bajo Orihuela, que està acostumada a la inundació i mai els afecta perquè viuen en alt. No podem fer aparcaments en zones inundables perquè això és vulnerable i se'ns faran malbé, però sí que podem fer aparcaments, per exemple, a nivell i no passarà res, perquè no serem vulnerables. Hem de tenir més clara l'ordenació del territori quan fem infraestructures lineals i coses que ens hagen d'afectar greument.» «Fixem-nos en les coses que funcionen, encara que sabem que moltes vegades psicològicament o ambientalment poden fer mal, però el medi ambient no sols són el mitjà, els animals i les plantes, també són les persones. Tenim grans episodis de morts, de vides humanes, pel tema de les inundacions i pel tema dels litorals. Actuem, simplement actuem amb sensatesa, cuidant el medi ambient, però actuem.»

Creiem important ressaltar en aquestes conclusions el consens mostrat per diferents administracions independentment del seu color polític, per a constituir una col·laboració i reclamar conjuntament una millor gestió de la costa i platges. Alcaldes, regidors, tècnics de Cabanes, Benicàssim, Torreblanca, Peníscola, Borriana, el Perelló, Tavernes, Orpesa... Així com que els ajuntaments de Dénia, el Verger, els Poblets, Pego, Xàbia, Calp, Teulada-Moraira (alguns per unanimitat), ja estan aprovant mocions en defensa d'una reforma de la Llei de costes i en defensa de les seues platges, veïns i territoris.

B) Res respecte a les forests de la Comunitat Valenciana

La no actuació no protegeix, i que s'actue en les forests proporciona vida, una manera d'assentar població, mantenir grans embornals de CO₂, lluitar així contra el calfament global, prevenir plagues i incendis. La necessitat de realitzar una gestió forestal sostenible de les nostres forests és indiscutible, sobretot després del paisatge dantesco que han deixat els últims grans incendis d'aquest últim estiu i que es podrien haver evitat o almenys haver reduït si s'haguera atès la reivindicació reiterada de l'alcalde de Torás, Carlos del Río Díaz, des de 2017, quan el fort temporal d'hivern va destruir la forest d'aquest municipi. No va ser l'únic alcalde que ha estat advertint del perill, l'alcalde de Enguera ens va relatar el següent: «La fusta no està retirada perquè l'ajuntament no té recursos per a poder retirar aquesta fusta. I nosaltres en l'informe i en la memòria que presentem a Presidència de la Generalitat —que els enviarem aquest informe perquè tots vostres també el tinguen— es va fer un estudi i es demanava ajuda per a retirar aquesta fusta. ¿Què passa? Que en camins i en pistes forestals nosaltres retirem la fusta perquè calia obrir camins, però nosaltres no podem assumir el cost d'entrar en la forest i retirar tots aquests pins. Sé que és una qüestió difícil, però la problemàtica la tenim aquí i caldrà donar-hi solució. I per a això nosaltres demanem ajuda perquè ens ajudaren en aquest tema.»

Aquest dictamen comparteix que perquè no torne a succeir en les muntanyes de la Comunitat Valenciana el que va passar després de la borrasca Gloria i altres forts temporals s'han d'assumir els mecanismes de cuidar la massa forestal. En paraules de l'alcalde de Enguera: «No podem deixar que

Desde el Colegio de Ingenieros de Canales, Caminos y Puertos nos trasladan como solución y conclusión que compartimos, el deber de proteger nuestras playas: «Protejámonos. Sabemos que hay infraestructuras que no son amables, que son grises, que no son verdes, pero tenemos que evitar ser vulnerables. Hay gente en los Molins, por ejemplo, en una zona de Orihuela, Bajo Orihuela, que está acostumbrada a la inundación y nunca les afecta porque viven en alto. No podemos hacer *parkings* en zonas inundables porque eso es vulnerable y se nos van a estropear, pero sí que podemos hacer *párquines*, por ejemplo, a nivel y no va a pasar nada, porque no seremos vulnerables. Debemos tener más clara la ordenación del territorio cuando hagamos infraestructuras lineales y cosas que nos vayan a afectar gravemente.» «Fijémonos en las cosas que funcionan, aunque sabemos que muchas veces psicológica o ambientalmente pueden hacer daño, pero el medio ambiente no solo son el medio, los animales y las plantas, también son las personas. Tenemos grandes episodios de muertes, de vidas humanas, por el tema de las inundaciones y por el tema de los litorales. Actuemos, simplemente actuemos con sensatez, cuidando el medio ambiente, pero actuemos.»

Creemos importante resaltar en estas conclusiones el consenso mostrado por distintas administraciones independientemente de su color político, para constituir una colaboración y reclamar conjuntamente una mejor gestión de la costa y playas. Alcaldes, concejales, técnicos de Cabanes, Benicasim, Torreblanca, Peñíscola, Burriana, El Perelló, Tavernes, Oropesa del Mar... Así como que los ayuntamientos de Dénia, El Verger, Els Poblets, Pego, Jávea, Calp, Teulada-Moraira (algunos por unanimidad), ya vienen aprobando mociones en defensa de una reforma de la Ley de costas y en defensa de sus playas, vecinos y territorios.

B) Respecto a los montes de la Comunitat Valenciana

La no actuación no protege, y el que se actúe en los montes proporciona vida, una forma de asentar población, mantener grandes sumideros de CO₂, luchar así contra el calentamiento global, prevenir plagas e incendios. La necesidad de realizar una gestión forestal sostenible de nuestros montes es indiscutible, sobre todo tras el dantesco paisaje que han dejado los últimos grandes incendios sucedidos este último verano y que se podrían haber evitado o por lo menos haber reducido si se hubiese atendido la reivindicación reiterada del alcalde de Torás, Carlos del Río Díaz, desde 2017, cuando el fuerte temporal de invierno destruyó el monte de dicho municipio. No fue el único alcalde que ha estado advirtiéndolo del peligro, la alcaldesa de Enguera nos relató lo siguiente: «La madera no está retirada porque el ayuntamiento no tiene recursos para poder retirar esa madera. Y nosotros en el informe y en la memoria que presentamos a Presidencia de la Generalitat —que les mandaremos ese informe para que todos ustedes también lo tengan— se hizo un estudio y se pedía ayuda para retirar esa madera. ¿Qué ocurre? Que en caminos y en pistas forestales nosotros retiramos la madera porque había que abrir caminos, pero nosotros no podemos asumir el coste de entrar en el monte y retirar todos esos pinos. Sé que es una cuestión difícil, pero la problemática la tenemos ahí y habrá que dar solución. Y para eso nosotros pedimos ayuda para que nos ayudaran en este tema.»

Este dictamen comparte que para que no vuelva a suceder en los montes de la Comunitat Valenciana lo ocurrido tras la borrasca Gloria y otros fuertes temporales se deben asumir los mecanismos de cuidar la masa forestal. En palabras de la alcaldesa de Enguera: «No podemos dejar que los pinos

els pins cresquen com creixen a causa d'una repoblació en la qual no s'ha actuat i que cresquen a muntons. ¿Per què? Perquè aquests pins no seran pins de qualitat per a res i tampoc tindrem la possibilitat que naturalment es regeneren perquè és que també la llavor que d'aquests pins ix no és gens de qualitat. Llavors, el mecanisme és fer gestió forestal, facilitar que hi haja ramaderia extensiva i, per descomptat, si cal gestionar biomassa, gestionar. I traure arbres de la muntanya. I traure els dèbils. I traure els que no podran créixer bé. ¿Per a què? Doncs per a deixar que els bons cresquen i tenir una forest en condicions i una forest sana.»

C) Altres qüestions rellevants

Per a garantir la seguretat de les persones, tant habitants com vianants, cal insistir a mantenir el parc d'habitatges de manera òptima amb la realització dels informes d'avaluació d'edificis.

També cal sistematitzar les revisions i avaluacions dels danys arquitectònics quan es produïsquen els episodis de forts temporals, com va succeir després de la DANA al Baix Segura, on es va realitzar aquesta avaluació.

Articular ajudes per a rehabilitacions urbanes en municipis petits i mitjans que tenen construccions en risc de solista a causa d'inundacions recurrents.

A nivell administratiu quant a la gestió posterior, que segueix als episodis climatològics virulents amb conseqüències econòmiques, tant per a les administracions com per als particulars, els terminis per a avaluar els danys han de ser més flexibles perquè hi ha danys i desperfectes que es manifesten en el temps en diferit, com amb les grans nevades perquè fins que no desapareixen del territori completament no es sap amb certesa quina ha sigut la seua afecció sobre infraestructures, béns i serveis.

Seria fonamental que els fons de contingència tingueren caràcter finalista, perquè allò no executat en un exercici podria gastar-se al següent, cosa que no ocorre ara, fet que dificulta assignar a aquests fons emergències dels últims mesos de l'any, perquè és impossible tramitar així les ajudes.

L'educació ambiental és fonamental per a fer front a postures negacionistes. El paper dels mitjans de comunicació és important per a traslladar a l'opinió pública la gravetat de la situació. Cal la implicació i conscienciació a l'hora de transmetre les informacions de tipus mediambiental de manera rigorosa i científica en una transferència de coneixements cap a la població que cada vegada està més sensibilitzada amb la problemàtica, així ho reflecteix el CIS en la seua enquesta sobre si s'estiguera disposat a modificar conductes per a adaptar-se al canvi climàtic, el 47,6% va respondre que sí. La informació i formació ha de fer-se en un format lúdic i accessible a tota la població, especialment per a arribar a la població més jove, això no ha d'estar renyit amb la rigorositat. També és important que el missatge no siga derrotista, la situació és greu però no podem per això deixar d'actuar, perquè hi ha marge per a millorar i evitar mals majors.

No podem deixar d'esmentar els serveis de meteorologia i els serveis d'emergències, que en pràcticament totes les compareixences han aparegut, mostrant els compareixents i els membres de la comissió el profund agraïment a la seua tasca, sense la qual els danys davant aquesta mena

crezcan como crecen debido a una repoblación en la que no se ha actuado y que crezcan a montones. ¿Por qué? Porque esos pinos no van a ser pinos de calidad para nada y tampoco vamos a tener la posibilidad de que naturalmente se regeneren porque es que también la semilla que de esos pinos sale no es algo de calidad. Entonces, el mecanismo es hacer gestión forestal, facilitar que haya ganadería extensiva y, por supuesto, si hay que gestionar biomasa, gestionar. Y sacar árboles del monte. Y sacar los débiles. Y sacar los que no van a poder crecer bien. ¿Para qué? Pues para dejar que los buenos crezcan y tener un monte en condiciones y un monte sano.»

C) Otras cuestiones relevantes

Para garantizar la seguridad de las personas, tanto habitantes como viandantes, hay que insistir en mantener el parque de viviendas en modo óptimo con la realización de los informes de evaluación de edificios.

También hay que sistematizar las revisiones y evaluaciones de los daños arquitectónicos cuando se produzcan los episodios de fuertes temporales, como sucedió tras la DANA en la Vega Baja, donde se realizó dicha evaluación.

Articular ayudas para rehabilitaciones urbanas en pequeños y medianos municipios que tienen construcciones en riesgo de derrumbes a causa de inundaciones recurrentes.

A nivel administrativo en cuanto a la gestión posterior, que sigue a los episodios climatológicos virulentos con consecuencias económicas, tanto para las administraciones como para los particulares, los plazos para evaluar los daños han de ser más flexibles porque hay daños y desperfectos que se manifiestan en el tiempo en diferido, como con las grandes nevadas puesto que hasta que no desaparecen del territorio completamente no se sabe con certeza cuál ha sido su afección sobre infraestructuras, bienes y servicios.

Sería fundamental que los fondos de contingencia tuvieran carácter finalista, pues lo no ejecutado en un ejercicio podría gastarse al siguiente, lo que no ocurre ahora, lo cual dificulta asignar a estos fondos emergencias de los últimos meses del año, pues es imposible tramitar así las ayudas.

La educación ambiental es fundamental para hacer frente a posturas negacionistas. El papel de los medios de comunicación es importante para trasladar a la opinión pública la gravedad de la situación. Es necesario la implicación y concienciación a la hora de transmitir las informaciones de tipo medioambiental de forma rigurosa y científica en una transferencia de conocimientos hacia la población que cada vez está más sensibilizada con la problemática, así lo refleja el CIS en su encuesta sobre si se estuviese dispuesto a modificar conductas para adaptarse al cambio climático, el 47,6% respondió sí. La información y formación debe hacerse en un formato lúdico y accesible a toda la población, especialmente para llegar a la población más joven, esto no debe estar reñido con la rigurosidad. También es importante que el mensaje no sea derrotista, la situación es grave pero no podemos por eso dejar de actuar, porque hay margen para mejorar y evitar males mayores.

No podemos dejar de mencionar a los servicios de meteorología y los servicios de emergencias, que en prácticamente todas las comparecencias han aparecido, mostrando los compareixents y los miembros de la comisión el profundo agradecimiento a su labor, sin la cual los daños ante este tipo de acontecimientos

d'esdeveniments sempre serien moltíssim més greus que els que s'acaben produint. Si hi ha una cosa de la qual sí que ens podem congratular és de comptar amb uns serveis de meteorologia i d'emergències a tots els nivells administratius que funcionen de manera coordinada i amb un resultat altament eficaç, davant l'actuació del qual els agraïments sempre seran pocs. Gràcies sempre a totes les persones que, en les circumstàncies que han sigut objecte de la comissió d'estudi, davant els riscos que es viuen quan s'està succeint un fort temporal, formen part d'aquests serveis, perquè sempre són els primers a aparèixer i els últims a anar-se'n.

Finalment, com hem apuntat ja, apel·lem a l'acord entre diferents administracions. La cooperació, coordinació i treball conjunt, la governança, és un aspecte imprescindible per a poder dur a terme les actuacions necessàries amb què la Comunitat Valenciana reduïska la vulnerabilitat davant el risc derivat dels forts temporals i d'aquesta manera deixi d'inundar-se, es mantinguen platges i així es protegisca el nostre litoral, es gestionen les forests i així estiguen sanes; al cap i a la fi, s'eviten danys que a vegades són irrecuperables.

8. IMATGES DE LES CONSEQÜÈNCIES DELS FORTS TEMPORALS A LA COMUNITAT VALENCIANA

Torás, después de fort temporal d'hivern de 2017.

siempre serían muchísimo más graves que los que se acaban produciendo. Si hay algo de lo que sí nos podemos congratular es de contar con unos servicios de meteorología y de emergencias a todos los niveles administrativos que funcionan de manera coordinada y con un resultado altamente eficaz, ante cuya actuación los agradecimientos siempre van a ser pocos. Gracias siempre a todas las personas que, en las circunstancias que han sido objeto de la comisión de estudio, ante los riesgos que se viven cuando se está sucediendo un fuerte temporal, forman parte de estos servicios, porque siempre son los primeros en aparecer y los últimos en irse.

Por último, como hemos apuntado ya, apelamos al acuerdo entre distintas administraciones, la cooperación, coordinación y trabajo conjunto, la gobernanza, es un aspecto imprescindible para poder llevar a cabo las actuaciones necesarias con las que la Comunitat Valenciana reduzca la vulnerabilidad ante el riesgo derivado de los fuertes temporales y de esa manera deje de inundarse, se mantengan playas y así se proteja nuestro litoral, se gestionen los montes y así estén sanos; al fin y al cabo, se eviten daños que en ocasiones son irrecuperables.

8. IMÁGENES DE LAS CONSECUENCIAS DE LOS FUERTES TEMPORALES EN LA COMUNITAT VALENCIANA

Torás, tras fuerte temporal de invierno de 2017.

Banyeres de Mariola, després de la borrasca Gloria.

Banyeres de Mariola, tras la borrasca Glori

Benagéber, després del fort temporal d'hivern de 2017.

Benagéber, tras el fuerte temporal de invierno de 2017.

Onil, després de la borrasca Gloria.

Onil, tras la borrasca Gloria.

Xixona, després de la borrasca Gloria.

Jijona, tras la borrasca Gloria.

Enguera, després de la borrasca Gloria.

Enguera, tras la borrasca Gloria.

Montán, després del fort temporal d'hivern de 2017.

Montán, tras el fuerte temporal de invierno de 2017.

Tavernes de la Valldigna, després de la borrasca Gloria.

Tavernes de la Valldigna, tras la borrasca Gloria.

València, després del temporal Gloria.

València, tras el temporal Gloria.

Platja del Perellonet, després de la borrasca Gloria.

Playa de El Perellonet, tras la borrasca Gloria.

Dénia, després de la borrasca Gloria.

Dénia, tras la borrasca Gloria.

Bellreguard, después de la borrasca Gloria.

Bellreguard, tras la borrasca Gloria.

Nules, después de la borrasca Gloria.

Nules, tras la borrasca Gloria.

Almenara, després de la borrasca Gloria.

Almenara, tras la borrasca Gloria.

Platja de les Deveses, Dénia, després de la borrasca Gloria.

Playa de Les Deveses, Dénia, tras la borrasca Gloria.

Tavernes de la Vallidigna, després del temporal d'hivern de 2022.

Tavernes de la Vallidigna, tras el temporal de invierno de 2022.

**Vot particular presentat pel Grup Parlamentari Ciudadanos
(RE número 68.626)**

A LA MESA DE LES CORTS VALENCIANES

Mamen Peris Navarro i Maria Quiles Bailén, síndica i diputada, respectivament, del Grup Parlamentari Ciudadanos, d'acord amb el que s'estableix en el Reglament de les Corts Valencianes, presenten el vot particular següent a la proposta de dictamen presentada pels grups parlamentaris Socialista, Compromís i Unides Podem (RE número 68.013) i aprovada en la comissió realitzada el dia 3 de febrer de 2023 de la Comissió especial d'estudi sobre les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals.

Palau de les Corts Valencianes
València, 6 de febrer de 2023
Mamen Peris Navarro
María Quiles Bailén

**Voto particular presentado por el Grupo Parlamentario
Ciudadanos (RE número 68.626)**

A LA MESA DE LAS CORTS VALENCIANES

Mamen Peris Navarro y María Quiles Bailén, síndica y diputada, respectivamente, del Grupo Parlamentario Ciudadanos, de acuerdo con lo establecido en el Reglamento de las Corts Valencianes, presentan el siguiente voto particular a la propuesta de dictamen presentada por los grupos parlamentarios Socialista, Compromís y Unides Podem (RE número 68.013) y aprobada en la comisión celebrada el día 3 de febrero de 2023 de la Comisión especial de estudio sobre las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales.

Palau de les Corts Valencianes
València, 6 de febrero de 2023
Mamen Peris Navarro
María Quiles Bailén

VOT PARTICULAR A LA PROPOSTA DE DICTAMEN PRESENTADA PELS GRUPS PARLAMENTARIS SOCIALISTA, COMPROMÍS I UNIDES PODEM SOBRE LES MESURES DE PREVENCIÓ DELS RISCOS DERIVATS DELS FORTS TEMPORALS (RE NÚMERO 68.013)

Una vegada aprovat el dictamen final de la comissió especial d'estudi sobre les mesures de prevenció dels riscos derivats dels forts temporals en la seua del dia 3 de febrer de 2023, el Grup Parlamentari Ciudadanos vol emetre el seu vot particular.

Des del nostre grup, creiem fermament que el dictamen proposat i aprovat pels grups parlamentaris que sustenten el govern del Botànic és manifestament millorable per diversos motius dels quals al llarg d'aquest vot particular volem deixar constància.

Volem ressaltar que, des del primer fins a l'últim instant, per part de Ciudadanos hem tendit la mà per a poder arribar als màxims acords possibles amb tots els grups que formen la comissió. El nostre objectiu no era un altre que poder aconseguir un dictamen de consens, tal com ens havien demanat tots els compareixents que han participat en la comissió. Lamentablement, els grups parlamentaris que sustenten el Botànic en cap moment han tingut la més mínima intenció de voler negociar absolutament res amb la resta de les forces polítiques.

Malgrat aquesta actitud, des de Ciudadanos, hem intentat introduir millores al text mitjançant la presentació de diverses esmenes que considerem que completarien la proposta de dictamen aprovada. Entre elles destaquem: una major identificació de les problemàtiques, més de vint actuacions concretes enfront de les generalitats proposades, unes conclusions que realment sintetitzen les qüestions tractades en la comissió, així com la modificació de la denominació errònia de «País Valencià» per «Comunitat Valenciana» al llarg del text.

A continuació, es mostren les propostes que al nostre judici haurien d'incorporar-se al dictamen aprovat en la comissió del dia 3 de febrer de 2023.

En primer lloc, s'ha d'afegir el text següent al punt 4 «Problemàtiques identificades» del dictamen:

4.4. Altres problemàtiques

El temporal marítim generat per la borrasca Gloria al gener de 2020 va posar de manifest molts dels problemes de les platges valencianes que durant les diferents ponències els experts es van encarregar de desenvolupar. Entre elles van destacar les següents:

- Processos erosius continuats.
- Edificacions que immobilitzen espais dunars.
- La retenció dels fluxos sedimentaris fluvials en els embassaments i les preses.
- Espigons i obres diverses que alteren el flux sedimentari litoral.
- Multitud d'actuacions locals diverses que poc ajuden a la solució global de l'erosió de les nostres platges.

VOTO PARTICULAR A LA PROPUESTA DE DICTAMEN PRESENTADA POR LOS GRUPOS PARLAMENTARIOS SOCIALISTA, COMPROMÍS Y UNIDES PODEM SOBRE LAS MEDIDAS DE PREVENCIÓN DE LOS RIESGOS DERIVADOS DE LOS FUERTES TEMPORALES (RE NÚMERO 68.013)

Una vez aprobado el dictamen final de la comisión especial de estudio sobre las medidas de prevención de los riesgos derivados de los fuertes temporales en su sesión del día 3 de febrero de 2023, el Grupo Parlamentario Ciudadanos desea emitir su voto particular.

Desde nuestro grupo, creemos firmemente que el dictamen propuesto y aprobado por los grupos parlamentarios que sustentan el gobierno del Botánico es manifestamente mejorable por diversos motivos de los que a lo largo de este voto particular queremos dejar constancia.

Queremos resaltar que, desde el primer hasta el último instante, por parte de Ciudadanos hemos tendido la mano para poder llegar a los máximos acuerdos posibles con todos los grupos que forman la comisión. Nuestro objetivo no era otro que poder alcanzar un dictamen de consenso, tal y como nos habían pedido todos los comparecientes que han participado en la comisión. Lamentablemente, los grupos parlamentarios que sustentan el Botánico en ningún momento han tenido la más mínima intención de querer negociar absolutamente nada con el resto de las fuerzas políticas.

Pese a dicha actitud, desde Ciudadanos, hemos intentado introducir mejoras al texto mediante la presentación de varias enmiendas que consideramos completarían la propuesta de dictamen aprobada. Entre ellas destacamos: una mayor identificación de las problemáticas, más de veinte actuaciones concretas frente a las generalidades propuestas, unas conclusiones que realmente sintetizan las cuestiones tratadas en la comisión, así como la modificación de la denominación errónea de «País Valenciano» por «Comunitat Valenciana» a lo largo del texto.

A continuación, se muestran las propuestas que a nuestro juicio deberían de incorporarse al dictamen aprobado en la comisión del día 3 de febrero de 2023.

En primer lugar, se debe añadir el siguiente texto al punto 4 «Problemáticas identificadas» del dictamen:

4.4. Otras problemáticas

El temporal marítimo generado por la borrasca Gloria en enero de 2020 puso de manifiesto muchos de los problemas de las playas valencianas que durante las diferentes ponencias los expertos se encargaron de desarrollar. Entre ellas destacaron las siguientes:

- Procesos erosivos continuados.
- Edificaciones inmovilizando espacios dunares.
- La retención de los flujos sedimentarios fluviales en los embalses y presas.
- Espigones y obras diversas alterando el flujo sedimentario litoral.
- Multitud de actuaciones locales diversas que poco ayudan a la solución global de la erosión de nuestras playas.

- L'acció dels ports sobre les platges.
- La reforma necessària de la llei de costes.
- Major freqüència i intensitat dels temporals.
- Excés de burocràcia per part de les administracions a l'hora de concedir ajudes a les zones afectades.
- Escassetat d'inversions en infraestructures verdes destinades a la protecció del litoral.
- Baixa execució pressupostària dels projectes destinats a la regeneració de la costa.
- Absència d'una estratègia global de tota la costa.
- Revisió i actualització necessàries dels protocols d'emergència.
- Efectes impredecibles del canvi climàtic.
- Limitat poder d'actuació i finançament dels municipis.

En segon lloc, cal afegir un punt sisè denominat «Actuacions proposades». Considerem que el punt cinquè del text no entra en actuacions concretes, sinó en termes generals, amb la proposta de redacció següent:

6. ACTUACIONS PROPOSADES

Entre les solucions plantejades pels diferents ponents de la comissió destaquen les següents:

- 6.1. Necessitat d'obrir una taula de diàleg entre la Direcció General de Costes del ministeri, la Generalitat Valenciana, tots els ajuntaments dels municipis valencians afectats i les associacions de veïns d'aquests municipis, per a abordar la situació dels conjunts urbans costaners de tipologia tradicional i les mesures que cal prendre per a revertir la regressió de la costa valenciana.
- 6.2. Impulsar, mentre no es realitzen les obres de protecció i regeneració necessàries a la costa valenciana, totes les accions que siguin convenientes per a mantenir en perfecte estat d'ús i conservació les nostres platges amb les obres de manteniment, conservació i regeneració que es requereixen perquè en cada temporada turística es mantinga la major excel·lència possible del nostre litoral.
- 6.3. Dotar pressupostàriament una línia d'actuació dins del pressupost de la Generalitat Valenciana per a lluitar contra la regressió de la costa al litoral valencià.
- 6.4. Executar i col·laborar en l'execució amb la Direcció General de Costes i amb els ajuntaments que vulguen.
- 6.5. Elaborar projectes per a sol·licitar fons europeus l'objectiu dels quals siga la protecció del territori valencià de la regressió de les seues costes.
- 6.6. Iniciar, oït el criteri dels serveis de patrimoni municipals, els tràmits d'estudi corresponents, segons el que hi ha

- La acción de los puertos sobre las playas.
- La necesaria reforma de la ley de costas.
- Mayor frecuencia e intensidad de los temporales.
- Exceso de burocracia por parte de las administraciones a la hora de conceder ayudas a las zonas afectadas.
- Escasez de inversiones en infraestructuras verdes destinadas a la protección del litoral.
- Baja ejecución presupuestaria de los proyectos destinados a la regeneración de la costa.
- Ausencia de una estrategia global de toda la costa.
- Necesaria revisión y actualización de los protocolos de emergencia.
- Efectos impredecibles del cambio climático.
- Limitado poder de actuación y financiación de los municipios.

En segundo lugar, se debe añadir un punto sexto denominado «Actuaciones propuestas». Consideramos que el punto quinto del texto no entra en actuaciones concretas, sino en términos generales, con la siguiente propuesta de redacción:

6. ACTUACIONES PROPUESTAS

Entre las soluciones planteadas por los distintos ponentes de la comisión destacan las siguientes:

- 6.1. Necesidad de abrir una mesa de diálogo entre la Dirección General de Costas del ministerio, la Generalitat Valenciana, todos los ayuntamientos de los municipios valencianos afectados y las asociaciones de vecinos de dichos municipios, para abordar la situación de los conjuntos urbanos costeros de tipología tradicional y las medidas a tomar para revertir la regresión de la costa valenciana.
- 6.2. Impulsar, mientras no se realicen las obras de protección y regeneración necesarias en la costa valenciana, cuantas acciones sean convenientes para mantener en perfecto estado de uso y conservación nuestras playas con las obras de mantenimiento, conservación y regeneración que se requiera para que en cada temporada turística se mantenga la mayor excelencia posible de nuestro litoral.
- 6.3. Dotar presupuestariamente una línea de actuación dentro del presupuesto de la Generalitat Valenciana para luchar contra la regresión de la costa en el litoral valenciano.
- 6.4. Ejecutar y colaborar en la ejecución con la Dirección General de Costas y con los ayuntamientos que deseen.
- 6.5. Elaborar proyectos para solicitar fondos europeos cuyo objetivo sea la protección del territorio valenciano de la regresión de sus costas.
- 6.6. Iniciar, oído el criterio de los servicios de patrimonio municipales, los correspondientes trámites de estudio, según

previst en la Llei 4/1998, del patrimoni cultural valencià, per a implementar els possibles instruments de protecció cultural i patrimonial que puguin correspondre als conjunts urbans costaners de la Comunitat Valenciana.

6.7. Apostar fermament per les infraestructures verdes, que poden combinar-se de manera sostenible, amb un estudi científicotècnic previ, amb la infraestructura grisa, com els diques o els espigons.

6.8. Estudiar la reforma àmplia de la llei de costes, respectant les directives del Parlament Europeu per a respondre a criteris conservacionistes reals i adaptats al context actual.

6.9. Defensar la participació d'aquelles associacions i societat civil la fi de les quals siga la conservació i la protecció del litoral valencià.

6.10. Planificar una gestió sostenible dels sediments que es retenen als ports i als embassaments.

6.11. Construir les noves infraestructures en funció de les previsions sobre episodis torrencials, de manera que puguin resistir adequadament temporals més intensos i concentrats en menys espai de temps, segons les previsions. Estudiar mesures basades en la natura i la dinàmica fluvial i litoral.

6.12. Avaluar la capacitat de resposta de les infraestructures existents a les noves condicions previstes, principalment pel que fa a la major intensitat i concentració dels temporals.

6.13. Dissenyar i prioritzar mesures d'adaptació de les infraestructures existents per a garantir una millor resposta als temporals: adequació de xarxes de clavegueram, adaptació d'edificis, tancs de tempesta, etc.

6.14. Informar i conscienciar la ciutadania i col·lectius específics, en matèria de prevenció i actuació davant temporals.

6.15. Avaluar l'impacte sobre els ecosistemes i espècies de major interès de la intensificació dels temporals amb l'objectiu d'establir mesures d'intervenció i gestió amb la finalitat de protegir i garantir la seua conservació.

6.16. Actualitzar i adaptar la planificació territorial, incorporant les majors restriccions que la intensificació dels temporals puga implicar. Realitzar un estudi d'adequació dels instruments existents a les noves condicions previstes (Patricova, SNCZI, etc.).

6.17. Impulsar la recuperació dels sistemes de drenatge natural, així com la creació de sistemes de drenatge urbà (sistemes urbans de drenatge sostenible, SUDS).

6.18. Avaluar l'impacte que la intensificació dels temporals podria tenir, la capacitat de resposta natural i les estratègies d'intervenció per a garantir la seua conservació, incloent, també, la previsió d'hipotètics escenaris d'adaptació i reubicació d'infraestructures de forma planificada i consensuada.

lo contemplado en la Ley 4/1998, del patrimonio cultural valenciano, para implementar los posibles instrumentos de protección cultural y patrimonial que puedan corresponder a los conjuntos urbanos costeros de la Comunitat Valenciana.

6.7. Apostar firmemente por las infraestructuras verdes, pudiendo combinarse de manera sostenible, previo estudio científico-técnico, con la infraestructura gris, como los diques o espigones.

6.8. Estudiar la reforma amplia de la ley de costas, respetando las directivas del Parlamento Europeo para responder a criterios conservacionistas reales y adaptados al contexto actual.

6.9. Defender la participación de aquellas asociaciones y sociedad civil cuyo fin sea la conservación y protección del litoral valenciano.

6.10. Planificar una gestión sostenible de los sedimentos que se retienen en los puertos y embalses.

6.11. Construir las nuevas infraestructuras en función de las previsions sobre episodios torrenciales, de forma que puedan resistir adecuadamente temporales más intensos y concentrados en menos espacio de tiempo, según las previsions. Estudiar medidas basadas en la natura y la dinámica fluvial y litoral.

6.12. Evaluar la capacidad de respuesta de las infraestructuras existentes a las nuevas condiciones previstas, principalmente en lo que respecta a la mayor intensidad y concentración de los temporales.

6.13. Diseñar y priorizar medidas de adaptación de las infraestructuras existentes para garantizar una mejor respuesta a los temporales: adecuación de redes de alcantarillado, adaptación de edificios, tanques de tormenta, etc.

6.14. Informar y concienciar a la ciudadanía y colectivos específicos, en materia de prevención y actuación ante temporales.

6.15. Evaluar el impacto sobre los ecosistemas y especies de mayor interés de la intensificación de los temporales con el objetivo de establecer medidas de intervención y gestión con la finalidad de proteger y garantizar su conservación.

6.16. Actualizar y adaptar la planificación territorial, incorporando las mayores restricciones que la intensificación de los temporales pueda implicar. Realizar un estudio de adecuación de los instrumentos existentes a las nuevas condiciones previstas (Patricova, SNCZI, etc.).

6.17. Impulsar la recuperación de los sistemas de drenaje natural, así como la creación de sistemas de drenaje urbano (sistemas urbanos de drenaje sostenible, SUDS).

6.18. Evaluar el impacto que la intensificación de los temporales podría tener, la capacidad de respuesta natural y las estrategias de intervención para garantizar su conservación, incluyendo, también, la previsión de hipotéticos escenarios de adaptación y reubicación de infraestructuras de forma planificada y consensuada.

6.19. Potenciar el paper dels ecosistemes com a eina de protecció i mitigació de les inundacions.

6.20. Reforestar amb espècies autòctones les conques dels rius, restauració de zones humides litorals i plans d'inundació fluvial.

6.21. Estudiar casos d'èxit d'enginyeria realitzats en països europeus com França, Itàlia, Holanda o Alemanya per a veure si les actuacions dutes a terme poden ser adaptades al cas valencià.

Així mateix, i conforme l'article 1 de la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, en què s'expressa clarament que la denominació oficial és Comunitat Valenciana, hem proposat que es modifique en tot el text «País Valencià» per «Comunitat Valenciana». No obstant això, els grups del Botànic han rebutjat conjuntament la proposta.

Finalment, considerem que cal afegir un últim punt al dictamen que sintetitze totes les qüestions plantejades durant la comissió. Per a això, es proposa el text següent:

7. CONCLUSIONS

Moltes eren les preguntes que hi havia a l'inici d'aquesta comissió que buscaven donar resposta per a conèixer les mesures de prevenció que havien de dur-se a terme; no obstant això, després de tres anys del que va succeir, no totes han pogut ser resoltes per les limitacions temporals.

Però el que sí que ha quedat clar és que la successió cada vegada més freqüent de forts temporals i de les seues terribles conseqüències estan portant a la necessitat de coordinació per part d'administracions, institucions i la mateixa societat en sí, a la cerca de solucions que contribuïsquen a mitigar els efectes del canvi climàtic, a avaluar, a planificar, a crear nous protocols, més ajustats a la realitat amb marge de canvi i readaptació, i a promoure la resiliència.

Els problemes del litoral són molts, tal com s'ha esmentat anteriorment, però les possibles solucions teòriques també. Ara bé, portar-les a la pràctica és més complicat. Per això, com s'ha afirmat durant la comissió, les mesures han de ser consensuades partint de criteris tècnics, i que puguin ser viables, sostenibles i efectives a curt, mitjà i llarg termini per a recuperar les platges erosionades.

Sumat a tot això, s'ha de comptar que la factura del canvi climàtic que està pagant la costa mediterrània està sent especialment elevada i dura els últims anys. Els danys materials i econòmics cada vegada són més elevats a causa de la major freqüència d'aquestes catàstrofes climàtiques. Així ho afirmava el president de l'Observatori de Catàstrofes de la Fundació AON i ponent en la comissió, Pedro Tomey: «A Espanya els fenòmens atmosfèrics més costosos són les inundacions, la pedra i la sequera», i el sector agrari és el més perjudicat per aquests desastres.

6.19. Potenciar el papel de los ecosistemas como herramienta de protección y mitigación de las inundaciones.

6.20. Reforestar con especies autóctonas las cuencas de los ríos, restauración de zonas húmedas litorales y llanuras de inundación fluvial.

6.21. Estudiar casos de éxito de ingeniería realizados en países europeos como Francia, Italia, Holanda o Alemania para ver si las actuaciones llevadas a cabo pueden ser adaptadas al caso valenciano.

Asimismo, y conforme el artículo 1 de la Ley orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, donde se expresa claramente que la denominación oficial es Comunitat Valenciana, hemos propuesto que se modifique en todo el texto «País Valenciano» por «Comunitat Valenciana». Sin embargo, los grupos del Botánico han rechazado conjuntamente la propuesta.

Finalmente, consideramos que se debe añadir un último punto al dictamen que sintetice todas las cuestiones planteadas durante la comisión. Para ello, se propone el siguiente texto:

7. CONCLUSIONES

Muchas eran las preguntas que había al inicio de esta comisión que buscaban dar respuesta para conocer las medidas de prevención que debían llevarse a cabo; sin embargo, tras tres años de lo sucedido, no todas han podido ser resueltas por las limitaciones temporales.

Pero lo que sí ha quedado claro es que la sucesión cada vez más frecuente de fuertes temporales y de sus terribles consecuencias están abocando a la necesidad de coordinación por parte de administraciones, instituciones y la misma sociedad en sí, a la búsqueda de soluciones que contribuyan a mitigar los efectos del cambio climático, a evaluar, a planificar, a crear nuevos protocolos, más ajustados a la realidad con margen de cambio y readaptación, y a promover la resiliencia.

Los problemas del litoral son muchos, tal y como se ha mencionado anteriormente, pero las posibles soluciones teóricas también. Ahora bien, llevarlas a la práctica es más complicado. Por eso, como se ha afirmado durante la comisión, las medidas deben ser consensuadas partiendo de criterios técnicos, y que puedan ser viables, sostenibles y efectivas a corto, medio y largo plazo para recuperar las playas erosionadas.

Sumado a todo ello, se ha de contar con que la factura del cambio climático que está pagando la costa mediterránea está siendo especialmente elevada y dura en los últimos años. Los daños materiales y económicos cada vez son más elevados debido a la mayor frecuencia de estas catástrofes climáticas. Así lo afirmaba el presidente del Observatorio de Catástrofes de la Fundación AON y ponente en la comisión, Pedro Tomey: «En España los fenómenos atmosféricos más costosos son las inundaciones, el pedrisco y la sequía», siendo el sector agrario el más perjudicado por estos desastres.

Els pròxims anys, tal com afirmaven en la comissió diversos experts, s'espera que les temperatures globals continuen pujant i provoquen un augment del nivell de la mar i de les mareas de tempestat, així com una major freqüència i intensitat de les tempestes. Això comportarà que continue l'erosió de les costes i els danys sobre les propietats i les infraestructures, i cosa que és més greu encara, provoqu Shore el desplaçament forçós de la població.

Això ens porta a la necessària i profunda reflexió que ha d'escometre la ciutadania valenciana sobre el nostre litoral. Si hi ha una cosa en què s'ha donat unanimitat entre tots els ponents que han participat en aquesta comissió és que, per a poder solucionar aquest problema comú a tots, ha d'haver-hi unitat social i política de la ciutadania valenciana, una major conscienciació i un compromís ferm amb el nostre litoral. Sobretot, i de manera indiscutible, cal arribar a un acord polític.

Els representants de les administracions locals i provincials han manifestat el seu rebuig a més actuacions concretes, ja que no són més que pegats que intenten reparar les destrosses que se succeeixen cada vegada que ocorre un temporal. Per això, demanen solucions definitives i sostenibles que s'adaptin al medi, alhora que frenen aquests fenòmens en la mesura que siga possible. Consideren que és necessària una estratègia global que incloga tots els municipis la Comunitat Valenciana. La veu dels ajuntaments, com a entitat més pròxima i coneixedora, ha de ser escoltada.

Aquests alcaldes i alcaldesses dels municipis afectats van exposar, en alguns casos mitjançant documents gràfics com vídeos i fotos, el que va ocórrer a les seues localitats. Van contar la seua versió tal com ho van viure en primera persona com a gestors i afectats pel temporal. Els membres de la comissió van poder apreciar les destrosses que havien patit en aquestes localitats com, per exemple, passejos marítims, enderrocs, enllumenat públic, paviments, arbres caiguts, entre altres. Asseguren que amb els seus propis recursos fan tot el que poden, però no és suficient per a cobrir els costos milionaris de reparació.

Recordaven que cada municipi té característiques geogràfiques diferents i, per tant, no tots van ser afectats de la mateixa manera. No obstant això, el que no esperaven va ser la paràlisi i la lentitud per a reaccionar per part de l'administració central davant la regressió i el canvi climàtic, per la qual cosa demanaven ajuda a les Corts Valencianes per a impulsar els projectes que protegeixen els seus municipis.

Preguntats pels efectes del canvi climàtic, molts reconeixien que el canvi climàtic és ja irrefutable i, consegüentment, requereix una resposta immediata. Asseguraven que aquest tipus de catàstrofes ja no són extraordinàries i esporàdiques sinó freqüents, i per això, cal estar preparats amb recursos tant humans com pressupostaris.

En aquesta mateixa línia, els experts que van participar en la comissió parlaven del canvi climàtic com una realitat, així com que la costa valenciana ja està patint els efectes any rere any. Alguns, com el catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional en la Universitat d'Alacant, Jorge Olcina, afirmaven que la societat ha de ser conscient que el canvi climàtic condicionarà la planificació i la gestió del territori en les pròximes dècades, i especialment als espais sensibles com

En los próximos años, tal y como afirmaban en la comisión diversos expertos, se espera que las temperaturas globales sigan subiendo, provocando un aumento del nivel del mar y de las mareas de tempestat, así como una mayor frecuencia e intensidad de las tormentas. Esto conllevará que continúe la erosión de las costas y los daños sobre las propiedades e infraestructuras, y lo que es más grave aún, provocando el desplazamiento forzoso de la población.

Esto nos lleva a la necesaria y profunda reflexión que debe acometer la ciudadanía valenciana sobre nuestro litoral. Si hay algo en lo que se ha dado unanimidad entre todos los ponentes que han participado en esta comisión es que, para poder solventar este problema común a todos, debe haber unidad social y política de la ciudadanía valenciana, una mayor concienciación y un compromiso firme con nuestro litoral. Sobre todo, y de manera indiscutible, hay que llegar a un acuerdo político.

Los representantes de las administraciones locales y provinciales han manifestado su rechazo a más actuaciones concretas, ya que no son más que parches que intentan reparar los destrozos que se suceden cada vez que ocurre un temporal. Por ello, piden soluciones definitivas y sostenibles que se adapten al medio, al tiempo que frenen estos fenómenos en la medida de lo posible. Consideran que es necesario una estrategia global que incluya a todos los municipios la Comunitat Valenciana. La voz de los ayuntamientos, como entidad más cercana y conocedora, debe ser escuchada.

Estos alcaldes y alcaldesas de los municipios afectados expusieron, en algunos casos mediante documentos gráficos como vídeos y fotos, lo ocurrido en sus localidades. Contaron su versión tal y como lo vivieron en primera persona como gestores y afectados por el temporal. Los miembros de la comisión pudieron apreciar los destrozos que habían sufrido en estas localidades como, por ejemplo, paseos marítimos, escombros, alumbrado público, pavimentos, árboles caídos, entre otros. Aseguran que con sus propios recursos hacen todo lo que pueden, pero no es suficiente para cubrir los costes millonarios de reparación.

Recordaban que cada municipio tiene características geográficas distintas y, por lo tanto, no todos fueron afectados de la misma manera. Sin embargo, lo que no esperaban fue la parálisis y lentitud para reaccionar por parte de la administración central ante la regresión y el cambio climático, por lo que pedían ayuda a las Corts Valencianes para impulsar los proyectos que venían a proteger sus municipios.

Preguntados por los efectos del cambio climático, muchos reconocían que el cambio climático es ya irrefutable y, consecuentemente, requiere una respuesta inmediata. Aseguraban que este tipo de catástrofes ya no son extraordinarias y esporádicas sino frecuentes, y como tal, hay que estar preparados con recursos tanto humanos como presupuestarios.

En esa misma línea, los expertos que participaron en la comisión hablaban del cambio climático como una realidad, así como que la costa valenciana ya está sufriendo los efectos año tras año. Algunos, como el catedrático de Análisis Geográfico Regional en la Universidad de Alicante, Jorge Olcina, afirmaban que la sociedad debe ser consciente de que el cambio climático va a condicionar la planificación y gestión del territorio en las próximas décadas,

la costa. Per això, les administracions públiques no podem donar l'esquena a aquesta realitat.

Respecte a les diferents associacions i la societat civil que han participat en la comissió, han fet una crida a la unitat de totes les administracions per a lluitar pel bé comú del litoral valencià. Així mateix, s'han mostrat molt crítiques amb les propostes oferides per part de l'administració de Costes, així com amb la seua gestió i planificació al llarg dels últims anys, en la qual, segons algunes associacions, no han comptat amb ells per a la seua elaboració.

Quant a les infraestructures necessàries, durant les compareixences s'ha seguit una mateixa línia en què s'ha de prioritzar un enfocament d'infraestructura verda per a la millora de la costa. Un posicionament que coincideix amb el proposat per part de Ciudadanos de crear una línia de costa viva, la qual pot reconstruir-se mitjançant la utilització de plantes, esculls, arena i barreres naturals per a reduir l'erosió i les inundacions, alhora que es mantenen els processos naturals de la costa.

Alguns experts afirmaven que la restauració dels aiguamolls afectats pot reduir l'altura de les ones i els danys a edificacions, en esmorteir la velocitat i la intensitat de les ones. Les infraestructures verdes poden perfectament combinar-se de manera sostenible, amb un estudi científicotècnic previ, amb la infraestructura grisa, com els dics o espigons. Aquests projectes d'infraestructura verda ja haurien d'estar inclosos en l'estratègia per a la protecció de la costa espanyola del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic.

Entre els ponents, si bé hi havia consens que s'havien de mantenir les infraestructures i l'obra pública perquè reverteixen en el bé comú (preses o ports), aquestes havien de ser sostenibles, estar dimensionades correctament, així com preveure, per a contrarestar, els seus impactes ambientals. I és que el benestar del litoral hauria de ser una de les prioritats de qualsevol administració a l'hora d'aplicar polítiques públiques. La platja és un eix vertebrador del nostre entorn jurídic, tècnic, econòmic, social, turístic i ambiental que ens uneix.

Respecte a la posició de la Generalitat Valenciana, ha quedat palesa en la comissió que aquesta ha d'augmentar els esforços per a defensar i liderar una regeneració sostenible i global de la costa valenciana. Ha d'escoltar els agents implicats (experts tècnics, administracions locals, diputacions provincials, associacions, etc.) per a aconseguir els consensos necessaris i dur a terme les mesures necessàries per a això. En cas contrari, els resultats poden ser definitius i els danys irreparables per a la costa valenciana.

Quant al sector primari, la successió de sinistres climàtics desfermats per la borrasca Gloria, com van poder ser vent, fred, gota freda i pedra, es va traduir en danys extremadament greus per a aquest sector. Camps d'hortalisses amb pèrdues del cent per cent de la producció, camps de taronja i mandarina totalment negats, marges, camins, hivernacles, gomes de degoteig o malles de producció de cultius destrossats. No obstant això, les ajudes econòmiques no van ser suficients per a compensar els danys.

y especialmente en los espacios sensibles como la costa. Por ello, desde las administraciones públicas no podemos dar la espalda a esta realidad.

Respecto a las diferentes asociaciones y la sociedad civil que han participado en la comisión, han hecho un llamamiento a la unidad de todas las administraciones para luchar por el bien común del litoral valenciano. Asimismo, se han mostrado muy críticas con las propuestas ofrecidas por parte de la administración de Costas, así como con su gestión y planificación a lo largo de los últimos años, en la que, según algunas asociaciones, no han contado con ellos para su elaboración.

En cuanto a las infraestructuras necesarias, durante las comparecencias se ha seguido una misma línea en la que se debe de priorizar un enfoque de infraestructura verde para la mejora de la costa. Un posicionamiento que coincide con lo propuesto por parte de Ciudadanos de crear una línea de costa viva, la cual puede reconstruirse mediante la utilización de plantas, arrecifes, arena y barreras naturales para reducir la erosión y las inundaciones, al tiempo que se mantienen los procesos naturales de la costa.

Algunos expertos afirmaban que la restauración de los humedales afectados puede reducir la altura de las olas y los daños a edificaciones, al amortiguar la velocidad e intensidad de las olas. Las infraestructuras verdes pueden perfectamente combinarse de manera sostenible, previo estudio científico-técnico, con la infraestructura gris, como los diques o espigones. Estos proyectos de infraestructura verde ya deberían de estar incluidos en la estrategia para la protección de la costa española del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico.

Entre los ponentes, si bien había consenso en que se debían mantener las infraestructuras y la obra pública porque revierten en el bien común (presas o puertos), estas debían ser sostenibles, estar correctamente dimensionadas, así como prever, para contrarrestar, sus impactos ambientales. Y es que el bienestar del litoral debería ser una de las prioridades de cualquier administración a la hora de aplicar políticas públicas. La playa es un eje vertebrador de nuestro entorno jurídico, técnico, económico, social, turístico y ambiental que nos une.

Respecto a la posición de la Generalitat Valenciana, ha quedado patente en la comisión que esta debe aumentar sus esfuerzos para defender y liderar una regeneración sostenible y global de la costa valenciana. Debe escuchar a los agentes implicados (expertos técnicos, administraciones locales, diputaciones provinciales, asociaciones, etc.) para lograr los consensos necesarios y llevar a cabo las medidas necesarias para ello. De lo contrario, los resultados pueden ser definitivos y los daños irreparables para la costa valenciana.

En cuanto al sector primario, la sucesión de siniestros climáticos desatados por la borrasca Gloria, como pudieron ser viento, frío, gota fría y pedrisco, se tradujo en daños extremadamente graves para este sector. Campos de hortalizas con pérdidas del cien por cien de la producción, campos de naranja y mandarina totalmente anegados, márgenes, caminos, invernaderos, gomas de goteo o malles de producción de cultivos destruidos. Sin embargo, las ayudas económicas no fueron suficientes para compensar los daños.

Durant l'episodi meteorològic de la borrasca Gloria, el paper dels serveis d'emergència va ser fonamental durant els dies que es va produir la borrasca i posteriorment. A més, es van atendre milers de trucades per part del servei d'emergències 112 que van derivar en nombrosos danys i incidents relacionats amb el temporal.

Es van seguir tots els protocols i plans de prevenció marcats; no obstant això, tots coincidien que, després dels desastres climatològics patits els últims anys, era necessari revisar, actualitzar i fins i tot replantejar-se una reformulació d'aquests. A més, han coincidit que els recursos materials, tècnic, humans i econòmics són insuficients i s'haurien d'augmentar.

Un altre dels sectors més afectats per la borrasca Gloria i altres temporals és el del turisme. A conseqüència de l'erosió de la costa, aquest sector, que suposa el 15 % del PIB de la Comunitat Valenciana, pateix pèrdues milionàries cada any. Mentrestant, des de les diferents administracions s'afanyen a reparar els danys que provoquen els temporals per a poder habilitar les zones de platges de cara a la temporada turística. No obstant això, això no impedeix que en la temporada següent tornen a succeir. Per tant, cal buscar solucions estructurals a un fenomen que, per desgràcia, és recurrent.

Després d'haver analitzat tots els treballs de la comissió, es pot afirmar que aplicar les mesures de prevenció davant forts temporals s'ha de fer des d'una visió global de tot l'arc mediterrani per a poder escometre les actuacions d'una manera conjunta, sostenible, amb consens amb tots els agents implicats, atenent estudis tècnics, invertint més recursos en prevenció, reformulant i adaptant la planificació territorial al context actual. Amb una major coordinació entre totes les administracions, des dels ajuntaments, les diputacions provincials, la Generalitat Valenciana, el Ministeri de Transició Ecològica, especialment la Direcció General de Costes, i fins i tot amb el suport de les institucions europees.

**Vot particular presentat pel Grup Parlamentari Vox
Comunidad Valenciana (RE número 68.635),**

A LA MESA DE LA COMISSIÓ ESPECIAL D'ESTUDI DE LES MESURES DE PREVENCIÓ DE RISCOS DERIVATS DELS FORTS TEMPORALS, TANT A LES COMARQUES COSTANERES COM A LES D'INTERIOR, EN MATÈRIA TERRITORIAL, URBANÍSTICA I HÍDRICA, ADOPTADES DES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES, I LES POSSIBLES ACTUACIONS PER A REDUIR LA VULNERABILITAT SOCIAL, ECONÒMICA I AMBIENTAL EN AQUEST TERRITORI ENFRONT DE FUTURS EPISODIS CLIMATOLÒGICS VIRULENTS COM LA BORRASCA GLORIA ESDEVINGUDA EL GENER DE 2020

Miguel Pascual Pérez i Ana Vega Campos, diputat i síndica del Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana, presenten el següent:

Durante el episodio meteorológico de la borrasca Gloria, el papel de los servicios de emergencia fue fundamental durante los días que se produjo la borrasca y posteriormente. Además, se atendieron miles de llamadas por parte del servicio de emergencias 112 que derivaron en numerosos daños e incidentes relacionados con el temporal.

Se siguieron todos los protocolos y planes de prevención marcados; sin embargo, todos coincidían en que, tras los desastres climatológicos padecidos en los últimos años, era necesario revisar, actualizar e incluso replantearse una reformulación de estos. Además, han coincidido en que los recursos materiales, técnico, humanos y económicos son insuficientes y se deberían de aumentar.

Otro de los sectores más afectados por la borrasca Gloria y otros temporales es el del turismo. Como consecuencia de la erosión de la costa, este sector, que supone el 15 % del PIB de la Comunitat Valenciana, sufre pérdidas millonarias cada año. Mientras, desde las distintas administraciones se apresuran en reparar los daños que provocan los temporales para poder habilitar las zonas de playas de cara a la temporada turística. No obstante, esto no impide que en la temporada siguiente vuelvan a suceder. Por lo tanto, hay que buscar soluciones estructurales a un fenómeno que, por desgracia, es recurrente.

Tras haber analizado todos los trabajos de la comisión, se puede afirmar que para aplicar las medidas de prevención ante fuertes temporales se debe hacer desde una visión global de todo el arco mediterráneo para poder acometer las actuaciones de una manera conjunta, sostenible, con consenso con todos los agentes implicados, atendiendo a estudios técnicos, invirtiendo más recursos en prevención, reformulando y adaptando la planificación territorial al contexto actual. Con una mayor coordinación entre todas las administraciones, desde los ayuntamientos, las diputaciones provinciales, la Generalitat Valenciana, el Ministerio de Transición Ecológica, especialmente la Dirección General de Costas, e incluso con el apoyo de las instituciones europeas.

**Voto particular presentado por el Grupo Parlamentario Vox
Comunidad Valenciana (RE número 68.635),**

A LA MESA DE LA COMISIÓN ESPECIAL DE ESTUDIO DE LAS MEDIDAS DE PREVENCIÓN DE RIESGOS DERIVADOS DE LOS FUERTES TEMPORALES, TANTO EN LAS COMARCAS COSTERAS COMO EN LAS DE INTERIOR, EN MATERIA TERRITORIAL, URBANÍSTICA E HÍDRICA, ADOPTADAS DESDE LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS, Y LAS POSIBLES ACTUACIONES PARA REDUCIR LA VULNERABILIDAD SOCIAL, ECONÓMICA Y AMBIENTAL EN ESTE TERRITORIO FRENTE A FUTUROS EPISODIOS CLIMATOLÓGICOS VIRULENTOS COMO LA BORRASCA GLORIA ACONTECIDA EN ENERO DE 2020

Miguel Pascual Pérez y Ana Vega Campos, diputado y síndica del Grupo Parlamentario Vox Comunidad Valenciana, presentan el siguiente:

VOT PARTICULAR DELS DIPUTATS MIGUEL PASCUAL PÉREZ I ANA VEGA CAMPOS, DEL GRUP PARLAMENTARI VOX COMUNIDAD VALENCIANA, AL DICTAMEN DE LA COMISSIÓ ESPECIAL DE LES MESURES DE PREVENCIÓ DE RISCOS DERIVATS DELS FORTS TEMPORALS

En data de 3 de febrer de 2023, la Comissió especial d'estudi de les mesures de prevenció de riscos derivats dels forts temporals, tant a les comarques costaneres com a les d'interior, en matèria territorial, urbanística i hídrica, adoptades des de les administracions públiques, i les possibles actuacions per a reduir la vulnerabilitat social, econòmica i ambiental en aquest territori enfront de futurs episodis climatològics virulents com la borrasca glòria esdevinguda el gener de 2020, va aprovar el dictamen de la comissió, del qual aquest grup parlamentari discrepa.

Es discuteixen les conclusions del dictamen ja que es realitzen afirmacions incoherents i infundades com que el canvi climàtic és culpa de l'home. Sobre aquest tema hi ha un enorme desacord entre els científics, enginyers, etc.; hem de recordar que l'IPPC —el mateix organisme a què fa referència el dictamen aprovat— va pronosticar un augment de la temperatura global de 0,3 graus per dècada des de 1990 i l'augment real ha sigut de 0,15 graus per dècada, la meitat del que es va profetitzar. Totes i cadascuna de les prediccions fetes pels *lobbys* climàtics han fallat fins avui.

En segon lloc, reiterem les dades i les conclusions presentades en la proposta de dictamen que va realitzar el Grup Parlamentari Vox Comunidad Valenciana. Es tracta d'una sèrie de mesures concretes que haurien de dur-se a terme per a evitar, almenys, els mateixos danys que es provoquen reiteradament en tot tipus de vies, edificis, passejos, etc. Totes les mesures tenen el seu origen en els informes dels experts i han sigut ignorades en el dictamen aprovat.

En aquest vot particular s'analitzaran els ítems següents: nevades, pluviometria, alertes hidrològiques, vent, temporal marítim, erosió litoral, avisos d'emergència i danys provocats per la borrasca Gloria, que va afectar amb major incidència la Comunitat Valenciana els dies 19, 20, 21 i 22 de gener de l'any 2020.

1. NEVADES

La situació de nevades comença a afectar la Comunitat Valenciana el diumenge 19 al matí a l'interior de Castelló i afecta algunes carreteres, encara que de zones altes.

A partir del diumenge a la vesprada el vent gira a nord-est i s'intensifica, de manera que a les 17 hores ja s'arriba als 100 km/h de ratxa màxima de vent a Miramar, en el litoral sud de la província de València, la qual cosa provoca el tancament del port de Gandia.

A partir d'aquell moment de la vesprada del diumenge dia 19 s'estenen les nevades a l'interior de València i el nord d'Alacant, i afecten carreteres tan importants com l'A-3 a Requena o l'A-31 a Villena.

VOTO PARTICULAR DE LOS DIPUTADOS MIGUEL PASCUAL PÉREZ Y ANA VEGA CAMPOS, DEL GRUPO PARLAMENTARIO VOX COMUNIDAD VALENCIANA, AL DICTAMEN DE LA COMISIÓN ESPECIAL DE LAS MEDIDAS DE PREVENCIÓN DE RIESGOS DERIVADOS DE LOS FUERTES TEMPORALES

En fecha de 3 de febrero de 2023, la Comisión especial de estudio de las medidas de prevención de riesgos derivados de los fuertes temporales, tanto en las comarcas costeras como en las de interior, en materia territorial, urbanística e hídrica, adoptadas desde las administraciones públicas, y las posibles actuaciones para reducir la vulnerabilidad social, económica y ambiental en este territorio frente a futuros episodios climatológicos virulentos como la borrasca gloria acontecida en enero de 2020, aprobó el dictamen de la comisión, del cual este grupo parlamentario discrepa.

Se discuten las conclusiones del dictamen por cuanto se realizan afirmaciones incoherentes e infundadas como que el cambio climático es culpa del hombre. Sobre este tema existe un enorme desacuerdo entre los científicos, ingenieros, etc.; hemos de recordar que el IPPC —el mismo organismo al que hace referencia el dictamen aprobado— pronosticó un aumento de la temperatura global de 0,3 grados por década desde 1990 y el aumento real ha sido de 0,15 grados por década, la mitad de lo profetizado. Todas y cada una de las predicciones hechas por los lobbys climáticos han fallado hasta la fecha.

En segundo lugar, reiteramos los datos y conclusiones presentadas en la propuesta de dictamen que realizó el Grupo Parlamentario Vox Comunidad Valenciana. Se trata de una serie de medidas concretas que deberían de llevarse a cabo para evitar, por lo menos, los mismos daños que se provocan reiteradamente en todo tipo de vías, edificios, paseos, etc. Todas las medidas tienen su origen en los informes de los expertos y han sido ignoradas en el dictamen aprobado.

En el presente voto particular se van a analizar los siguientes ítems: nevadas, pluviometría, alertas hidrológicas, viento, temporal marítimo, erosión litoral, avisos de emergencia y daños provocados por la borrasca Gloria, que afectó con mayor incidencia a la Comunitat Valenciana los días 19, 20, 21 y 22 de enero del año 2020.

1. NEVADAS

La situación de nevadas empieza a afectar a la Comunitat Valenciana el domingo 19 por la mañana en el interior de Castellón, afectando a algunas carreteras, aunque de zonas altas.

A partir del domingo por la tarde el viento gira a nordeste y se intensifica, de forma que a las 17 horas ya se alcanzan los 100 km/h de racha máxima de viento en Miramar, en el litoral sur de la provincia de Valencia, lo que provoca el cierre del puerto de Gandia.

A partir de ese momento de la tarde del domingo día 19 se extienden las nevadas al interior de Valencia y norte de Alicante, afectando a carreteras tan importantes como la A-3 en Requena o la A-31 en Villena.

En la matinal del diumenge dia 19 al dilluns 20, es produeixen les nevades més intenses en aquella zona, la qual cosa, juntament amb el fort vent present, provoca el tall de trams de l'A-7 i l'A-31.

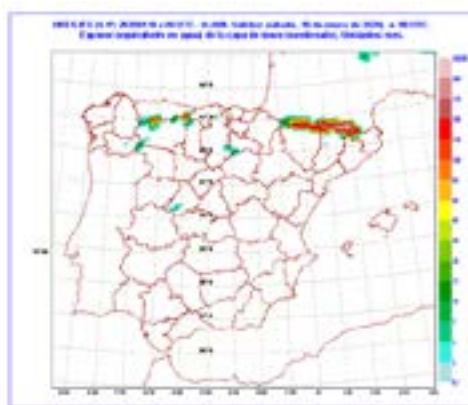
El dilluns les nevades es desplacen cap a l'interior de Castelló, provoquen alguns problemes en l'A-23 i deixen registres històrics en localitats com Vilafranca i Morella, amb dades de més de 100 anys, que superen significativament les dades màximes anteriors de què hi ha constància en la zona. En l'observatori de Vilafranca es va registrar una gruixa de la capa de neu de 86 cm el dimarts 21 de gener a les 10 hores, que superava els gruixos registrats en 1960 (80 cm) i en 2017 (74 cm).

Es registren precipitacions de neu en cotes baixes, fins i tot de 300 m, en l'est peninsular, de manera que es produeixen importants acumulacions, que en zones entre Terol i Castelló van arribar a sumar entorn d'un metre de neu nova.

En la madrugada del domingo día 19 al lunes 20, se producen las nevadas más intensas en esa zona, lo que, junto con el fuerte viento presente, provoca el corte de tramos de la A-7 y A-31.

El lunes las nevadas se desplazan hacia el interior de Castellón, y provocan algunos problemas en la A-23 y dejando registros históricos en localidades como Villafranca del Cid y Morella, con datos de más de 100 años, superando significativamente los datos máximos anteriores de los que hay constancia en la zona. En el observatorio de Villafranca del Cid se registró un espesor de la capa de nieve de 86 cm el martes 21 de enero a las 10 horas, superando los espesores registrados en 1960 (80 cm) y en 2017 (74 cm).

Se registran precipitaciones de nieve en cotas bajas, incluso de 300 m, en el este peninsular, de modo que se producen importantes acumulaciones, que en zonas entre Teruel y Castellón llegaron a sumar en torno a un metro de nieve nueva.

Cobertura de neu en cm el dia 18 a les 00 UTC (esquerra) i el 22 a les 00 UTC (dreta), segons model HRES-IFS de l'ECMWF.

Les zones afectades per les nevades han sigut:

Castelló

Els Ports
L'Alt Maestrat
Interior del Baix Maestrat
L'Alcalatén
L'Alt Palància
L'Alt Millars

València

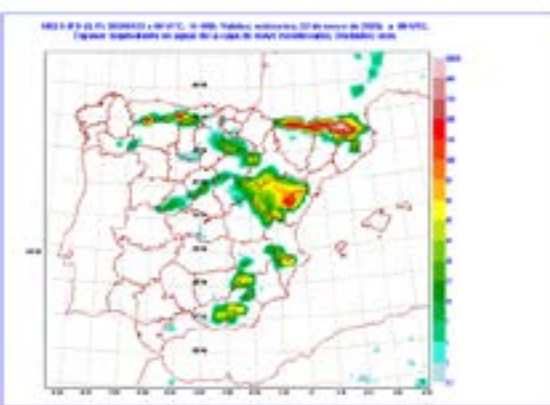
La Plana d'Utiel-Requena
El Racó d'Ademús

Alacant

L'Alt Vinalopó
L'Alcoià
L'Alacantí

Mobilització de recursos extraordinaris

A conseqüència de les necessitats de neteja de calçades per la neu, el dia 21 de gener de 2020 a les 15.00 hores se sol·licita la participació de les forces armades, i és mobilitzada la Unitat Militar d'Emergències (UME).

Cobertura de nieve en cm el día 18 a las 00 UTC (izquierda) y el 22 a las 00 UTC (derecha), según modelo HRES-IFS del ECMWF.

Las zonas afectadas por las nevadas han sido:

Castellón

Els Ports
L'Alt Maestrat
Interior de El Baix Maestrat
L'Alcalatén
El Alto Palancia
El Alto Mijares

Valencia

La Plana de Utiel-Requena
El Rincón de Ademuz

Alicante

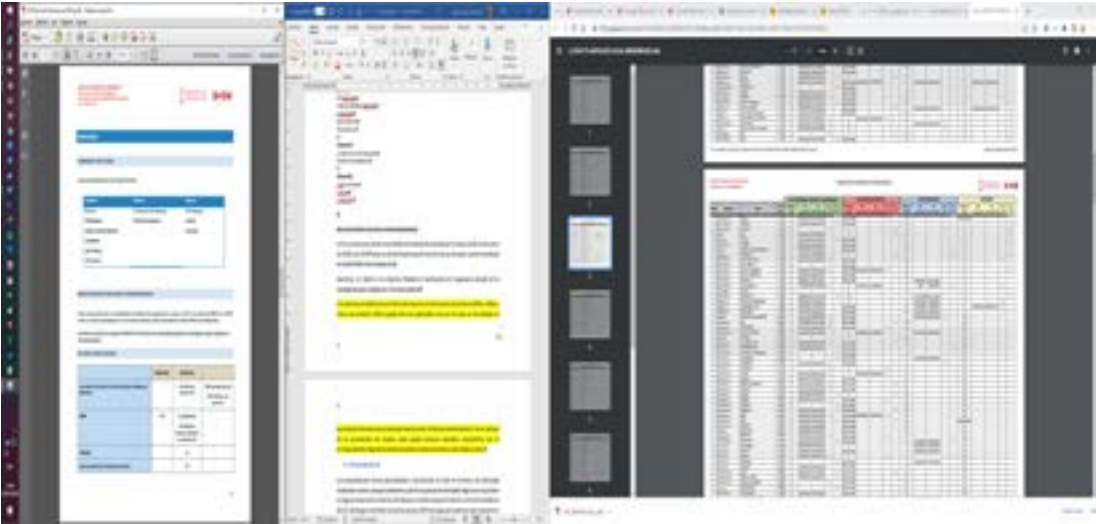
El Alto Vinalopó
L'Alcoià
L'Alacantí

Movilización de recursos extraordinarios

Como consecuencia de las necesidades de limpieza de calzadas por la nieve, el día 21 de enero de 2020 a las 15.00 horas se solicita la participación de las fuerzas armadas, siendo movilizada la Unidad Militar de Emergencias (UME).

Així mateix, se sol·licita a l'empresa Tragsa la mobilització de maquinària pesant de la tipologia de pales carregadores i retroexcavadores.

Asimismo, se solicita a la empresa Tragsa la movilización de maquinaria pesada de la tipología de palas cargadoras y retroexcavadoras.

També la totalitat dels recursos operatius dels consorcis de bombers de les províncies d'Alacant, Castelló i València, i els tres serveis de prevenció d'incendis i salvament de les tres capitals de província.

Intervenció de l'SGISE (servei de bombers forestals de la Generalitat)

Aquestes intervencions van ser molt variades, però principalment centrades en viàries (carreteres principals i secundàries), ajuda a vehicles immobilitzats per neu i retirada d'arbres, buidar vials tant de la perifèria com en casos urbans, prestant ajuda a totes les poblacions de les comarques de més afecció, fonamentalment aquelles poblacions de menor entitat i recursos, col·laborant amb els proveïdors de subministraments (electricitat i comunicacions) per a accedir als emplaçaments per a la reposició dels serveis, fent actuacions sobre l'arbratge per a restaurar la xarxa elèctrica.

Así como la totalidad de los recursos operativos de los consorcios de bomberos de las provincias de Alicante, Castellón y Valencia, y los tres servicios de prevención de incendios y salvamento de las tres capitales de provincia.

Intervención de la SGISE (servicio de bomberos forestales de la Generalitat)

Estas intervenciones fueron muy variadas, pero principalmente centradas en viales (carreteras principales y secundarias), ayuda a vehículos inmovilizados por nieve y retirada de árboles, despejar viales tanto de la periferia como en casos urbanos, prestando ayuda a todas las poblaciones de las comarcas de mayor afecção, fundamentalmente aquellas poblaciones de menor entidad y recursos, colaborando con los proveedores de suministros (electricidad y comunicaciones) para acceder a los emplazamientos para la reposición de los servicios, haciendo actuaciones sobre el arbolado para restaurar la red eléctrica.

	INTERVENCIONS PER DATA					INTERVENCIONS
DATA	19	20	21	22	23	
CASTELLÓ	54	66	84	84	78	62
VALÈNCIA	17	35	21	16	27	42
ALACANT	18	66	24	18	6	44
TOTAL	89	167	129	118	111	148
	614					

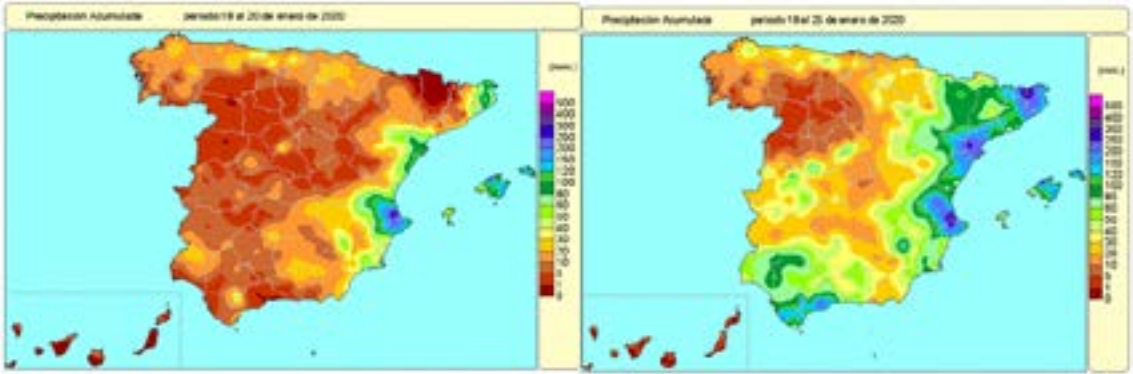
	INTERVENCIONES POR FECHA					INTERVENCIONES
FECHA	19	20	21	22	23	
CASTELLÓN	54	66	84	84	78	62
VALENCIA	17	35	21	16	27	42
ALICANTE	18	66	24	18	6	44
TOTAL	89	167	129	118	111	148
	614					

2. PLUVIOMETRIA

Les precipitacions van ser generalitzades i persistents en tot el territori, d'intensitat de moderada a forta, encara que localment i de manera puntual la intensitat va arribar a ser molt forta en alguns observatoris del sud de València, nord d'Alacant i interior nord de Castelló el dia 21, dia de gran activitat convectiva, ja que 3.035 descàrregues procedents de llamps van impactar dins del territori de la Comunitat Valenciana, de les quals 1.114 a Castelló, 1.373 a València i 548 a Alacant.

2. PLUVIOMETRÍA

Las precipitaciones fueron generalizadas y persistentes en todo el territorio, de intensidad moderada a fuerte, aunque localmente y de forma puntual la intensidad llegó a ser muy fuerte en algunos observatorios del sur de Valencia, norte de Alicante e interior norte de Castellón el día 21, día de gran actividad convectiva, ya que 3.035 descargas procedentes de rayos impactaron dentro del territorio de la Comunitat Valenciana, de las cuales 1.114 en Castellón, 1.373 en Valencia y 548 en Alicante.

Precipitació acumulada entre els dies 18 i 20 (esquerra), corresponent a Gloria, i 18 i 25 (dreta), que abasta tot el temporal.

Precipitación acumulada entre los días 18 y 20 (izquierda), correspondiente a Gloria, y 18 y 25 (derecha), que abarca todo el temporal.

Amb les dades de precipitació de tot l'episodi, es van superar els 200 l/m² en forma de pluja, neu o calamarsa, en una mica més del 20% del territori de la Comunitat Valenciana, corresponent a zones del nord de Castelló i del sud de València i nord d'Alacant, on hi ha una àmplia zona, que abasta el 5% del territori de la comunitat, en què es van superar els 300 l/m², i fins i tot va haver-hi observatoris que van superar els 500 l/m².

Con los datos de precipitación de todo el episodio, se superaron los 200 l/m² en forma de lluvia, nieve o granizo, en algo más del 20% del territorio de la Comunitat Valenciana, correspondiente a zonas del norte de Castellón y del sur de Valencia y norte de Alicante, donde hay una amplia zona, que abarca el 5% del territorio de la comunidad, en la que se superaron los 300 l/m², e incluso hubo observatorios que superaron los 500 l/m².

Com a valors màxims en 24 hores destaquen els següents:

Como valores máximos en 24 horas destacan los siguientes:

Día 20:	Barx (València)	190.4 Pcp (mm)
Día 20:	Alcoi (Alacant)	152.0 Pcp (mm)
Día 21:	Morella (Castelló)	145.4 Pcp (mm)
Día 21:	La Pobla de Benifassà (Cast.)	144.2 Pcp (mm)
Día 21:	Barx (València)	129.8 Pcp (mm)

Día 20:	Barx (Valencia)	190.4 Pcp (mm)
Día 20:	Alcoy (Alicante)	152.0 Pcp (mm)
Día 21:	Morella (Castellón)	145.4 Pcp (mm)
Día 21:	La Pobla de Benifassà (Cast.)	144.2 Pcp (mm)
Día 21:	Barx (Valencia)	129.8 Pcp (mm)

I en precipitació acumulada durant el temporal Gloria:

Y en precipitación acumulada durante el temporal Gloria:

Precipitació acumulada Temporal Invernal. Días 19 al 22 de enero de 2020			
Observatorio	Precipitación acumulada	Observatorio	Precipitación acumulada
l'Orxa	528.5	Manuel	229.8
La Drova	472.5	Coti	229.6
Beniarrés	471.2	Cortes de Pallás	227.4
Agres	464.0	Canals	224.2
Barx	432.8	Alcalá de Xivert	224.0
Galanes	432.7	Buñol	220.4
Benimassot	422.7	Siete Aguas	220.4
Bocairent	347.2	La Pobla de Benifassà	217.0
Millena	342.6	Antella	212.6
Xàtiva	328.8	Pego	212.0
Carrícola	328.0	Navarrés	210.0
Vall de Laguar	312.6	Turis	207.4
Bellús	311.6	Gandia	207.1
Estubeny	303.2	Millares	205.9
Fontilles	303.0	Traiguera	200.8
Confrides	298.4	El Palmar	200.5
Alginet	297.6	Picassent	199.4
Ontinyent	289.4	Vallada	199.2
Otos	289.0	Vilafranca	195.8
Aldor	287.7	Riola	195.0
Muro d'Alcoi	287.2	Alzira	187.6
Orba	285.4	Oliva	186.1
Montserrat	278.2	Algemesí	184.6
Murfa	257.8	Bicorp	181.6
La Pobla Llarga	257.3	Vinaròs	181.4
Callosa d'en Sarrià	257.0	Torreblanca	179.8
Alcoy	254.4	Morella	176.6
Enguera	253.5	Real	175.8
Carcaixent	247.4	Chiva	175.4
Sumacàrcer	244.6	Xert	175.2
Guadalest	242.4	Sax	174.6
Miramar	236.4	Almenara	173.8
Sant Mateu	233.1	Jalance	170.4
Borriol	233.0	Atzeneta del Maestrat	162.5

Tabla 1. precipitación acumulada durante el temporal Gloria.

3. ALERTES HIDROLÒGIQUES

A conseqüència de les pluges i de les soltes d'aigua dels embassaments han sigut afectats els llits dels rius següents:

Conca del riu Serpis

El dia 20 es va activar la situació 0 d'alerta hidrològica davant l'increment del cabal al Vernissa i al Serpis per les fortes pluges produïdes a Beniarrés i Pinet, i es van fer evacuacions puntuals a la desembocadura a Gandia. Durant el dia 21 es va reduir notablement el cabal.

La resta de conques petites del nord d'Alacant que han estat afectades són: rius Gorgos, Amadòrio i Algar.

3. ALERTAS HIDROLÓGICAS

Como consecuencia de las lluvias y de las sueltas de agua de los embalses se han visto afectados los cauces de los siguientes ríos:

Cuenca del río Serpis

El día 20 se activó la situación 0 de alerta hidrológica ante el incremento del caudal en el Vernissa y Serpis por las fuertes lluvias producidas en Beniarrés y Pinet, realizándose evacuaciones puntuales en la desembocadura en Gandia. Durante el día 21 se redujo notablemente el caudal.

El resto de pequeñas cuencas del norte de Alicante que se han visto afectadas son: ríos Gorgos, Amadòrio y Algar.

Conca del Xúquer

Les fortes pluges a la província de València durant la matinada i el matí del dia 21 van incrementar els nivells del Xúquer a causa de les aportacions dels rius Albaida i Sellent i barrancs xicotets, i van augmentar fins a 300 m³/s en l'aforament d'hort Mulet a Algemesí.

Com a conseqüència, s'activa la situació 0 d'alerta hidrològica per als municipis de la conca baixa del Xúquer, davant la previsió d'arribar als 400 m³/s, que podria ocasionar desbordaments a escala local. Es mantenen informats telemàticament i per telèfon de manera individual tots els municipis afectats.

Soltes d'aigua (desembassaments)

Embassament de Beniarrés:
Cabal màxim d'eixida 350 m³/s.

Assut de la Font d'en Carròs:
Afectat per la solta de l'embassament de Beniarrés, per la qual cosa els cabals d'eixida van arribar al valor de 300 m³/s

Embassament de Bellús:
Afectat pel desembassament produït a l'embassament de Beniarrés, es van superar els 300 m³/s de cabal d'eixida:

Embassament de Sitjar:
Cabal màxim d'eixida: 50 m³/s

4. VENT

Entre el potent anticicló de les illes britàniques i la borrasca Gloria es va estar canalitzant un intens flux de vent del nord-est que va afectar sobretot la franja litoral d'Alacant i el sud de València.

El vent va ser molt intens a la franja litoral, especialment a la costa sud de València i el nord d'Alacant, on es va arribar o es van superar els 100 km/h de ratxa màxima a Oliva (115 km/h), Barx (108 km/h) i Miramar (100 km/h), i valors d'entre 90 i 100 km/h en altres localitats de la zona. També es van superar els 100 km/h al nord de Castelló, a Morella i Fredes.

5. TEMPORAL MARÍTIM

A més del de 2020, en l'últim mig segle hi ha hagut quatre temporals marítics molt violents que han colpejat la costa de la Comunitat Valenciana: el de gener de 2017, els dos consecutius de novembre de 2001, encara que el més advers va ser el del dia 11, i el del 28 de desembre de 1980. Dels temporals de 2001 i posteriors hi ha registres d'altura d'ones en la boia de València de Ports de l'Estat, i en tots ells l'altura significativa va ser molt inferior a la de 2020.

Quant a l'onatge, segons Ports de l'Estat, es va establir un rècord en mesurar-se una altura mitjana de 8,44 m en la boia de València, en mar oberta, el dia 20 a les 06 UTC. El rècord anterior va ser de 8,15 m mesurats en la boia de Maó

Cuenca del Júcar

Las fuertes lluvias en la provincia de Valencia durante la madrugada y la mañana del día 21 incrementaron los niveles del Júcar debido a los aportes del río Albaida, Sellent y pequeños barrancos, aumentando hasta 300 m³/s en el aforo de Huerto Mulet en Algemesí.

Como consecuencia, se activa la situación 0 alerta hidrológica para los municipios de la cuenca baja del Júcar, ante la previsión de alcanzar 400 m³/s lo que podría ocasionar desbordamientos a escala local. Se mantiene informados telemáticamente y por teléfono de forma individual a todos los municipios afectados.

Sueltas de agua (desembalses)

Embalse de Beniarrés:
Caudal máximo de salida 350 m³/s.

Azud de La Font d'en Carròs:
Afectado por la suelta del embalse de Beniarrés, por lo que los caudales de salida alcanzaron el valor de 300 m³/s

Embalse de Bellús:
Afectado por el desembalse producido en el embalse de Beniarrés, superándose los 300 m³/s de caudal de salida:

Embalse de Sitjar:
Caudal máximo de salida: 50 m³/s

4. VIENTO

Entre el potente anticiclón de las islas británicas y la borrasca Gloria se estuvo canalizando un intenso flujo de viento del nordeste que afectó sobre todo a la franja litoral de Alicante y sur de Valencia.

El viento fue muy intenso en la franja litoral, especialmente en la costa sur de Valencia y norte de Alicante, donde se alcanzaron o superaron los 100 km/h de racha máxima en Oliva (115 km/h), Barx (108 km/h) y Miramar (100 km/h), y valores de entre 90 y 100 km/h en otras localidades de la zona. También se superaron los 100 km/h en el norte de Castellón, en Morella y Fredes.

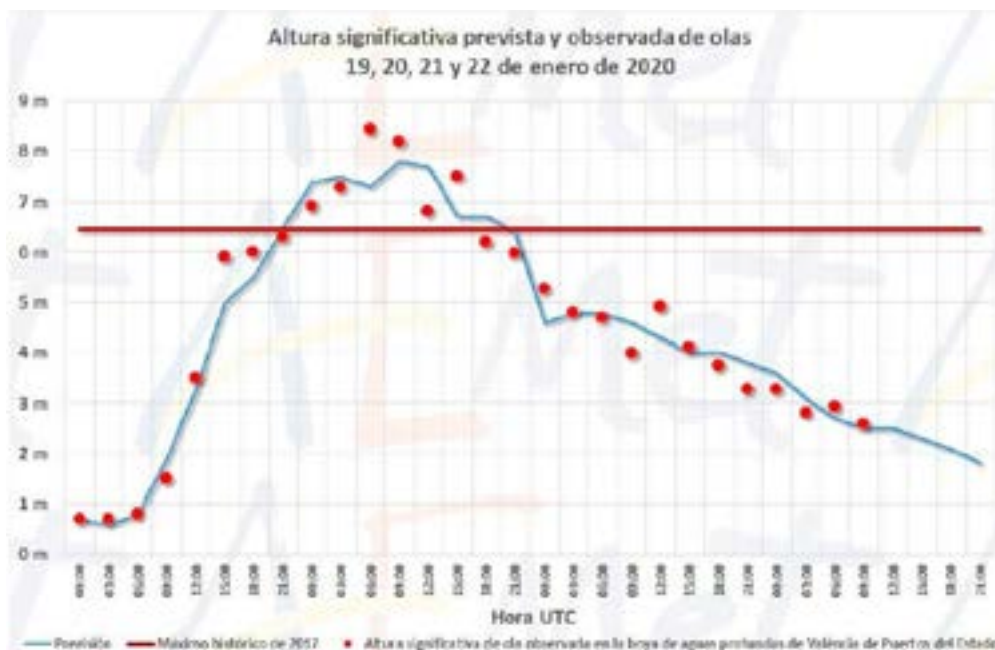
5. TEMPORAL MARÍTIMO

Además del de 2020, en el último medio siglo ha habido cuatro temporales marítics muy violentos que han golpeado la costa de la Comunitat Valenciana: el de enero de 2017, los dos consecutivos de noviembre de 2001, aunque el más adverso fue el del día 11, y el del 28 de diciembre de 1980. De los temporales del 2001 y posteriores hay registros de altura de olas en la boya de València de Puertos del Estado, y en todos ellos la altura significativa fue muy inferior a la de 2020.

En cuanto al oleaje, según Puertos del Estado, se estableció un récord al medirse una altura media de 8,44 m en la boya de València, en mar abierto, el día 20 a las 06 UTC, siendo el anterior récord 8,15 m medidos en la boya de Mahón en

al gener de 2003, i el màxim registre anterior de la mateixa boia de València de 6,45 m, mesurats en 2017. D'altra banda, la boia de Maó va registrar una altura màxima de 14,77 m el dia 21 a les 12 UTC.

enero de 2003, y el máximo registro anterior de la propia boya de València de 6,45 m, medidos en 2017. Por otra parte, la boya de Mahón registró una altura máxima de 14,77 m el día 21 a las 12 UTC.

A conseqüència de la virulència del temporal costaner, es produeixen greus danys materials a les platges, el mobiliari urbà, els passejos marítims i les construccions de la zona litoral compresa entre Calp i Vinaròs, i destaquen per la severitat: Xàbia, Dénia, Cullera, València, Burriana, Nules, Peníscola i Vinaròs.

Como consecuencia de la virulencia del temporal costero, se producen graves daños materiales en las playas, mobiliario urbano, paseos marítimos y construcciones de la zona litoral comprendida entre Calp y Vinaròs, destacando por su severidad: Jávea, Dénia, Cullera, València, Burriana, Nules, Peñíscola y Vinaròs.

6. EROSIÓ DEL LITORAL

Avui, a més dels greus danys produïts per la virulència del temporal marítim que va tenir lloc a la Comunitat Valenciana durant el mes de gener de 2020, i d'uns altres, s'ha detectat i s'ha denunciat per part dels diferents compareixents i els informes posats a la disposició de la comissió una erosió progressiva i continuada del litoral de la Comunitat Valenciana al llarg de les últimes dècades, i s'ha atribuït aquesta erosió a qüestions provocades per la mà de l'home independentment de les accions climàtiques.

6. EROSIÓN DEL LITORAL

Hoy, además de los graves daños producidos por la virulencia del temporal marítimo que tuvo lugar en la Comunitat Valenciana durante el mes de enero de 2020, y de otros, se ha detectado y denunciado por parte de los diferentes comparecientes e informes puestos a disposición de la comisión una erosión progresiva y continuada del litoral de la Comunitat Valenciana a lo largo de las últimas décadas, achacando esta erosión a cuestiones provocadas por la mano del hombre independientemente de las acciones climáticas.

Erosió al sud del port de Castelló de la Plana

L'estructura actual de la costa entre els ports de Castelló de la Plana i Sagunt obeeix a les transformacions successives que s'han realitzat al llarg del temps en una costa inicialment contínua, amb un arc de costa baixa protegit per un cordó litoral conegut com la mota. Amb les construccions dels ports de Sagunt, 1902; Castelló de la Plana, 1915, i Burriana, en 1932, es passa d'una costa amb un transport longitudinal intens i una aportació de sediments important al mateix transport intens, però frenat el sediment en la

Erosión al sur del puerto de Castelló de la Plana

La estructura actual de la costa entre los puertos de Castelló de la Plana y Sagunto obedece a las sucesivas transformaciones que se ha realizado a lo largo del tiempo en una costa inicialmente continua, con un trasdós de costa baja protegido por un cordón litoral conocido como la mota. Con las construcciones de los puertos de Sagunto, 1902; Castelló de la Plana, 1915, y Burriana, en 1932, se pasa de una costa con un intenso transporte longitudinal y una importante aportación de sedimentos al mismo intenso transporte, pero

seua aportació nord i el transport en tres punts. L'urbanisme que es va desenvolupar al llarg dels anys, més intens a partir dels anys seixanta/setanta del passat segle, va obviar aquesta circumstància, la qual cosa va donar lloc a grans problemes entre aquest creixement i l'estat evolutiu que s'havia generat, agreujat per les regulacions dels rius de la zona. La solució donada al problema va ser local, fent rígides algunes zones amb defenses de costes no excessivament ben estudiades i planificades, en què es desenvolupen les defenses de costa enfront dels nuclis urbans, que van donar lloc a descompensacions sedimentàries encara més grans i es van formar concavitats importants aigües avall dels elements rígids.

La conseqüència immediata és que tota la costa està dividida en dos grans trams: port de Castelló de la Plana-port de Borriana i port de Borriana-port de Sagunt. Cada tram funciona i s'hi ha d'actuar com una unitat, perquè la dependència és molt forta com a sistema litoral independent; les solucions parcials no sembla que en el passat hagen tingut resultats òptims; més aviat al contrari, han servit per a crear noves descompensacions.

Port de Castelló de la Plana-riu Millars: la protecció actual de platja de la Torre sembla suficient i no es troben problemes greus que necessiten una intervenció immediata. El delta del riu Millars no sembla que tinga problemes d'importància excepte en el tram final, que es troba amb elements rígids, coincidint amb el primer tram de la platja nord de Borriana.

Riu Millars-port de Borriana: és un tram altament descompensat. El primer tram de la platja nord de Borriana és totalment erosiú; al costat del delta es troba mal resolta la transformació en rígida, que hauria de ser objecte d'anàlisi. La platja a continuació té en el seu front un mur longitudinal continu de protecció de costa que fa rigid tot el front, i no hi ha platja seca al seu peu. No sembla que en l'actualitat tinga problemes, excepte les avaries pròpies de la defensa que es puguin produir per l'acció de l'onatge. Hauria de vigilar-se l'evolució dels perfils enfront del dic longitudinal. El segon tram, la platja del Grau de Borriana, és acumulatiu i el seu estat actual de protecció sembla suficient, si bé el creixement que es continua produint ha de vigilar-se per a no permetre's, utilitzant els excedents per a gestió del sediment en tota la unitat.

Port de Borriana-platja de Casablanca: comprèn les platges del sud de Borriana, Nules, Moncofa, Xilxes, la Llosa i Casablanca. La primera d'elles és la que més virulentament ha patit l'erosió costanera i es troba en un estat greu, no hi ha platja seca i tot el seu front forma un dic longitudinal d'escullera que caldria pensar a recuperar com a platja. A continuació, Nules és la transició d'un tram totalment rigid per un dic d'escullera longitudinal i platges entre espigons, de tal forma que el tram més al nord gaudeix de totes dues proteccions. No té greus problemes atesa la seua transformació en rígida, però el seu estat, especialment davant d'un entorn semiurbà, no sembla l'adequat. Igualment succeeix amb Moncofa, on les solucions que s'han anat donant als problemes erosius de la platja són locals, han fet rígida la costa davant de les zones urbanes però han deixat que evolucione lliurement fora d'elles, la qual cosa ha provocat una erosió important de costa entre aquest municipi i Xilxes, on les solucions donades per a regenerar la seua platja

frenado el sedimento en su aportación norte y el transporte en tres puntos. El urbanismo que se fue desarrollando a lo largo de los años, más intenso a partir de los años sesenta/setenta del pasado siglo, obvió esta circunstancia, lo que dio lugar a grandes problemas entre este crecimiento y el estado evolutivo que se había generado, agravado por las regulaciones de los ríos de la zona. La solución dada al problema fue local, rigidizando algunas zonas con defensas de costas no excesivamente bien estudiadas y planificadas, donde se desarrollan las defensas de costa frente a los núcleos urbanos, que dieron lugar a descompensaciones sedimentarias aún mayores formándose concavidades importantes aguas abajo de la rigidización.

La consecuencia inmediata es que toda la costa está dividida en dos grandes tramos: puerto de Castelló de la Plana-puerto de Burriana y puerto de Burriana-puerto de Sagunto. Cada tramo funciona y se debe actuar en él como una unidad, porque la dependencia es muy fuerte como sistema litoral independiente; las soluciones parciales no parece que en el pasado hayan tenido resultados óptimos; más bien al contrario, han servido para crear nuevas descompensaciones.

Puerto de Castelló de la Plana-río Mijares: la protección actual de playa de la Torre parece suficiente, no hallándose problemas graves que necesiten de intervención inmediata. El delta del río Mijares no parece que tenga problemas de importancia salvo en el tramo final, que se halla rigidizado, coincidiendo con el primer tramo de la playa norte de Burriana.

Río Mijares-puerto de Burriana: es un tramo altamente descompensado. El primer tramo de la playa norte de Burriana es totalmente erosivo; junto al delta se halla mal resuelta su rigidización, que debería ser objeto de análisis. La playa a continuación tiene en su frente un muro longitudinal continuo de protección de costa que rigidiza todo el frente, no existiendo playa seca en su pie. No parece que en la actualidad tenga problemas, salvo las averías propias de la defensa que se puedan producir por la acción del oleaje. Debiera vigilarse la evolución de los perfiles frente al dique longitudinal. El segundo tramo, la playa del Grau de Burriana, es acumulativo y su estado actual de protección parece suficiente, si bien el crecimiento que se sigue produciendo debe vigilarse para no permitirse, utilizando los excedentes para gestión del sedimento en toda la unidad.

Puerto de Burriana-playa de Casablanca: comprende las playas sur de Burriana, Nules, Moncofa, Chilches, La Llosa y Casablanca. La primera de ellas es la que más virulentamente ha sufrido la erosión costera, hallándose en un grave estado, no existiendo playa seca y formando todo su frente un dique longitudinal de escollera que debiera pensarse recuperarse como playa. A continuación, Nules es la transición de un tramo totalmente rigidizado por un dique de escollera longitudinal y playas entre espigones, de tal forma que el tramo más norte goza de ambas protecciones. No tiene graves problemas dada su rigidización, pero su estado, especialmente frente a un entorno semiurbano, no parece el adecuado. Al igual sucede con Moncofa, donde las soluciones que se han ido dando a los problemas erosivos de la playa son locales, rigidizando la costa frente a las zonas urbanas pero dejando que evolucione libremente fuera de ellas, lo que ha provocado una importante erosión de costa entre este municipio y Chilches, donde las soluciones dadas

davant de la zona urbana, amb dos dics exempts, no han funcionat prou bé, la qual cosa va obligar a realitzar actuacions posteriors com realitzar un element sortint al centre entre els dics exempts i una mota de graves, entre altres. El seu disseny s'hauria de reconsiderar atès que els dos dics, més que ser una defensa de costes, són un inconvenient per a escometre una defensa en condicions. Les obres després d'aquests dics sembla que han funcionat bé, si bé, després d'elles, es torna a donar una erosió important a la costa que afecta de manera greu la platja de la Llosa. La platja de Casablanca, a Almenara, manté l'alineació de la costa amb el tram nord, la qual cosa ha obligat a fer esculleres en tot aquest front mitjançant un dic longitudinal com a solució al seu estat erosiu.

Platja de Casablanca-port Siles: manté un bon estat, sense necessitat de cap obra a causa del gir que fa la costa al nord. Té una tendència al creixement, especialment al costat del port Siles, i a causa d'això hauria de pensar-se a gestionar el material que anualment reté i no permetre'n un creixement continu.

Port Siles-port de Sagunt: manté un bon estat que no requereix cap actuació, si bé ha de realitzar-se una gestió de l'excedent de sediment que hi puga aparèixer anualment per a ajudar a millorar el sector nord amb detriment de sediment.

Erosió al sud del port de València

La costa sud de València ha estat enormement condicionada en l'evolució històrica pel port de València, que divideix la costa sense pràcticament connexió entre el nord i el sud del port.

La costa sud de València es troba morfològicament separada en dos trams perfectament estructurats: el tram nord, des de la desembocadura del riu Túria fins al cap de Cullera, i des d'aquest cap fins a la platja de les Deveses que és la primera de les platges pertanyents a la província d'Alacant i terme municipal de Dénia.

El tram nord, des del port de València o la desembocadura del riu Túria fins al cap de Cullera, platja del Dosser, es troba sedimentàriament descompensat degut principalment a tres causes: l'efecte ombra i de difracció que provoquen les obres exteriors del port de València, la falta d'aportacions sedimentàries del riu Túria i de la costa al nord, i el continu transport longitudinal de sediments net cap al sud.

El tram sud, des del cap de Cullera fins a la platja de les Deveses, té una oscil·lació del transport des d'un valor màxim pròxim a la desembocadura del riu Xúquer fins a anul·lar-se a l'entorn del port d'Oliva. Aquesta circumstància s'uneix al fet que els espigons de canalització del riu Xúquer s'endinsen prou en la mar per a ser una barrera pràcticament total al pas de sediments. La falta d'aportacions del riu i la no ordenació de la costa immediatament al sud, fins un poc més al sud de la Gola de l'Estany, fan que aquest tram de costa es trobe en un estat lamentable que coincideix amb un dels tres punts sensibles a l'erosió en la costa.

para regenerar su playa frente a la zona urbana, con dos diques exentos, no han funcionado lo suficientemente bien, lo que obligó a realizar posteriores actuaciones como realizar un saliente en el centro entre los diques exentos y una mota de gravas, entre otros. Su diseño se debiera reconsiderar dado que ambos diques más que ser una defensa de costas son un inconveniente para acometer una defensa en condiciones. Las obras tras esos diques parece que han funcionado bien, si bien, tras ellas, se vuelve a dar una erosión importante en la costa que afecta de forma grave a la playa de La Llosa. La playa de Casablanca, en Almenara, mantiene la alineación de la costa con el tramo norte, lo que ha obligado a escollerar todo ese frente mediante un dique longitudinal como solución a su estado erosivo.

Playa de Casablanca-puerto Siles: mantiene un buen estado, sin necesidad de obra alguna debido al giro que hace la costa al norte. Tiene una tendencia al crecimiento, especialmente junto al puerto Siles, y debido a ello debiera pensarse en gestionar el material que anualmente retiene, no permitiendo un continuo crecimiento.

Puerto Siles-puerto de Sagunto: mantiene un buen estado que no requiere actuación alguna, si bien debe realizarse una gestión del excedente de sedimento que pudiera aparecer anualmente para ayudar a mejorar el sector norte con detrimento de sedimento.

Erosión al sur del puerto de València

La costa sur de València se ha visto enormement condicionada en su evolución histórica por el puerto de València, que divide la costa sin prácticamente conexión entre el norte y el sur del puerto.

La costa sur de València se encuentra morfológicamente separada en dos tramos perfectamente estructurados: el tramo norte, desde la desembocadura del río Turia hasta el cabo de Cullera, y desde este cabo hasta la playa de Les Deveses que es la primera de las playas pertenecientes a la provincia de Alicante y término municipal de Dénia.

El tramo norte, desde el puerto de València o la desembocadura del río Turia hasta el cabo de Cullera, playa del Dosel, se encuentra sedimentariamente descompensado debido principalmente a tres causas: el efecto sombra y de difracción que provocan las obras exteriores del puerto de València, la falta de aportes sedimentarios del río Turia y de la costa al norte, y el continuo transporte longitudinal de sedimentos neto hacia el sur.

El tramo sur, desde el cabo de Cullera hasta la playa de Les Deveses, tiene una oscilación del transporte desde un valor máximo cercano a la desembocadura del río Júcar hasta anularse en el entorno del puerto de Oliva. Esta circunstancia se une a que los espigones de encauzamiento del río Júcar se adentran lo suficientemente en el mar para ser una barrera pràcticament total al paso de sedimentos. La falta de aportes del río y la no ordenación de la costa inmediatamente al sur, hasta algo más al sur de la Gola de l'Estany, hacen que este tramo de costa se encuentre en un estado lamentable que coincide con uno de los tres puntos sensibles a la erosión en la costa.

7. AVISOS D'EMERGÈNCIES

El 17 de gener, Aemet envia una nota informativa en què s'anticipava que, a partir del diumenge dia 19, la borrasca denominada Gloria se situaria entre l'est peninsular i les Balears. La combinació d'aquesta borrasca i l'anticicló centrat a les illes britàniques afavoriria l'entrada d'una massa d'aire fred continental que provocaria nevades en cotes molt baixes del terç oriental peninsular.

Dins dels avisos per als dies 19 i 20, s'emeten avisos per ratxes de vent de nivell roig (llindar de 130 km/h) als litorals nord d'Alacant i sud de València, i de nivell taronja a la resta de la Comunitat Valenciana.

Els avisos de fenòmens costaners de nivell roig afecten la major part dels litorals de la Comunitat Valenciana també entre els dies 19 i 20.

Quant a la neu, i per als dies 19 i 20, s'emeten avisos de nivell roig per acumulació de més de 20 a 50 cm, segons zones, en diverses comarques de Castelló, València i Alacant, i de nivell taronja o groc en una àmplia franja al voltant de la zona de rojos que abastava pràcticament totes les terres altes de l'est peninsular.

Els avisos per precipitacions persistents van ser de nivell taronja (més de 100 o 120 mm en 24 hores) en zones litorals de la Comunitat Valenciana.

Avisos en vigor el dia 20 per als dies 20 i 21 per vent, fenòmens costaners, neu, pluja i temperatures mínimes

A mesura que les previsions de risc es van materialitzar, des del Centre de Coordinació d'Emergències s'activen els plans de protecció civil següents i s'arriba a les situacions que a continuació es detallen:

CASTELLÓ

Emergència de situació 2 per nevades a la comarca dels Ports

Emergència de situació 1 per nevades a l'Alt Maestrat i l'interior del Baix Maestrat, a l'Alcalatén, l'Alt Palància i l'Alt Millars.

7. AVISOS D'EMERGÈNCIES

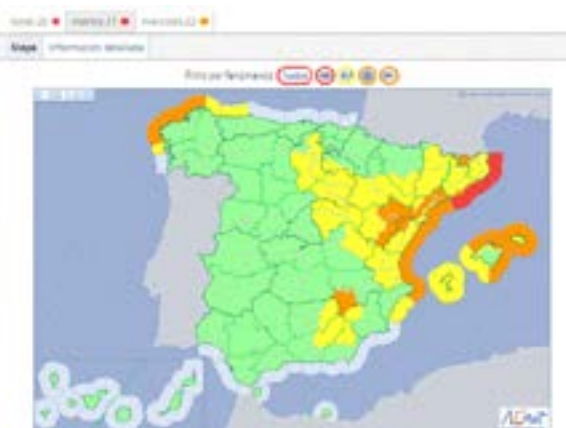
El 17 de enero, Aemet envía una nota informativa anticipando que, a partir del domingo día 19, la borrasca denominada Gloria se situaría entre el este peninsular y las Baleares. La combinación de dicha borrasca y el anticiclón centrado en las islas británicas favorecería la entrada de una masa de aire frío continental que provocaría nevadas en cotas muy bajas del tercio oriental peninsular.

Dentro de los avisos para los días 19 y 20, se emiten avisos por rachas de viento de nivel rojo (umbral de 130 km/h) en los litorales norte de Alicante y sur de Valencia, y de nivel naranja en el resto de la Comunitat Valenciana.

Los avisos de fenómenos costeros de nivel rojo afectan a la mayor parte de los litorales de la Comunitat Valenciana también entre los días 19 y 20.

En cuanto a la nieve, y para los días 19 y 20, se emiten avisos de nivel rojo por acumulación de más de 20 a 50 cm, según zonas, en varias comarcas de Castellón, Valencia y Alicante, y de nivel naranja o amarillo en una amplia franja alrededor de la zona de rojos que abarcaba prácticamente todas las tierras altas del este peninsular.

Los avisos por precipitaciones persistentes fueron de nivel naranja (más de 100 o 120 mm en 24 horas) en zonas litorales de la Comunitat Valenciana.

Avisos en vigor el día 20 para los días 20 y 21 por viento, fenómenos costeros, nieve, lluvia y temperaturas mínimas

A medida que las previsions de riesgo se fueron materializando, desde el Centro de Coordinación de Emergencias se activan los siguientes planes de protección civil alcanzando las situaciones que a continuación se detallan:

CASTELLÓN

Emergencia de situación 2 por nevadas en la comarca de Els Ports

Emergencia de situación 1 por nevadas en l'Alt Maestrat e interior de El Baix Maestrat, en l'Alcalatén, El Alto Palancia y El Alto Mijares.

Emergencia de situación 1 por inundaciones en los municipios costeros de la provincia de Castellón

VALENCIA

Emergencia de situación 1 por nevadas en las comarcas de La Plana de Utiel-Requena, El Rincón de Ademuz, La Vall d'Albaida, La Costera y El Valle de Avora.

Emergencia de situación 0 alerta hidrológica en la cuenca del río Júcar.

Emergencia de situación 0 alerta hidrológica en la cuenca del río Serpis.

Preemergencia por lluvias en litoral sur.

Alicante

Emergencia de situación 1 por nevadas en las comarcas de L'Alt Vinalopó, L'Alcoià y L'Alacantí.

Emergencia de situación 0 alerta hidrológica en la cuenca del río Serpis.

INFORME DE LLAMADAS Y CASOS EN 112 CV

Desde 19/01 a las 8.00 horas hasta 24/01 a las 10.00 horas

[illegible]

8. MUNICIPIS DE LA COMUNITAT VALENCIANA. AFECCIÓ DE RISCOS

8. MUNICIPIOS DE LA COMUNITAT VALENCIANA. AFECCIÓN DE RIESGOS

[illegible]

[illegible]

[illegible]

MUNICIPIO DE LA COMPAÑIA VENEZOLANA - APEADO DE CARGADOR DEL BICHO ANALIZADO EN SUS PLANES OFICIALES. AUTÓNOMOS HISTÓRICOS. MANEJADORES. Puntos, metros, toneladas por grupo o tonelada. ACCIDENTES DE MANEJADORES. PERILLOSOS POR CARRETERA (REMOCIONES, TUMBADEO, MOVILIZACIÓN, INTAL, LACIONES DE RISC ATERRIZAJE PLS. RD. BAYO) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30) (31) (32) (33) (34) (35) (36) (37) (38) (39) (40) (41) (42) (43) (44) (45) (46) (47) (48) (49) (50) (51) (52) (53) (54) (55) (56) (57) (58) (59) (60) (61) (62) (63) (64) (65) (66) (67) (68) (69) (70) (71) (72) (73) (74) (75) (76) (77) (78) (79) (80) (81) (82) (83) (84) (85) (86) (87) (88) (89) (90) (91) (92) (93) (94) (95) (96) (97) (98) (99) (100) (101) (102) (103) (104) (105) (106) (107) (108) (109) (110) (111) (112) (113) (114) (115) (116) (117) (118) (119) (120) (121) (122) (123) (124) (125) (126) (127) (128) (129) (130) (131) (132) (133) (134) (135) (136) (137) (138) (139) (140) (141) (142) (143) (144) (145) (146) (147) (148) (149) (150) (151) (152) (153) (154) (155) (156) (157) (158) (159) (160) (161) (162) (163) (164) (165) (166) (167) (168) (169) (170) (171) (172) (173) (174) (175) (176) (177) (178) (179) (180) (181) (182) (183) (184) (185) (186) (187) (188) (189) (190) (191) (192) (193) (194) (195) (196) (197) (198) (199) (200) (201) (202) (203) (204) (205) (206) (207) (208) (209) (210) (211) (212) (213) (214) (215) (216) (217) (218) (219) (220) (221) (222) (223) (224) (225) (226) (227) (228) (229) (230) (231) (232) (233) (234) (235) (236) (237) (238) (239) (240) (241) (242) (243) (244) (245) (246) (247) (248) (249) (250) (251) (252) (253) (254) (255) (256) (257) (258) (259) (260) (261) (262) (263) (264) (265) (266) (267) (268) (269) (270) (271) (272) (273) (274) (275) (276) (277) (278) (279) (280) (281) (282) (283) (284) (285) (286) (287) (288) (289) (290) (291) (292) (293) (294) (295) (296) (297) (298) (299) (300) (301) (302) (303) (304) (305) (306) (307) (308) (309) (310) (311) (312) (313) (314) (315) (316) (317) (318) (319) (320) (321) (322) (323) (324) (325) (326) (327) (328) (329) (330) (331) (332) (333) (334) (335) (336) (337) (338) (339) (340) (341) (342) (343) (344) (345) (346) (347) (348) (349) (350) (351) (352) (353) (354) (355) (356) (357) (358) (359) (360) (361) (362) (363) (364) (365) (366) (367) (368) (369) (370) (371) (372) (373) (374) (375) (376) (377) (378) (379) (380) (381) (382) (383) (384) (385) (386) (387) (388) (389) (390) (391) (392) (393) (394) (395) (396) (397) (398) (399) (400) (401) (402) (403) (404) (405) (406) (407) (408) (409) (410) (411) (412) (413) (414) (415) (416) (417) (418) (419) (420) (421) (422) (423) (424) (425) (426) (427) (428) (429) (430) (431) (432) (433) (434) (435) (436) (437) (438) (439) (440) (441) (442) (443) (444) (445) (446) (447) (448) (449) (450) (451) (452) (453) (454) (455) (456) (457) (458) (459) (460) (461) (462) (463) (464) (465) (466) (467) (468) (469) (470) (471) (472) (473) (474) (475) (476) (477) (478) (479) (480) (481) (482) (483) (484) (485) (486) (487) (488) (489) (490) (491) (492) (493) (494) (495) (496) (497) (498) (499) (500) (501) (502) (503) (504) (505) (506) (507) (508) (509) (510) (511) (512) (513) (514) (515) (516) (517) (518) (519) (520) (521) (522) (523) (524) (525) (526) (527) (528) (529) (530) (531) (532) (533) (534) (535) (536) (537) (538) (539) (540) (541) (542) (543) (544) (545) (546) (547) (548) (549) (550) (551) (552) (553) (554) (555) (556) (557) (558) (559) (560) (561) (562) (563) (564) (565) (566) (567) (568) (569) (570) (571) (572) (573) (574) (575) (576) (577) (578) (579) (580) (581) (582) (583) (584) (585) (586) (587) (588) (589) (590) (591) (592) (593) (594) (595) (596) (597) (598) (599) (600) (601) (602) (603) (604) (605) (606) (607) (608) (609) (610) (611) (612) (613) (614) (615) (616) (617) (618) (619) (620) (621) (622) (623) (624) (625) (626) (627) (628) (629) (630) (631) (632) (633) (634) (635) (636) (637) (638) (639) (640) (641) (642) (643) (644) (645) (646) (647) (648) (649) (650) (651) (652) (653) (654) (655) (656) (657) (658) (659) (660) (661) (662) (663) (664) (665) (666) (667) (668) (669) (670) (671) (672) (673) (674) (675) (676) (677) (678) (679) (680) (681) (682) (683) (684) (685) (686) (687) (688) (689) (690) (691) (692) (693) (694) (695) (696) (697) (698) (699) (700) (701) (702) (703) (704) (705) (706) (707) (708) (709) (710) (711) (712) (713) (714) (715) (716) (717) (718) (719) (720) (721) (722) (723) (724) (725) (726) (727) (728) (729) (730) (731) (732) (733) (734) (735) (736) (737) (738) (739) (740) (741) (742) (743) (744) (745) (746) (747) (748) (749) (750) (751) (752) (753) (754) (755) (756) (757) (758) (759) (760) (761) (762) (763) (764) (765) (766) (767) (768) (769) (770) (771) (772) (773) (774) (775) (776) (777) (778) (779) (780) (781) (782) (783) (784) (785) (786) (787) (788) (789) (790) (791) (792) (793) (794) (795) (796) (797) (798) (799) (800) (801) (802) (803) (804) (805) (806) (807) (808) (809) (810) (811) (812) (813) (8									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1

[illegible]

Volume 9

[illegible]

1

[illegible]

13

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

9. MUNICIPIOS DE LA COMUNITAT VALENCIANA. REGISTRO AUTONÓMICO DE PLANES DE EMERGENCIAS MUNICIPALES

[illegible]

1000-0000/01/0000-0000\$05.00/0

1

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

[illegible]

La caricatura è la forma più alta di satira, perché sempre libera e

[illegible]

[illegible]

For a complete and authoritative listing of all the products and services offered by the company, please visit our website at www.pearsoned.com.

ID	Name	Category	Project Details		Timeline		Status		Financials		Risk		Compliance		Reporting		Approval		Sign-off		Remarks		Date		Page	
			Project ID	Project Name	Start Date	End Date	Progress %	Completion %	Budget (€)	Actual (€)	Variance (€)	Forecast (€)	Current Risk	Max Risk	Current Risk	Max Risk	Current Risk	Max Risk	Current Risk	Max Risk	Current Risk	Max Risk	Current Risk	Max Risk	Current Risk	Max Risk
1	Project A	IT	1001	Project A	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	1	1
2	Project B	IT	1002	Project B	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	2	2
3	Project C	IT	1003	Project C	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	3	3
4	Project D	IT	1004	Project D	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	4	4
5	Project E	IT	1005	Project E	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	5	5
6	Project F	IT	1006	Project F	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	6	6
7	Project G	IT	1007	Project G	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	7	7
8	Project H	IT	1008	Project H	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	8	8
9	Project I	IT	1009	Project I	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	9	9
10	Project J	IT	1010	Project J	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	10	10
11	Project K	IT	1011	Project K	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	11	11
12	Project L	IT	1012	Project L	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	12	12
13	Project M	IT	1013	Project M	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	13	13
14	Project N	IT	1014	Project N	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	14	14
15	Project O	IT	1015	Project O	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	15	15
16	Project P	IT	1016	Project P	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	16	16
17	Project Q	IT	1017	Project Q	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	17	17
18	Project R	IT	1018	Project R	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	18	18
19	Project S	IT	1019	Project S	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	19	19
20	Project T	IT	1020	Project T	2023-01-01	2023-12-31	100%	100%	0%	0%	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	Low	2023-12-31	2023-12-31	20	20

La capacitación e la formación, además de la del Personal de Faltas, por lo tanto, debe estar

Received 20/07/2018; accepted 10/08/2018

No	Proj	Estados	Nome	Cód. Proj	Fase 1 (01/04/2018 até 31/03/2019)			Fase 2 (01/04/2019 até 31/03/2020)			Fase 3 (01/04/2020 até 31/03/2021)			Fase 4 (01/04/2021 até 31/03/2022)			Fase 5 (01/04/2022 até 31/03/2023)			Fase 6 (01/04/2023 até 31/03/2024)			Fase 7 (01/04/2024 até 31/03/2025)			Fase 8 (01/04/2025 até 31/03/2026)			Fase 9 (01/04/2026 até 31/03/2027)			Fase 10 (01/04/2027 até 31/03/2028)			Fase 11 (01/04/2028 até 31/03/2029)			Fase 12 (01/04/2029 até 31/03/2030)			Fase 13 (01/04/2030 até 31/03/2031)			Fase 14 (01/04/2031 até 31/03/2032)			Fase 15 (01/04/2032 até 31/03/2033)			Fase 16 (01/04/2033 até 31/03/2034)			Fase 17 (01/04/2034 até 31/03/2035)			Fase 18 (01/04/2035 até 31/03/2036)			Fase 19 (01/04/2036 até 31/03/2037)			Fase 20 (01/04/2037 até 31/03/2038)			Fase 21 (01/04/2038 até 31/03/2039)			Fase 22 (01/04/2039 até 31/03/2040)			Fase 23 (01/04/2040 até 31/03/2041)			Fase 24 (01/04/2041 até 31/03/2042)			Fase 25 (01/04/2042 até 31/03/2043)			Fase 26 (01/04/2043 até 31/03/2044)			Fase 27 (01/04/2044 até 31/03/2045)			Fase 28 (01/04/2045 até 31/03/2046)			Fase 29 (01/04/2046 até 31/03/2047)			Fase 30 (01/04/2047 até 31/03/2048)			Fase 31 (01/04/2048 até 31/03/2049)			Fase 32 (01/04/2049 até 31/03/2050)			Fase 33 (01/04/2050 até 31/03/2051)			Fase 34 (01/04/2051 até 31/03/2052)			Fase 35 (01/04/2052 até 31/03/2053)			Fase 36 (01/04/2053 até 31/03/2054)			Fase 37 (01/04/2054 até 31/03/2055)			Fase 38 (01/04/2055 até 31/03/2056)			Fase 39 (01/04/2056 até 31/03/2057)			Fase 40 (01/04/2057 até 31/03/2058)			Fase 41 (01/04/2058 até 31/03/2059)			Fase 42 (01/04/2059 até 31/03/2060)			Fase 43 (01/04/2060 até 31/03/2061)			Fase 44 (01/04/2061 até 31/03/2062)			Fase 45 (01/04/2062 até 31/03/2063)			Fase 46 (01/04/2063 até 31/03/2064)			Fase 47 (01/04/2064 até 31/03/2065)			Fase 48 (01/04/2065 até 31/03/2066)			Fase 49 (01/04/2066 até 31/03/2067)			Fase 50 (01/04/2067 até 31/03/2068)			Fase 51 (01/04/2068 até 31/03/2069)			Fase 52 (01/04/2069 até 31/03/2070)			Fase 53 (01/04/2070 até 31/03/2071)			Fase 54 (01/04/2071 até 31/03/2072)			Fase 55 (01/04/2072 até 31/03/2073)			Fase 56 (01/04/2073 até 31/03/2074)			Fase 57 (01/04/2074 até 31/03/2075)			Fase 58 (01/04/2075 até 31/03/2076)			Fase 59 (01/04/2076 até 31/03/2077)			Fase 60 (01/04/2077 até 31/03/2078)			Fase 61 (01/04/2078 até 31/03/2079)			Fase 62 (01/04/2079 até 31/03/2080)			Fase 63 (01/04/2080 até 31/03/2081)			Fase 64 (01/04/2081 até 31/03/2082)			Fase 65 (01/04/2082 até 31/03/2083)			Fase 66 (01/04/2083 até 31/03/2084)			Fase 67 (01/04/2084 até 31/03/2085)			Fase 68 (01/04/2085 até 31/03/2086)			Fase 69 (01/04/2086 até 31/03/2087)			Fase 70 (01/04/2087 até 31/03/2088)			Fase 71 (01/04/2088 até 31/03/2089)			Fase 72 (01/04/2089 até 31/03/2090)			Fase 73 (01/04/2090 até 31/03/2091)			Fase 74 (01/04/2091 até 31/03/2092)			Fase 75 (01/04/2092 até 31/03/2093)			Fase 76 (01/04/2093 até 31/03/2094)			Fase 77 (01/04/2094 até 31/03/2095)			Fase 78 (01/04/2095 até 31/03/2096)			Fase 79 (01/04/2096 até 31/03/2097)			Fase 80 (01/04/2097 até 31/03/2098)			Fase 81 (01/04/2098 até 31/03/2099)			Fase 82 (01/04/2099 até 31/03/2100)			Fase 83 (01/04/2100 até 31/03/2101)			Fase 84 (01/04/2101 até 31/03/2102)			Fase 85 (01/04/2102 até 31/03/2103)			Fase 86 (01/04/2103 até 31/03/2104)			Fase 87 (01/04/2104 até 31/03/2105)			Fase 88 (01/04/2105 até 31/03/2106)			Fase 89 (01/04/2106 até 31/03/2107)			Fase 90 (01/04/2107 até 31/03/2108)			Fase 91 (01/04/2108 até 31/03/2109)			Fase 92 (01/04/2109 até 31/03/2110)			Fase 93 (01/04/2110 até 31/03/2111)			Fase 94 (01/04/2111 até 31/03/2112)			Fase 95 (01/04/2112 até 31/03/2113)			Fase 96 (01/04/2113 até 31/03/2114)			Fase 97 (01/04/2114 até 31/03/2115)			Fase 98 (01/04/2115 até 31/03/2116)			Fase 99 (01/04/2116 até 31/03/2117)			Fase 100 (01/04/2117 até 31/03/2118)			Fase 101 (01/04/2118 até 31/03/2119)			Fase 102 (01/04/2119 até 31/03/2120)			Fase 103 (01/04/2120 até 31/03/2121)			Fase 104 (01/04/2121 até 31/03/2122)			Fase 105 (01/04/2122 até 31/03/2123)			Fase 106 (01/04/2123 até 31/03/2124)			Fase 107 (01/04/2124 até 31/03/2125)			Fase 108 (01/04/2125 até 31/03/2126)			Fase 109 (01/04/2126 até 31/03/2127)			Fase 110 (01/04/2127 até 31/03/2128)			Fase 111 (01/04/2128 até 31/03/2129)			Fase 112 (01/04/2129 até 31/03/2130)		
----	------	---------	------	-----------	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	-------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--	--

10. DANYS

a) Xarxa viària

La situació màxima de carreteres afectades tant per acumulació de neu i aigua com per despreniments ocasionats per les pluges i el vent fort són:

L'Alt Palància	6
El Baix Maestrat	4
Els Ports	17
L'Alt Maestrat	7
L'Alcalatén	2
La Serrania	15
El Racó d'Ademús	9
La Plana d'Utiel-Requena	35
La Vall de Cofrents-Aiora	7
La Foia de Bunyol	5
La Ribera Alta	6
La Costera	9
La Safor	2
La Vall d'Albaida	10
L'Alt Vinalopó	11
El Comtat	12
La Marina Baixa	5
L'Alcoià	16
La Marina Alta	3
L'Alacantí	2
La Canal de Navarrés	2
L'Alt Millars	1
TOTAL	186

De la relació de carreteres afectades, cal esmentar l'afecció a diferents autovies i carreteres nacionals, entre les quals destaquen:

Castelló
A-23 Entre Viver i el límit de província amb Terol

Alacant
A-7 Entre Alcoi i Ibi
A-31 Entre Elda i Villena

València
A-3 En diferents trams de la comarca Utiel-Requena

La Delegació del Govern de la Comunitat Valenciana activa el protocol de la xarxa de carreteres de l'Estat davant nevades i altres situacions meteorològiques extremes.

10. DAÑOS

a) Red viaria

La situación máxima de carreteras afectadas tanto por acumulación de nieve y agua como por desprendimientos ocasionados por las lluvias y fuerte viento son:

El Alto Palancia	6
El Baix Maestrat	4
Els Ports	17
L'Alt Maestrat	7
L'Alcalatén	2
La Serranía	15
El Rincón de Ademuz	9
La Plana de Utiel-Requena	35
El Valle de Cofrentes-Ayora	7
La Hoya de Buñol	5
La Ribera Alta	6
La Costera	9
La Safor	2
La Vall de Albaida	10
El Alto Vinalopó	11
El Comtat	12
La Marina Baixa	5
L'Alcoià	16
La Marina Alta	3
L'Alacantí	2
La Canal de Navarrés	2
El Alto Mijares	1
TOTAL	186

De la relación de carreteras afectadas, cabe mencionar la afección a diferentes autovías y carreteras nacionales, entre las que destacan:

Castellón
A-23 Entre Viver y el límite de provincia con Teruel

Alicante
A-7 Entre Alcoy e Ibi
A-31 Entre Elda y Villena

Valencia
A-3 En diferentes tramos de la comarca Utiel-Requena

Se activa por parte de la Delegación del Gobierno de la Comunitat Valenciana el protocolo de la red de carreteras del Estado ante nevadas y otras situaciones meteorológicas extremas.

b) Ferrocarrils

ADIF informa que l'única via que va estar tallada va ser la via Xàtiva-Alcoi. En l'actualitat es troba restablida la normalitat en la circulació.

FGV: sense afeccions significatives en la seua xarxa de ferrocarril.

c) Ports

A conseqüència dels fenòmens costaners, les autoritats portuàries de Castelló de la Plana i València van decidir mantenir tancats al trànsit marítim els ports de Castelló de la Plana i Sagunt, i València i Gandia, respectivament. Per part seua, l'Autoritat Portuària d'Alacant va mantenir obert al trànsit marítim el port d'Alacant

d) Aeroports

L'Aeroport de l'Altet va estar tancat el dia 20 de gener, a conseqüència del temporal i després de l'incendi ocorregut dimecres passat dia 15 en la coberta de l'edifici d'embarcament.

La resta dels aeroports de la comunitat van operar pràcticament amb normalitat.

e) Altres**XARXA ELÈCTRICA D'ESPANYA:**

La línia d'alta tensió Beneixama-Xixona va quedar fora de servei

IBERDROLA:

COD ALACANT. MITJANA TENSIÓ: Alcoi, Torrevieja, Benidorm, Elx, Dénia, Villena i Elda.

AFECTATS: Aprox. 1.600 sense servei

COD VALÈNCIA/CASTELLÓ. MITJANA TENSIÓ. Incidències fonamentalment a la comarca de la Safor

Maestrazgo Distribución Eléctrica (Electra) informa que han tingut les incidències en instal·lacions de Morella, la Tinença i Zorita del Maestrazgo. Incidències notables produïdes per torres doblagades, que no estan afectant cap usuari.

TELEFONIA

La falta de subministrament elèctric i les inclemències meteorològiques van afectar les estacions de telefonia, i es va alterar el servei de telefonia de les operadores principals: Movistar, Vodafone i Orange.

11. CONCLUSIONS GENERALS**NETEJA DE RIUS I FORESTS**

Les copioses precipitacions en forma de neu en zones boscoses van provocar danys, caigudes i trencament

b) Ferrocarriles

ADIF informa que la única vía que estuvo cortada es la vía Xàtiva-Alcoy. En la actualidad se encuentra restablecida la normalidad en la circulación.

FGV: sin afecciones significativas en su red de ferrocarril.

c) Puertos

Como consecuencia de los fenómenos costeros, las autoridades portuarias de Castelló de la Plana y València decidieron mantener cerrados al tráfico marítimo los puertos de Castelló de la Plana y Sagunto, y València y Gandia, respectivamente. Por su parte, la Autoridad Portuaria de Alicante mantuvo abierto al tráfico marítimo el puerto de Alicante

d) Aeropuertos

El Aeropuerto de L'Altet estuvo cerrado el día 20 de enero, como consecuencia del temporal y tras el incendio ocurrido el pasado miércoles día 15 en la cubierta del edificio de embarque.

El resto de los aeropuertos de la comunidad operaron prácticamente con normalidad.

e) Otros**RED ELÉCTRICA DE ESPAÑA:**

La línea de alta tensión Beneixama-Jijona quedó fuera de servicio

IBERDROLA:

COD ALICANTE. MEDIA TENSIÓN: Alcoy, Torrevieja, Benidorm, Elche, Dénia, Villena y Elda.

AFECTADOS: Aprox. 1.600 sin servicio

COD VALENCIA/CASTELLÓN. MEDIA TENSIÓN. Incidencias fundamentalmente en la comarca de La Safor

Maestrazgo Distribución Eléctrica (Electra) informa de que han tenido las incidencias en instalaciones de Morella, La Tinença y Zorita del Maestrazgo. Incidencias notables producidas por torres dobladas, que no están afectando a ningún usuario.

TELEFONÍA

La falta de suministro eléctrico y las inclemencias meteorológicas afectaron a las estaciones de telefonía, viéndose alterado el servicio de telefonía de las principales operadoras: Movistar, Vodafone y Orange.

11. CONCLUSIONES GENERALES**LIMPIEZA DE RÍOS Y MONTES**

Las copiosas precipitaciones en forma de nieve en zonas boscosas provocaron daños, caídas y rotura de arbolado,

d'arbratge, danys que només són apreciables una vegada la neu s'ha retirat. L'acumulació de neu sobre tota aquesta massa forestal, la falta de manteniment i la no retirada de l'acumulació de fusta caiguda poden provocar episodis catastròfics pel risc d'incendis corresponent durant els mesos d'estiu, més càlids i secs.

Un altre dels problemes que ens van traslladar els compareixents i que provoquen quasi més danys i destrosses que el temporal mateix són els sediments dels llits dels rius o la falta de neteja de les forests.

Dels informes remesos pels municipis afectats i les diferents entitats es pot observar com una de les principals causes dels danys en el mobiliari han sigut els desbordaments dels rius, amb tot el que això comporta, i l'arrossegament de restes.

De les notícies desenvolupades anteriorment es trauen dues conclusions òbvies: (1) la neteja dels cabals dels rius és necessària per a evitar que els danys per desbordaments siguin majors i (2) per a evitar que aquests sediments arriben als cabals és necessari dur a terme actuacions per a netejar les nostres muntanyes de tota la mala herba, que a més provoca que els incendis es propaguen de manera ràpida.

Precisament per tot l'anterior, la neteja de les muntanyes és una tasca essencial per a mantenir un equilibri ecològic i preservar la biodiversitat. Les muntanyes són un hàbitat vital per a una gran varietat de plantes i animals, i també són importants per al benestar humà, ja que proporcionen serveis ambientals com la captura de carboni, la regulació del clima, la protecció contra inundacions i la conservació de l'aigua.

El pasturatge extensiu com a pràctica essencial per a la neteja i conservació de les nostres muntanyes: consisteix a permetre que el bestiar s'alimente en grans extensions de terreny, la qual cosa ajuda a controlar el creixement de la vegetació; a més, ajuda a prevenir incendis forestals en mantenir la vegetació baixa, i evita l'acumulació de fullaraca.

La neteja dels llits dels rius és essencial per a evitar inundacions i garantir la seguretat dels municipis que confronten amb el seu llit. Els rius són una font vital d'aigua per a les persones i els ecosistemes, però també poden ser perillosos si no es mantenen nets i lliures d'obstruccions. L'acumulació de sediments, branques i fem en els llits pot reduir la seua capacitat d'emmagatzematge i causar la creixença de les aigües, la qual cosa acaba en inundacions que posen en perill les vides humanes i causen danys a la propietat.

Aquesta adequació dels llits dels rius també és important per a preservar la biodiversitat i els ecosistemes fluvials. Els rius són llar d'una gran varietat de plantes i animals, i l'acumulació de sediments i fem pot afectar negativament aquestes espècies. La neteja regular dels llits dels rius ajuda a mantenir les condicions adequades per a la vida aquàtica i a preservar la biodiversitat.

A més, la neteja dels llits també té beneficis econòmics. Els rius són una font important de recursos naturals com l'aigua i l'energia hidroelèctrica, i mantenir-los nets i lliures d'obstruccions ajuda a garantir-ne la continuïtat i la disponibilitat. Els rius també són un actiu turístic important,

danys que solo son apreciables una vez la nieve se ha retirado. La acumulación de nieve sobre toda esta masa forestal, la falta de mantenimiento y la no retirada de la acumulación de madera caída pueden provocar episodios catastróficos por el correspondiente riesgo de incendios durante los meses de verano, más cálidos y secos.

Otro de los problemas que nos trasladaron los comparecientes y que provocan casi más daños y destrozos que el propio temporal son los sedimentos de los cauces de los ríos o la falta de limpieza de los montes.

De los informes remitidos por los municipios afectados y distintas entidades se puede observar como una de las principales causas de los daños en el mobiliario han sido los desbordamientos de los ríos, con todo lo que ello conlleva, y el arrastre de restos.

De las noticias desarrolladas anteriormente se sacan dos conclusiones obvias: (1) la limpieza de los caudales de los ríos es necesaria para evitar que los daños por desbordamientos sean mayores y (2) para evitar que estos sedimentos lleguen a los caudales es necesario llevar a cabo actuaciones para limpiar nuestros montes de toda la maleza, que además provoca que los incendios se propaguen de manera rápida.

Precisamente por todo lo anterior, la limpieza de los montes es una tarea esencial para mantener un equilibrio ecológico y preservar la biodiversidad. Los montes son un hábitat vital para una gran variedad de plantas y animales, y también son importantes para el bienestar humano, ya que proporcionan servicios ambientales como la captura de carbono, la regulación del clima, la protección contra inundaciones y la conservación del agua.

El pastoreo extensivo como práctica esencial para la limpieza y conservación de nuestros montes: consiste en permitir que el ganado se alimente en grandes extensiones de terreno, lo que ayuda a controlar el crecimiento de la vegetación; además, ayuda a prevenir incendios forestales al mantener la vegetación baja y evita la acumulación de hojarasca.

La limpieza de los cauces de los ríos es esencial para evitar inundaciones y garantizar la seguridad de los municipios que lindan con su cauce. Los ríos son una fuente vital de agua para las personas y los ecosistemas, pero también pueden ser peligrosos si no se mantienen limpios y libres de obstrucciones. La acumulación de sedimentos, ramas y basura en los cauces puede reducir su capacidad de almacenamiento y causar la crecida de las aguas, resultando en inundaciones que ponen en peligro las vidas humanas y causan daños a la propiedad.

Esta adecuación de los cauces de los ríos también es importante para preservar la biodiversidad y los ecosistemas fluviales. Los ríos son hogar de una gran variedad de plantas y animales, y la acumulación de sedimentos y basura puede afectar negativamente a estas especies. La limpieza regular de los cauces de los ríos ayuda a mantener las condiciones adecuadas para la vida acuática y a preservar la biodiversidad.

Además, la limpieza de los cauces también tiene beneficios económicos. Los ríos son una fuente importante de recursos naturales como el agua y la energía hidroeléctrica, y mantenerlos limpios y libres de obstrucciones ayuda a garantizar su continuidad y disponibilidad. Los ríos también

i una neteja regular pot ajudar a millorar l'experiència dels visitants i augmentar l'economia local.

Les mesures més efectives per a evitar els desbordaments dels rius són:

1. Construir preses i dics per a controlar el flux de l'aigua.
2. Establir programes de neteja i manteniment per a mantenir els llits dels rius lliures d'obstruccions.
3. Utilitzar tècniques de conservació del sòl per a evitar l'erosió i mantenir l'estabilitat del terreny.
4. Planificar l'ús del sòl en àrees de risc d'inundacions.
5. Establir sistemes d'alerta primerenca i plans d'emergència per a respondre ràpidament a les condicions d'alt risc.
6. Desenvolupar projectes de restauració de rius per a millorar la capacitat d'absorció de l'aigua i la qualitat de l'hàbitat.
7. Realitzar estudis i monitorar contínuament els rius per a identificar i prevenir possibles problemes.

Les mesures que s'inclourien dins del segon punt indicat en la relació anterior, relatiu a la importància d'establir programes de neteja i manteniment dels llits dels rius, podrien ser:

1. Retirar fem, deixalles i enderrocs que puguin acumular-se en el llit del riu i causar obstruccions que dificulten el flux de l'aigua.
2. Eliminar arbres caiguts, branques i mala herba que puguin obstruir el llit del riu i provocar que l'aigua es desborde.
3. Regular el creixement de plantes aquàtiques i algues que puguin obstruir el llit del riu i afectar el flux de l'aigua.
4. Realitzar dragatges en cas que s'acumule sediment en el fons del riu que pugui causar obstruccions i afectar el flux de l'aigua.

En resum, la neteja dels llits dels rius és essencial per a evitar inundacions, preservar la biodiversitat i tenir beneficis econòmics. És necessària la posada en marxa de programes i estratègies per a fer aquesta tasca de manera regular i amb el suport dels municipis pròxims als rius. És important tenir en compte que la neteja dels llits dels rius no és només una tasca puntual, sinó una tasca contínua i necessària per a garantir la seguretat i el benestar de les persones i el medi ambient.

REGENERACIÓ I MANTENIMENT DEL LITORAL

L'escàs compromís del Govern d'Espanya, juntament amb el dels diferents ministeris competents en matèria de litoral i de ports a la Comunitat Valenciana, queda patent davant l'escassa execució de solucions estructurals, encara que aquestes hagen sigut plantejades i proposades pel govern mateix al llarg dels anys.

son un importante activo turístico, y una limpieza regular puede ayudar a mejorar la experiencia de los visitantes, aumentando la economía local.

Las medidas más efectivas para evitar los desbordamientos de los ríos son:

1. Construir presas y diques para controlar el flujo del agua.
2. Establecer programas de limpieza y mantenimiento para mantener los cauces de los ríos libres de obstrucciones.
3. Utilizar técnicas de conservación del suelo para evitar la erosión y mantener la estabilidad del terreno.
4. Planificar el uso del suelo en áreas de riesgo de inundaciones.
5. Establecer sistemas de alerta temprana y planes de emergencia para responder rápidamente a las condiciones de alto riesgo.
6. Desarrollar proyectos de restauración de ríos para mejorar la capacidad de absorción del agua y la calidad del hábitat.
7. Realizar estudios y monitorizar continuamente los ríos para identificar y prevenir posibles problemas.

Las medidas que se incluirían dentro del segundo punto indicado en la relación anterior, relativo a la importancia de establecer programas de limpieza y mantenimiento de los cauces de los ríos, podrían ser:

1. Retirar basura, desechos y escombros que puedan acumularse en el cauce del río y causar obstrucciones que dificulten el flujo del agua.
2. Eliminar árboles caídos, ramas y maleza que puedan obstruir el cauce del río y provocar que el agua se desborde.
3. Regular el crecimiento de plantas acuáticas y algas que puedan obstruir el cauce del río y afectar el flujo del agua.
4. Realizar dragados en caso de que se acumule sedimento en el fondo del río que pueda causar obstrucciones y afectar el flujo del agua.

En resumen, la limpieza de los cauces de los ríos es esencial para evitar inundaciones, preservar la biodiversidad y tener beneficios económicos. Es necesaria la implementación de programas y estrategias para realizar esta tarea de forma regular y con el apoyo de los municipios cercanos a los ríos. Es importante tener en cuenta que la limpieza de los cauces de los ríos no es solo una tarea puntual, sino una tarea continua y necesaria para garantizar la seguridad y el bienestar de las personas y el medio ambiente.

REGENERACIÓN Y MANTENIMIENTO DEL LITORAL

El escaso compromiso del Gobierno de España, junto con el de los diferentes ministerios competentes en materia de litoral y de puertos en la Comunitat Valenciana, queda patente ante la escasa ejecución de soluciones estructurales, aunque estas hayan sido planteadas y propuestas por el propio gobierno a lo largo de los años.

A més dels més que evidents efectes sobre la naturalesa i el paisatge del litoral, la pèrdua de les platges també suposa un important impacte negatiu per a les zones que viuen de les activitats que s'hi realitzen, com ara el turisme.

Els estudis en matèria de dinàmica litoral confirmen que els problemes desaparició de les platges, sobretot les situades al sud dels ports de València i de Castelló de la Plana, són deguts al caràcter continu d'erosió a causa dels corrents predominants de nord a sud.

La construcció de grans barreres artificials com ara els ports ha provocat que aquest desplaçament d'arenas que es produïa des del delta de l'Ebre fins a la zona de Dénia quedara interrompuda. És pertinent que aquestes fites, que són els que estan provocant aquestes retencions d'arenas a les platges situades al sud d'elles, siguin les que realitzen les labors oportunes a fi de corregir aquestes afeccions. Per tant, cal instar Ports de l'Estat i els ministeris corresponents a fer les labors que corresponguen per a assegurar el manteniment correcte de les platges afectades, com són les aportacions d'arena de les zones d'acumulació cap a les zones amb erosió.

Segons diversos estudis exposats en la comissió, una altra de les causes que han agreujat la situació de pèrdua d'àrids a les platges és la pèrdua de l'aportació de sediments que les nodrien, en què més del 90% de les arenas de les platges valencianes del nord són d'origen continental. La construcció de grans preses i pantans han afectat aquest flux sedimentari fluvial i litoral de la costa valenciana.

És convenient l'estudi i l'execució de solucions estructurals per a la restitució d'aquest flux sedimentari fluvial i l'aportació de sediments des de la plataforma continental. Una de les mesures sobre aquest tema podria ser la descàrrega controlada de sediments des dels embassaments, encara que per a dur a terme aquesta acció els embassaments han de tenir una capacitat suficient per al desembassament. Una altra de les possibles solucions, encara que no definitiva, és la recuperació artificial de platges amb arenas procedents dels bancs d'arena marina.

En cap cas el pes del tractament de la problemàtica de la regressió de les platges ha de carregar-se sobre els propietaris dels habitatges afectats. Cases edificades de manera legal en el seu moment i que no són els causants de l'erosió de les platges.

És necessari que el Govern d'Espanya impulse de manera urgent i estructural les mesures recollides en múltiples informes i estratègies d'actuació per a frenar l'erosió de la costa i recuperar l'aportació de l'arena a les platges. Com s'ha exposat al llarg de la comissió per experts i afectats, aquells trams de platja regenerats, juntament amb l'execució de diferents elements de protecció i manteniment, no sols han vist com es manté la línia de litoral, sinó que a més creix en alguns punts.

Les intervencions que s'hagen de realitzar han de respondre a les necessitats i a les condicions del punt concret on s'actue; hi haurà vegades que s'hagen de fer infraestructures grises, més dures, i altres vegades més flexibles i naturals. En qualsevol cas, aquestes hauran d'evitar la vulnerabilitat. Com a exemple de protecció del litoral és la regeneració de les platges mateixa. Les platges, amb una amplitud suficient,

Además de los más que evidentes efectos sobre la naturaleza y el paisaje del litoral, la pérdida de las playas también supone un importante impacto negativo para las zonas que viven de las actividades que en ellas se realizan, como es el turismo.

Los estudios en materia de dinámica litoral vienen a confirmar que los problemas desaparición de las playas, sobre todo las situadas al sur de los puertos de València y de Castelló de la Plana, son debidos al carácter continuo de erosión debido a las corrientes predominantes de norte a sur.

La construcción de grandes barreras artificiales como son los puertos ha provocado que este desplazamiento de arenas que se venía produciendo desde el delta del Ebro hasta la zona de Dénia quedase interrumpida. Es pertinente que estos hitos, que son los que están provocando esas retenciones de arenas a las playas situadas al sur de ellos, sean quienes realicen las labores oportunas a fin de corregir esas afecciones. Por lo tanto, hay que instar a Puertos del Estado y a los ministerios correspondientes las labores que correspondan para asegurar el correcto mantenimiento de las playas afectadas, como son las aportaciones de arena de las zonas de acumulación hacia las zonas con erosión.

Según varios estudios expuestos en la comisión, otra de las causas que han venido a agravar la situación de pérdida de áridos en las playas es la pérdida del aporte de sedimentos que las nutrían, donde más del 90% de las arenas de las playas valencianas del norte son de origen continental. La construcción de grandes presas y pantanos han afectado a ese flujo sedimentario fluvial y litoral de la costa valenciana.

Es conveniente el estudio y la ejecución de soluciones estructurales para la restitución de ese flujo sedimentario fluvial y la aportación de sedimentos desde la plataforma continental. Una de las medidas al respecto podría ser la descarga controlada de sedimentos desde los embalses, aunque para llevar a cabo esta acción los embalses deben tener una capacidad suficiente para su desembalse. Otra de las posibles soluciones, aunque no definitiva, es la recuperación artificial de playas con arenas procedentes de los bancos de arena marina.

En ningún caso el peso del tratamiento de la problemática de la regresión de las playas debe cargarse sobre los propietarios de las viviendas afectadas. Casas edificadas de forma legal en su momento y que no son los causantes de la erosión de las playas.

Es necesario que el Gobierno de España impulse de manera urgente y estructural las medidas recogidas en múltiples informes y estrategias de actuación para frenar la erosión de la costa y recuperar el aporte de la arena en las playas. Como se ha expuesto a lo largo de la comisión por expertos y afectados, aquellos tramos de playa regenerados, junto con la ejecución de diferentes elementos de protección y mantenimiento, no solo han visto como se mantiene la línea de litoral, sino que además crece en algunos puntos.

Las intervenciones que se tengan que realizar deben responder a las necesidades y a las condiciones del punto concreto donde se actúe; habrá veces que se tengan que hacer infraestructuras grises, más duras, y otras veces más flexibles y naturales. En cualquier caso, estas deberán evitar la vulnerabilidad. Como ejemplo de protección del litoral es la propia regeneración de las playas. Las playas, con

configuren una estructura flexible de protecció. Un exemple és la regeneració de la platja de Sant Joan-Mutxavista, a Alacant, que l'any 1992 va estar quasi a la vora del col·lapse amb la destrucció de tot el passeig marítim. Després de les actuacions de regeneració en la dècada dels noranta, cap dels temporals ha afectat la costa ni el passeig. Concretament en aquest cas les urbanitzacions han eliminat l'estructura dunar sense alterar l'amplària de la platja des de la seua intervenció.

Pel fet que una part fonamental de la regressió de les platges té l'origen en causes antròpiques, convé actuar tan prompte com siga possible a fi d'evitar que es continuen reblint embassaments amb sediments i que es continue erosionant la costa, i que es priven les futures generacions d'un patrimoni únic i excepcional que té la Comunitat Valenciana.

Aquestes accions, a més de ser necessàries ambientalment, defensaran les platges dels efectes dels forts temporals i seran justes envers els veïns i el visitants que hi viuen i en gaudeixen.

EVACUACIÓ D'AIGÜES

A fi d'evitar els possibles danys causats per la força amb què flueixen les aigües durant les pluges fortes, cal valorar la creació de canalitzacions sobretot en aquelles zones on discorren a través de nuclis urbans i és on es poden produir danys més grans. En altres llocs es poden realitzar obres de laminació menys dures a fi de reduir la velocitat de les aigües en aconseguir un efecte important de retenció.

Pot servir d'exemple el pla de defensa contra inundacions d'Alacant, que ha protegit de manera eficient la ciutat d'aquests esdeveniments climatològics adversos. En les intervencions realitzades, coexisteixen tant tancs de tempestes, obres dures o grises, com obres verdes, tal com és el parc de la Marjal a la platja de Sant Joan.

Independentment de disposar de les infraestructures corresponents a l'evacuació d'aigües pluvials, no és menys important disposar d'un manteniment correcte de les rambles i els barrancs per les quals han de discórrer les aigües.

També seria important la restauració hidrològica forestal d'aquestes rambles i barrancs, que ajudarien a reduir la velocitat de l'aigua en els llits i minimitzar l'erosió de sòls, que s'acumulen en la part final dels llits i dificulten el drenatge d'aigües cap a la mar.

Sobre l'augment de sòl segellat a través d'asfalt i de formigó, cal potenciar l'existència d'una correcta xarxa de sanejament separativa d'aigües pluvials i fecals, i així evitar els abocaments en una xarxa mixta. A més, cal afavorir les obres de drenatge urbà d'aigües pluvials per a minimitzar inundacions en carrers. Els sistemes de drenatge urbà sostenible (SUDS) abasten un ampli ventall de mesures que formen també part de les mesures naturals de retenció d'aigua, en aquest cas aplicades a entorns urbans. Es tracta d'actuacions destinades a reduir i laminar els cabals d'entrada en la xarxa de sanejament per a optimitzar el seu funcionament i minimitzar així els danys per inundació en zones urbanes. Aquestes mesures, centrades a reduir la impermeabilització del sòl urbà incrementant les superfícies vegetades,

una anchura suficient, configuren una estructura flexible de protecció. Un ejemplo es la regeneración de la playa de Sant Joan-Mutxavista, en Alicante, que en el año 1992 estuvo casi al borde del colapso destruyendo todo el paseo marítimo. Tras las actuaciones de regeneración en la década de los noventa, ninguno de los temporales ha afectado a la costa ni al paseo. Concretamente en este caso las urbanizaciones han eliminado la estructura dunar sin alterar la anchura de la playa desde su intervención.

Debido a que una parte fundamental de la regresión de las playas tiene origen en causas antrópicas, conviene actuar en la mayor brevedad posible a fin de evitar que se sigan colmatando embalses con sedimentos y que se continúe erosionando la costa, privando a las futuras generaciones de un patrimonio único y excepcional que tiene la Comunitat Valenciana.

Estas acciones, además de ser necesarias ambientalmente, defenderán las playas de los efectos de los fuertes temporales y serán justas para con los vecinos y visitantes que de ellas viven y disfrutan.

EVACUACIÓN DE AGUAS

A fin de evitar los posibles daños causados por la fuerza con la que fluyen las aguas durante las lluvias fuertes, hay que valorar la creación de encauzamientos sobre todo en aquellas zonas donde discurren a través de cascos urbanos y es donde se pueden producir mayores daños. En otros lugares se pueden realizar obras de laminación menos duras a fin de reducir la velocidad de las aguas al conseguir un efecto importante de retención.

Sirva de ejemplo el plan de defensa contra inundaciones de Alicante, que ha protegido de forma eficiente a la ciudad frente a estos eventos climatológicos adversos. En las intervenciones realizadas, coexisten tanto tanques de tormentas, obras duras o grises, como obras verdes, tal como es el parque de La Marjal en la playa de Sant Joan.

Independientemente de disponer de las infraestructuras correspondientes a la evacuación de aguas pluviales, no es menos importante disponer de un correcto mantenimiento de aquellas ramblas y barrancos por las que deben discurrir las aguas.

También sería importante la restauración hidrológica forestal de estas ramblas y barrancos, que ayudarían a reducir la velocidad del agua en los cauces y minimizar la erosión de suelos, que se acumulan en la parte final de los cauces, dificultando el drenaje de aguas hacia el mar.

Sobre el aumento de suelo sellado a través de asfalto y de hormigón, hay que potenciar la existencia de una correcta red de saneamiento separativa de aguas pluviales y fecales, y así evitar los vertidos en una red mixta. Además, hay que favorecer las obras de drenaje urbano de aguas pluviales para minimizar inundaciones en calles. Los sistemas de drenaje urbano sostenible (SUDS) abarcan un amplio abanico de medidas que forman también parte de las medidas naturales de retención de agua, en este caso aplicadas a entornos urbanos. Se trata de actuaciones destinadas a reducir y laminar los caudales de entrada en la red de saneamiento para optimizar su funcionamiento y minimizar así los daños por inundación en zonas urbanas. Estas medidas, centradas en reducir la impermeabilización del suelo urbano incrementando las superficies vegetadas,

inclouen, entre altres, rases filtrants, paviments permeables, aiguamolls artificials, jardins de pluja i un altre tipus d'espais multifuncionals dissenyats com a espais inundables.

PLANS D'EMERGÈNCIA

Conèixer, quantificar i valorar avui els riscos d'un municipi i del seu entorn formen una part substancial per a la correcta i eficaç disposició dels diferents elements de protecció tant de persones com d'infraestructures de diferents índoles.

Al llarg de les compareixences en la comissió, s'ha comprovat que hi ha molts municipis que no disposen dels pertinents plans d'emergències municipal, adaptats als diferents tipus d'emergències, encara que tenen l'obligació de disposar-ne després de determinar-ho l'estudi d'afecció de riscos. S'ha testificat que en aquells casos en què se'n disposava, la resposta davant l'emergència ha millorat substancialment. Per això cal que tots els municipis que no disposen de plans d'emergències, i que tenen obligació de disposar-ne, els facen com més prompte millor.

COMUNICACIÓ SOCIAL

Una estratègia integral contra les inundacions i els temporals marítims i de neu ha d'incloure educar en la incertesa i en la cultura del risc. És fonamental disposar d'uns serveis d'emergència i d'alerta primerenca eficients i que treballen de manera coordinada amb els habitants, desenvolupant programes d'educació, comunicació social i de capacitat que permeten modificar la percepció pública entorn de les zones amb majors riscos.

Palau de les Corts Valencianes
València, 6 de febrer de 2023
Ana Vega Campos
Miguel Pascual Pérez

III. INFORMACIÓ

A. Acords, resolucions i comunicacions dels òrgans de la cambra

Acord número 2.873/X, de 28 de febrer de 2023, de la Mesa de les Corts Valencianes, pel qual s'aprova la modificació de crèdits número 1/2023 (MC 01/2023), d'incorporació de romanents de crèdit de l'exercici 2022 al pressupost de l'any 2023 i la devolució a la Generalitat Valenciana dels romanents de Tresoreria a 31 de desembre de 2022

MESA DE LES CORTS VALENCIANES

Una vegada efectuades les operacions de tancament de l'exercici 2022 per part de la Intervenció de les Corts Valencianes i determinat l'import dels romanents de Tresoreria a 31/12/2022, en una quantia inicial de 8.693.825,12 euros, i sense perjudici dels ajustos que

incluyen, entre otras, zanjas filtrantes, pavimentos permeables, humedales artificiales, jardines de lluvia y otro tipo de espacios multifuncionales diseñados como espacios inundables.

PLANES DE EMERGENCIA

Conocer, cuantificar y valorar hoy los riesgos de un municipio y de su entorno forman una parte sustancial para la correcta y eficaz disposición de los diferentes elementos de protección tanto de personas como de infraestructuras de diferentes índoles.

A lo largo de las comparecencias en la comisión, se ha comprobado que hay muchos municipios que no disponen de los pertinentes planes de emergencias municipal, adaptados a los diferentes tipos de emergencias, aunque tienen la obligación de disponer de ellos tras determinarlo el estudio de afección de riesgos. Se ha atestiguado que en aquellos casos en los que se disponía de él, la respuesta ante la emergencia ha mejorado sustancialmente. Por ello es preciso que todos aquellos municipios que no disponen de planes de emergencias, y que tienen obligación de disponer de ellos, los realicen cuanto antes.

COMUNICACIÓN SOCIAL

Una estrategia integral frente a las inundaciones y los temporales marítimos y de nieve debe incluir educar en la incertidumbre y en la cultura del riesgo. Es fundamental disponer de unos servicios de emergencia y de alerta temprana eficientes y que trabajen de forma coordinada con los habitantes, desarrollando programas de educación, comunicación social y de capacitación que permitan modificar la percepción pública en torno a las zonas con mayores riesgos.

Palau de les Corts Valencianes
València, 6 de febrer de 2023
Ana Vega Campos
Miguel Pascual Pérez

III. INFORMACIÓN

A. Acuerdos, resoluciones y comunicaciones de los órganos de la cámara

Acuerdo número 2.873/X, de 28 de febrero de 2023, de la Mesa de las Corts Valencianes, por el que se aprueba la modificación de créditos número 1/2023 (MC 01/2023), de incorporación de remanentes de crédito del ejercicio 2022 al presupuesto del año 2023 y la devolución a la Generalitat Valenciana de los remanentes de Tesorería a 31 de diciembre de 2022

MESA DE LAS CORTS VALENCIANES

Una vez efectuadas las operaciones de cierre del ejercicio 2022 por parte de la Intervención de las Corts Valencianes y determinado el importe de los remanentes de Tesorería a 31/12/2022, en una cuantía inicial de 8.693.825,12 euros, y sin perjuicio de los ajustes que sobre la misma puedan